Majkl Vajt

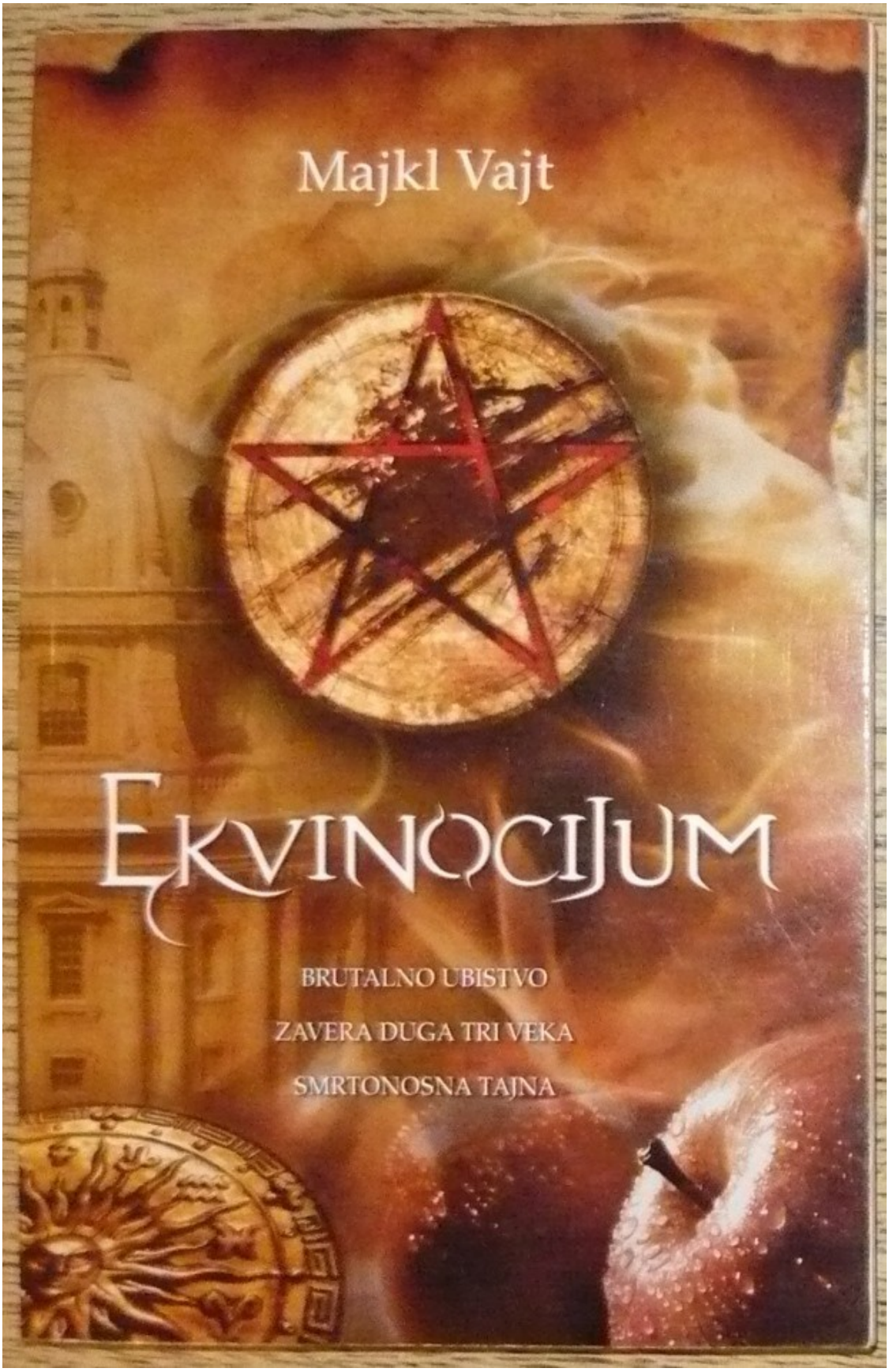

EKVINOCIJUM

BRUTALNO UBISTVO

ZAVERA DUGA TRI VEKA

SMRTONOSNA TAJNA

PROLOG
Oksford: 20. mart, 19.36

Dok devojka uživa u ranoj večeri kod svog prijatelja, on joj seče cev za dovod goriva u kolima i gleda kako benzin curi na asfalt i dalje, niz brežuljak, a ostatak polako isparava.

Posle nekoliko minuta vidi je kako ona izlazi iz kuće i prati njena kola oko četiristo metara seoskim putem. Nemo posmatra kako devojka priteruje onesposobljeno vozilo uz bankinu.

Gasi farove i, puštajući da mu kola klize sa isključenim motorom, tiho ih zaustavlja pedeset metara iza njenih. Sluša kako devojka uzaludno pokušava da upali motor s praznim karburatorom.

Onda izlazi iz kola i lagano korača stazom, pri čemu izbegava mesečinu i drži se mozaika senki.

Mesec, žut kao limun, štedro prosipa sjaj na krov kola, granje drveća i lišće iznad njih. Ona sama liči na neku priliku iz pozorišta senki.

Plastične navlake na cipelama šljapkaju mu po mekom busenju. Čuje sopstveno ravnomerno disanje ispod plastičnog vizira koji mu prekriva lice. Korača sve brže.

Devojka prestaje da okreće ključ za paljenje i gleda kroz prozor, ali ga ne primećuje u dubokoj senci dok prilazi njenim kolima.

Čovek opaža da ona odnekud na sedištu kraj sebe vadi mobil ni telefon. Još dva koraka i eto ga kod vrata. Otvara ih i upada unutra, držeći skalpel ispred sebe.

Odjekuje njen vrisak, a prsti joj se otvaraju, tako da ispušta mobilni telefon, koji joj klizi niz prednji deo tela i pada na pod kola. Muškarac joj se hitro primiče i diže ruku. Ona ne može da mu vidi lice, jer ga prekriva perspeks. *(Materijal od akrilne plastike, pretežno od polimerizovanog metakrilata.)*

Devojka se nehotice trese i otvara usta, zanemela od užasa. Baš kada se sprema da vrisne, slobodna napadačeva šaka grubo joj se spušta na usta. Lica im deli samo koji centimetar - i ona sada vidi krupne zenice što se crne ispod vizira.

Bol počinje kao ubod čiode, ali joj se munjevito širi kroz grudi. S nevericom oseća kako iz nje šiklja tečnost i natapa joj bluzu. Čini joj se da se metalno sečivo propinje u vratu i hrli uvis da joj se zarije u mozak.

Ona nezadrživo drhti, a iz grudi joj se otima krik. Nemoćan bez kisenika, ne stiže daleko i tišina ga guta.

Posle toga iz usta joj navire bujica krvi. Arterije prskaju po prednjem sedištu i vetrobranu.

Još nekoliko sekundi i mrtva je.

GLAVA 1

Upravnik biblioteke Bodlijane (*U svetu čuvena biblioteka Univerziteta u Oksfordu*.), Džejms Lajtman, stari prijatelj Lore Niven, lično ju je ispratio do vrata te ustanove. U protekle tri nedelje često su se viđali da nadoknade propušteno, jer je poslednji put posetila Oksford pre četiri godine. Sišli su stepenicama koje vode na ulicu. Lora poljubi Lajtmana u obraz, a on je podrža na rastojanju kako bi je pogledao - visoku i vitku, u tamnocrvenom žaketu širokih revera, izbledelim farmerkama i mokasinama od meke štavljene kože, plave kose labavo skupljene u punđu.

Upravnik biblioteke odmahnu glavom polako i s odobravanjem. „Divno je što sam te ponovo video, draga moja", reče. „Molim te, ne čekaj toliko do sledeće posete." Graktavi glas jedva da mu je bio jači od šapata.

Lora mu se osmehnu gledajući zborano dobroćudno lice. Lajtman je u svakom pogledu ličio na ostarelu kornjaču čiji je oklop Bodlijanska biblioteka, hram najveličanstvenije zbirke knjiga na svetu. Spusti mu šaku na rame pre nego što se okrete i nastavi da silazi stepenicama. U podnožju zastade i osvrte se, ali starac je nestao.

Lora je volela ovaj grad i nešto je probode u trbuhu pri pomisli da se uskoro vraća kući. Oksford joj je ušao u krv još u studentskim danima, pre više od dvadeset godina. Postao je deo nje, baš kao što je ona, na svoj neznatan način, postala njegov deo, utkana u ogromnu složenu ljudsku tapiseriju koja sačinjava istoriju ovog grada.

Krenula je Ulicom Brod, prošla pored Šeldonovog pozorišta i počela da prelazi ulicu. Ali propustila je da pogleda levo i desno. Umalo da neka mlada žena u bezbojnoj odeći naleti na nju prastarim crnim biciklom herkjuliz, čije je pedale žustro okretala. Devojka na biciklu skrenu u poslednjem času zvoneći kao pomahnitala. Dok je jurila dalje, ka Svetom Džajlsu, Lora se začudo razveseli i isprati je pogledom. Pre dvadeset godina, mogla je to da bude ona sama, spremna da namerno prepada američke turiste.

Prođe joj kroz glavu da možda čezne za svojom mladošću. Ali ovaj grad je nije osvajao samo time što je i sama deo tapiserije i što ju je lična priča vezivala za Oksford. Osvajao ju je i... čime još? Šta je tera da ga toliko voli? Nije mogla da navede tačne razloge, ali je znala da leže u oblasti onih neopisivih ljudskih osećanja kao što su čast, altruizam, sentimentalnost.

Dok je ovde studirala, Lora je pisala dugačka pisma prijateljima u Ilinoju, Južnoj Karolini i svojima kod kuće, u Kaliforniji, o tome šta je naučila. Hvalila se ovim gradom, jer je osećala da počinje da mu pripada. Za Loru je Oksford bio grad snova, nadrealno mesto koje stranca obasipa nedostižnim blagom i napaja pluća svežim vazduhom. Jednostavno rečeno, mesto koje život čini vrednim, pomisli prolazeći pored Svetog Džajlsa, ka restoranu gde su je čekali u pola devet uveče.

U istom tom času Filip Bejnbridž je imao sasvim drukčiju sliku o Oksfordu. Dovezao se u grad iz svoje kuće u selu Vudstok, dvadeset pet kilometara van starovaroških zidina, po svoju ćerku Džo, koja je stanovala u sobi u studentskom domu Svetog Džajlsa. Za vreme vožnje video je samo najgore strane urbanog života. Na putu s dve saobraćajne trake nepažljivo ga je pretekao jedan zapušteni rover 216 s tri hiperaktivna momka iz obližnjeg naselja Blekberd Lejs, širokog geta, samo nekoliko kilometara od šiljatih kula iz snova. Onda je, kod semafora, morao da istrpi uvrede jednog vozača minimetroa, koji je optužio Filipa da je on njega nepažljivo pretekao na klizavom glavnom kolovozu na ulasku u grad. Samo nekoliko trenutaka kasnije, baš kada je još jedan signal za regulisanje saobraćaja oslobodio prolaz kolima, neki pijanac na Putu Banberi umalo mu nije ušetao pod točkove automobila a još nije bilo ni pola devet uveče.

Ali Filip je bio navikao na to. Voleo je ovaj grad sa svim njegovim manama, a ta ljubav se rodila još kada je prvi put došao da studira filozofiju, politiku i ekonomiju - FPE - na Baliolu, 1980. Sada, posle više od četvrt veka, nije mogao da zamisli da živi igde drugde u svetu i najozbiljnije je tvrdio kako bi Oksford, samo da ima mediteransku klimu, s punim pravom poneo naziv raja na zemlji, gde bi mogao da živi večno.

Da sve bude još čudnije, ove ideje rađale su se u glavi čoveka koji je dobar deo svog vremena provodio u razmišljanju tačnije bio prisiljen da razmišlja o ružnijoj strani drevnog grada. Godinama je bio honorarni fotograf, a sada je mu je najveći deo prihoda donosio rad za policiju u dolini Temze, koja ga je angažovala da fotografiše mesta zločina. Baveći se tim poslom video je okean krvi i nagledao se beskrajno bolnih prizora. Zato je znao da je u srcu, u dnu ljudske duše, Oksford

isti kao južni deo središnjeg Los Anđelesa ili londonski Istend. I dalje je voleo grad, ali je znao da je, kao i sva druga mesta u smrtnom svetu, božanstveni Oksford umrljan krvlju i sivom supstancom mozga mnogo leševa. Razumeo je da je to jednostavno ovozemaljski zakon, bilo da je posredi Venis Bič, Osma avenija ili Haj u letnje englesko veče.

Parkirao je u Ulici Svetog Džajlsa i otrčao do portirske lože kod Svetog Jovana, gde ga je čekala Džo. Izgledala je neverovatno lepa, kao na nekom crtežu Artura Rakama,(*Arthur Rackham (1867-1939), vrlo plodan engleski ilustrator knjiga u tzv. „zlatnoj eri“ ilustracije od 1870. do 1930. godine. Zahvaljujući reprintima poznat je i savremenoj čitalačkoj publici, a najpopularnije su mu ilustracije klasika kao što su Petar Pan, Priče iz Šekspira, Guliverova putovanja, Alisa u zemlji ćuda, Vetar u vrbama itd*) u izbledelim farmerkama i s kožnom jaknom Ralfa Lorena. Crvenosmeđa kosa padala joj je na ramena u prirodno kovrdžavim slapovima. Imala je oči boje nagorelog drveta, bledu kožu, visoke jagodice i pune usne.

„Izvini što kasnim.”

„Tata, već sam te upoznala dosad”, uzvrati Džo i dobroćudno se iskezi. Glas joj je bio malo promukao dovoljno da razbije odbranu svakog muškarca koji bi odoleo njenom izgledu.

Filip slegnu ramenima i ponudi joj ruku. „Dobro. Dakle, spremni smo za klopu s majkom?”

„Jesmo”, uzvrati ona i zasmejucka se.

Pođoše Ulicom Svetog Džajlsa.

„Pa, kaži mi da li ti nedostaje Njujork?”, upita je Filip.

„Još ne.”

„Nikada ne govoriš mnogo o svom starom životu.”

„Valjda nema šta da se kaže. I, tata, ’stari život’ zvuči čudno. Ovde sam, koliko? Šest meseci.”

„Čini mi se kao večnost.”

„Auh, baš ti hvala!” Džo zinu i okrete se Filipu.

„Da sam na tvom mestu, prvo bih zatvorio usta.”

Džo odmahnu glavom i dunu kroz nos. „Ne, lepo mi je ovde. Osećam se malo, ne znam, malo klaustrofobično u Grinič Vilidžu. Tamo je kul, znaš, ali stan je suviše tesan za sindrom majke i ćerke. Osobito majke koja se odjednom proslavila kao pisac i ćerke tinejdžerke.”

„Da, prilično česta društvena bolest u ovom ili onom obliku. Milo mi je što ne moram da se bakćem s tim... valjda je i to jedna od prednosti okorelog neženje.”

Džo ga sumnjičavo pogleda. „Misliš? Ipak, ne može da nadoknadi nedostatke, je li? Već sam ti rekla, jedna od mojih misija, pre nego što napustim ove svete dvorane, jeste da ti nabacim neku dobru ženu. Neku koja će te paziti.”

„Oh, molim te. Misliš da treba da se ugojim?” Filip se potapša po ovlaš zaobljenom trbuhu.

Pređoše put i nastaviše pored stare Kvekerske zbornice. Pločnik je bio uzan: redovi metalnih ograda sleva, put zdesna. Duž pločnika su se nizali stari bicikli, katancima zakačeni za ograde. Jedan odrpani ulični zabavljač je samovlasno prisvojio ovo mesto da tu nevešto žonglira pomorandžama. „Imateli što sitno?”, promrsi nerazgovetno ali s nadom dok su prolazili.

Dvadeset metara ispred sebe videše da ih Lora čeka na ulazu u restoran Brauns.

Kada su ispraznili tanjire, kelnerica im okrete prevrnute vinske čaše. Lora sumnjičavo pogleda dezerte u jelovniku i srknu vino. Dok je posluga žurno ulazila u kuhinju i izlazila odande, nakratko su videli kontrolisanu zbrku unutra, jer su sedeli blizu kuhinjskih vrata. Miris duvanskog dima lebdeo je k njima iz odeljka za pušače, a razgovor stotinak gostiju koji su došli da ovde večeraju stvarao je žagor koji se mešao s jedva čujnim esid džezom iz sistema zvučnika.

„Nedostajaćeš nam, Lora”, reče Filip preko ivice vinske čaše i pogleda prvo nju, a zatim njihovu ćerku.

Vreme koje je Lora provela u Oksfordu proletelo je u tren oka i sutra izjutra vratiće se avionom u Njujork. Mada je želela da se skrasi u svom prostranom i udobnom stanu u Grinič Vilidžu, nešto ju je zadržavalo i vuklo da ostane ovde. Nedostajaće joj Oksford i ovo dvoje koji su joj značili više od ikoga u životu: Filip i Džo.

„Oh, sigurna sam da ću uskoro doputovati ponovo”, uzvrati Lora i zadenu neposlušne plave pramenove kose za desno uvo. „Pre svega, moram da pripazim na ovu ovde”, reče i okrznu pogledom Džo.

„Da, kako da ne... Baš je potrebno da me neko pazi.” Džo prekorno pogleda majku.

„Pa, ispijmo ovo za sretna puta”, reče Filip i diže čašu. Džo učini to isto, ali se okrete na stolici da pogleda na ručni sat. „Hej, mama, stvarno mi je žao, ali moram da brišem. Za deset minuta imam sastanak s Tomom.”

„Nema frke”, uzvrati Lora. „Samo idi. I pozdravi svog dečka u moje ime.”

Džo poljubi Filipa u obraz. „Vidimo se izjutra, da proverim imaš li kartu i pasoš”, reče okrenuvši se Lori sa ironičnim osmehom. Zatim poče da se provlači između gusto raspoređenih stolova.

Na izlazu Džo im mahnu u znak pozdrava. Gledajući restoran Lora se sećala mnogih prilika kada je sedela ovde, u Braunsu. Bilo je to njeno omiljeno svratište u studentskim danima, mesto prvog sastanka s Filipom, a tu mu je takođe saopštila novost da je trudna.

Beba koju je tada nosila danas je Džo. Volela je večito isti enterijer zidove krem boje i stara ogledala, pod od uglačanih hrastovih dasaka i velike palme. U sali je mogla da vidi svoju mlađu dvojnicu za susednim stolom i mladolikog Filipa kako joj uzvraćaju pogled.

„Pa, da li ti se put isplatio?”, upita Filip. „Jesi li našla ono što si tražila?”

Lora otpi još gutljaj vina, spusti čašu i poče da se igra drškom. „Da i ne”, uzdahnu. „U stvari, nije, da budem iskrena. Osećam da sam zapala u ćorskokak.”

„Oh?”

„Događa se, znaš.”

„Znači li da si gubila vreme?”

„Ne”, reče ona odlučno. „Samo da me čeka naporniji rad.” Lora poćuta i nastavi: „U stvari, nije bilo dobro. Mislim da ću odbaciti tu ideju.”

Filip je izgledao začuđen. „Ali izgledalo je da obećava.” „Znam, ali tako je to s pisanjem. Zagreješ se za nešto i ponekad upali. Drugi put jednostavno ne ide.”

Posle godina mučnog probijanja kao novinar u Njujorku i pošto je u slobodno vreme napisala šest romana, da bi zatim gledala kako jedan po jedan propušta vodu i tone, Lora je najzad pre godinu dana pritisnula svu pravu dugmad. Objavila je istorijski triler pod naslovom Restitucija, čija je radnja bila smeštena u Novi Amsterdam u sedamnaestom veku. Njujork tajms je knjigu nazvao „blistavom”. U kategoriji književne proze odnela je nagradu Vajt rouz i prodata je u dovoijno velikom tiražu da Lora konačno ostavi svakodnevni posao. Mediji su je odmah promovisali ističući u prvi plan njen izgled i karijeru novinarke koja je izveštavala o nekim od najkrvavijih zločina u Njujorku. Videvši u tome šansu Lora je zamislila novi projekat, roman smešten u Oksford u četrnaestom veku, u kojem bi teolog i matematičar Tomas Bredvordin - istorijska ličnost bio centralni lik, umešan u složenu zaveru da se ubije tadašnji kralj, Edvard II.

„A šta je bilo sa onim tajanstvenim kaluđerom, Bredvordinom?

„Oh, još se zanimam za njega. Uzgred, nije bio kaluđer, Filipe”, osmehnu se Lora. „Samo sam shvatila da on nikada ne bi mogao da učestvuje u nekoj zaveri za ubistvo kralja. Nije bio taj tip. Bio je duboko religiozan čovek i jedan od najvećih matematičara svoga doba, koji je postao nadbiskup od Kenterberija, ali nije bio Rambo. Svejedno, nisam se duboko zaglibila u tu ideju. Osim toga, ima mnogo drugih priča; samo čekaju da ih neko zgrabi. I čak mislim da će se Bredvordin jednog dana možda opet pojaviti na mom radaru - samo privremeno odlažem taj projekat.”

„Zvuči kao nešto što bih ja rekao”, uzvrati Filip.

„Da, znam, možda sam bila preoštra kada sam sve ove godine kritikovala tvoje karakterne crte.” Lora se zavali na stolici i srknu vino. Dok se Filip okretao da dozove kelnera, ona na časak osmotri njegov profil i zgranu se shvativši da je prošlo više od dvadeset godina otkako su se prvi put sreli. Za to vreme Filip se vrlo malo promenio. Naravno, u razbarušenoj smeđoj kosi sada je imao više sedih i lice mu je bilo oblije, a oči umornije. Ali nije mu se promenio osmeh, samouveren i ujedno umoran od svega, koji ju je silno privlačio kao dvadesetdvogodišnju devojku, a ostale su mu iste i neodoljive smeđe oči.

Na drugoj strani sveta mnogo je razmišljala o njemu. A nisu se videli tako dugo da joj se činilo gotovo neverovatno što sada sede zajedno u ovom prepunom restoranu niz čije se prozore sliva kiša obasjana uličnim svetlostima u boji žute olovne gleđi.

Gledajući sada Filipa, Lora shvati zašto se zaljubila u njega i zašto mu se podavala kao nikome ni pre ni posle njega. Za trenutak nije mogla da poveruje da ga je napustila.

„Kafu?”

Ona ga odsutno pogleda.

„Hej! Kafu?”

Kelner je stajao kraj stola, a Filip mahnu rukom pred Lorinim očima.

„Oh, da, ovaj... oprostite. Ja ću jednu bez kofeina, s mlekom... hvala.”

„Bila si beskrajno daleko. U zemlji Bredvordina i Plantageneta?”

„Valjda”, slaga ona.

Kada je kelner otišao, Filip upita: „I šta ćeš sada?”

„U ovom času zaista ne znam. Nešto ću već smisliti.” Lora je namerno izbegla odgovor, što Filipu nije promaklo. On zausti da produži razgovor, ali mu se

oglasi mobilni. „Filip Bejnbridž”, odazva se. „Da... da...” Lora pomisli da je u ovom telefonskom razgovoru neobično škrt na rečima. „Dobro je, nisam dalje od dva-tri kilometra. Mogu da stignem za... da vidimo... četvrt sata... važi? U redu.” I zatvori telefon.

„Problem?”

„Ne, samo neprilika. Zovu me iz stanice. Žele fotografije s lica mesta. Nešto se desilo kod Perča. Nisu mi rekli ništa više. Žao mi je, bolje da platimo račun.”

GLAVA 2

Filip nije imao vremena da Loru odbaci do svog stana. U njegovom trideset godina starom MGB-u(*MGB je bio najprodavaniji engleski sportski automobil do 1980, kada je proizvodnja obustavljena*) je bilo hladno kao u ledari i Lora jedva dočeka da ispred kola ugleda plave svetlosti. Skrenuše s puta i nastaviše vožnju preko blatnjave ivice pre nego što on ukoči desetak metara od belog uglastog šatora, veličine četiri i po s četiri i po metra, koji je označavao mesto zločina.

Filip ugasi motor, a Lora pogleda kroz prljavi vetrobran i vide neku priliku u belom kombinezonu na čijim su leđima zelenim slovima bile ispisane reči SUDSKA MEDICINA. Na putu ka šatoru čovek prođe pored Filipovih kola.

„Lora, bojim se da moraš da ostaneš ovde. Pristup je dozvoljen samo policiji i službenim licima.” Filip iziđe, ode do prtljažnika, izvadi čvrstu kožnu torbu s fotoaparatom i opremom i prebaci je preko ramena. Vraćajući se ka vratima MGB-a, preturao je po torbi. Dok se saginjao ka prozoru, nervozno je petljao oko objektiva digitalnog nikona. „Bićeš dobro?”, upita je. „Tamo unutra verovatno nije prijatan prizor.” I okrete se pre nego što je stigla da odgovori.

Lora je sedela u kolima nekoliko minuta, a onda je savlada radoznalost. Zakoračivši u blato, uputi se prema šatoru. Niko je nije zaustavio. Samo da zavirim, reče sebi.

Samo je otškrinula šatorsko krilo da pogleda unutra, ali ne vide ništa osim leđa dvojice policajaca i forenzičara koji se sagnuo da pincetom stavi nešto neraspoznatljivo u providnu plastičnu torbicu. Iza njega su bila mala crvena kola otvorenih vrata i blatnjave karoserije.

Pustivši krilo Lora na vrhovima prstiju obiđe šator, sagnu se i prisloni oko uz jednu rupu u plastici. Kola su bila udaljena samo metar ili dva i jasno je videla unutrašnjost kroz otvorena vrata sa strane.

Telo neke mlade žene ležalo je srozano na naslonu sedišta. Raširenih ruku i nogu, glave zabačene unazad i otvorenih očiju koje više ništa nisu videle, zurila je u unutrašnju oblogu krova. Nosila je jednostavan gornji deo odeće i suknju, i jedno i drugo natopljeno krvlju. Koža joj je bila intenzivno bela, kao da joj je krv ispumpana iz tela, a taj utisak je pojačavala svetlost jakih reflektorki u šatoru. Unutrašnjost automobila je bila umazana krvlju, jer je mlaz je iz arterija šiknuo na prozore i instrument- tablu žućkaste boje.

Devojka je izgledala vrlo mlada, Džoinih godina. Za života je bila vrlo lepa; slapovi dugačke plave kose rasuli su joj se po naslonu, ali, kao i ostalo, oblila ih je krv, a grudve zamršenih vlasi zalepile su joj se za ramena. Jedan dugačak rez protezao joj se preko vrata, od uva do uva, a drugi joj se pružao od grla do pupka. Grudni koš joj je bio otvoren, a kosti su bile razmaknute.

Lora se uspravi. Dugo je verovala da je već videla toliko mesta zločina da na nju više ništa ne može ostaviti utisak, ali iznenada oseti mučninu i poboja se da će povratiti. Posle nekoliko dubokih uzdaha, osećanje gađenja polako popusti. Htede da se vrati u MGB, no baš u tom času iza leđa začu nečiji glas: „Dobro veče.”

Ona se naglo okrete i ugleda mladog policajca koji je zurio u nju. Sigurno ličim na strašilo, pomisli nesuvislo. Sledi se i shvati da je prebledela. Po čelu joj izbiše graške znoja.

»Ja, ovaj...”

„Pođite sa mnom, molim.” Policajac je uhvati podruku.

Čim su se našli u šatoru, on se obrati jednom službenom licu u civilnom odelu. Lora je stajala kao oduzeta zbog prizora u kolima samo koji metar udaljenim od nje.

„Pa, zdravo da ste”, reče službenik u civilu i odmeri je od glave do pete. „Šta vas dovodi ovamo ovako ružne hladne noći?”

Baš kada je zaustila da odgovori, Filip je ugleda, spusti fotoaparat i duboko uzdahnu. „Sranje”, začu ga kako mrmlja.

„Inspektore Monro”, reče Filip trudeći se da izbegne Lorin pogled. „Ovo mi je prijateljica, Lora Niven.”

Džon Monro je bio visok, plećat čovek, krupan kao bik, u neprikladnom smeđem odelu, sa sivkastožutom kravatom koja je videla i bolje dane. Ne mnogo stariji od četrdeset godina, već je oćelavio izuzimajući crne pramenove s obe strane, podšišane tako kratko da su ličili na čekinje. Nekada je bio sprinter koji je obećavao, ali se zapustio. Glomazna glava mu je bila nasađena na kratak debeo vrat. Samo su mu krupne crne oči, ujedno i najupečatljivije, nagoveštavale neku fizičku dopadljivost, ali mada su svedočile da ima petlju i bistar um, u njima nije otkrila ni trunku blagosti ili humora. „ Ah, vaša prijateljica, gospodine Bejnbridže", izusti Monro klasičnim baritonom, po običaju još dubljim kada je bio podrugljiv. „Da, i izvinjavam se. Molio sam je..."

„Oh zaboga, Filipe", planu Lora iznenada. „I ja imam jezik i nisam dete." Ona se okrete Monrou, koji se za trenutak malo zbuni. „Gospodine..."

„Glavni detektivski inspektore..."(*Nasuprot onome što se obično misli, inspektor u britanskim policijskim snagama nije uvek u civilu. Štaviše, većina je uniformisana. Zato se za inspektore u kriminalističkoj policiji (CID) naglašava da su detektivski inspektori (DI). Inspektor u Ujedinjenom Kraljevstvu približno odgovara činu poručnika, a glavni detektivski inspektor (DCI) činu kapetana*)

„Glavni detektivski inspektore... Monro? Žao mi je. Filip mi je rekao da se držim po strani. Bila sam... "

„Radoznala?"

„Da, mislim da sam... "

„Vi, naravno, shvatate, gospodo Niven, da je ovo mesto ubistva, i to vrlo gnusnog. Građanskim licima nije dozvoljeno..."

„Glavni detektivski inspektore, ja jamčim za Loru", umeša se Filip. „Mislim da ona zna da nije trebalo, ali..."

On prekide, jer se baš tada oglasi čovek belom kombinezonu, koji je stajao pored kola. „Glavni inspektore? Mislim da treba ovo da vidite."

Monro se okrete i pređe dva koraka u pravcu kola. Filip besno pogleda Loru i htede da joj nešto kaže, ali se užasnu videvši da je i ona krenula za Monroom.

„Ovo je bilo u rani", reče forenzičar. Između palca i kažiprsta u rukavici držao je metalni novac, premazan krvlju.

Monro, koji je takođe nosio rukavice, uze ga i okrete ka svetlosti. Lora uspe da ga dobro pogleda pre nego što je Monro mrko odmeri i ona ustuknu. Novac je bio veličine četvrt dolara, a na strani okrenutoj k njima bila je zanatski veoma lepo

prikazana scena s pet delimično obnaženih ženskih figura koje drže podignutu činiju.

„Liči mi na čisto zlato”, reče forenzičar. „Ali to mora da se utvrdi u laboratoriji.” Monro pažljivo spusti novac u plastičnu kesu koju su mu otvorili. Zatim se okrete i vide Loru na samo metar ili dva odatle. On zlovoljno pogleda Filipa.

„Gospodine Bejnbridže”, obrati mu se i pređe prstom između okovratnika i kože na vratu. „Ako ste završili ovde, da li biste bili tako ljubazni da svoju prijateljicu ispratite do kola i odvezete je kući?”

„Pa, laku noć i vama, glavni detektivski inspektore”, uzvrati Lora kada se Monro okrete na peti. „Milo mi je što smo se upoznali.”

GLAVA 3

„Koji te je vrag spopao da to uradiš?”, viknu Filip. Bio je ljući nego što ga je ikada videla. „Ovo mi je posao, Lora. Zbog ovakvih ispada mogu da me najure.”

„Oh zaboga, Filipe, smiri se. Samo sam zvirnula u šator. Onaj policajac je pogoršao stvari time što me je uveo unutra, zar ne?” Filip se časkom upilji u nju pre nego što opet kivno pogleda u put. „Znaš, ponekad... ”

„Šta?”

„Mesto zločina je zatvoreno za javnost dokpolicija ne dozvoli pristup. Znaš to vraški dobro, Lora.”

„U redu, u redu. Žao mi je. Izvinila bih se... da mi je pružio priliku.”

„Sreća tvoja što je Monro bio zauzet.”

Za trenutak su ćutali.

„Pa, šta misliš o tome?”

„Nije mi dopušteno da raspravljam o slučajevima, Lora.” „Oh, hajde, Filipe... valjda me poznaješ.”

Zurio je u put i Lora vide kako stiska zube.

„Dakle tako, a? Kažnjavaš me ćutanjem samo zato što sam se ogrešila o pravila?”

Filip je i dalje prelazio preko njenih reči.

„Tipično”, dunu ona kroz nos.

Iznenada Filip ukoči i skrenu kolima na ivicu puta, gde ostavi motor na leru. Zatim se okrete se na sedištu da pogleda Loru.

„Čuj”, prasnu, nemoćan da suzbije bes. „Lora, ma koliko da te volim, ponekad si nepodnošljivo nadmena kučka.”

Ona htede da se pobuni.

„Ne, jednom, za promenu, slušaj ti mene.” Filip povisi glas za jedan ton. „Ja ovde živim. Ti sutra možeš da odletiš za Njujork i vratiš se svojim knjigama i svom privatnom malom svetu. Ja moram da radim s ovim ljudima nekoliko dana nedeljno. Od toga mi zavisi egzistencija. Ali briga tebe za druge, je li tako?”

„Šta?”, planu Lora.

„Uvek radiš ono što ti padne na um. Dolaziš i odlaziš kad ti se prohte.” Ućutao je iznenada zažalivši zbog svojih reči. U stvari, znao je da ne besni toliko zbog Lorinog večerašnjeg ponašanja, koje je bilo samo neznatan povod za sekiraciju, nego najvećim delom zbog njihove prošlosti. Zavladala je dugačka tišina.

„Mislim da zaista nisi fer”, reče Lora najzad. „Govoriš kao da je posredi jednosmerna ulica, Filipe. Ako misliš na Džo, na ono što smo izabrali, podsećam te da smo od početka odlučivali ravnopravno i zajednički.”

„Je li?”, uzvrati Filip malo pribranije. „Jesmo li? Da li bi ostala u Engleskoj s njom da sam to tražio od tebe? Čisto sumnjam.”

Lora nije znala šta da mu odgovori. Onda su bili deca, kratko i jasno. Ona je poticala iz razorenog doma - roditelji su joj bili razvedeni, Džejn, njena majka, glumica u niskobudžetnim filmovima, posle rehabilitacije je živela u nekoj komuni u San Luis Obispu, a otac je radio kao vrhunski advokat u Los Anđelesu. Lora je dobila Roudsovu stipendiju za Oksford, da studira istoriju umetnosti u koledžu Magdalen. Bila je ambiciozna, željna uspeha.

Onda je zatrudnela. Patila je od jutarnjih mučnina pre samog diplomskog ispita. Dok su drugi ispijali šampanjac posle položenih završnih ispita, ona se vratila u sobu i nastavila da plače i povraća. Njeni roditelji su doputovali na svečanost povodom završetka školovanja i Lora je skupila hrabrost da majci kaže istinu. Džejn Niven je to podnela bez uzbuđenja i nije pokušavala da utiče na ćerku ni ovako ni onako. Ona se godinama nosila sa svojim demonima i nije smatrala da je ćerkina trudnoća u dvadeset prvoj godini razlog za uzbunu. Lora se sada pitala ne bi li bilo bolje da je uticala na njenu odluku.

Filip je pokušavao da to primi kao zreo muškarac, ali tada je bio tek nešto stariji od dečaka. Diplomirao je godinu dana pre nje, ali je živeo u sobi za samca, zarađivao fotografišući svadbe i bebe i sanjao o sopstvenoj izložbi, na koju će, u stvarnosti, čekati više od deset godina. Bio je bez prebijene pare, nezreo i nije znao šta će. Posle porođaja, Lora je razmišljala da ostane u Engleskoj i negde se zaposli. Možda bi Filip i ona uspeli, možda bi ostvarili zajednički život, ali nešto joj je govorilo da od toga nema ništa. Pre nego što im je ćerkica napunila šest meseci, Lora je rešila da se s njom vrati u Ameriku.

Lora i Filip su ipak ostali prijatelji i Filip je dolazio u Sjedinjene Države kad god je mogao. Pošto se Lora zaposlila u Njujork postu kao reporter kriminalne hronike, počela je da zarađuje malo više i mogla je da u nekoliko mahova putuje u Englesku sa Džo. Udala se tri godine kasnije. Njen muž, Rod Njukom, bio je odlučan i ambiciozan autor dokumentarnih filmova i zajedno su pravili velike planove o seriji o kriminalu u stvarnom životu. Rod je bio dobar prema Džo, koja ga je žarko zavolela, i kraće vreme živeli su kao srećna porodica. Ali onda je, 1944., Rod otputovao u Ruandu i vratio se kući u vreći za leševe. Džo je tada imala sedam godina i nije mogla da shvati šta se desilo njenom očuhu i kako to da su od njega ostale samo slike na video-traci.

I Lora je prolazila kroz kritičan period. Tek je počela da se bavi izveštavanjem o kriminalu i morala je da se navikava da izlazi na kraj s prljavštinom i mukama čiji je svedok bivala iz dana u dan. Kada su je poslali da napiše reportažu o prostitutki koja je svojoj mušteriji odgrizla penis pre nego što je sebi ispalila metak u glavu, Lora je potražila spas u antidepresantima i nedeljnim psihoterapijama.

Ta faza je prošla i Lora je dovoljno očvrsnula da podnosi surovu stvarnost koja joj je donosila sredstva za život. Ali mnogo puta je zažalila zbog svog izbora; i kad god bi se srela s Filipom, uviđala je da je sve moglo da bude drukčije, da ga je zaista volela i da je život mogao da joj krene drugim tokom. Ipak, u isti mah je bila svesna da su se razišli i da je sada teže, a ne lakše, čak i zamisliti neku alternativnu stvarnost u kojoj bi njih troje Džo, Filip i ona bili zajedno.

Za trenutak joj se učini da su njen večerašnji postupak i reči čudno indikativni. Lori se srce ispuni beskrajnom tugom i jedva uspe da zadrži suze. Nije znala šta da odgovori Filipu. Kada bi se vratila u ono vreme, da li bi postupila drukčije?

Ona duboko uzdahnu i reče: „Žao mi je, Filipe. Bila sam lakomislena.”

Filip ju je posmatrao nekoliko časaka. Nije mogla da mu odgovori, ali razumeo je njenu kolebljivost. Ni on sam nije imao odgovore. Bio je gotovo siguran da Lora ponekad žali što se događaji nisu odvijali drugačije. Znao je da je njemu žao više nego što je spreman da prizna čak i samome sebi. A kada je razmišljao o prošlosti, jedan tvrdoglav glas uvek mu je prekidao unutarnji monolog logičnim zaključkom da je sada prekasno za kajanje i što bilo, bilo je.

On se iznenada osmehnu. „Oh, u redu. Siguran sam da će mi Monro progledati kroz prste. Dobar je policajac, ali je agresivna bitanga."

Pošto je ubacio u brzinu i vratio se na put, Lora se nagnu k njemu i poljubi ga u obraz.

„Dakle, reći ćeš mi šta znaš?"

Filip duboko uzdahnu, ali prošla ga je ljutina. „Gospode bože, ženo, zar ti nikada ne odustaješ?"

„Ne", uzvrati Lora i osmehnu se. „Nemam taj običaj." „Pa, da budem iskren, ne znam mnogo više od tebe. Klinka, ne mnogo starija od dvadeset godina, vraćala se iz kuće svog prijatelja. Umrla je večeras između sedam i pola osam. Otkrio ju je neki tip koji je izveo psa u šetnju. Do najbliže kuće ima oko dvesta metara. Niko ništa nije ni čuo ni video."

„Ali rane...", poče Lora, a glas je izdade. „Skoro petnaest godina izveštavala sam o kriminalu tamo gde živim i nisam videla ništa slično."

„Da, nimalo prijatan prizor."

„Navikla sam na 'nimalo prijatne prizore': kurve kojima je mušterija iščupala jezik, glave raznete poluatomatskim oružjem... takve zločine. Ali ovoj devojci je izvađeno srce, za boga miloga. Odstranjeno je hirurški precizno."

„Znam, snimio sam je."

„Čini mi se da je ovo daleko od prosečnih ubistava kakvih si se nagledao, Filipe. Više mi liči na... ne znam... na neki ritual, nešto tako"

„Da, možda", uzvrati Filip zureći u put pred sobom. „Nisam policajac."

Neko vreme su ćutali, a onda Lora reče: „I taj novac. Šta bi mogao da znači, kog đavola?"

„Otkud toliko interesovanje?", uzvrati Filip nestrpljivo.

„Seci me ako znam. Valjda sam u duši još stara Ljubiteljka krimića."

GLAVA 4

Prozori Lorine sobe u Filipovoj kući kloparali su na vetru i ona jer naizmenično tonula u nemiran san i trzala se iz njega. Sanjala je isto što i uvek u noćima kakva je ova: san koji nije bio san u pravom smislu te reči, nego više deformisano sećanje.

Počinjao je njenim letom iznad Los Anđelesa. Bila je noć i spremala se da poseti roditelje u njihovim dvema kućama u Kaliforniji pre nego što se vrati u Njujork. Kada je pilot saopštio da započinje manevar spuštanja, nadletali su udaljena predgrađa. Deset minuta kasnije bila je iznad samog grada i avion se lagano naginjao na sever krećući se paralelno sa obalom. Sada je videla grad, sav osvetljen, nalik na neku galaksiju, na jednu od onih neverovatnih slika iz Hablovog teleskopa. I svaka kola su bila jedna zvezda, i svaka kuća je bila jedan mali sunčev sistem, jarki sunčev sistem. Vazdušno zagađenje je stvaralo utisak da trepere i žmirkaju.

Lora je, naravno, i ranije letela onamo, možda desetak puta, ali nikada noću, i pogled ju je zadivio. A onda je to videla. Zurila je u svetlosti, u tu demonstraciju prkosa, u čovečanstvo koje pruža prst ka bogovima, čisti chutzpah.(*Tuđica prihvaćena u engleskom jeziku još krajem devetnaestog veka u značenju drskost, bezobrazluk, bezočnost. Jid.: chuzpe ili khutspe, od poznog heb.: huspa, u istom značenju*) Razmetalo se među-državnim putem 405, s milion automobila. Ali s devet hiljada metara ličio je na običan put. Nije videla bankine, ni asfalt, ni granice, samo crnu traku između svetlosti. A one tačke natrijumske svetlosti - je li moguće da su to automobili? Izgubili su oblik i masu, pretvorili su se u farove koji se kreću sami od sebe, u svetle mrlje i ništa više. I tada iznenada otkri suštinu prizora, sagleda veliku sliku, primeti da se dugačke trake koje sadrže te svetlosti sve pomeraju u strogim kolonama, na šest traka u oba smera, tačka za tačkom za tačkom, u jedinstvenom kretanju. Trenutak ranije bile su to metalne školjke koje prevoze Stena, ili Džima, ili Tabitu, voze ih kući malom Džimiju, Doroti, i Delores; bile su samo svetlosti, mehurići ljudskosti, čaure s muzikom koja se rasipa iz radija. Bile su, barem u njenom duhu, zamotuljci misli, zavežljaji želja, čežnja i uspomena, briga i slabosti. Ali taj trenutak je prošao, i tačke su sada postale nešto drugo. Autoput se pretvorio u krvni sud, a sjajne tačke svetlosti lišene mase postale su telašca, pri čemu su stop-svetla predstavljala crvene ćelije, a farovi bele, i sva su tekla gore-dole arterijom nekog mračnog tela koje mora da je ležalo negde dole, nevidljivo u blesku.

Lora se naglo trgnu, probudi i sede. Žmirkajući pogleda na sat i vide da je 5.32. Napolju je besnela oluja. Onda se seti da, kada su se vratili ovamo nešto pre ponoći, nisu zatekli Džo kod kuće. A u međuvremenu, nije čula da se ona vratila.

Lora se sada sasvim rasani i silovito joj se vratiše slike bledog tela u kolima. Auto je bio pun lokvi i zgrušane krvi. Navikla se na grozote u svom poslu, ali onda se setila rasečenih devojčinih grudi - prizora koji je videla izbliza u kolima, dok je stajala pored Monroa. Rebra su izgledala kao da su isečena nekim specijalnim instrumentom kakavkoriste hirurzi. Rez je bio savršeno precizan, bez suvišnog napora. Zatim su joj iz sećanja ponovo iskrsnule prekinute arterije i vene, isečene ivice srčanog vodovoda. I one su bile odrezane tačno i stručno.

Ona opet spusti glavu na jastuk ne želeći da se odrekne spavanja i pokuša da se oslobodi tih slika i vrati sopstvenom životu. Koferi su joj bili spakovani i ostavljeni u podnožju kreveta. Krenuće na aerodrom u deset pre podne. Do uveče će biti u Grinič Vilidžu, u svom stanu, i pokušavaće da oživi uvele biljke i sprema novu knjigu. Novu knjigu, daj bože, ali od toga nema ništa, pomisli iznenada i svest da je omanula odagna joj poslednje ostatke sanjivosti.

Lora pokuša da zamisli zaplet koji je razradila, da utone u maštoviti svet. Služila se tim trikom i često joj je pomagao protiv nesanice, ali činilo joj se da noćas ništa ne može da je odvuče od sadašnjeg trenutka.

Onda se opet vrati na mesto zločina... vide Monroa kako drži onaj novac prstima u rukavici od lateksa. Blistao je pod reflektorima, blistao je svuda osim tamo gde se krv skorila i sasušila. Nikada ranije nije videla ništa slično. Izgledao je vrlo star. Njenom neuvežbanom oku činilo se da je od zlata, starog zlata. Zašto bi neko ostavio tako nešto? upita se ona. Nezavisno od činjenice što je ostavljao trag, mora da vredi bogatstvo.

Filip se s pravom ljutio na nju, ali Lora je znala da su razlozi dublji. Nije slučajno što se ovaj izliv besa dogodio veče uoči njenog povratka u Njujork Opet je iz njega izbilo staro ogorčenje. Činilo mu se da ga je izdala pre mnogo godina mada su oboje znali - a sada je bila sigurna u to - da im veza ne bi uspela. Tri protekle nedelje su bile čudesne i morala je da sebi prizna da je ponekad tonula u maštariju u kojoj su bili prava porodica, živeli u ovoj kući iz sedamnaestog veka u selu kraj Oksforda, sa Džo, koja raste s njima. Bila je to prijatna fantazija.

Lora je bila tako utonula u ove misli da isprva nije čula telefon koji je zvonio u predsoblju podno stepenica. Zatim do nje dopre šum vrata Filipove sobe koja su se otvorila, a bat teških koraka otkri joj da posrće kroz hodnik i silazi strmim,

uvojitim stepenicama. Čula je kako govori, ali nije mogla da razabere šta kaže. Onda je spustio slušalicu i krenuo natrag, uza stepenice. Sada je trčao. Posle nekoliko trenutaka žurno je zakucao na vratima njene sobe i ušao.

„Džo", reče Filip bleda i ispijena lica na svetlosti koja je dopirala iz hodnika. „Imala je saobraćajnu nesreću. Sada je u bolnici Džon Radklif.."

GLAVA 5
Kembridž: februar 1689

Sinoć je Isak Njutn bio suviše umoran čak i da raspakuje prtljag. Njegov sluga Elajas Perivinkl dovukao je težak kovčeg s tek kupljenom robom preko dvorišta i uz uvojite stepenice fakulteta Triniti do soba koje je Njutn delio sa svojim najstarijim saradnikom. Džonom Vikinsom.

Njutn nagradi svog slugu jednim fardingom(*Eng. :farthing - četvrt penija*) i mrmljajući mu zahvali. Jedva je imao snage da neotvoreni kovčeg smesti u laboratoriju pored svoje privatne sobe, izuje čizme i prebaci preko naslona stolice ogrtač isprskan blatom pre nego što se svalio na dušek i odmah utonuo u dubok san.

Probudio se s prvim zracima slabog zimskog sunca koji su prodirali kroz istočni prozor njegove sobe. Još nije bio počeo sedmi sat. Perivinkl stiže posle nekoliko minuta, s kalajisanim lavorom tople vode i čistim platnom. Voda je prijala Njutnu. Osećao je kako mu prodire u suvu kožu. Video je svoj odraz u malom ogledalu koje je namestio na prozorsku dasku i pomislio kako izgleda žalosno; kao čovek koji je gotovo zaboravio kako izgleda zdravo spavanje bez snova.

Čim je posivela voda izneta, a Njutn ostao sam, presvukao je košulju, obuo čizme i izvadio iz džepa ključ svoje laboratorije. Usput je uzeo posrebrenu činiju ipeharkoje muje ostavio sluga. U činiji je bila jabuka i komad hleba; u čaši sveža, mlaka voda.

Odaja u kojoj se nalazila laboratorija nije bila osobito velika. Mada je Njutn već dvadeset godina zauzimao položaj Lukasovog profesora na Kembričkom univerzitetu,(*Lukasova profesura (Lucasian professor, Lucasian chair) znači profesuru na katedri za matematiku*) uprava nije bila naročito darežljiva prema njemu. Ali nije mu trebalo više. Upalio je baklje s obe strane vrata, sačekao da krugovi mutne svetlosti obasjaju sobu bez prozora i tek tada je zaključao. Znao je

da je Vikins u poseti čeljadi u Mančesteru, ali nije smeo da rizikuje da neko upadne i njuška u njegovom privatnom carstvu. Otišao je do kamina, naslagao drva i poslužio se bakljom da ih zapali. Uskoro je imao dobru vatru, koja je rasterala senke i omogućila mu da vidi u gustoj hemijskoj sumaglici. Ovde su u vazduhu večito lebdela zagušljiva isparenja.

Prostorija je bila puna knjiga. Njutnova biblioteka je narasla na nekih trista tomova isključivo na temu raznih vidova alhemije i hermetičke tradicije. Za nabavku ove zbirke koristio je godišnji prihod s porodičnog imanja u Vulstorpu, u Linkonširu, kao i dobar deo profesorske plate. Bila je to možda najpotpunija zbirka u celom hrišćanskom svetu. Ovde su mogli da se nađu Večera na Pepelnicu Đordana Bruna, prevodi jeretičkih Galilejevih dela koje je Vatikan zabranio, prepisi Smaragdne table, Manifesti Rozenkrojcera, Septimana Philosophica Mihaela Majera i dela Ramona Lula, Roberta Flada i Jakoba Bemea.

Nisu sve police bile popunjene Njutnovim knjigama. Na nekima su ležale hrpe papira, njegove beleške i opisi eksperimenata, a sve se to presipalo na sto, gurnut u stranu sobe. Oko trećinu prostora na policama zauzimale su boce i staklene posude. U nekim bocama su bile tečnosti različitih boja, a sve su bile zapušene i označene nalepnicama. U jednom uglu se nalazila složena staklena naprava, aparat za destilaciju, a u drugom je bio teleskop na postolju. U velikom kamenom kaminu visio je metalni kazan, zakačen za bočne držače.

Spektakularna mešavina mirisa ošamutila bi stranca koji bi stupio u sobu (čak i onoga sa olfaktornom osetljivošću sedamnaestog veka). Ali za Njutna je ovaj smrad bio gotovo ispod praga svesti i, ako bi neka određena isparljiva smeša probila branu onoga što je prepoznavao, on je na to gledao kao na mirise u domaćinstvu.

Unutra je bilo ledeno, ali vatra će uskoro pretvoriti sobu u pravu pravcatu saunu. Pre mnogo godina Njutn je platio dvojici radnika da u spoljnom zidu laboratorije probiju specijalne otvore za provetravanje i ta jednostavna adaptacija verovatno ga je u više slučajeva spasla od gušenja. Prišao je stolu, raščistio prostor i spustio na njega činiju i pehar pre nego što se okrenuo i čučnuo pored kovčega koji je sinoć smestio nasred laboratorije.

Dok je baratao oko brave, razmišljao je o svom poslednjem putovanju u London, u potrazi za nestalim ključnim podatkom za koji je bio siguran da je tamo. Već skoro četvrt stoleća je tražio i tražio tajanstveno jezgro svega postojećeg, prisca sapientia(*Lat.: starodrevnu mudrost*) Nauka mu je bila prva ljubavnica i iz

nje je iscedio i poslednju kap krvi. Dve godine ranije objavio je Principia Mathematica, knjigu koja je od njega napravila zvezdu u akademskom svetu; ali dobro je znao da je svemir mnogo više od zavrtanja i navrtki, mehaničke strukture koju je razmotrio i opisao u svom proslavljenom delu.

Takoreći od prvog časa kada se pojavio na kembričkom univerzitetu 1661, privukao ga je svet alhemije i okultizma. Njegov stari mentor i prethodnik na Lukasovoj katedri, Isak Barou, kresnuo je prvu iskru, a veliki adepti prošlosti(*Barou je, osim toga, bio kraljevski profesor (lat. regius proffesor) grčkog i Grešamov profesor geometrije. - Adept (nlat. adeptus) - majstor koji je ovladao velikom alhemičarskom tajnom, sledbenik hermetičkih učenja*), ljudi kao Kornelije Agripa i Elajas Ešmor, Džon Di i Đordano Bruno, raspirili su je u nezadrživ požar. Njihova istraživanja su nazvana Veliko delo ili Magnum opus i ovi geniji okultizma godinama su vršili složene alhemijske eksperimente u zadimljenim laboratorijama. Svi oni su posvetili život traganju za kamenom mudrosti, legendarnom supstancom kojom bi alhemičar transmutirao proste metale u zlato, magičnim prelazom od fizike ka metafizici koja bi adeptu takođe omogučila da proizvede elixir vitae i nade večnu mladost.

Kao svi alhemičari pre njega, i Njutn je ideje crpeo iz biblije hermetičkog eksperimentisanja, doktrine iznete u Smaragdnoj tabli. Barou ga je još kao mladića posvetio u postojanje tog čudesnog teksta i objasnio mu da je to vodič za sve alhemičare. Stvorili su ga mudraci u starim vremenima, objasnio je Barou, u vreme kada je čovek znao mnogo više o ustrojstvu vaseljene od svih današnjih učenih glava i filozofa. Ti stari klasici su pretočili svoja znanja u zapise iz Smaragdne table. Nikome nije znano gde sada leži prvobitna tabla. Nestala je od očiju smrtnika, ali prevodi zapisa prenošeni su s kolena koleno alhemičara i svako je sledio ono što je smatrao apsolutnom istinom, prema tumačenju davnašnjih majstora. Tabla je za njih opisivala put do kamena mudrosti, davala uputstva kako da pripreme i dušu, i trošnu fizičku materiju s kojom rade. Njutn je verovao da razlog neuspeha svih dosadašnjih alhemičara da proizvedu predmet svoje žudnje ne leži u greškama majstora iz davnina. Još manje je, naravno, hir Prirode; jednostavno, nijedan dosadašnji fizičar ni alhemičar nije dovoljno prečistio dušu i nijedan tragalac za Istinom nije se posvetio tom zadatku s dovoljno žara i usmerenosti ka cilju.

Za razliku od gotovo svih drugih alhemičara od samog Hermesa Trismegista do onih iz sopstvenog najužeg kruga, Njutn nije želeo da proizvodi zlato iz golog

koristoljublja. Pridavao je malu važnost neizmernom bogatstvu. Za njega je zlato na kraju duge bilo čisto znanje, znanje koje je u posedu bogova i znao je da bi uradio sve da ga stekne. U tome je sagledavao razlog postojanja. Godinama je stajao kraj peći, proučavao mikrokosmos i upoređivao ga s makrokosmosom viđenim kroz sočiva svog teleskopa, izdvajao veze i uzdizao ideju holizma do novih granica saznanja. Pri tom je počeo da veruje da je on sam polubožanski stvor, doveden na zemlju samo s jednim ciljem - da otkrije kamen mudrosti i osvetli Istinu. Verovao je da ga je Svevišnji odabrao, označio ga kao jedinstvenog i obdario ga najblistavijim umom u njegovom pokolenju, da bi upravo on, Isak Njutn, Lukasov profesor kembričkog univerziteta, ispunio volju božju i ostatku ljudskog roda otkrio pravo značenje postojanja, najskrivenija dejstva prirode, mehanizam vaseljene.

Šarke na kovčegu zaškripaše kada je Njutn odigao poklopac. Unutra su bile pažljivo naslagane staklene posude, omotane vunom, da ih zaštiti od potresa na džombastom putu od Londona. U teglama su bila hemijska sredstva. Jedna tegla je sadržala valjkaste šipke metala, presvučene sivim površinskim slojem potopljene u neko žućkasto ulje. Pored toga je bila cev s praškom crnim kao čađ, a do nje druga, s tamnocrvenim prahom. Po strani, omotan debelom vunom, nalazio se veliki peščanik.

Trećinu kovčega zauzimale se uredno složene knjige u kožnom povezu. Njutn diže jednu i pogleda hrbat. „Slava i ispovesti bratstva rozenkrojcera od Tomasa Vona”, pročita glasno pre nego što je pažljivo spusti na pod pored kovčega. Knjiga pod njom imala je na koricama naslov u zlatotisku: Skeptični hemičar. Ispod naslova je krupnim slovima bilo ispisano ime pisca, Roberta Bojla. Njutn je kratko prelista, pa je stavi na Vonovu knjigu.

Zatim povadi preostale tomove iz kovčega i poređa ih na sto prislonjen uza zid, desno od kamina, gde poče da ih razvrstava pre nego što će ih premestiti na police. Dok je dizao jednu naročito lepu knjigu u povezu od zelene kože, s naslovom Sinteza alhimije: Dvanaestkapija do otkrića kamena mudrosti i imenom autora, Džordža Riplija, ispod zadnje korice iskliznu komadić pergamenta i pade na pod, podno Njutnovih nogu.

On ga podiže i pažljivo odvi. Pergament je bio suv i požuteo, ali video je da ispisan izbledelim mrkim mastilom. Njutn požuri ka kaminu i približi pergament licu ne bi li razabrao sitan rukopis. Tekst je bio na aramejskom, drevnom

semitskom jeziku koji je poznavao. Prevodeći ga iz glave, Njutn je šaputao reči samome sebi:

O tragaoče, tragaoče istinoljupče, ne kloni duhom. Jer, padajuć na kolena pred zelenom tablom, ne slutis da imade jedna druga i dublja Istina. Prijatelji moji, videh je kao daje usnih, ali bozije tolkovaše stvarnom. Kano polja što su zelena, crvena je krv Spasitelja našega, crvena poput rubina. I kano je tabla datoga oblika, rubin je sfera; jer tako ga videh u spoznaji podobnom snu. A tabla ako je silna, sila sfere rubina nadjačaće je milion puta. Slavna tabla upućuje, a sfera otvara vrata sveta. Ako ti je duša čista, traži sferu i s njome ćešćeći slavu Starodrevnih. Traži sferu pod zemljom, u kamen učaurenu, veljega znanja na nebu kao i na zemlji.

Dž. R.

Ispod toga je bio crtež sfere s redom sićušnih pismena koja su pratila gusto zbijenu spiralu od jednog kraja do drugog. U dnu strane Njutn vide jedan red slova, brojeva i alhemijskih simbola za koje je znao da predstavljaju niz šifrovanih okultnih uputstava. Najzad, u donjem desnom uglu, primeti malu ilustraciju, složenu šemu izukrštanih linija, sličnu malom lavirintu.

Jedva je verovao sopstvenim očima. Ako je to zbilja pisao Ripli (a viđao je ranije njegov rukopis i slagao se), ovo otkriće je neprocenjivo. Za njega, kao i za sve alhemičare, Smaragdna tabla je bila najvažniji vodič na putu do kamena mudrosti. Ali, prema Ripliju, postoji još nešto, ta sfera rubinakoja je kudikamo značajnija. Možda ovo nagoveštava zašto su mu krajnje tajne tako dugo izmicale, zaključi Njutn vraćajući se za sto ispod police s knjigama. Ako je tako, onda je božja volja što je izabrao baš ovu knjigu u knjižari Vilijama Kupera, u Maloj Britaniji, nedaleko od katedrale Svetog Pavla, gde je proveo veći deo jučerašnjeg popodneva, pre povratka u Kembridž. A ako jeste božja volja, ne može da omane. Znao je da će ga Gospod voditi kroz ovu novu etapu putovanja. Neminovno će ga voditi ka Istini.

GLAVA 6

Filip je kasnije govorio da se gotovo uopšte ne seća vožnje do bolnice po neobično tihoj noći. Ali misli su mu nezadrživo jurile kroz glavu, ojačane strepnjama i zlim slutnjama, jer nije mogao da se oslobodi ružnih uspomena.

Prošlo je više od dvadeset godina otkako mu je otac, Moris, stradao u saobraćajnoj nesreći i taj događaj je najdublje uticao na dalji Filipov život. Iz korena je promenio pravac u kojem se do tada kretao. Bio je dvadesetdvogodišnjak i samo dve nedelje pre toga saznao je da je prvi u klasi. Na dan proslave diplomiranja, doručkovao je sa svojim sustanarima u trošnoj kući blizu Puta Kauli, kada je telefon zazvonio. Bio je to stric Greg, očev brat. Očeva kola su se sudarila s kamionom koji je naglo prešao duplu punu liniju. Moris je u direktnom sudaru poginuo na licu mesta.

Filip je verovao da ne voli oca i da mu neće nedostajati kad mu kucne smrtni čas. Za tog čoveka ga je vezivalo isuviše mučnih uspomena. Nije mogao da zaboravi očevo zlostavljanje, kojim je majci zagorčavao život, što mu se zatim obilo o glavu, pa se, od trenutka kada ga je napustila, okruživao ćutanjem.

Filip je na sve moguće načine ugađao ocu. Pre polaska na fakultet bio je jako zagrejan za fotografiju i osvojio je nekoliko nagrada - čak je prodao neke svoje radove, ali otac je neprestano omalovažavao to njegovo zanimanje i tvrdio kako se fotografijom nikada neće obogatiti. Filip se zato odrekao fotoaparata i otišao na Oksford da studira filozofiju, politiku i ekonomiju. Potisnuo je sopstvene nade i ambicije da bi sledio put koji mu je odredio otac.

Dok je stajao nad otvorenim očevim kovčegom u pogrebnom zavodu na dan sahrane, Filip je jedino mislio koliko ironije ima u svemu tome. Celog života je tražio odobrenje od ovog čoveka; a onda, na dan Filipovog najvećeg trijumfa, skot se odveze i pogine.

Kao da je otac to namerno učinio da mu napakosti, mislio je protivno zdravom razumu.

Ipak, kasnije, kada je sredio misli, Filip je počeo da shvata ograničenja tako uprošćenog emocionalnog suda. Taj čovek je bio siledžija, ali opsesivno posvećen zaštiti svog intimnog života. Paranoidno je verovao da ga svet uhodi. Dok je zurio u tu mahunu ljudskog bića, Filip nije mogao da se otme utisku kako ovde leži čovek koji nije verovao nikome, koji je seckao svoju prepisku pre nego što bi je bacio u smeće, čovek koji je svake noći zatvarao vrata svoje kuće trostrukom rezom. A eto, sada leži izložen i lišen svakog dostojanstva.

Više od svega ostalog ovo je ubedilo Filipa da okrene novi list. Celoga života je robovao ocu, ali je podsvesno znao da je po karakteru mnogo bliži svojoj majci, Džoun. Džoun Bejnbridž je nekada bila Džoun Ganmora, jedna od najuspešnijih slikarki koja se doselila iz područja Kariba. Njen otac, crnac, nestao je kada je bila mala, a vaspitala ju je njena majka Elizabet, poreklom Škotkinja, i već od šeste godine podsticala ju je da se bavi slikanjem. Sa Filipovim ocem se upoznala kada ga je njegov poslodavac pozvao na Džouninu prvu izložbu u Njujorku, 1957. Filip nikada nije shvatio šta je majku privuklo Morisu. On je bio poslovan čovek koji nije istinski razumevao umetnost - a, ako ćemo pravo, ni išta drugo u vezi s kulturom. Ceo život je posvetio brojevima u računovodstvenim knjigama, za razliku od Džoun, koja je bila sušta suprotnost, slobodan duh, nezainteresovana za novac, pa čak ni za slavu.

Filip je ostao u vezi s majkom i s vremena na vreme ju je posećivao u Veneciji, gde je dvadeset pet godina živela sa svojim drugim mužem, operskim pevačem. Ipak se odupro ulasku u Džounin svet ma koliko za njega bio zavodljiv. Posle Morisove smrti, najednom se otvorio niz vrata u Filipovom duhu. Samo nekoliko meseci pošto je dobio diplomu filozofije, politike i ekonomije, među prvima u klasi, odbacio je sve planove o karijeri za kakvu ga je pripremao njegov otac. Odbio je ponudu iz londonskog Sitija(*Finansijski centar Londona. „Očekivanja u Sitiju“ znači isto što bi u Americi značilo „očekivanja na Volstritu".*) i obećanu šestocifrenu platu, ponovo se latio fotoaparata i zarekao se da će život da posveti fotografiji.

Ali promene su otišle još dublje. Mada nikada nije pokazao ni najmanje interesovanje za paranormalne pojave niti za bilo šta u vezi s njima, do kraja te godine fascinirali su ga koncept aure i Kirlijanova fotografija. Pročitao je sve knjige o tom predmetu koje je našao i posećivao radionice i kurseve. Posle dve godine poniranja u taj svet napustio ga je isto tako naglo. Nikada nije svesno razmišljao zašto je sve to ostavio i usredsredio se na fotografisanje mesta zločina i leševa. Filip je na to gledao kao na tezgu koja mu omogućava da plaća račune i nastavlja svoj kreativni rad, izlaže i sanja o međunarodnom priznanju. Mnogo godina oni koji su mu bili bliski razumeli su njegove motive, ali su svoje teorije zadržavali za sebe. Uviđali su da Filip fotografiše leševe i pokušava da u njima otkrije nešto što nije mogao da vidi u telu svog mrtvog oca. Nešto nalik na dušu.

Na prilazu bolnici opet je počela kiša i Filip se prenu iz misli primoran da se usredsredi na događaj koji ga je ispunjavao zebnjom. Zaustavili su se ispred

bolnice i, pošto su našli najbliže mesto za parkiranje, potrčali su u jarko osvetljenu prostoriju za prijem. Nijedno od njih dvoje nije primećivalo raskošno crvenilo izlazećeg sunca.

Telefonirala im je jedna Džoina prijateljica, Samanta, koja je bila u kolima s Džo i Džoinim prijateljem, Tomom. Samanta je prošla samo s posekotinama i masnicama, ali nije znala u kakvom je stanju par. Sreli su se na prijemnom odeljenju; razgovarala je s jednim mladim lekarom, koji ih je kroz hodnik odveo do male četvorokrevetne sobe. U jednom krevetu je bila Džo, zavesom odvojena od ostalih.

Lori i Filipu laknu, jer su je zatekli kako sedi. Imala je gadnu posekotinu iznad desnog oka, a ruka, koja je ležala preko posteljine, bila joj je zavijena do lakta.

„Pretrpela je jak potres", reče lekar gledajući Džoin medicinski karton. „Ipak, CT(*Kompjuterizovani tomogram, rađen medicinskim uređajem koji se zove CT skener (CT je skraćenica za computed tomography), a integriše rendgensko snimanje tela u tankim slojevima i kompjutersku tehnologiju.*) pregled je uredan. Treba joj nekoliko kopči, ali mislim da će preživeti."

Lora nežno zagrli ćerku, a Džo se osmehnu Filipu, koji je stajao pored kreveta.

„Bože, Džo", reče Lora. „Mislila sam..."

„Ne, mama. Još sam tu", prošaputa Džo i dotače Lorin obraz.

„Je li tvoj prijatelj Tom čitav?", upita Filip i okrete se lekaru. „I on je imao mnogo sreće. Dva polomljena rebra, dva slomljena prsta i dosta posekotina i masnica. Sada je dalje u hodniku, krpe ga."

„Do đavola, šta se desilo, Džo? Tom valjda nije pio, a?"

„Ne, majko, on ne pije", uzvrati Džo i razdraženo pogleda majku. „U stvari, za volanom sam bila ja."

Lora začas zaneme od iznenađenja, a onda se bledo osmehnu svojoj ćerki i uhvati je za ruku.

„Baš kada smo se vozili pored Svetog Oldejta, pri povratku u Karfaks, iz jedne sporedne ulice izletela su neka kola. Mislim da sam preterala u želji da ih izbegnem, slcrenula i auto se zaneo na klizavom putu. Udarila sam u stub za uličnu rasvetu."

„Još ste dobro prošli", uzdahnu Filip i sede na suprotnu stranu kreveta od Lore.

„Ali, mama, zar sada ne treba da budeš na putu za Hitrou?” Lora pogleda svoju ćerku kao se setila nečega izgubljenog u magli vremena. Zatim umorno protrlja oči. „Promenila sam planove. Ne pada mi na pamet da napuštam Englesku dok se ti sasvim ne oporaviš.”

Džo zausti da se pobuni, ali je prekide zvučni signal Filipovog mobilnog telefona.

Filip žurno pogleda lekara. „Bože, oprostite. Trebalo je da isključim ovu napast. Neće trajati ni sekund.” On ode do prozora i tiho se obrati nekome na telefonu.

Po svemu sudeći, ovaj prekršaj je iznervirao lekara. Okrenuvši se Džo, reče: „Čim se budete osećali dovoljno dobro, slobodni ste da odete.”

„A Tom?”

„Mislim da ćemo ga zadržati još dva-tri sata. Moramo da uradimo još neke analize. Ipak, ukoliko želite, možete ga videti.” I lekar pođe ka vratima. Sreo je Filipov pogled i prevukao prstom preko vrata. Filip snebivljivo klimnu glavom i pohita da prekine razgovor. Zatim se vrati do kreveta i reče: „Bojim se da moram da idem. Dogodilo se još jedno ubistvo.”

GLAVA 7

Mesto ubistva se nalazilo na oko dva i po kilometra od bolnice. Ali pošto nije mogao da izbegne saobraćajnu gužvu koju je stvarao protok vozila sa autoputa M40 kroz Hedington za Oksford, Filipu je trebalo skoro dvadeset minuta da tamo stigne.

Lora je ostala u bolnici sa Džo, što mu je sasvim odgovaralo; nije bio raspoložen za reprizu jučerašnje scene s Monroom. Još pod šokom od straha za ćerku, znao je da mora da se pribere i spremi za zadatak koji ga očekuje. Parkirao je kola u zoni rezervisanoj samo za stanare pri kraju Ulice Kejv, blizu reke, stavio na policu iznad instrument-table svoju policijsku propusnicu, izvadio torbu iz prtljažnika i krenuo stazom za tegljenje čamaca koja se pružala paralelno s jednom pritokom reke Červel.

Staza uz reku je bila klizava i Filip je koračao lagano. Kiša je počela ponovo i pred sobom je video mračnu sivu reku. Desetak metara dalje stajala je pokisla grupa ljudi - dva uniformisana policajca, Monro, leđima okrenut stazi, i narednik

koji je držao kišobran nad glavom glavnog detektivskog inspektora. Malo dalje, dva kriminalistička tehničara udaljavala su se idući ka kući na šipovima, koja se pružala iznad reke. Kiša se pojačala i Filip je bio u iskušenju da se vrati do svojih kola i uzme kišobran. No baš tada spazi ga Monro.

„Gospodine Bejnbridž. Danas ste sami, je li?"

Filip uzdahnu, gurnu ruke u džepove i osmeli se da se kratko osmehne.

„Pa, jutros za vas imamo pravu poslasticu. Bolje se pripremite?"

„Šta? Gore od onog sinoć?"

„Zavisi od toga koliko ste gadljivi. Našla ju je žena koja se rekreirala džogingom jutros oko sedam. Forenzičari mi kažu da je mrtva između četiri sata i šest sati. Hodite. Moraćete da se pomučite da nađete podesan ugao za snimanje i pripazite."

Monro se pažljivo uputi stazom. Prekrivač od plastike bio je razapet iznad granja jednog drveta na obali, a reflektor - ovog puta samo jedan - bio je uperen u vodu koja se prelivala pod najnižom granom. Filip vide crvenu krmu neke šajke. Kada je ugledao prizor u svem njegovom užasu, prevrte mu se želudac.

Na jednom kraju šajke upola je sedela, upola ležala neka mlada žena. Imala je farmerke i majicu i zurila je u obalu zamrlim očima. Činilo se da joj je sva krv ispumpana. Ruke su joj bile raširene, a leva šaka joj je visila preko ivice čamca. Tragovi krvi videli su joj se na unutrašnjoj strani mišica i na na ramenima. Oči su joj bile otvorene, ali beonjače su se gotovo sasvim zacrvenele, jer su krvni sudovi popucali. Muljevita opna na očima zamaglila je boju krvi. Ubica ju je zaldao i glatko i stručno uklonio vrh glave. Hemisfera vlasišta i kosti bila je naprosto odrezana. Tamo gde joj se nalazio mozaknije ostalo ništa osim crno-crvene činije. Na nekim mestima mrtvo tkivo joj je bilo izgrebano i videla se samo zapanjujuća belina kostiju.

U ženinoj lobanji svetlost se odbi o gladak srebrnjak - srebrni dvojnik zlatnika koji je Filip sinoć video u ruci glavnog detektivskog inspektora, s navučenom rukavicom.

Filip se okrete i dvaput duboko uzdahnu.

„Daću vam nekoliko minuta", promrmlja Monro i pope se natrag na stazu. „Ali fotografije su mi potrebne u stanici kroz jedan sat."

Filip nije gubio vreme odlažući fotografisanje. Iz dugog iskustva znao je da nema drugog načina da se izbori s ovakvim prizorima. Što su slike jezivije, to je

bitnije da se isključi, da se ponaša kao robot koji jednostavno radi svoj posao i prisiljava sebe da bude slep za ono što mu se nalazi ispred objektiva.

Napravio je niz fotografija s pramčanog dela šajke: nekoliko krupnih planova pomoću teleobjektiva i dva širokougaona snimka. Zatim se pomerio za nekoliko koraka na obali da napravi nekoliko bočnih snimaka pre nego što je čučnuo blizu pramca, gde je šajka bila izvučena na obalu, i gde mogao da snimi, digitalizuje i memoriše u čipu svog fotoaparata najjezivije slike - ljudski život sveden na piksele.

Filip se pope na nasip, mahnu rukom uniformisanim policajcima i nemarno se udalji s mesta zločina. Tek kada je skrenuo za ugao na Ulicu Kejv, primetio je da mu ruke drhte. Stigao do kola i spremio se da otvori prtljažnik, no tada ga preplavi talas mučnine. Povratio je u slivnik i ispratio pogledom žuč što brzo nestade, nošena kišnicom koja je tekla ulicom.

GLAVA 8
London: oktobar 1689

Koledž Grešam, u srcu Sitija, bio je oaza u londonskoj bedi i prljavštini. Mada su mu zgrade bile stare i oronule, pa su se sve glasnije čuli zahtevi da se tu izgradi nešto novo, posedovao je spokojstvo i očaravajuću draž koji su prkosili njegovom žalosnom fizičkom stanju. Više nego skroman doprinos njegovom ugledu davali su i redovni sastanci nekih od najvećih umova tog ili ma kojeg drugog doba.

Prošlo je bezmalo trideset godina otkako je Kraljevsko društvo osnovano na inicijativu Kristofera Rena i njemu najbližih saradnika. Brzo je naraslo, steklo odobravanje kraljevskog doma, a s njim i ime. Međutim, poslednjih godina, ta ustanova je izgubila nešto od svog ugleda. Jedna od teškoća je bila što ova grupa slavnih ljudi dugo nije mogla nigde da se skrasi. Prvo su zasedali pod veličanstvenim ali zapuštenim krovom koledža Grešam, da bi posle dvostruke tragedije - užasne epidemije kuge 1665. i velikog požara godinu dana kasnije - koledž rekvirirali trgovci iz Sitija kojima je vatrena stihija progutala zgrade. Zatim je tu privremeno smeštena Berza dok je građen novi finansijski centar. Tada je vojvoda od Norfoka ponudio Kraljevskom društvu da se sa svojim knjigama, eksperimentalnom aparaturom, sekstantima i kartama, teleskopima i mikroskopima, udomi u biblioteci Arendl hausa, čiji je vlasnik bio. Ovo zdanje se

nalazilo nekoliko kilometara zapadno, u jednoj ulici nedaleko od Stranda. Tamo je Društvo nastavilo da se sastaje neko vreme, nastavljalo raspravu o najnovijim naučnim idejama i sprovodilo naučna istraživanja koja je organizovao eksperimentalni kurator, Robert Huk.

Dok je bilo smešteno u Arendl hausu, Društvo je počelo da objavljuje knjige, pored ostalih, HukovuMikrografiju i Silviju Džona Ivlina, a nastavljajući tradiciju ranijih naučnih društava u Galilejovoj Italiji, objavljivalo je i časopis Filozofske razmene, s opisima otkrića i izveštajima o predavanjima i radovima članova Društva. Ali posle samo nekoliko godina u Arendl hausu, opet su ih obavezali da se sastaju u koledžu Grešam, u prostorijama koje im je stavio na raspolaganje uticajni Huk, ugledni naučnik iz upravnog odbora tog koledža.

Dok se smrknuto nebo na zapadu bojilo narandžastim, u dva minuta do šest, Isak Njutn je - znajući sve ovo - ušao u glavno četvorougaono unutrašnje dvorište koledža Gresham. Pa ipak, u tom času nije osećao gotovo nikakvu srodnost sa Društvom, kojem je pristupio pre sedamnaest godina kao mladić, u svojoj dvadeset devetoj. Mada su su ugledni članovi objavili Principia Mathematica, knjigu koja ga je proslavila kao najveću naučnu figuru na svetu, njegove posete Kraljevskom društvu za proteklih deset godina mogle su se nabrojati prstima jedne ruke. Nijednog kolegu nije smatrao svojim prijateljem, a prema trojici ljudi unutar te naučne zajednice jedva je uspevao da zadrži izvestan stepen poverenja. Jedan od njih je bio ostareli Robert Bojl, drugi mladi genije Edmund Halej, a treći čovek, onaj što ga je ubedio da napusti monaški svet koledža Triniti u Kembridžu i večeras poseti London: Kristofer Ren.

Ipak, glavni razlog Njutnovog upadljivog odsustvovanja sa sastanaka Društva bio je još upadljivije prisustvo Roberta Huka. Taj čovek mu je postao ogorčeni neprijatelj gotovo od trenutka kada su se upoznali, a kada su, 1676, članovi Društva izabrali Huka da nasledi Henrija Oldenberga na mestu sekretara, Njutn je ponudio da istupi iz Društva. Najzad je povukao ostavku, po nagovoru onih koji su u njemu videli suviše dragocenog člana da bi ga izgubili. Ali zarekao se da će prisustvovati sastancima samo kada mu to bude odgovaralo.

Njutn je znao da ga okolina smatra teškim čovekom. Neosporno je spadao u ljude koji izbegavaju druženje sa ostalima i nije mario hoće li pri tom povrediti nečija osećanja. Bio je dovoljan samome sebi i ponosio se time. Njemu ne treba niko, ali on je potreban drugima, i mogao se zakleti da će se u budućnosti sve više oslanjati na njega. Zahvaljujući takvom stavu opstajao je u svojoj laboratoriji u

Kembridžu. Jedini kome se donekle poveravao bio je Džon Vikins, teolog i njegov sustanar duže od dvadeset pet godina. Međutim, dok je prolazio kroz četvorougaono dvorište i ispod arkada da bi skrenuo levo, u jedan kamenit hodnik, Njutn je prosuđivao da čak i Vikins razume samo delić onoga što se zaista zbiva u laboratoriji tako blizu njegove spavaće sobe.

U mislima se vratio na ono jutro od pre šest meseci kada je bio prisiljen da promeni pravac istraživanja. Togjutra je saznao za sferu od rubina. Čuvao je tu tajnu kao oči u glavi i nikome je nije poveravao. Danonoćno je zapostavljao gotovo sve drugo i morio um pokušavajući da odgonetne značenje poruke koju je ostavio Džordž Ripli. Pregledao je sve spise do kojih je mogao da dođe. Vratio se u London da pretražuje vlažnu pećinu Kuperove knjižare u Maloj Britaniji i podmitio je knjižara da mu dozvoli da prerije plesnivi magacin.

Ripli je očigledno pisao o nekom drevnom i presudno značajnom objektu. Sfera rubina mora da je nestala karika, ključ univerzuma. Držao je u ruci tekst koji je opisivao to čudo, a Ripli, koji je umro dva stoleća ranije, bio je veoma darovit i čestit čovek. No, i s tim tragovima, dok ne pribavi samu sferu, Njutnu su bile vezane ruke. Mora da otkrije gde je sakrivena.

Pre nedelju dana primio je poziv Kristofera Rena da prisustvuje specijalnom sastanku Kraljevskog društva, u koledžu Grešam. Povod je bio jubilej Šeldonovog pozorišta u Oksfordu, čija je gradnja završena pre dvadeset godina. Bila je to prva Renova porudžbina i početak njegove blistave karijere.

Njutn je isprva bio u iskušenju da lepo ispisanu pozivnicu s ispupčenim tekstom baci na gomilu hartija na stolu i pređe preko tog poziva kao preko većine poziva, molbi i zahteva ostalih članova. Ali, sa izuzetkom Vikinsa, Ren je bio jedini u kome je gledao nešto nalik na prijatelja i poštovao ga je više od ijednog smrtnika.

Pred dvokrilnim vratima koja su vodila u salu za predavanja Njutn duboko uzdahnu i pritisnu ručke. Prostorija je bila tek nešto veća od deset kvadratnih metara, a Ren, bivši predsednik Društva i jedan od najslavnijih ljudi u Engleskoj, uvek je privlačio publiku, pa je sala bila dupke puna. Njutn je morao da stoji samo metar ili dva iza vrata.

Večeras se ovde okupilo možda stotinak članova. Njutn ih je gotovo sve poznavao iz viđenja, ali se zaista upoznao samo s nekolicinom. Tamo napred bio je Halej, a do njega je stajao Samjuel Pepis u živopisnom narandžastom žaketu. Džon Ivlin je bio u redu iza njih i upravo je šmrkao iz stare izlizane burmutice. Pored

njega je sedeo slikar Društva, Godfri Neler, koga je Njutn sreo u Kembridžu pre samo nekoliko meseci, prilikom umetnikove posete i priprema za najnoviju porudžbinu, portret Lukasovog profesora. S druge strane sale sedeo je Robert Bojl, izrazito visok i mršav kao saraga; bela perika izgledala mu je gotovo natprirodno svetla u polutami koju su razgonile samo sveće. Nekoliko redova dalje Njutn je video dvojicu Italijana koji su trenutno gostovali u Društvu. Đuzepe Ričini i Marko Bertolini su doputovali iz Verone pre tri meseca i postali meta čestih tračeva zbog izražene sklonosti prema „suložnicima" to jest, dečacima u ženskoj odeći, koji su se nudili za erotska uživanja naročite vrste. Levo od njih ugledao je zanosni profil Nikolasa Fatija du Duijea, vrlo zanimljivog mladića koga je upoznao pre samo nekoliko nedelja. Momak se okrete i spazivši ga toplo se osmehnu.

Na uzdignutom podijumu u samom dnu prostorije sedeli su Robert Huk i predsednik Društva Džon Von, treći erl od Karberija, u raskošnoj tunici od crvenog i zlatotkanog brokata, s bogato napudrovanom perikom. Za razliku od erla, koji je, po Njutnu, oličavao sve vrline i najbolje osobine engleske aristokratije, činilo mu se da mali ogavni licemer pored njega otelovljuje sve ono najgore na svetu. Grbav i nakazan, visok jedva metar i po čak i s potpeticama, Huk kao da je bio utonuo u svoju stolicu. Njutn je mrzeo tog čoveka iz dna duše, a znao je da Huk ništa bolje ne misli o njemu. Razumeo je da bi sekretar učinio sve da ga iznese na rđav glas ili okleveta, i Njutn se morao sa zlobnim zadovoljstvom setiti onog pisma s Janusovom pritvornošću,(*Janus je starorimsko božanstvo s dva lica, dakle reč je o dvoličnom, podmuklom pismu.*) koje je poslao tom kepecu, i u kojem je izneo primedbu da, ako je on, Isak Njutn, postigao nešto značajno kao naučnik, uspeo je zahvaljujući tome što je stajao na plećima džinova.

Iznenada, na podijum zakorači Kristofer Ren. Članovi ustadoše kao jedan i pozdraviše ga gromkim aplauzom pre nego što opet zauzeše mesta na sedištima.

Njutn je sa zlovoljom morao da prizna kako Ren izgleda veličanstveno i da se drži s kraljevskim dostojanstvom. Zasluživao je sve pohvale. Bio je čovek enciklopedijskog znanja, profesor astronomije, arhitekta svetskog glasa, medicinski eksperimentator i genijalan pisac. Pa ipak, bio je krajnje skroman. Pre mnogo godina, kada je Njutn još bio dečak, Ren je prvi primetio prstenove oko planete Saturn. Međutim, kada je holandski astronom Kristijan Hajgens prvi objavio izveštaj o svojim opažanjima i pobrao lovorike za to otkriće, Ren se nije uzbudio i velikodušno mu je prepustio slavu. Njutnu je bilo gotovo nemoguće da

razume takav stav, ali je u dnu duše znao da je Ren bolji čovek od njega, jer je sposoban za takvu velikodušnost.

U sledećih pola sata Ren je općinio auditorijum. Mada mu je glas bio tih i melodičan, nijednog trenutka nije delovao uspavljujuće. Privlačio je slušaoce, a čak je i najstručnije delove izlaganja opisivao na takav način da su zvučali zanimljivo, i čovek je lako mogao da ih predstavi. Govor je ilustrovao svojim crtežima, tako što je slušaocima prvo ispričao kako je projektovao Šeldonovo pozorište, a onda nastavio da opisuje neimarske izazove koji su se isprečili pred njim kao pred mladim arhitektom, ujedno nervoznim i željnim da ostavi utisak na svoje nalogodavce. Prikazao je krajnje precizne crteže svake faze izgradnje pozorišta, od planova poda, koji su mu osigurali narudžbinu, preko brojnih stadijuma izgradnje, do svečanog završetka projekta 1669, pet godina posle otpočinjanja.

Njutn je uživao u govoru, ali se, hteo ne hteo, posle izvesnog vremena, u duhu vratio problemu koji ga je od februara neprekidno zaokupljao: značenju tajanstvene Riplijeve poruke. Sala se istopi i nestade. Renov glas utihnu. Njutn je mogao da vidi Riplijeve reči, šifrovanu poruku i onaj čudni crtež, kao da ih drži u rukama. Njegova ejdetska memorija je bila u stanju da reprodukuje ono što je video gotovo do svakog nabora u pergamentu, ali, nažalost, ni najsnažnije duhovne moći nisu mu mnogo pomogle u odgonetanju značenja poruke.

„Otkrih to u najčudnijem času...”, reče Ren. „Temelj beše gotovo završen i nije mi se mililo da odlažem gradnju, ali radoznalost mi ne dade mira. Dozvolio sam da se otvori ovo čudno graditeljsko delo po cenu da izgubimo jedan radni dan, jer sam smatrao da za to ima opravdanja. Na kraju postade jasno. Postoji prirodan i verovatno dugačak sistem podzemnih pećina pod tim delom Oksforda. Zapisah to, kako valja, u svoj dnevnik i, s dozvolom gospodara koledža Hertford, izdubih uzan hodnik od te podzemne šupljine do podruma ispod obližnjeg koledža, u nameri da se jednog dana vratim i to proučim. Žalibože, otada minu dvadeset pet godina, a moje obaveze prema Njegovom veličanstvu behu, avaj, važnije od mojih žarkih želja.”

Slušaoci se nasmejaše, a Ren duboko udahnu. „Oprostite mi, dakle, na ovom udaljavanju od predmeta. A sada, u vezi s gradnjom krova... ”

Žmarci koji se rodiše pri dnu Njutnove kičme lagano mu obuzeše celo telo. Dok je stajao kao oduzet i napeto zurio u velikog arhitektu, gotovo je čuo kako mu

u glavi odzvanjaju Riplijeve reči: Traži sferu pod zemljom, u kamen učaurenu, veljega znanja na nebu kao i na zemlji.

Kada je Njutn zakucao na vrata i provirio unutra, Ren je bio sam u predvorju sale za predavanja i, skinute perike, nastojao je da razmrsi razbarušenu sedu kosu. „Gle, kakvo sjajno iznenađenje", reče sa osmehom.

„Smem li da vas malo zadržim, ser Kristofere?"

„Naravno, ser. Samo uđite. Sedite. Da li vam se svidelo moje predavanje?"

„Jeste... veoma", uzvrati Njutn ozbiljno. Trudio se da prikrije uzbuđenje.

„Vrlo sam počastvovan vašim prisustvom, ser. Zbilja, večeras smo imali fino društvo, je li? Dakle, šta mogu da učinim za vas?" Ren ostavi kosu i poče da skida žaket. Njutn primeti da je oznojen.

„Zadivio me je ceo vaš opis gradnje Šeldonovog pozorišta. Ali..." Malo je oklevao. „Bio sam naročito uzbuđen kada ste pomenuli podzemni pećinski sistem."

„Oh, zaista? Razočaran sam, ser", izusti Ren bezizrazno. „0čekivao bih da vam se svidi govor o inženjerijskom podvigu, o genijalnosti nacrta, o vanrednom prilagođavanju silama Prirode." „Molim vas, oprostite mi." Njutn je začas izgledao izgubljen. „Nisam mislio..."

„Šalim se, Isače. Bogova mi, mora da je istina ono što govore o vama... da se nikada ne smejete i da su samo jednom videli vaš smešak."

Njutn ovo primi krajnje ozbiljno i ne reče ništa. Osetivši da je pozledio dostojanstvo naučnika, Ren stavi ruku na rame mlađem čoveku. „Oprostite mi. Nisam hteo da vas uvredim, prijatelju."

Njutn se malo povuče i pokloni. „Nisam se uvredio, vere mi. Ser, oduševio me je vaš govor u celosti, ali pećine su me zagrejale do zanosa. Možda je to zanimanje posledica neke neobjašnjive veze u mom duhu. Šta god da je, rado bih saznao više o tome."

„Nažalost, malo mogu da dodam onome što rekoh ranije večeras. Prošlo je četvrt veka. Bejah tada mladi idealista uveren da ću se vratititi i moći da ih istražujem u dokolici."

„Ali pećine ispod Šeldonovog pozorištaposfoje?"

„Oh, da, svakako. Samo nisu istražene."

„Jeste li napravili njihovu skicu i zabeležili raspored na hartiji?" „Nisam."

„A šta ste stvarno videli?", upita Njutn sa slabo prikrivenim uzbuđenjem u glasu.

Ren se namršti. „Sećam se da su bila dva otvora. Kao što rekoh, radnici su ih otkopavali ceo dan. Otkrili su ravan krov, vijugav hodnik, lagume. Poslao sam dole dvojicu s fenjerima. Da, sada se dobro sećam. Zadržali su se neobično dugo. Kada smo se već spremali da im pošaljemo spasioce, pojaviše se prašnjavi i žalosna izgleda."

Njutn diže obrvu. „Šta ih je snašlo?"

„Uspeo sam da iz njih izvučem samo najoskudnije podatke. Izgleda da se iza otvora nalazi nekakav lavirint. Ali čak ni ton isu mogli pouzdano da mi potvrde. Jedan je rekao da je to prirodna tvorevina, a drugi da je đavolje delo. Naravno, radnici behu sujeverni i neznalice, ali u to doba nisam smeo da se lišim nekog pametnijeg. Možda je bilo glupo što sam i za toliko prekinuo poverene mi radove. Pokazalo se da jedan prirodan hodnik vodi jugoistočno, ka koledžu Hertford, i do jedne tačke ispod Bodlijanske biblioteke, gotovo tačno na jug. Znao sam iz iskustva da se podrumi u koledžu Hertford protežu duboko pod zemljom, s tunelima što vode u pravcu mog pozorišta. Nije ih bilo teško spojiti i mislio sam da ću na taj način zadovoljiti radoznalost i odati poštu svojoj muzi. Razumete?"

Izgledalo je da je Njutn odlutao u mislima i ćutke je zurio u Rena. Onda se trže i pribra.

„Oprostite, ser", promrmlja. „Vaše reči su me potpuno opile. Razumem, naravno. Ko ne zadovolji svoju muzu, vene i umire." „Baš tako."

Izgledalo je da Njutn nema šta više da doda i među dvojicom sagovornika zavlada neugodno ćutanje.

„Ako je to sve što ste hteli, Isače...", poče Ren.

„Blagodarim od srca", uzvrati Njutn brzo. „Više sam nego blagodaran. Zbogom, ser Kristofere." On se pokloni i pođe k vratima.

GLAVA 9

Lora je sedela u Filipovoj kući sa štednjakom aga,(*Ovaj štednjakje 1922. izumeo švedski fizičar i dobitnik Nobelove nagrade, dr Gustaf Dalen, osnivač kompanije AGA, sa ciljem da spaja funkciju štednjaka i peći za zagrevanje stana. U nekim delovima engleskog društva (skromnijih i bogatijih kućevlasnika na selu) postao je tako popularan da je izrodio termin «aga saga», tj. naziv književnog žanra, smeštenog u stereotipni svet engleske provincije.*) koji je radio punom

snagom, i vatrom koja je buktala u kaminu. Kad su se Filipova kola zaustavila pred kućom, upita se, možda po šesti put te večeri, kako je moguće stanovati u kući bez centralnog grejanja.

Okačio je u hodniku mokri kaput i ušao u sobu za dnevni boravak.

„Bože, izgledaš grozno”, reče ona.

„Osećam se grozno”, uzvrati on i ne pogledavši je. „Kako je Džo?”

„Gore je. Spava. Izubijana je, puna modrica, ali je srećom cela.”

„Da joj nije zima?”, upita Filip podrugljivo. „Da čovek ne poveruje kako je ovde prokleto hladno.”

„Ha!”, reče Lora. „Da čovek ne poveruje da živiš kao u kamenom dobu. Zar nisi čuo za onaj veliki novi izum, radijator?”

Filip uzdahnu, svali se na stolicu, nalakti se na sto i obuhvati glavu šakama. „Da, u pravu si... tačno je.”

„Težak dan?”

On je pogleda zalcrvavljenim očima. „Ne bi mi škodilo jedno piće.”

Časak-dva kasnije, Lora mu pruži veliku čašu viskija od sladovanog ječma i sede na stolicu kraj njega. „Izgledaš kao neko kome je preko potrebno da olakša dušu.”

Filip otpi gutljaj pića. „Da, a ti se nećeš smiriti dok ti ne ispričam sve, je li?”, upita je nemarno.

„Isključeno. Dakle, šta se desilo?”

On pogleda preko njenog ramena u televizor. Upravo je počeo program lokalnih vesti, a inspektor Monro se spremao da odgovara na pitanja novinara. „Da čujemo ovo”, reče Filip i pojača ton daljinskim upravljačem.

„Dakle”, glavni detektivski inspektore, možete li da potvrdite drugi događaj?”, upita novinar.

„Da, telo jedne mlade žene pronađeno je jutros na pritoci Červel, blizu centra grada.”

„I je li to ubistvo slično prvom, koje ste opisali sinoć?”

„Ima nekih dodirnih tačaka”, uzvrati Monro oprezno. „Razumem. Neki kažu da je u pitanju serijski ubica. Možete li da nam to demantujete ili potvrdite?”

„Još je rano za donošenje zaključaka. Vi shvatate da preduzimamo sve što je u našoj...”

„Ali nije li istina da u ovim ubistvima postoje neki ritualni elementi?”, prekide ga novinar.

Monro je izgledao umoran. „U ovom času mogu samo da kažem da postoje neke zajedničke karakteristike.”

Novinar naglo promeni pravac ispitivanja. „Dakle, glavni inspektore, šta sada? Imate li neki savet za javnost?”

„Da, svakako. Želim još jednom da podvučem da preduzimamo sve kako bismo što pre otkrili počinioca ili počinioce ovih ubistava. Jednostavno molimo širu javnost da sačuva mir, da nas podrži u istrazi koliko god može i, ako bilo ko ima neku informaciju, da nam je dostavi.”

Filip isključi televizor.

„Vrlo lukavo”, reče Lora.

„Pa to mu je posao. Standardna policijska procedura: nikada ne otkrivaj pojedinosti. Ako se pojavi neko s dokazima koji podupiru činjenice namerno uskračene javnosti, znaju da vredi pratiti taj trag. Ujedno se smanjuje opasnost od ludaka koji bi mogli pokušati da imitiraju ubicu.”

„Da, znam to, Filipe. Zaboravljaš čime sam se bavila u Njujorku.”

Filip se osmehnu. „Izvini.”

„Dakle, nadam se da ćeš biti pristupačniji od Monroa.” „Naravno, Lora”, uzvrati on. Zavaljen na stolici, Filip je ispružio noge i duboko uzdahnuo pre nego što joj je ispričao za ženu u šajci. Pošto je opisao fotografije koje je snimio, on ućuta i isprazni čašu.

„Gospode bože”, reče Lora polako. „A ja sam mislila da nema surovijeg grada od Njujorka. Kažeš da je telo ležalo tamo... koliko? Četiri sata?”

„Delimično su je zaklanjale grane jednog drveta. Jutros ju je pronašla neka žena .”

„Lepa slika za početak dana.”

Filip podiže obrve.

„Dakle, ubistvo je moglo da se dogodi u ranim jutarnjim satima... u tri, četiri izjutra.”

„Valjda”, uzvrati Filip i umorno pogleda Loru. „Živela je u kući pored reke. To je jedna zabačena pritoka Červela, gde nema turističkih šajki. Osim toga, nije sezona. Posredi je porodično plovilo. Roditelji su joj u Evropi. Zanimljivo je da nije ubijena tu gde je nađena. Monro je otišao pravo njenoj kući. Devojčina spavaća soba liči na unutrašnjost klanice. Kasnije je premeštena na šajku, koja je zatim odvučena do mesta ispod granja i vezana za obalu.” „Pažljivo isplanirano. Kao i ubistvo na Perču. Kažeš da je u devojčinoj lobanji ostavljen srebrnjak?”

„Tako je.”

„Jesi li primetio gde je tačno bio onaj zlatnik na mestu prvog zločina? Jesi li ga video pre Monroa?”

„Nisam.”

„Sigurno ništa nije pomerano na mestu zločina dok ga ti nisi slikao.”

„Da, u pravu si. Ali rana je bila krvava brljotina. Od forenzičara sam načuo da je novac bio spušten u grudni koš i da su ga pronašli tek kada su počeli da ispituju ranu.”

„Eto ti, dalde. Drugi ritualni element.”

„Šta hoćeš da kažeš?”

„Ubistva su se odigrala u roku od nekoliko sati. Dve devojke, obe iskasapljene krajnje precizno.”

„Pa, čula sam za nešto slično... a čuo si i ti. Vajtčepel, osamdesetih godina devetnaestog veka? Ubijene i rasporene mlade žene.”

„Oh, sjajno.” Filip joj pruži čašu da mu je ponovo napuni. „Oksfordu fali samo to: Džek Trbosek dvadeset prvog veka.”

GLAVA 10

„Otkud sada ovo?”, upita Filip Loru, koja je sela na ivicu njegovog kreveta i prodrmala ga da bi se probudio.

„Oh, došlo mi je”, uzvrati Lora nehajno i spusti poslužavnik s doručkom na jorgan između njih.

„Nešto si naumila”, reče Filip, sede i protrlja oči.

„Filipe... ”

„Želiš da se uključiš u istragu. Jesam li u pravu?”

Lora se nije predugo pretvarala. „Razmišljam o tome cele noči. Jedva da sam trenula.”

„Ali, Lora, ovo jepolicijska istraga. Nemaš ovlašćenja... Za boga miloga, ni ja nemam ovlašćenja!”

„Nemam nameru da stupim u aktivnu policijsku službu, Filipe. Samo kažem da želim da sprovedem, pa, paralelnu liniju istrage.”

„’Paralelnu liniju istrage’?”, ponovi Filip podrugljivo. „Ovo nije Kodžak, znaš.”

„Mislim da mogu da pomognem.”

Filip se uzdrža od primedbi. „Mogu li bar prvo da popijem čaj?

Lora mu nali mleka u čašu.

„Ah... prokleti Amerikanci i njihove predstave o kulturi pijenja čaja! Pusti me da ja to uradim. I ispričaj mi o čemu si to mozgala cele noći.”

Ona stavi dva jastuka na drugi kraj kreveta i podmetnu ih pod leđa da joj bude udobnije kad se nasloni na gvozdeno krevetsko postolje. „Razmišljala sam o onome što sam rekla sinoć... znaš, o Džeku Trboseku? Ali brzo sam shvatila da, u stvari, ima vrlo malo sličnosti između naših ubistava i onih u Vajtčepelu. Istina, Trbosek je ženama vadio organe i zločini su imali neke obredne elemente. Policija je, u to doba, otkrila i neku mutnu vezu s masonima, ali nikada nije povezala sve konce. Čak se ni danas ne zna pouzdano ko je bio ubica.”

„Šta hoćeš da kažeš?”

„Najpre, sve žrtve u Vajtčepelu su bile prostitutke, kao i većina onih koje su stradale u skorijim ubistvima Jorkširskog Trboseka, osamdesetih godina. Drugo, način vađenja organa sadašnjim žrtvama vrlo se razlikuje od istorijskih slučajeva. Tačno je da su sve žrtve u Vajtčepelu bile zaklane, sečivom prevučenim preko grla sleva nadesno, ali svako ubistvo je bilo surovije od prethodnog. Trbosek je praktično rasporio svoju poslednju žrtvu, Meri Keli. U samom načinu izvršenja zločina bila je naglašena seksualna motivacija. Ovde je postupak sasvim drukčiji.”

„Vidi se da si to solidno proučila”, primeti Filip polupodrugljivo. Lora slegnu ramenima. „Pročitala sam nekoliko knjiga o Džeku Trboseku. Uvek me je opčinjavao.” Ona prekide da povrati dah. Ima nečeg posebno ritualnog u ova dva slučaja. Zlatnik, srebrnjak, izvađeno srce, izvađen mozak. Možda nije beznačajna ni činjenica što je druga ubijena devojka ostavljena na vodi, dok je prva žrtva, ona kod Perča, bila na zemlji. Ali podaci su suviše oskudni da bismo samo na osnovu njih izvlačili zaključke, je li? Jesi li juče saznao nešto više?”

„U stvari, nisam, Lora. Ja sam policijski fotograf. Uglavnom štampam i pravim rezervne kopije digitalnih fajlova, šaljem materijal Skotland jardu i pretražujem slike iz policijske baze podataka.”

„Ali sigurno imaš ortake u stanici? Mora da si otkrio nešto. Bogo moj! Zar nisi radoznao?”

Filip nali drugu šolju čaja. Maši se tosta i reče: „Njuškao sam, naravno. Ali zašto bih ti o tome pričao?”

Ova izjava prenerazi Loru.

„Vraćaš se u Njujork, zar ne? Čemu trud?”

„Odlučila sam da ostanem još neko vreme.”

„Nemoj da pričaš! Zaista si odlučila?”

„Ne moraš da me trpiš ovde ako...”

„Oh, Lora. Naravno da možeš da ostaneš, ostani koliko hoćeš... ako izdržiš boravak u kući s ovakvim vodovodnim instalacijama.” Ona se iznenada osmehnu. „Najpre Džoin udes...”

„Razumem, ali sada?”

„Vidiš, sada sam se zainteresovala. Odustajem od Tomasa Bredvordina i razmišljam o modernom trileru.”

„Aha. Pa, moram da priznam da si iskrena.”

„Ne mislim da...”

„U redu”, reče Filip blago. „Šta hoćeš da znaš?”

„Sve od A do Š.”

On se glasno nasmeja i sede oslonivši se na jastuk. „Neverovatnas i.”

„Pričaj.”

„Dakle, ni ja ne znam mnogo... ni oni sami ne znaju mnogo. Obe devojke su bile studentkinje. Prva žrtva, ona u kolima, zvala se Rejčel Sautgejt. Osamnaestogodišnjabrucoškinja, ćerka jednog biskupa... Leonarda Sautgejta, udovca iz Sarija. Rejčel ima tri starije sestre. Devojka u šajki je bila Džesika Fulerton. Devetnaest godina, tek je bila započela drugu godinu studija. Porodica iz Oksforda, živela je u kući stotinak metara od mesta gde joj je telo nađeno. Jedinica... roditelji su se neizmerno ponosili što im ćerka stiče visoko obrazovanje. Kao što sam ti sinoć rekao, bila je u kući sama. Roditelji su joj otputovali u Evropu. Policija je sinoć stupila u vezu sa mamom i tatom. Sigurno su se već vratili u Oksford.” „Ima li išta što povezuje žrtve? Izuzev činjenice što su obe studirale. Koji su koledž pohađale?”

„Ne postoji veza. Džesika je studirala pravo na Boliolu. Rejčel je izabrala engleski, na Meronu.”

„A fizičke karakteristike? Porodice? Prijatelji? Jesu li se poznavale?”

„Rejčel je bila plavuša, visoka, mršava; Džesika crnka, niža i punija. Za obe se može reći da su iz porodica koje pripadaju srednjoj klasi. Nemam pojma jesu li

se poznavale. Siguran sam da Monroovi ljudi već proveravaju sve tragove, jer to spada u rutinsku istragu.” Lora klimnu glavom i pogleda kroz prozor spavaće sobe. Bilo je sveže, hladnjikavo prolećno jutro, a jučerašnja kiša je davno bila prestala. „To nam ne kazuje mnogo, je li?”

„Zvao sam sinoć jednog momka iz stanice da čujem šta je novo”, reče Filip posle nekog vremena. „Forenzičari su otkrili da je novac u celosti iskovan od plemenitih metala, ali nije iz klasične starine. Kovali su ga nedavno i trudili se da mu daju izgled antičkog.”

„Mora da su autentični primerci krajnje retki. Ali za ubicu je ostavljanje kopija bez sumnje izuzetno važno.” Lora časkom poćuta. „Da li bi mogao da ih nacrtaš? Jesu li imali na sebi neke likove?” „Bože, pusti me da razmislim.”

Ona priđe ormaru s fiokama i nađe list hartije i olovku.

„U stvari, ovo nam ne treba. Imam bolje sredstvo pod uslovom nisi preosetljiva.”

„Tvoj fotoaparat.”

„Ako si u formi, donesi ga iz hodnika.”

Posle nekoliko minuta Filip nađe krupne planove, smeštene u memorijski čip nikona, izabra jedan, uključi zum plus na snimak kovanog novca i okrete fotoaparat da Lora vidi ekran pozadi. „Ovde se možda najbolje vidi. Mogu da ti odštampam fotografiju.”

Lora se svojski podrudi da ne obraća pažnju na izloženo sirovo meso u različitim nijansama crvene boje oko novca i da usmeri pažnju na predmet u središtu slike. Videla je jednu glavu iz profila, usko i uglasto androgino lice dugog plemenitog nosa. Lik prikazan na srebrnjaku ostavljenom u lobanji Džesike Fulerton nosio je neku vrstu četvrtastog šlema. „Sigurna sam da su na prvom metalnom novcu bile neke ženske prilike.”

„Da, i ja to mislim”, složi se Filip.

Lora dograbi beležnicu. „Nešto ovako, je li?” Pokazala je Filipu crtež prilika u odorama, koje nose činiju.

„Hm, nisi Rembrant. Ali tako je, podseća na motiv sa zlatnika.”

„I šta misliš da predstavlja?”

„Ubij me ako znam.”

„A ova prilika. Odnekud mi je poznata”, reče Lora pokazujući na digitalnu sliku. „Zar ti se ne čini da ona ili on liči na drevnu Egipćanku ili Egipćanina, možda na faraona?”

Filip slegnu ramenima. „Možda. Nije isključeno da je posredi neki verski prikaz. Egipćani su obožavali sunce, je li? Možda ova činija predstavlja sunce”, reče Filip pokazujući na Lorin crtež.

Lora je zurila u fotografiju, a zatim u svoju grubu skicu. „Zaista bih volela da mi ovo odštampaš”, reče kucnuvši o ekran. „I moraću malo da istražujem.”

GLAVA 11

„Čuo sam za Džoinu saobraćajnu nesreću od starog Foderingeja iz Svetog Jovana”, reče Džejms Lajtman okrenuvši se ka Lori dok su išli hodnikom ka njegovoj kancelariji. Zidovi, pod i tavanica bili su od krečnjaka, i koraci su im jasno odzvanjali. Lora je pratila Lajtmana širokim mermernim stepeništem i kroz ulaz je načas videla gomile knjiga složene u ogromnoj dvorani, osvetljenoj širokim trakama sunčeve svetlosti.

„Žao mi je što ti se nisam javila, Džejmse. Bila sam, znaš, skoro sluđena.”

„Zaboga, Lora, razumem. Dobra strana toga jeste što ostaješ još. Oprostili smo se pre samo nekoliko dana.”

„Sada mi ostaje još vremena za istraživanje. Bar nedelju dana.”

Stigoše do kancelarije upravnika biblioteke i Lajtman otvori pred Lorom teška vrata od hrastovine. Ona uđe i osvrte se, prožeta istim osećanjem kakvo je ovde doživela kao osamnaestogodišnja devojka. Kancelarija se nalazila u zasvođenoj odaji i bila je prepuna prastarih knjiga, antikviteta i retkosti - preparirana sova u staklenom kućištu, mesingana piramida, čudni gudački muzički instrumenti i kutije s mozaikom iz severne Afrike. U pozadini je čula tihu Bahovu muziku.

Kada je prvi put posetila Bodlijansku biblioteku, Lora je u Oksfordu boravila tek nešto duže od nedelju dana i tog jutra je bila oduševljena činjenicom što ima propusnicu za najekskluzivniju biblioteku na svetu. Doživljaj je zapamtila još po nečemu. Nalazila se u nedavno obnovljenom delu, posvećenom istoriji umetnosti, kada joj se neposredno iznad glave odvalila polica, a zbirka teških knjiga se sručila na nju.

Imala je mnogo sreće i prošla je s lakim ozledama na desnoj ruci, ali Džejms Lajtman se takoreći istog časa stvorio kraj nje. Odmah se postarao za nju blago ali odlučno, uporno je zahtevao da sedne i proverio je li zaista dobro. U istoj ovoj kancelariji ponudio joj je čaj i biskvit i raspitivao se o njoj. Bio je to početak

bliskog odnosa koji je potrajao za sve vreme Lorinih studija na Oksfordu. Nije se okončao ni njenim preseljenjem u Ameriku ni retkim posetama Engleskoj. Dok je bila na univerzitetu, Lajtman joj je zamenjivao ujaka ili strica i bio joj je bliži od roditelja, koji su živeli deset hiljada kilometara zapadno odatle. Mada su se bavili vrlo različitim oblastima, njih dvoje su intelektualno bili usklađeni. Svestrano obrazovan, eminentan naučnik, Lajtman je uživao glas svetskog autoriteta za drevne jezike, s naročitim interesovanjem za helenističku romansku književnost. Lorina omiljena era je bila renesansa i renesansna obnova uticaja klasike u umetnosti, a za Džejmsa Lajtmana je saznala još iz jedne knjige o klasičnom slikarstvu, koju je čitala kao prerano sazrela petnaestogodišnja šiparica u Santa Barbari.

Tek nekoliko meseci pošto se upoznala s njim, Lora je čula da je Lajtman bio oženjen jednom naslednicom, ledi Suzanom Gatling od Brila. Ali ona i njihova ćerka Emili poginule su u saobraćajnoj nesreći 1981, nepunu godinu dana pre nego što je Lora stigla u Oksford. Da je ostala živa, Emili bi bila približno Lorina vršnjakinja.

Lajtman se komotno smesti na izlizanu kožnu sofu ispred svog pisaćeg stola i dade znak Lori da učini to isto. Iznenada, ona primeti da nisu sami u sobi. Neki mladić je sedeo u naslonjači pored zida sučelice Lajtmanovom stolu. Nosio je uredno crno odelo i belu košulju. Kosa mu je bila dugačka i blago mu je padala preko ušiju. Imao je dugačak nos, nalik na ptičji kljun, i vrlo istaknute jagodice.

„Ne poznaješ Malkoma, je li, Lora? Malkom Bridžiz je moj lični pomoćnik. Malkome, ovo je Lora Niven.”

Bridžiz ustade i pruži joj koščatu ruku. „Slušao sam mnogo o vama”, reče bezizrazna lica. Glas mu je bio iznenađujuće dubok, a karakteristični velški naglasak davao mu je nešto od intonacije Entonija Hopkinsa. Činilo se da mu je takav glas gotovo nespojiv s izgledom.

„Nadam se da je bar nešto od toga bilo dobro?”, zagleda se Lora Bridžizu u lice. Od prvog časa oseti neku vrstu odbojnosti, kojoj ni sama nije znala razlog. Onda se okrete Lajtmanu. „Valjda te nisam zatekla u nezgodno vreme.”

„Ne, ne budi luda”, uzvrati starac. „Malkome, završili smo s pojedinostima za večerašnje piće, je li?”

„Da, mislim da je gotovo. Sve ću organizovati.” Bridžiz uze neke hartije s obližnjeg stočića. „Pa, nadam se da ćemo se uskoro ponovo videti”, reče pre nego što je izašao.

Lajtman opet sede na sofu. „Dakle, kako mogu da ti pomognem, draga moja?”, upita je. „Jutros, preko telefona, stekao sam utisak da si vrlo uzbuđena.”

Lora se zagleda u poznato lice. Teški očni kapci delimično su mu zaklanjali tamnosmeđe oči, a seda kosa mu je bila dugačka i razbarušena. Na mahove je ličio na ostarelog V. H. Oudna, a u drugim trenucima na biblijskog patrijarha bez brade. Znala je da još nema sedamdeset godina, ali je izgledao stariji. Ten mu je ličio na štavljenu kožu, a bore i poprečne brazde koje su mu prekrivale čelo davale su mu izgled površine Marsa iz arhive NASA.

„U pitanju je knjiga za koju skupljam materijal”, reče ona. „Roman o Tomasu Bredvordinu?”

„Pa, ne baš.” Ona se malo zbuni. „Rešila sam da to odložim za druga vremena. Pisala bih nešto sa savremenim zapletom: triler o ubistvima.”

„Oh?”

„Pomišljam da radnju smestim ovde, u Oksford, ili možda u Kembridž. Još nisam sigurna.”

„Oh, bože, Lora samo ne na ’ono drugo mesto’, za ime sveta. Bezbožna rupa!”

Ona se osmehnu. „Htela bih da ubistva povežem s nečim ritualnim. Na mestu svakog zločina ubica ostavlja nešto značajno. Prvo sam mislila da bi to mogao biti ceremonijalni nož, ali sinoć sam počela da razmišljam o kovanom novcu. Policija ga nalazi pored tela žrtava.”

„Novac?”

„Da, antički novac. Nevolja je što ne znam praktično ništa o tom predmetu.

Lajtman se nagnu da uzme jedan čudan predmet u obliku slova V koji je ležao na pomoćnom stolu pored sofe. Sastojao se od dve ručke sa čvrstom oprugom. Lora ga zbunjeno pogleda.

„Artritis”, reče Lajtman. „Lekar mi je kazao da svakog sata moram stiskati ovo po pet minuta ili će mi ručni zglob sasvim otkazati.” On zakoluta očima. „Nije me ubedio.” Stegnuo je oprugu dva-tri puta, a onda prekinuo i pogledao Loru. „Ali kako da ti pomognem? Novac mi nije specijalnost.”

„Ja... pa, ovaj... mislila sam da ovde, u fondu biblioteke Bodlijane, ima sjajnog materijala. Problem je što više nisam učlanjena. Ovaj... Dozvoljavate li turistima iz Amerike da ga pregledaju?” Lajtman se nasmeja. „Samo vrlo biranim osobama. Pretpostavljam da ti je hitno... kao obično.”

Lora nakrivi glavu.

„Bojim se da je tako.”

„Vidiš, tačno je da ovde imamo vrlo dobru referentnu zbirku o numizmatici. Mogu te odvesti dole da počneš da je pretražuješ. Mislim da ćemo danas zaboraviti na popunjavanje formulara.” Lajtman ustade i učini joj se da je tek tada primetio šta ona nosi oko vrata. „Zaboga, Lora. Taj privezak sam ti poklonio... kada?”

Bio je to opal na finom srebrnom lančiću. Lora ga je jutros stavila ne razmišljajući da ga je dobila od Lajtmana. „U vreme kad sam studirala”, odgovori. „Valjda hiljadu devetsto osamdeset treće. Davno. Ipak ga nosim gotovo svakodnevno.”

„Jesam li ti rekao da je taj dragulj bio rodni kamen moje ćerke?”(*Rodni kamen (engl. birthstone) predstavlja nakit, najčešće gemu, tj. dragi kamen koji simbolizuje mesec rođenja (po gregorijanskom kalendaru). Ponekad se naziva i rođendanski kamen (engl. birthday stone), ali to unosi zabunu, jer ga ne treba brkati s rođendanskim poklonom. Kroz istoriju i u raznim kulturama u tu svrhu korišćeni su razni dragulji, pa postoje moderni, alternativni i tradicionalni rodni kamenovi. Godine 1912. američko nacionalno udruženje juvelira standardizovalo je izbor i izdalo zvaničnu listu. Opal se vezuje za oktobar.*) „Ne, nisi.”

„E pa, tako je. Hajdemo.”

Dole, u glavnoj dvorani biblioteke, Lora je pratila Lajtmana kroz hodnike s parketom, između niza ogromnih hrastovih polica za knjige. Prošli su kroz dvoranu i na samom kraju Lajtnam je provede kroz jedan veliki ulaz. Skrenuli su levo, u hodnik, pa kroz zasvođen prolaz desno, u drugu odaju, manju verziju glavne dvorane. Na pola puta kroz ovaj hodnik Lajtman skrenu udesno i zastade pred nizom polica s knjigama, naslonjenih na zid. Pred njima je bio jedan veliki sto s kompjuterom. Bili su sami u ovom delu biblioteke.

„Ovo je taj odeljak”, reče Lajtman i pokaza police. „Mislim da ćeš ovde naći sve što ti je potrebno, Lora. Ako ti još nešto zatreba, gospođa Sitvel je tu, iza ugla.” Mahnuo je rukom ka dnu prostorije. „0na ovaj odeljakpoznaje kao svoj džep. Ali, ako ti zatreba još neko obaveštenje od mene, ne oklevaj. Moram gore da posvršavam neke birokratske koještarije.” S tim rečima se nagnu i kratko je poljubi u obraz. „Navrati do mene pre nego što odeš.”

Lora sede i pogleda masu knjiga. Iznenada je obuze griža savesti što je starcu ispričala bajku. Ali zaključi da nije imala neki veliki izbor.

Nije bila načisto šta zapravo traži, pa je prvo uzela knjigu s naslovom Novac starog doba, u izdanju Oksford juniverziti presa. Zatim je izvadila fotografiju koju je za nju izradio Filip i onu svoju grubu skicu druge strane novca.

Za samo nekoliko trenutaka Lora saznade da - mada je postojbina ranog kovanog novca Grčka - najstariji poznati primerci potiču iz regiona Likije, u Maloj Aziji, i da su nađeni u hramu boginje Artemide, u šestom veku pre naše ere. Učini joj se da bi kovani novac ostavljen na mestima zločina mogao da potiče iz Egipta, ali u knjizi nije bilo ni pomena o ranom novcu iz tog dela sveta. Ona uze drugu knjigu. Antički novac, od Lutera Nojmana.

Već na prvim stranama našla je nekoliko teorijskih pasusa o egipatskom novcu i valuti iz perioda kada je kada je Egipat pripojen Rimskom carstvu. Ali to je bilo kao uzgred i autor nije ponudio više od kratke pretpostavke da su prvobitni novac u Egiptu možda iskovali ili izlili alhemičari i okultisti, opsednuti zlatom i drugim dragocenim metalima. Ti Ijudi su bili dvorski čarobnjaci nekih faraona.

Lora se spremila da vrati knjigu na policu kad joj sinu čudna misao. Setila se nečega što je rekao Džejms. „Opal je rodni kamen moje ćerke”, ponovila je Lajtmanove reči i ponovo otvorila knjigu. Našla je stranu koju je čitala i odmah joj zapade za oko reč „alhemičari”.

Pošto je vratila na policu Novac starog doba i Antički novac, Lora brzo pregleda kompjuterizovani katalog tražeći knjigu koja bi se bavila najranijim primercima novca. Našla je samo jedan naslov, viktorijansku knjigu pod naslovom Izgubljena numizmatika od profesora Samjuela Koena. Zatim je u polje za pretraživanje unela odrednicu „egipatski alhemičari’. Uz gomilu savremenih senzacionalističkih naslova za koje je zaključila da ne zaslužuju poverenje, ova pretraga joj je opet ponudila samo jedno delo starostavnog učenjaštva, još jedan smešno opskuran viktorijanski tom čiji je autor bio izvesni Erazmus Ferbruk-Dejl - Crna magija faraona.

Lora poče da uživa u ovome. Prisetila se studentskih dana. Bile su joj drage uspomene na sate provedene u prostorijama kao što je ova i praćenje tragova od jedne ideje do druge, vijugavi put kroz intelektualni lavirint. Dok je otvarala Izgubljenu numizmatiku i s posebnom pažnjom prevrtala goleme stranice, pomisli da ju je možda baš to podstaklo da radi kao novinarka „crne hronike”, uzbuđenje da nasluti ključ neke zagonetke. Ako u tome ima istine, predodređena je da piše trilere.

A onda joj se pogled zaustavi na devetoj strani. U samom središtu vide sliku dva diska: avers i revers jednog metalnog novčića. Na prednjem disku bila je prikazana grupa od pet žena u dugim lepršavim odorama, koje dignutih ruku nose veliku i duboku zdelu. Do njih, na drugoj strani istog novca, bila je glava jednog mladog faraona. Lik mu se malo razlikovao od onoga na Filipovoj fotografiji, ali sve ostalo na novcu bilo je isto. S uzbuđem koje je raslo iz časa u čas pročitala je tekst štampan ispod dve ilustracije.

Ovaj novac, poznat kao Arhanonov [oko 4D0. pne. iz reglje Napate] svojeru č no je izradlo dvorski č arobnjak kralja Alare. Svaki sadrži slike koje odražavaju brigu drevnih Egipćana za jedinstvo svega postojećeg. za holisti č ko sparivanje komplementarnih elemenata. Ovo je primerak zlatnika sa slikom ženskog kvinteta koji nosi predstavljeno sunce. Ova vrlo slična Arhanonova nov č i ć a otkrivena su na istom nalazi č tu: srebrnjak sa slikom pet žena koje nose č iniju s prlkazom meseca i tre ć i. gvozden, s novom sferom [za koju neki stručnjaci pretpostavijaju da je planeta Mars], a opet sadrži pet ženskih prilika u lakim ogrta č ima.

„Bože", reče Lora glasno. „Što sam pametna." Zatim se okrete drugoj knjizi iz viktorijanskog doba, Crnoj magiji faraona.

Listala ju je i nasumice čitala delove dok nije stigla do poglavlja „Rađanje holizma".

Tri sata kasnije Lora iziđe na jarko popodnevno sunce koje je rasteralo niske crne oblake. Put oko biblioteke se sav sijao od nedavne kiše, a slabašna duga je blistala iznad Radklifove kamere,(*Radcliffe Camera je okrugla zgrada u novom paladijskom stilu (1737- 1749), prvobitno građena za potrebe Radklifove naučne biblioteke. Pošto je ova preseljena, danas služi kao dodatna čitaonica Bodlijanske biblioteke*) ali Lora jedva da je primećivala taj prizor. Bila je izgubljena u drevnom svetu magije i okultizma, uzbuđena mogućnošću da je pukim slučajem otkrila ključni trag.

GLAVA 12

Akolit (*Akolit (grč. akolouthos, lat. acolitus - pratilac). U rimokatoličkoj crkvi klerik koji je primio niži četvrti crkveni red. U prenosnom značenju, onaj ko postojano sledi i služi neku osobu*) je bio zadovoljan obavljenim poslom. Bilo je to ispunjenje zadatka o kojem je dugo snevao. Radio je za jednog od najvećih živih

ljudi, radio je nešto izuzetno, značajan posao čiju svrhu nijednog časa nije dovodio u pitanje. A on lično je bio deo velikog plana ili Velikog dela, kako se to nazivalo stolećima pre njegovog vremena.

Obučavao se mnogo godina za obavljanje zadataka za koje je odgovornost sada ležala na njemu. Bila je to surova obuka. Studirao je medicinu na najboljim fakultetima, sticao praksu u operacionim dvoranama tri bolnice s međunarodnim ugledom, učio se disciplini i ovladavao brojnim tehnikama usavršavajući neospornu prirodnu darovitost. Pored studija kriogenike, psihologije i matematike, proučavao je okultne nauke, a među njima numerologiju, astrologiju i alhemiju.

Zaustavio je neupadljivu crnu tojotu na jednom upražnjenom mestu na parkiralištu za posetioce koledža Somervil, u Oksfordu, i izašao na šljunak. Đonovi od grube neuštavljene kože njegovih crnih, ručno izrađenih cipela, zaškripaše na kamenu. Pre nego što je krenuo u glavno dvorište koledža, on otrese zamišljena zrnca prašine s prednjeg dela besprekornog odela marke čeruti, zagladi nekoliko pramenova kose iznad ušiju, popravi već savršeno nameštenu svilenu kravatu hermes i pogleda svoj odraz u zadnjem staklu kola parkiranih u blizini.

Akolit okrznu pogledom svoj patek filip. Uskoro će tri sata. Znao je da se svakog trenutka na stepeništu broj sedam može pojaviti Samanta Terou, redovna studentkinja treće godine istorije i politike. Od časa kada izađe, pratiće svaki njen pokret do 21.08. U grubim crtama već je znao gde će se kretati. Ozvučio joj je sobu u studentskom domu u Samertaunu, nešto severnije od centra grada, i prisluškivao joj je telefon.

Dok se prisećao tih podataka i osetio prvi val slatkog golicavog predviđanja, video je kako Samanta izlazi iz mračnog ulaza na sedmo stepenište. Razgovarala je s drugom studentkinjom, jednom Azijatkinjom niskog rasta. Samanta je bila visoka i izuzetno lepa crnka, čulnih bademastih očiju i punih, svetlo našminkanih usana. Uložila je dosta truda da joj kosa izgleda neuredna. Imala je kratku kariranu suknju preko crnih vunenih helanki, crne martinke, tesan crveni džemper i crni žaket. Nosila je pregršt knjiga i kožnu torbicu okačenu o levo rame. Dok je lagano hodao kroz četvorougaono dvorište i posmatrao dve devojke kako pored kabine vratara izlaze na ulicu, akolit je s neslaganjem i odbojnošću ocenjivao neukus Samante Terou u izboru odeće.

Naučio je napamet gotovo svaku pojedinost iz dosijea koji je prikupio o Samanti Terou. Rođena 19. maja 1986. u Godalmingu, u Sariju. Otac snabdevač oružjem. Majka učiteljica. Dva starija brata i mlađa sestra. Studentkinja treće

godine sa stipendijom. Samanta je naglo napredovala i bila je vrlo ambiciozna. Medicinski status: savršeno zdrava, uobičajene dečje bolesti, slomljena ruka u devetoj godini; bubrezi u stanju A 1. Ljubavni život: trenutni dečko Sajmon Velding, učitelj na obuci, dvadeset četiri godine. Stanuje u iznajmljenoj kući u istočnom Oksfordu, s još dva studenta, a Samanta, za vreme semestra, noći tamo najmanje dvaput nedeljno.

Samanta otključa svoj bicikl, odvoji ga od zida, mahnu rukom prijateljici i skrenu desno, pređe preko Ulice Svetog Džajlsa i poveze ka gradskom centru. Akolit je znao kuda ide i nije morao da se žuri da se vrati u kola. Stigavši do tojote, skide rukavice, izvadi krpu za brisanje iz paketa koji je uvek nosio sa sobom i očisti sedište za vozača pre nego što će se sagnuti da uđe u kola. Onda očisti tablu s uređajima i upravljač i ubaci krpu u malu plastičnu kesu na sedištu za saputnika. Najzad zagladi pantalone i sako i smesti se tako da što manje izgužva odelo. Posle tih priprema upali motor i poveze se.

Sustigao je Samantu u Ulici Svetog Džajlsa, gde je vozila bicikl u grupi dvotočkaša. On se lagano proveze kroz gradski centar i nastavi Putem Kauli do Ulice Prinses, gde je parkirao kola preko puta broja 268. Deset minuta kasnije Samanta se pojavi na tom kraju ulice, iz pravca Puta Kauli i proveze se uzanim kolovozom između obnovljenih i dograđenih kuća zbijenih jedna uz drugu da se zaustavi kod one pred kojom ju je čekao akolit. Tu skrete biciklom na stazu, osigura ga pored kućnog zida i otvori vrata ključem koji je nosila.

Prema planu, njen intimni prijatelj Sajmon Velding neće doći bar još četiri sata, a Samanta je nameravala da uči celo po podne. Veći deo večeri provešće zajedno. Druge dve devojke iz broja 268 očekivali su na zabavi u obližnjoj ulici. Nešto pre devet uveče on će ući u stan sa svojom opremom i napustiće ga do devet i petnaest. Četvrt sata kasnije srešće se s Majstorom i biće još jedan korak bliže završetku Velikog dela.

GLAVA 13

„I ti zaista misliš da nastaviš s tim?”, upita Džo s nevericom.

„Ne budi tako odbojna. Nisam baš neupućena u kriminal, je li? Zar si zaboravio kako sam zarađivala za život pre nego što sam se proslavila kao književnica?”, uzvrati Lora.

Džo je ustala prvi put posle nesreće i naslanjala se na Filipovu sofu umotana u ćebe, sa šoljom supe u ruci. Nosila je pidžamu s dezenom koji je podsećao na kožu krave šarulje i bila joj prevelika bar za tri broja. Veliki stari časovnik s klatnom u hodniku upravo je otkucao šest sati i Lora i Filip su joj ispričali šta se sve događalo u protekla dva dana do trenutka kada je Lora otišla da poseti Džejmsa Lajtmana ranije tog popodneva.

„Osim toga, mislim da sam ostvarila izvestan napredak", reče Lora nemarno.

Filip se uspravi u naslonjači. „Kakav napredak?"

„Nisam badava provela četiri sata u Bodlijanskoj biblioteci i uložila toliki trud u istraživanje, eto kakav. Ispostavilo se da je novac kopija primeraka koji se zovu Arhanonovi. To je možda najstariji poznati egipatski novac i potiče iz četvrtog stoleća pre naše ere. Pre toga, Egipćani su jednostavno razmenjivali dobra trampom. Najvažnije je to što je Arhanonov novac izradio alhemičar koji je radio za tog faraona. Prema jednom izvoru, prikaz žena i činije odražava alhemičarsku opsesiju holizmom i vezama između stvari koje naizgled nemaju zajedničkih tačaka."

„Da, naravno, bilo je alhemičara u starom Egiptu, zar ne?", reče Filip. „Mislim da sam čitao da se baš tamo rodila fanatična opsednutost idejom o pravljenju zlata i večnom životu." „Mama... hoću da kažem...", namršti se Džo. „Nije li ta takozvana alhemija gomila budalaština?"

„Samo me saslušajte, važi?", reče Lora.

Filip i Džo se zgledaše i oboje ućutaše.

„Dobro. Dakle, evo o čemu je reč. Pokazalo se da je veza koju su alhemičari najrevnosnije tražili bila ona između ljudskog roda i vaseljene. Većina alhemičara je pokušavala da povuče paralelu između čovečjeg tela, planeta, zvezda i kretanja na nebu. Verovali su da je Ljudska forma samo odraz nebeske sfere. Da je Bog stvorio te obrasce... ponovljene slike ako hoćete... a da im je zadatak da otkriju karike. Gotovo sveta dužnost."

„I ti misliš da sve to ima neke veze s ubistvima?", upita Filip sasvim zbunjeno.

„Alhemičari su verovali da mogu da proizvedu zlato samo ako pronadu legendarni kamen mudrosti, magičnu materiju koja, kad se ujedini s ma kojim prostim metalom, može taj metal da pretvori u čisto najvrednije zlato. Kamen mudrosti je mogao da otkrije samo najplemenitiji duh, alhemičar koji istinski shvata holistički vid vaseljene i koji može da oslobodi um da teče sa sveopštim

duhom. Ključnu ulogu u tome imale su veze koje je alhemičar povlačio između metala i delova tela.”

„Nemoj mi reći”, prekide je Filip. „Zlato su vezivali za srce, a srebro za mozak”

„Deset nagradnih bodova za gospodina Bejnbridža. Ali to je tek početak. Alhemičari su verovali da je telo odraz nebeske sfere i obratno. Dakle, i planete mogu da budu u vezi s organima...” „Mama? Da raščistimo ovo”, reče Džo. „Izgubila si celo poslepodne tražeći alhemičarske veze između... gospode bože, čega? Zlata, sunca i... srca te nakaze? A možda ima neke veze i sa Deda Mrazom?”

„Činjenica je da je sasvim moguće da postoje karike između tog hokus-pokusa i ubistava”, reče Lora. „Jednostavno zato što ubica veruje u to. Nebitno je šta mi mislimo čak i ako su posredi bezgranične gluposti.”

Džo je izgledala posramljena. „U redu, mama...”

„Ima još”, ponovi Lora. „Naravno, ako želite da čujete.”

„Oh, molim te!” Džo zakoluta očima.

Lora se iskezi. „Ako misliš da je ovo što sam ispričala šašavo, sada ćeš reći da mi je vrana popila mozak. Neki alhemičari su posvetili ceo život nezahvalnom zadatku da proizvedu kamen mudrosti: sjedinjavali su hemikalije da stvore čarobnu supstancu za koju su mislili da može da transmutira proste metale u zlato. To je progutalo i izbljuvalo stoleća nade, od iskona do... pa, neki kažu da i danas ima alhemičara. Međutim, ostaje činjenica da nisu štedeli napor da proizvedu kamen. Adept je morao da sledi niz uputstava iz najrazličitijih izvora i da mesecima, ponekad i godinama izvodi samo jedan te isti eksperiment.

„Dakle, čitala sam taj materijal i pitala se šta ih je vodilo. Onda sam razmislila o najvažnijim vezama alhemičara i palo mi je na pamet da su većinom morali da budu i astrolozi. Kao studentkinju prilično me je zanimala astrologija. Ta faza me je, ipak, brzo prošla.” Lora krišom pogleda Džo, koja je odmahivala glavom. „Alhemičari su se u svemu upravljali prema zvezdama. Svaku fazu procesa preduzimali su u određene dane rukovodeći se astrološkim položajima.”

Lorini slušaoci su ćutali.

„Alhemičari su jedan dan u godini izdvajali kao najvažniji. Vernalni ekvinocijum.”

„Šta?”, upita Džo.

„Vernalni ekvinocijum, prolećna ravnodnevica, prvi dan proleća, od kojeg dani postaju sve duži od noći”, reče Filip.

„Tako je. Alhemičari su u njemu gledali najpogodnije vreme za početak novih planova. Većina je tada započinjala novi ciklus eksperimenata čiji je cilj bio pravljenje kamena mudrosti. Padao je dvadesetog marta, pre dva dana... na dan prvog ubistva.”

„I, šta misliš, Lora?”, upita Filip posle nekoliko trenutaka. „Zvuči, kako da kažem... jezivo. Ali kako to može da nam pomogne da uhvatimo zločinca koji je pobio one žene?”

„Ne prestajem da razmišljam o tome otkako sam danas izašla iz biblioteke. Ne znam može li odmah da nam pomogne, ali možda će sprečiti dalja ubistva.”

„Kako?”

„Pa, razmisli. Monro ti je rekao da forenzičari veruju da je Rejčel Sautgejt ubijena uveče dvadesetog. Sunce tada ulazi u Ovna, a Zemlja prolazi kroz prolećnu ravnodnevicu. Za ubicu je to novi početak, vreme za otpočinjenje nekog projekta.” „Haos”, uzviknu Džo. „Strava projekat.”

„Hoću da kažem da vreme drugog ubistva verovatno takođe ima veze sa astrologijom”, nastavi Lora. „Bogzna kakve. Ali ako ima, i ako su u planu treće ili četvrto ubistvo, moguće je utvrditi tačne datume i vreme izvršenja.”

„Rekao bih da u tome ima neke logike”, promrmlja Filip. „Dabome da ima”, planu Lora. „Nevolja je što ne znam ni pola onoga što je potrebno.”

„Ne gledajte mene”, uzviknu Džo. „Ja sam matematičarka.” „Molim”, nasmeja se Lora.

„Ali... rekla bih da možda imate sreće.”

„Oh?”

„Tužno je što se Tom zablesavio time. Ne razumem, inače je tako bistar dasa u svemu ostalom”, zaključi Džo i okani se podražavanja britanskog akcenta. „A očekujem da dođe ovamo. Svakog časa.” „Zaista?”, upita Filip.

„Nadam se da nemaš ništa protiv, tata. Hoće da vidi kako sam.” Filip raširi ruke. „Nema problema.”

„Moraće da propeva ako hoće da dobije večeru”, reče Lora.

Tom se pojavi posle dvadeset minuta. Izgledao je iznenađujuće zdrav ako se izuzme longeta koja mu je imobilisala dva prsta leve ruke s lakim prelomima zadobijenim u saobraćajnoj nesreći. Ragbista iz ekipe „plavih” u Orijelu, student medicine, bio je visok metar i devedeset i teži od devedeset kilograma bez i trunke sala. Uglaste vilice, krupnih plavih očiju i uredno podšišane talasaste kose, bio je

upadljivo zgodan. Tom sede pored Džo na sofu i Lora mu objasni šta se događa. Filip za to vreme ode u kuhinju po piće.

„Opa”, reče Tom posle Lorinog monologa. „Opa. I to je stvarno?”

„Bojim se da jeste”, reče Filip vrativši se u sobu i pruži Tomu čašu soka od brusnica. „Pretpostavljam da te Lora nije poštedela onih najsurovijih pojedinosti.”

„Nadam se da nije!”, nasmeja se Tom. „Dakle, vi mislite da ubica planira svoje poteze prema nebeskom redu vožnje?”

„Još nisam sigurna.”

„Ali pouzdano znate da je zločinac izvršio prvo ubistvo približno u vreme prolećne ravnodnevice, ostavio zlatnik i...” On poćuta. „Izvadio devojci srce. Drugo ubistvo se desilo nepunih dvanaest sati kasnije. Ubica je tada ostavio srebrnjak, a žrtvi uzeo mozak.”

„Tako je.”

„Pa, u pravu ste što se tiče veza. Mozak se vezuje za srebro i Mesec. Prema tome, rekao bih da je očigledno da je Mesec ušao u Ovna u vreme drugog ubistva.”

„Kako to misliš?”, upita Džo.

„Naravno!”, uzviknu Lora. „Kako se toga nisam ranije setila?” „Čega?”, upita Filip.

„Pa, to je sada očigledno. Sunce, Mesec i planete se kreću preko nebeskog svoda, je li?”, objasni Lora. „Godišnje kretanje Sunca kroz sazvežđa daje značenje znakovima Zodijaka. Je li tako, Tome?” On klimnu glavom. „Dakle, prvog meseca u godini Sunce se vidi u Jarcu, zatim u Vodoliji, Ribama i tako dalje. Sunce ulazi u Ovna kasnije... kada? Dvadesetog ili u ranim časovima dvadeset prvog marta. A to je blizu prolećne ravnodnevice. Posle toga prelazi u Bika i ostale znakove. Ali planete i Mesec takođe mogu da udu u zodijački znak tog meseca i da ga napuste.” „Samo što se to ne događa tako često”, dodade Tom. „Mesec i planete mogu celog meseca da budu na drugoj strani neba, ali ponekad slede jednu druge u zodijačkom znaku.”

„Da, ali...”, poče Džo. Tom je preduhitri. „Znam šta ćeš reći, Džo. Već smo raspravljali o tome. Misliš da je sve to glupost, ali moraš da razlikuješ pravu astrologiju od smeća koje se štampa u ženskim časopisima i nedeljnim dodacima. Taj materijal se zasniva isključivo na mašti šarlatana koji ga pišu. Zaista obučeni astrolog bavi se mnogo složenijim skupom ideja... uzima u obzir uticaj svih nebeskih tela, ne samo Sunca.”

„Podrazumeva se da ta druga nebeska tela ponekad slede Sunce u zodijački znak i doprinose astrološkom uticaju?”, primeti Filip.

„Tako je.”

„Dakle, moguće je da je Mesec ušao u Ovna ubrzo pošto je Ovan postao aktuelan zodijački znak i da je to veza s datumom i vremenom drugog ubistva.”

„Kladio bih se u to.”

„Da, ali čekajte... Verovatno ćete osuti na mene drvlje i kamenje, ali zar tu ne postoji jedna elementarna greška? Ovi zvezdani znaci su primećeni i zabeleženi... kada? Pre deset hiljada godina?”

„Pa, ne baš toliko”, uzvrati Tom. „Astrologija je otkrivena u Mesopotamiji, četiri milenijuma pre naše ere, mislim.”

„U redu, kako god! Pre šest hiljada godina. Činjenica je da konstelacije ne mogu biti iste kao onda, jer su se, u odnosu na Zemlju, zvezde prilično pomerile za nekoliko hiljada godina. Sazvežđa nisu istog oblika kao u starini i nipošto ne mogu biti na istim mestima kao tada.”

„Pa, Džo, da budem iskrena, to je svejedno”, reče Lora.

„Zašto?”

„Jer pogađa samo astrologe u tabloidima.”

Džo je izgledala zbunjena.

„Razmisli bolje. Ako se sve izmešalo u jednom znaku ili više njih, to je nevažno osim za one koji pokušavaju da pripišu određene osobine ljudima rođenim u tom znaku Zodijaka. Znaš... ako si Vodolija, onda ne trpiš norme i imaš slabe zglobove. Takva sranja.” „Pravi astrolozi uzimaju u obzir nebeska pomeranja. Lora je u pravu”, umeša se Tom.

„Ali onda prolećna ravnodnevica više nije u Ovnu”, reče Filip. „Ne mari ako niste pretplaćeni na astrologiju iz nedeljnih novinskih dodataka.”

Džo uzdahnu. „Neka vam bude.”

Lora se iskezi. „U redu je, luče, ti si samo matematičarka.”

Džo se bezvoljno nasmeja i srknu supu.

„Još nešto”, dodade Filip. „Izgleda da je astrologija nadahnula našeg ubicu. Važno je da se usredsredimo na ono u šta on veruje, ne na ono šta mi mislimo o tome.”

„Dobro”, reče Lora i diže ruke. „Vratimo se pravim temama. Tome? Smatraš da je Mesec verovatno ušao u Ovna u vreme drugog ubistva?”

„Pa, to je bar lako proveriti.”

„Zaista?”

„Dovoljno je da pogledam almanac.com. Ja sam pretplatnik.”

„Oh, bože!”, jeknu Džo. Tom je već išao ka kompjuterskom stolu blizu sofe. „Je li u mreži?”, upita.

„Da. Imam ADSL”, odgovori Filip i pridruži mu se kod terminala.

Otvoriše Gugl i Tom ukuca alamanac.com. Sajt se pojavi posle nekoliko trenutaka i Tom unese svoje korisničko ime. Pojavi se novi meni. U koloni s leve strane bio je spisak pitanja sa praznim poljima za odgovore.

Lora im priđe, ali Džo ostade na sofi.

„Treba samo da unesem nekoliko brojki”, reče Tom. „Ovaj sajt je kul, softer može da vam izračuna lokaciju svake planete i Meseca odsad pa do trihiljadite godine.” On se prihvati tastature. „U redu, dakle. Mesec, datum dvadeset prvi mart dve hiljade šeste.” Dodao je još nekoliko brojeva i odgovorio na niz pitanja pre nego što je kliknuo na Pretraži.

Odgovor stiže iznenađujuće brzo.

„Kul”, reče Tom.

„Šta je?”, upita Lora, koja nije stizala da prati podatke od početka do kraja.

„Mesec je ušao u Ovna u tri i četrdeset sedam izjutra dvadeset prvog marta.”

„Tačno u to vreme moglo se dogoditi drugo ubistvo”, primeti Filip, na koga je ovo očigledno ostavilo utisak.

„Monro je pouzdano utvrdio vreme?”, upita Lora Filipa.

„Kazao je da njegov forenzički tim veruje da se ubistvo desilo četiri do šest sati pre nego što su oni stigli. To je bilo pre pola devet, dakle devojka je mogla biti ubijena između pola tri i pola pet izjutra.”

„Tome, možeš li sa ovim softverom da pratiš kretanje svake planete kao i Meseca?”, upita Lora.

„Da.”

„Moramo da pronađemo da li neka od planeta ulazi u Ovna i kada. Možeš li da pratiš svaku?”

„Mogu i bolje od toga”, uzvrati Tom. „Mogu vam reći buduće kretanje svih planeta dokle god želite.”

„Ne preteruj, Tomase”, reče Džo bezbrižno. „Samo do godine trihiljadite.”

Filip se kratko nasmeja, ali Tom se i ne obazre na nju i stade da kuca brzo odgovarajući na niz pitanja. Posle nekoliko trenutaka ponovo je aktivirao komandu Pretraži i odgurnuo stolicu od terminala. „Okej, sad odradi svoje”, reče.

Ovog puta trajalo je duže, ali posle dvadesetak sekundi novi ekran se ispuni dijagramima i listama brojeva.

„Šta nam ovo govori?”, upita Lora nestrpljivo.

„Odmah ću vam reći”, uzvrati Tom. Skrolovao je naniže, zurio u ekran, a onda zažmurio sa usredsređenim izrazom lica. „Zaboga!”

„Šta je?”, upita Filip.

„Ovo je stvarno nešto.”

„Da li bi hteo, molim...”, prošišta Lora.

„Izvinite. S vremena na vreme dolazi do konjunkcije planeta...

„Kada se planete prvidno približe jedna drugoj?”, prekide ga Filip.

„Da, kada dva nebeska tela ili više njih... Mesec i planete... izgledaju sa Zemlje kao da su u jednoj liniji. Na primer, dosta često se dešava konjunkcija dve planete ili planete i Meseca... što zovemo konjunkcijom tri tela. Konjunkcija četiri tela je već ređa... dogodi se jednom u nekoliko godina. Kroz nedelju dana računajući od danas, rano izjutra trideset prvog marta, preciznije koji minut posle ponoći,

Mesec i tri planete biće u gotovo savršenom položaju da obrazuju konjunkciju pet tela sa suncem. To je tako retko da se desilo možda desetak puta u proteklih hiljadu godina.”

Lora prva dođe do reči: „Znači li to da će u sledećih nekoliko dana tri planete ući u Ovna?”

»Da.”

„Možeš li da nam nađeš koje?”

„Već sam našao”, uzvrati Tom i pokaza na ekran.

„Venera, Mars i Jupiter, tim redom.”

„Kada?”

„Jupiter, odmah posle ponoći trideset prvog marta; Mars, nekoliko sati ranije, uveče tridesetog marta; a Venera... da vidimo”, promrmlja on skrolujući nadole. „Venera ulazi u Ovna noćas, u devet sati i osam minuta.”

GLAVA 14

Kembridž: uve č e 10. avgusta 1690

Džon Vikins je došao u Kembridž 1663. i sada ga je poznavao kao maj čino lice. Znao je svaki zavijutak na svakoj stazi, svaku biljku i travku koja bi nicala između kaldrme prilikom njegovih redovnih šetnji. Poznavao je svakog kolegu s Univerziteta i svakog građanina koji bi mu prešao put. Gotovo tri decenije ponavljao je iste navike i uživao u njima: kupovao je knjige u istoj radnji, punio mastionicu u istoj papirnici, naručivao uvek ista odela kod istog, sada ostarelog krojača i nabavljao burmut od istog trgovca koji mu ga je prvi put prodao pre dvadeset ili više godina. Ali sada je morao da ode i grad mu više nije izgledao isti.

Vikins je veoma žurio i iznajmio je konja da se istog dana vrati iz Oksforda. Stigao je predveče i predao uzde konjušaru, pa su konja nahranili i napojili u univerzitetskoj štali. Za njega je to bio neuobičajen luksuz, ali imao je krupne planove i nije smeo da gubi vreme vozeći se nekom pretrpanom kočijom koja napreduje puževskom brzinom. Nema sumnje da su ga uzbudili izgledi da dobije novo mesto koje su mu ponudili, položaj rektora u Svetoj Mariji, u Oksfordu. Takva prilika se ne propušta. Kucnuo je čas da se oprosti od Kembridža i svega što iziskuje tamošnji život.

Naravno, to je značilo da će napustiti Isaka Njutna. Vikins i Njutn su imali vrlo čudan odnos. Upoznali su se na prvom semestru, a obojica su se osećala bedno i nisu bili nimalo očarani većinom ostalih studenata. Umesto da upadnu u očekivani izazovni vrtlog učenja, otkrili su da vrlo malo studenata mari za bilo šta drugo osim za piće, kocku i kurvanje. On i Njutn su bili sličnog porekla: obojica su odgajeni u nižem gospodskom staležu. Vikinsov otac je bio učitelj, a a Njutnov je umro pre nego što se Njutn rodio i majka mu se udala za lokalnog vikara. Nijedan nije imao ništa zajedničko s mladićima koji su te godine započeli studije. Među njima je bilo mnogo sinova imućnih zemljoposednika i uspešnih trgovaca; ali čak su i ti tikvani bili bolji od studenata koji su prednjačili u lenjosti i gluposti nevaljalih potomaka aristokratije čije su porodice plaćale za akademski uspeh svojih sinova.

Vikins pređe četvorougaono dvorište, okruženo zgradama koledža Triniti, i stupi u zasvođen hodnik koji je vodio ka stepeništu. Hodao je sporo, gotovo kao da pokušava da izbegne ono neizbežno. Nadao se da ga u ovom velikom gradu čekaju dobri dani. Morao je da prizna da mu je život uglavnom bio prizemno jednoličan, ispunjen učenjem, a potom teološkim istraživanjima. Ali povremeno ih je prekidao da pomaže Njutnu u njegovom naučnom radu, da prepisuje tekstove za njega, pomaže mu kad god zatreba. Moglo se pouzdano reći da je u tim vremenima bio

bliži velikom Isaku Njutnu od bilo kog drugog čoveka. Zatim je bilo trenutaka kada su im telesne potrebe nametale jedinstvenu intimnost, dela o kojima nikada nisu zborili i koja su krili od sveta. I, naravno, postojala je prava svrha što živi tako blizu ovom čoveku, razlog zbog kojeg su ga ohrabrili da se upozna s Njutnom i sprijatelji se s njim. Rekli su mu da među živima nema opasnijeg čoveka nego što je Njutn.

Vikins stiže do vrata njihove sobe, izvadi ključ iz džepa kaputa i okrete ga u bravi. Hodnik i sobe levo i desno odatle bili su utonuli u mrak. Topao vazduh je pirio kroz otvoren prozor na kraju hodnika. Vrata njegove spavaće sobe bila su zatvorena, ali ona desno, koja su vodila u Njutnovu i dalje, u njegovu laboratoriju, stajala su otškrinuta. Bilo je neobično tiho. Čuo se samo par drozdova koji su se gnezdili u brestu, u neposrednoj blizini otvorenog prozora.

Sada, tek što je stigao, Vikins se nađe na mukama, jer je bio krajnje nesiguran šta mu je dalje činiti. Ovde mu je dom. Tu se oseća siguran. Greši li što sve odbacuje i srlja u novi život u Oksfordu?

Bio je siguran da je sada obavio svoj zadatak u Kembridžu. Posao je bio tako važan da nije smeo da ga napusti ranije. Dakle, makar u tom pogledu, nije ga grizla savest. Konjunkcija planeta desiće se sledeće noći, 11. avgusta, i jasno je da niko neće pokušati eksperiment. Ako Njutn nije spreman za to, niko drugi nema ni sposobnosti, ni znanja, ni ambicije da to učini. Vikinsovi prijatelji u Oksfordu budno su motrili na nagoveštaje, ali tamo se, izgleda, nije dešavalo ništa sumnjivo. Čuli su za jedno ubistvo prošle sedmice, ali bilo im je jasno da je devojka umrla od ruke svog ljubavnika, koji se onda ubio. Toliko su, barem, uspeli da doznaju. Ali čak su i njegovi prijatelji morali da priznaju da se većina zločina lako prikriva i da se to nikada ne zna zasigurno. Ipak, dok je Vikins skidao torbu s ramena, žaket i šešir i kačio ih na kuku u predsoblju, mislio je o tome kako je najvažnije što je sfera rubina još sigurna u svojoj riznici. A još se nije rodio alhemičarski genije s drevnim šiframa i hermetičkim znanjem da stekne tu dragocenost.

Vikins se iznenadi videvši da su vrata Njutnove laboratorije otvorena. Na krevetu je bila gomila zgužvane posteljine. Vlasnik kao da nije primećivao tanjire hrane razbacane po podu. Prozor je bio otvoren i na širokoj prozorskoj dasci stajala je činija s vodom. Bila je čista, netaknuta. Vikins se lagano primače laboratoriji. Srce mu je lupalo. Obuze ga bezuman strah. Njutn je uvek tako pažljivo skrivao svoj privatni život.

Prijatelj ga nije čuo. Njutn je bio leđima okrenut vratima laboratorije, a odsjaj vatre osvetljavao mu je jednu stranu lica.

Nešto je ljuljuškao na dlanovima. Taj predmet Vikins nikada nije video u budnom stanju, ali je znao da je stvaran i tako svet da se ne da opisati rečima, neksus svih značenja: sfera rubina.

Vikins umalo ne vrisnu, ali srećom ostade nem. Ipak, užas ga ne napusti. S gotovo natčovečanskim naporom prinese ruku licu i noktima ogreba obraz. Bio je to nevoljan čin, kao da želi da se uveri da je još budan, da je očevidac prizora koji se zbilja događa na javi.

Jedan drozd slete na dasku na prozoru i lako lupnu o činiju s vodom. Njutn se okrete.

U sledeće dve sekunde milion misli prolete kroz Vikinsov um, ali samo dve mu dopreše do svesti. Jedna mu reče da bezobzirce beži, utekne u Oksford i opomene prijatelje. Drugi unutarnji glas je vrištao da uleti u sobu i dočepa se sfere.

Vreme potrebno da prevali rastojanje do Njutna bilo je dovoljno naučniku, koji je sedeo, da se pridigne iz stolice i spremi za napad.

Za čoveka koji se bližio pedesetoj i ceo život posvetio nauci, Njutn je bio iznenađujuće okretan. Vikins pokuša da ga ščepa, no Njutn se izmače u stranu. Napadač izgubi ravnotežu, ali uspe da spreči pad pridržavši se za sto kod kamina. Kada se okrenuo, vide da je Njutn zgrabio svitak hartije s jednog stola u blizini.

„Isak, ne smeš to da uradiš”, kriknu Vikins. „Molim te... ne znaš... ”

Ali Njutn kao da je naprasno ogluveo. Vikinsa spopade neslućeni gnev kada u magnovenju shvati da uludo troši reči. On skoči i zgrabi Njutna za ramena. Naučnik se ote. Vikins ostade praznih šaka i naglo se okrete. Časkom vide sferu u desnoj ruci svog sustanara, a zatim mu Njutnova pesnica sa sferom polete pravo u lice. Vikins u poslednjem času izbeže udarac i uzmače toliko da zabije šaku u Njutnovo lice i izgrebe mu obraz. Njutn se razdera i u slepom besu izmahnu i pogodi Vikinsa u bradu. „Ovo je moje!”, zaurla očiju koje su buktale od jarosti.

Vikins posrnu unazad i svom težinom grunu o police, a pri tom glavom udari o drvo i zaklati i obori nekoliko tegli i boca. One se razbiše na podu, sve osim jedne boce sa žutom tečnošću i naznakom vitriol-ulje, koja popreko pade na Vikinsovo rame, čep izlete iz nje i sadržina mu se prosu po ruci. On kriknti, ali pre nego što mu se jauk ote iz grudi, Njutn, s izrazom manijačke pomame koja mu izobliči crte lica, zakorači k njemu i šutnu ga postrance u lice. Vikins se sruši na pod i izgubi svest.

Kada je Vikins došao k sebi, ležao je u mrklom mraku. Vatra na ognjištu beše zgasla, studen mu se uvlačila u kosti, a od mirisa hemikalija skoro mu je pozlilo. Najgoriod svegabio je nepogrešivi smrad izjedenog mesa.

Vikins se pridiže na noge. Od glavobolje kolena mu tako zaklecaše da umalo ne pade, a osećao je snažne drhtaje u ruci. Posrćući pređe u susednu sobu i vide da je malo svetlija. Mesec je izašao i po svemu se rasipala luča srebrne sumaglice. On pogleda ruku. Tkanina košulje mu je izgorela, a meso je bilo crveno i pokriveno plikovima. On krupnim koracima ode do činije s vodom na prozorskoj dasci, zamoči u nju jednu košulju koja je ležala tu blizu i vlažnom tkaninom potapka ruku.

Dakle, Njutn ima sferu od rubina. Ostvario se Vikinsov najgori košmar. Pokušavao je da suzbije bol i nešto smisli. Hladna voda na ruci je pomogla, no opekotina ga je pekla kao živa vatra, a glava mu je pucala. Imao je utisak da ga deset radnika mlate maljevima po lobanji kao da lome neki osobito tvrd komad kamena.

Vikins se seti časovnika koji je Njutn držao u svojoj sobi i ode da ga pogleda. Istekao je četvrti sat nakon ponoći. Mora da je dugo ležao u nesvesti. On izgovori kletvu sebi u bradu. Ponovo zamoči šake u činiju s vodom i malo je promućka po ustima, a onda je, crvenu, ispljuva u posudu.

Ponovo napregnu mozak, ali bol ga je i dalje ometao da misli. Njutn je otišao. Sada može da bude blizu Oksforda ili se, bog bi ga znao, zaputio negde drugde da se pripremi. Do konjunkcije ostaje manje od dvadeset četiri sata. Šta je najpreče da Vikins uradi? Može da pošalje poruku u Oksford, ali nije se uzdao u nekog poklisara da mu poveri tako ozbiljan zadatak. Osim toga, šta da javi?

Nekoliko trenutaka kasnije hitao je ka vratima i ka štali, s kaputom i šeširom i torbom preko ramena.

Konjušar se baš ne obradova videvši Vikinsa, ali jedan šiling ga odobrovolji i on uvede naučnika u konjušnicu. Momak ga obavesti da je Njutn je tu bio ranije, ali nije ništa govorio i činilo se da je još odsutniji i mrzovoljniji nego obično.

Vikins izabra kestenjastu kobilu, jedno od najboljih grla u štali, i pruži slugi zapečačeni koverat s novcem da ga preda univerzitetskom blagajniku. Reče da će sve objasniti vlasniku konjušnice za koji dan, kad se vrati. Mora da ode hitnim poslom i nema ni trenutka za gubljenje. Zatim, iako polumrtav, Vikins cimnu uzde, okrete kobilu i kroz kapiju je potera na glavni drum.

Za dva sata je stigao u selo Ikvel, sto kilometara zapadno od Kembridža, a kada je sunce granulo iznad živica, odmoran konj, jedan uštrojen zelenko, pronese ga kroz Bril, Horton-kam-Stadli, a onda Ajslip, pre nego što izbi na put koji je vodio u oksfordski Istgejt. Sat i po kasnije stiže do gradskih zidina. Jašući kasom prođe kroz Ulicu Merton, gde sjaha i predade konja štalskom momku. Onda se uputi pravo u univerzitetski koledž.

„Grdnog li govna!", uzviknu Robert Huk sačekavši da Džon Vikins završi svoju priču. „Čuma ga izela!" I on snažno ušmrka burmut u nozdrve.

Sedeli su u komotnom stanu univerzitetskog koledža, s pogledom na Ulicu Haj, u višesobnom zasebnom delu zgrade koji je Robert Bojl koristio svakog avgusta uz honorar isplaćivan u novcu. Vikins je bio potpuno iscrpljen, a bolno kucanje bila u ruci i glavi nije mu prestajalo. Primio ga je Bojl, koji je zahtevao da ga pregleda i postara se da mu odmah obradi rane mada je i sam izgledao krhkog zdravlja i umoran. S pažnjom koja se stiče praksom izbušio je kožu prekrivenu plikovima na Vikinsovoj podlaktici pre nego što ju je čvrsto previo. Za povređenu glavu Bojl je primenio pastu od mačjeg urina i mišjeg izmeta, za koju se uverio da snažno deluje protiv glavobolje. Dok ga je starac negovao, Vikins je opisao skorašnje događaje u Kembridžu. Bojl je ostao miran i slušao je obaveštenja uz povremene uzdahe i blago huktanje. S vremena na vreme prekidao je obradu rana i zagledao se u Vikinsovo lice. Prodorne zelene oči kao da su mu tragale za nečim neodredivim. Ubrzo potom pojavi se Huk, odazivajući se na hitan poziv koji mu je preneo jedan služitelj. Bio je sušta suprotnost Bojlu. Žestio se i praskao, psovao i kleo, pre nego što se bacio na jednu stolicu pored praznog ognjišta.

„Ta gnusna spodoba... ta... ta cev za klistir", zarežao je i mašio se burmutice.

I pored bolova, Vikins je bio šokiran. „Ser, molim vas, uzdržite se... "

„Zašto da se uzdržim?", planu Huk. „Nema boljeg načina da se opiše vaš cenjeni Lukasov profesor. Štaviše, ovaj opis je previše

b lag. I moram dodati da ste vi, gospodine, samo malko bolji od njega."

U tom času Vikins tačno uvide zašto Njutn toliko mrzi ovog čoveka. Huk je iščašenim kržljavim izgledom bio gotovo isto tako ružan kao karakterom.

„Hajde, gospodo", umeša se Bojl. „Mislim da će Džon spremno priznati da se prevario u pogledu svog sustanara. Ali sada je važno naći rešenje, a ne traćiti vreme na optužbe."

„Ali ja sam vas obojicu upozorio”, ostade Huk pri svome. Okrenuo se od Vikinsa k Bojlu i dodao: „Ambicija tog čoveka nema granica. Posle Renovog govora u Londonu, rekao sam vam, ser, da je Njutn na tragu nečeg značajnog.”

„Ja se čak i ne sećam da je bio prisutan”, uzvrati Bojl.

„Stajao je u dnu dvorane, kraj vrata. Video sam ga s podijuma. Nisam se prevario. Otišao je, tako reći, čim je Ren završio.”

„I vi kažete da ste Rena pitali o tome.”

„Jesanf, reče Huk gotovo šapatom. „Ali nije hteo ništa da mi kaže. Taj čovek me ne voli.”

Vikins frknu i pored najbolje volje da sačuva prisustvo duha. „Gospodaru”, obrati se Bojlu. „Očajan sam zbog svoje gluposti. Ali ako mi dopuštate da izrazim makar malo blagosti prema sebi, rekao bih da mi se činilo nemoguće da Njutn, čak i pod pretpostavkom da je nekako saznao za sferu od rubina, uspe da nam tu dragocenost otme ispred nosa. A još mi je teže da poverujem kako on poseduje potrebno znanje da je pravilno upotrebi čak i ako je kod njega.”

„Tikvane nedotupavni, dužnost vam je bila da motrite na tog demona!”, uzviknu Huk.

„Gospodo”, obrati im se Bojl. „Nemam ni snage bi volje da ponavljam ono što sam već rekao ovog nesrećnog jutra. Morate se odreći zlobe ili je sve izgubljeno. Ako ne navučete plašt razuma i dostojanstva, samo ćete olakšati našem prijatelju, Isaku Njutnu. A on je, moram da vas podsetim, stravičan protivnik.” Kratak tajac proprati njegove reči. Vikins iznenada postade svestan varoške buke koja je dopirala kroz otvoren prozor. Bilo je skoro devet sati i, mada je većina studentske mladeži izbivala iz Oksforda, grad je bujao od šumova iz trgovačkih radnji i od uličnih prodavaca, čija su kolicala tandrkala duž Ulice Haj. Iz daljine su se čuli udarci čekića i struganje testera radnika koji su popravljali krov na jednom koledžu.

„Šta vi mislite, gospodaru?” Huk se uzdrža da ne gleda Vikinsa. „Poznato vam je šta osećam prema Njutnu. Stalno se kurči. Mnogi su to iskusili... neki na svojoj koži. Ali samo bi budala porekla da je blistavo darovit.”

„Vaše reči su tipično prostačke, Roberte, ali, razume se, ne sporim da su istinite. Boli me što to kažem, ali bojim se da moramo da pretpostavimo najgore. Njutn će sarađivati s drugima. Tu neophodnost čak ni on ne može izbeći, ma koliko da mu je lično mrska. Moramo takođe pretpostaviti da su ti ljudi već

izvesno vreme u gradu i da su okrvavili ruke uprkos našem propustu da to saznamo na vreme. Svi znamo šta zahtevaju ti obredi.” Bojl ozbiljno pogleda drugu dvojicu.

„Gospodo, zbog naše nedelotvornosti sada nam preti užasna opasnost. Moramo, svako od nas...”, upilji se u Huka pogledom od kog bi se sledio i mnogo slabiji čovek, „moramo učiniti sve što je u našoj moći da još noćas sprečimo Lukasovog profesora. Vreme ne radi za nas, prijatelji. Odmah moramo početi s pripremama.”

GLAVA 15

Kancelarija glavnog detektivskog inspektora Monroa delovala je asketski kao i on sam. Trećinu sobe je ispunjavao njegov pisaći sto, prazan ako se izuzmu vrhunski kompjuter, dva tele- fona i držač za hemijske olovke. Nije bilo slika na zidovima, a lišće jedne jedine, gotovo uvele kleome beživotno je visilo niza stranu ormara za kartoteku. Dve ofucane stolice stajale su u uglovima oko stola, naspram Monroove okretne stolice sa stožerom, presvučene PVC-om. Ali prvi utisak na posetioca ostavljalo je nešto drugo: miris, tačnije neprijatna mešavina mirisa brze hrane. Dok je sedala na stolicu koju joj je ponudio glavni inspektor, Lora pomisli kako Monro verovatno spada u ljude koji smatraju da je pravi ručak rasipanje vremena i sredstava.

Duž jedne strane prostorije pružao se stakleni zid. Pogled kroz staklo je otkrivao je enterijer bez konvencionalnih pregrada s radnim stanicama i zidovima prekrivenim kartama. Monitori su titrali, a za kompjuterima su sedeli uniformisani policajci i detektivi u civilu, pili kafu, pažljivo zagledali ekrane, žustro razgovarali i, zavaljeni na stolice, sedeli nogu dignutih na stolove. Drugi su pretraživali hartije, provlačili prste kroz kosu, žvrljali po beležnicama, kucali po tastaturi, razgovarali telefonom ili slušali sagovornike. Bilo je 19.45, ali moglo je da bude i bilo koje drugo doba dana ili noći. Čitav ovaj prostor je bio prejako °svetljen i brujao je od buke i užurbanosti. Lora je iz dugogodišnjeg iskustva znala da, bez obzira na to koji je grad posredi, policijske stanice nikada ne spavaju.

Gotovo se trže shvativši da Monro i Filip zure u nju.

„Dakle, gospođo Niven, vi imate neke informacije za koje mislite da mogu da mi pomognu u istrazi”, primeti Monro i upilji se u nju očima crnim kao gar. Glas mu je odavao samo delić sumnjičavosti i nestrpljenja koje je svakako osećao. Lora

je i ranije sretala taj tip ljudi - štaviše, mnogo puta. Monro je bio stereotip - britanski e kvivalent od dugogodišnje službe okorelih policajaca s kojima je često imala posla kao reporter kriminalne hronike. Ljudi kao što je glavni policijski inspektor bili su neosetljivi na većinu oružja kojima se vešto služila da opstane u muškom društvu, imuni na njen dar ubeđivanja i sposobnost da istera svoje, koja joj je najćešće donosila uspeh. No u isti mah bila je svesna da su Monroovi ovog sveta najbolji policajci. Bar na prvi pogled, ostavljali su utisak da nemaju lični život ni emocionalni prtljag, ništa što bi ih oslabilo ili odvuklo od zadatka koji im je trenutno najvažniji.

„Da, imam", potvrdi ona. „I mislim da su važne."

„Pa, lakše mi je što to čujem."

Lora okrznu pogledom Filipa da proveri ima li njegovu saglasnost da ispriča sve. Onda stade da objašnjava šta je otkrila u pretrazi sajta almanac.com u vezi s očekivanom konjunkcijom. Glavni detektivski inspektor zadrža gotovo bezizraznu masku, uz povremeno mrštenje koje je bilo jedini znak da je sluša. Kad je Lora završila, on se zavali na stolici i skrsti ruke na grudima. Rukavi njegovog sakoa se podigoše toliko da je izgledalo da se tkanina može poderati svakog časa.

„Astrologija." Samo je to rekao zaokruživši usne sa čistim domaćim naglaskom, uobičajenim u grofovijama, pa je ol zvučalo kao odjek iz šupljeg hrasta. Monro se zagleda u tavanicu.

„Znam šta mislite. Slažem se da zvuči, pa... rekla bih, čudno..." „Vi verujete da naš ubica radi po programu pisanom u zvezdama, da je neka ćaknuta osoba koja ubija po pažljivo razrađenom planu." „Da."

„I na taj zaključak su vas navele samo slučajnosti na koje ste naišli?"

Lora se naroguši.

„Znam." Monro diže ruku da je ućutka. „Znam, gospođo Niven... vi mislite da to nisu slučajnosti."

„Glavni inspektore, mislim da su ove činjenice više od slučajnosti", umeša se Filip. „Ako sumnjate, odmah ću vas razuveriti: ne verujem u astrologiju. A znam i da je Lora vrlo nepoverljiva što se toga tiče."

„Čujte, gospodine Bejnbridže, gospodo Niven. Razumem na šta ciljate. Shvatam da ne morate biti udareni mokrom čarapom i šašavi za astrologijom da biste došli na tu ideju da se ubica drži pravila takozvane „veštine".(*Podrazumeva se da su posredi okultne (tajne) ili mantičke (proročanske) veštine*) Ali zar vam se

ne čini da malo preterujete u iznošenju niza činjenica koje se mogu objasniti i na mnogo drugih načina?”

Prilikom vožnje u Oksford Filip je upozorio Loru da je Monroa teško ubediti u bilo šta. Štaviše, dodao je, on je težak čovek i tačka.

„Na primer?”, izazva ga Lora.

„Možda ubica ostavlja lažan trag. Možda želi da mislimo kako radi po nekoj bolesnoj šemi samo da bi nas nasekirao. Ili, još jednostavnije, kao što rekoh, može biti samo slučajnost.”

„To ne prolazi”, reče Lora nestrpljivo. „Ne pije vodu priča da je neko planirao dva ubistva koja odgovaraju podacima što smo ih mi našli samo da bi uradio nešto deseto. A još manje sam spremna da poverujem u ideju kako je ovde reč samo o nizu slučajnosti.”

Dugogodišnje iskustvo je naučilo Monroa da čita ljude i navodi ih da u njemu čitaju ono što je želeo da čitaju. Nije mogao da se ne divi Amerikanki. Imala je petlju, ali to ga nije sprečilo da se i dalje odupire njenim teorijama.

„Razumem fiziku, gospođo Niven. Jasno mi je da su astronomski podaci neoborivi, za razliku od astroloških tumačenja. Ali koliko je valjan jedan kompjuterski program?”

Lora časkom ostade bez reči.

Monro požuri da iskoristi prednost koja mu se iznenada pružila. „Čitava vaša teorija zasniva se na vremenskoj tačnosti i vezuje se za ulazak planeta u... šta ono beše? Ovna, je li?” „Nemam razloga da sumnjam u tačnost tog sajta na mreži”, reče Lora.

„ A šta je s vremenom ubistava?”

„Rejčel Sautgejt je ubijena između sedam i pola devet uveče, dvadesetog marta”, uzvrati Filip. „Džesika Fulerton sutradan izjutra između pola tri i pola pet.”

„Da, ali vi znate da forenzičari ne mogu da utvrde trenutak smrti s tačnošću koja je vama potrebna. Izgleda da je astrologija mnogo preciznija nauka”, osmehnu se Monro bez trunke humora.

„I sami znate da je to koještarija, glavni inspektore”, odbrusi Lora. „Jasno je da iza ovih ubistava stoji nešto mnogo krupnije od slučajnosti. Osim toga, pobogu, dve mlade žene su umrle. Imate li bolje teorije?”

Znala je da je pogrešila istog časa kada su joj te reči sletele s usana. Filip je pogleda razdraženo i ljutito.

Monro zadrža ledeni mir. „Naravno da sam svestan ozbiljnosti situacije. I imamo svoje teorije. Zahvalan sam vam što ste odvojili vreme za mene. A sada me izvinite, jer...”

„Šta...!”, uzviknu Lora. „Oglušićete se o sve što sam rekla, a sledeće ubistvo je planirano već posle devet? Za...”, ona pogleda na ručni sat. „Za nešto više od jednog časa.”

„Bojim se da je tako, gospođo Niven. Moja sredstva su ograničena. Tim od dvadeset ljudi kojima komandujem sprovodi istragu držeći se, kako bih rekao, sigurnijih i proverenih metoda. Uz to, šta vi zapravo očekujete da uradim?”

Pitanje je bez sumnje bilo umesno. Mada nisu dotaldi tu temu, i Lora i Filip su u kolima razmišljali šta dalje da se radi. Čak i ako su na pravom tragu, a glavni inspektor prihvati njihove ideje, kakva je korist od tih podataka?

„Čujte”, reče Monro neočekivano blagim glasom. „Gospođo Niven, vaša briga je za svaku pohvalu. Siguran sam da imate najbolje namere, ali...”

„U redu je.” Lora zgrabi torbu i ustade. „Žao mi je što sam vas uznemirila. Nastavite istragu kako smatrate za shodno. Kamo sreće da ste u pravu.”

Kada je namršteni glavni detektivski inspektor Monro otvorio vrata laboratorije CSI, čije su šarke dopuštale okretanje u oba pravca, načelnik forenzičke službe Mark Langam okrete se glavnom tehničaru sa izrazom koji je govorio: „Oh, ne, opet su ga uhvatile bubice!”

„Nadam se da ste me pozvali s dobrim razlogom', planu Monro. Langam ne reče ništa, ali ga odvede do belog stola od stakla i plastike nasred prostorije. Gornji deo je obrazovao rasvetnu kutiju, a na staklu je ležao list plastike formata približno trideset sa trideset centimetara, koji je ličio na rendgenski snimak U središtu je bila crno-bela slika, dugačka oko osam centimetara, četvrtina ovala s tačkama i crticama duž ivica.

„Šta je to?”, upita Monro.

Langam stavi lupu na sliku. „Pogledajte izbliza.”

Monro približi oko lupi i pomeri je oko lista plastike.

„Delimičan otisak”, primeti Langam poslovno. „Šavovi oko ivica su... bodovi. Skupe cipele.”

Monro se uspravi. „Ručne izrade?”

„Vrlo moguće.”

„Ima li još šta u vezi s tim?”

„Prema ovom aelimičnom otisku, rekao bih da su broj deset, standardne širine.”

„Gde ste ovo našli?”, upita Monro. Glas mu je odjednom zvučao znatno srećnije.

„Nedaleko od kuće, pored mesta gde se šajka nasukala.” Langam pruži Monrou crno-bele fotografije otiska koji se jedva razaznavao u blatu. Dok ih je Monro razgledao, Langam obiđe rasvetnu kutiju i priđe radnom stolu. Gornja ploča od presovanog čelika bila je besprekorno čista. Na njoj i duž zidova nalazio se niz aparata, svi s digitalnim displejima i plastičnim kutijama elegantnih linija. Pred njima su bile dve Petrijeve posude.

„Evo šta smo našli u samom otisku.” Langam pincetom izvadi iz suda delić nečega. „Visokokvalitetnu kožu, novu.”

„A šta je ovo?”

Langam izvadi sličan komadić zelenog materijala iz druge posude. „Plastika. Da budem precizan, varijanta polipropilena. Ali i to je vrhunski materijal, unakrsno vezani polimer, neobično lak ali vrlo izdržljiv.”

„Možete li saznati nešto više o toj plastici? Koliko je specijalna?” „Nažalost, nije tako retka, a na dosad otkrivenim delićima nema oznaka. Bilo bi zgodno imati jedan komad dimenzija tri sa tri i oznakom proizvođača.”

„Da, a bilo bi zgodno i da vas vaša žena večeras moli za seks.” Langam se nasmeja i vrati se do prve Petrijeve posude. „S ovim bismo mogli imati više sreće. U Vulvortsu nećete naći mnogo ručno rađenih cipela od ovakve kože.” (*Woolworths je lanac robnih kuća*)

Monro uze pincetu i diže komadić kože ka svetlosti. Delovao je neugledno, mrka cepka ne duža od dva milimetra.

„Proveriću u našoj bazi podataka i poslati nekoga da obiđe obućare u gradu. Mislite da su cipele nove?”

„Koža je izvanredno čista. Nije isključeno da su im nedavno stavljene potplate, pretpostavljam.”

Monro vrati pincetu Langamu. „Nemojmo se suviše nadati. I... ćutite zasad o ovome. Važi?” On krupnim koracima prođe pored njega i uputi se ka vratima. „Dobro obavljen posao, Mark”, reče ne okrećući se.

GLAVA 16

Akolit je strpljivo čekao u kolima skoro šest sati, retko odvajajući pogled od jedne u redu bočnim zidovima spojenih kuća u Ulici Prinses. Gledao je stanare i njihove prijatelje kako dolaze i odlaze. U 18.04 stigoše dva studenta koji su delili stan sa Samantinim dečkom, Sajmonom Veldingom. Dvadeset sedam minuta kasnije dođoše i dve devojke, studentkinje treće godine oksfordskog koledža Bruks, Kim Rivedon i Klodija Mičer. Ostale su u kući još dvadeset jedan minut, da bi je sve četvoro napustili u 18.42. Akolit je iz ranijih prismotri i raspitivanja znao kako ne treba očekivati da se dva studenta koji žive sa Sajmonom Veldingom u broju 268, Den Smit i Ivlin Rouz, kao ni dve devojke, vrate kući pre jedanaest uveče, a i to samo ako porane. U 19.32, Sajmon Velding se zaustavi pred kućom u svojoj propaloj mazdi, staroj deset godina. Neće živ izaći iz kuće.

U dva minuta do devet akolit iziđe iz kola. Na obući je imao plastične navlake, a u levoj ruci je nosio bezobličnu metalnu kutiju, spreda zatvorenu snažnim rezama. Bio je to nosač organa, dugačak trideset, a širok i dubok po dvadeset pet centimetara, sa strogo kontrolisanom temperaturom, jedna od pet takvih posuda koje mu je, prema ličnim tehničkim zahtevima, izradio specijalista iz Austrije. U desnoj ruci je nosio malu plastičnu torbu s patent-zatvaračem. Pogledao je niz ulicu, levo i desno. Na samom kraju se nalazio jedan bučan pab, a pod pravim uglom prema Ulici Prinses pružao se prometni Put Kauli, glavna saobraćajnica s istoka i iz pravca Londona. Međutim, ove pojedinosti skrivao je zavijutak puta, tako da je ovaj deo bio tiši i tamniji. On kroz drvenu kapiju stupi u baštu i tiho ode do sporednog ulaza, do kojeg se stizalo prolazom pored bočnog zida kuće i kroz vrt pozadi.

U uskom prolazu bilo je veoma mračno; oblaci su zaklanjali mesec, a čelični sjaj uličnih svetiljaka jedva da je dopirao dovde. Kada je prešao dve trećine puta, akolit zastade. Niko s ulice nije

m ogao da ga vidi. On spusti kutiju i torbu na tlo, otkopča torbu i otvori patent-zatvarač, a onda iz nje pažljivo izvadi providan kombinezon od plastike, za navlačenje preko odela, zatim rukavice, vizir od perspeksa i kapuljaču. Obazrivo je navukao kombinezon i zatvorio čičak-trakom spojeve oko vrata, zglobova na rukama, gležnjeva i struka. Tako je pokrio svaki centimetar tela. Kroz plastiku je pogledao na sat. Tačno 21.04.

Vrt iza kuće je bio zapušten i zarastao u korov. Akolit je gazio obazrivo nečujno približavajući se kuhinjskim vratima koja su vodila pravo u vrt.

Zastajkivao je da oslušne svaki šum iz kuće. Nije čuo ništa osim melodičnih muzičkih taktova za koje mu se činilo da dopiru odnekud sa sprata.

On prođe kroz kuhinju i hodnik, a onda se sporim odmerenim koracima pope uza stepenice. Sva čula su mu bila izoštrena - bio je spreman na sve. Stigavši do odmorišta, zavirio je u sve sobe i uverio se da je sam sa svojim plenom pre nego što se uputi ka glavnoj spavaćoj sobi. Sada prepozna muziku - alegro Šubertovog kvarteta za gudače u de-molu, jedna od njegovih omiljenih kompozicija. Na pragu zastade da oslušne čuju li se osim muzike i ljudski glasovi. Razabra samo teško disanje i povremeno stenjanje. On pažljivo otvori vrata da pogleda u sobu.

Samanta je bila odozgo, leđa savijenih unazad, lica zabačenog k tavanici. Sajmon je zurio u nju s izrazom beskrajnog ushićenja i držao je šakama za male ali čvrste dojke. Akolit zadrhta gotovo neprimetno, preplavljen talasom osećanja - ljubomorom, gađenjem, očaranošću. Zajedno izazvaše navalu seksualne energije koja mu odasla drhtaje duž kičme. On oseti kako se i njemu kruti. Zatim, znajući da ne sme da gubi ni trenutka, izvadi iz džepa skalpel, izvuče ga iz korica i u tri brza koraka stiže do kraja kreveta pre nego što su i Sajmon i Samanta postali svesni njegovog prisustva.

Spretnim pokretom akolit povuče Samantinu glavu unazad i prereza joj vrat jednim jedinim zamahom skalpela. Prekide joj vratnu žilu tako da krv šiknu po sobi, a onda gurnu sečivo još dublje i iseče joj mišiće grkljana. Dok joj je krv kuljala između prstiju, vrisak koji joj dopre iz grudi smesta se prekide i devojka pade na pod držeći se za vrat. Gledala je akolita iskolačenim očima bezuspešno pokušavajući da shvati razlog.

Sajmon se oduze od užasa, a akolit iskoristi sekund-dva, koliko je time dobio. Zaklao je mladića takvom snagom da mu je gotovo odrubio glavu. Krv zapljusnu akolitov vizir i on je otre. Trzaji mišića potresoše telo Sajmona Veldinga, a iz usta mu izbi ključ tamne krvi, koji mu prekri lice tečnom crvenom maskom.

Akolit ostavi Sajmona da se uvija na natopljenoj posteljini, skoči s kreveta i kleknu pored Samante. Još je bila živa. Akolit nije gubio ni trenutka. Jednu šaku stavi joj na čelo, a drugu pod vrat i naglim okretom prelomi joj kičmu između prva dva pršljena, C-1 i C-2. Trenutno je omlitavila.

On izvadi metalni nosač i stavi ga pokraj sebe. Onda prevrte Samantu na prednju stranu. U dva jednostavna poteza otvori joj telo tako što načini incizije dugačke dvadeset tri centimetra s obe strane kičme. Pošto je razmakao meso, video je njen grudni koš. Iz džepa s patent-zatvaračem na svom plastičnom kombinezonu

izvadi hiruršku testeru na baterijski pogon i za nekoliko sekundi prereza joj kosti. Pošto joj je raširio rebra, posluži se skalpelom da pažljivo odvoji krvne sudove i cevi koje su vodile do levog i desnog bubrega.

Čim je otvorio transporter organa, akolit na rukama oseti hladnoću. Video je kako se ledeni vazduh preliva preko zidova kutije. S kreveta dopre glasno krkljanje, a onda zavlada tišina, jer se Sajmon Velding još jednom zatresao i umro.

Akolit zavuče šake u rukavicama u toplo telo Samante Terou. Lagano odvojivši svaki bubreg, on ih, svaki posebno, smesti u plastične kese, hermetički ih zatvori i pomno spusti u transporter. Zatim iz otvora na boku kutije izvadi komad metalnog novca. Pažljivo je spustio novac u otvor na Samantinim leđima, s desne strane. Onda je zatvorio kutiju za prenos organa i podesio kombinaciju na bravi. Iz džepa na kombinezonu izvadio je krpu natopljenu deterdžentom i očistio šake u rukavicama i i uklonio krv s ručke i gornjeg dela metalne kutije pre nego što je krpu vratio u džep. Sečivo skalpela zavukao je u zaštitne korice i stavio ih u isti džep.

Tačno u 21,13, devet minuta posle ulaska u kuću, ponovo se obreo u mračnom uskom prolazu pored zgrade. Tu skide vizir, rukavice, jednodelni kombinezon i navlake za cipele dobro pazeći da mu ni kaplja krvi ni delić tkiva ne dotaknu ni kožu ni odeću. Uzeo je druge, čiste plastične rukavice i zamenio navlake za cipele pre nego što je iz džepa pantalona izvadio plastičnu kesu u koju je strpao kombinezon, vizir, rukavice, prve navlake za cipele, skalpel i krpu. Zatim je i druge rukavice stavio u kesu odozgo i zatvorio je. Podigao je transporter za organe i žurno pošao ka prednjem delu kuće. Sagnuo se i pogledao na ulicu. Jedan mladi par mu se približavao samo dve kuće dalje iz pravca Puta Kauli. Pritajio se. Oni prođoše. Devojka se kikotala.

Kada je par stigao do kraja ulice i nestao s vidika, akolit opet pogleda levo i desno. Nije bilo nikoga. On hitro ali mirno pređe preko niskog zida bašte. Otvorio je prtljažnik tojote ključem umesto daljinskim, smestio unutra transporter za organe i učvrstio ga s dva kožna remena. Spustio je plastičnu kesu pored njega, zatvorio prtljažnik i otišao do vozačkog sedišta. Unutraj e skinuo navlake za cipele i stavio ih u plastičnu kesu koju je spustio na sedište. Očistio je ruke krpom, koju je takođe ubacio u kesu. Trideset sekundi kasnije vozio se ka središtu Oksforda i usput pevušio Betovenovu sonatu za klavir. Bio je vrlo zadovoljan noćašnjim poslom.

GLAVA 17
Oksford: ve č e 11. avgusta 1690

U šest sati, kada se kočija spustila niz Hedington Hil, kilometar i po od gradskih zidina, još je bilo nepodnošljivo toplo. U Ber inu, jedan sluga odnese Njutnov kovčeg vijugavim stepeništem i upita ga hoče li da mu večeru posluži u sobi. Kada je izašao, Njutn prileže da se odmori, uživa u samoći i razmisli o protekla dvadeset četiri sata.

Iz Kembridža je jahao kao ludak šibajući nesrećnog konja. Ali pošto je promenio dva grla, prvo u Standon Pakeridžu, a zatim u Grejt Hadamu, završio je putovanje za manje od četiri sata i stigao u prestonicu malo posle ponoći. Kao i obično na putu, služio se imenom g. Vilijam Peti i, kao takav, proveo je nekoliko sati u taverni Svon, u londonskom Grejs in lejnu.

Celim putem i u satima zatišja u Londonu, Njutn je mislio na zadatak koji ga očekuje i iznova i iznova sećao se one užasne scene u Kembridžu. Nije mogao da shvati šta je naspelo Vikinsu. Mislio je da možda ona sfera ima moć da utiče na neke ljude. Zasigurno je znao samo da je čudnovati događaj u laboratoriji pojačao njegovo ionako razvijeno osećanje opasnosti. Bio je ubeđen da ga neprijatelji vrebaju iza svakog ugla. Nikome ne sme da veruje. Dakle, da zbuni moguće rivale i druge koji bi želeli da mu ukradu dragocenu sferu, odlučio je da učini sve ne bi li zametnuo trag. Posle besomučnog jahanja do prestonice, rešio je da se tu ukrca u kočiju i stigne u Oksford kao većina ostalih putnika. Ogrebotina na licu koju je zadobio prilikom Vikinsovog napada još ga je pekla, ali malo šta je mogao da učini da sakrije masnice. Mogao se zaštititi jedino tako što će se unekoliko prerušiti. Iz lakog sna trgnuo ga je služitelj u četiri sata izjutra. Onda je nastavio put za Oksford da bi stigao u grad otprilike trinaest sati kasnije.

Njutn je iznenada bio iscrpljen i sada je ovde, u Ber inu, osećao potrebu za spavanjem, ali uzbuđenje ga je podsticalo da ostane budan i aktivan. Progutao je malo supe i čitao pri večernjoj svetlosti, a zatim ravnodušno pogledao pacova koji je pretrčao preko drvenog poda. Prema dogovoru, tačno u deset sati, čuo je svog prijatelja kako se približava hodnikom i tiho kuca na vrata spavaće sobe. Kada je prišao vratima i otvorio ih, video je Nikolasa Fatija du Duijea. Sa slapom crnih uvojaka, Du Duije je izgledao mlađi i lepši nego što ga se Njutn sećao; a videli su

se pre samo tri nedelje. Njutn se izmače da ga propusti, a mladić stupi unutra široko se osmehujući. Njih dvojica se zagrliše.

„Vaše lice”, reče Fatio zabrinuto.

„Sitnica”, nestrpljivo uzvrati Njutn i okrete se.

„Kao da ste u nevolji, prijatelju. Nešto se dogodilo?”

„Mala neprilika u Kembridžu. Nema razloga za brigu, dobri moj Fatio. A sada, jeste li spremni?”

„Dao sam sve od sebe, gospodine. Niste mi poverili lak zadatak. Uobičajeni način rada nije urodio plodom, ali mislim da sam postigao sve što je u ljudskoj moći. Landsdaun i ja smo tu već dve nedelje i požnjeli smo sve što treba. Svakodnevno proveravam kovčege i, mada ne smemo gubiti ni trenutka više, nadam se najboljem.”

Njutn pogleda lepo i mlado Du Duijeovo lice. „To su dobre vesti.”

„Je li blago na sigurnom?”

„Naravno da jeste. A sada da još jednom ponovimo postupak.”

Pola sata kasnije zajedno napustiše konak.

Kratak put do koledža pređoše pešice i ćutke. Tamo sretoše trećeg čoveka, koga su oduvek zvali gospodin Landsdaun. Bio je čak viši od Fatija du Duijea, ali ne tako vitak, nego nabijen mišićima. Kosa na sLepoočnicama počinjala je da mu sedi. Pozdraviše se lakim naklonima. „Milo mi je što vas vidim”, reče Landsdaun. „Imate li sve?”

Njutn kucnu po košulji ispod levog ramena. „Sve je u redu.”

„Onda hajdemo. Pratite me.”

Landsman ih povede preko četvorougaonog dvorišta unutar zgrada i kroz jedne dveri uđoše u nešto nalik na dugačak prolaz s brojnim vratima levo i desno. Kod četvrtih sleva, njih trojica stadoše. Landsdaun izvadi ključ iz čakšira i okrete ga u bravi. Zatim uhvati kvaku, lagano je okrete i blago gurnu.

Pravo pred njima behu druga vrata. Kroz otvoren ulaz videše strme uske kamene stepenice koje su vodile u mrak U zidnom usadniku na vrhu stepenica bila je baklja. Landsdaun je diže i poče da silazi u otvor.

Stepenice ne behu duge, pa se brzo nađoše u odaji punoj rafova i polica sa stotinama boca vina, porta i brendija; bio je to koleški vinski podrum. Landsman ih odvede do kraja zasvođenog spremišta i stade kraj zida. Zid je na dodir bio hladan i vlažan. Landsdaun lagano prevuče dlanom preko njega. Približio je baklju zidu, ali izgledalo je da se više oslanja na opip nego na vid. Časak kasnije šaka mu se

zaustavi, a prsti uhvatiše malu tamnu metalnu alku koja u prečniku nije bila veća od jedne gvineje. Snažno je povuče i čuše kako nešto teško pada. Jedna ploča se lagano pomeri u zidu otkrivši ulaz ne širi od ljudskih ramena.

Landsman se okrete svojim pratiocima. „Pa, gospodo, naš večerašnji posao samo što nije počeo. Jeste li spremni da nastavimo?”

GLAVA 18

U pet sati izjutra Filipovakuća je posedovala izvestan šarm koji je u Lorinom životu nedostajao najmanje dve decenije. U Grinič Vilidžu pet izjutra se nije mnogo razlikovalo od ostalih sati. Šum saobraćaja, trubljenje kola i zavijanje sirena u njenom stanu čuli su se danonoćno. Bila je to zvučna kulisa koje je postajala svesna tek kada bi otišla odande. Ovde, u ovom tihom zaseoku u Oksfordširu, njujorška kola su bila isto toliko stvarna koliko i Pinokio.

S vunenim šalom oko ramena Lora je pokušala da se zagreje pored štednjaka aga dok voda u lončiću nije provrila. Onda je sa šoljom vrele kafe prošla kroz hodnik u glavnu gostinsku sobu s niskim gredama na tavanici i prozorima na zatvorenom balkonu kroz koje je dopirala olovna svetlost. Daske na podu su škripale i, svesna da Filip i Džo spavaju na spratu, ona zatvori vrata za sobom. Uključila je dve sijalice i prišla kaminu. U ognjištu se zadržalo nešto toplote od noćas, kada je Tom bio ovde i kada su mnogo otkrili o datumima ubistava - onih već počinjenih i drugih, za koje je bila sigurna da će se dogoditi. U stvari, ako su njene pretpostavke tačne, neka mlada žena već leži mrtva nedaleko odavde, a njeno telo možda još nije otkriveno.

Dok je srkutala kafu, Lora je tumarala po sobi i rasejano gledala slike koje je Filip okačio na zidove. Bile su tu tri slike njegove majke, fantastično smeli blokovi boja s malim vretenastim figurama u prednjem planu - figurama koje su izgledale kao da će ih svakog časa obuzeti i savladati neka strašna bezimena sila. Ovih slika ne bi se postideli ni neki dupleks na Menhetnu niti studio u Milanu, a bilo je moguće da se neke od njih tamo i nalaze.

Kada je o umetnosti reč, Piterov ukus je bio eklektičan. Pored modernističkih majčinih slika izložio je viktorijanska ulja, pa čak i dva pejzaža spočetka četrdesetih godina. Na istom zidu kraj njih mogle su se videti njegove najbolje fotografije, uglavnom apstraktne, snimljene sredinom osamdesetih. A kao krunu

svega, obesio je starinske porodične portrete, osobe iz devetnaestog veka, čukundede i čukunbabe sa ženskim šeširima bez oboda i krilatim kragnama. (*Vrsta visokog tvrdog okovratnika (engl. wing collar) s krajevima koji se savijaju nadole i podsećaju na krila*) Tom je sinoć kao uzgred kazao nešto što je Lora tada propustila mimo ušiju, ali sada joj je privuklo pažnju. Sela je i zagledala se u sivi pepeo i žar u ognjištu. Onda joj se vratilo. Tom je opisivao konjunkciju pet tela. Kazao je: „To je tako retko da se desilo možda desetak puta u proteldih hiljadu godina."

„Naravno", reče ona glasno. „Naravno. Možda desetak puta u proteklih hiljadu godina. Što znači da se moralo dogoditi dva- tri puta u ne tako davnoj prošlosti."

Lora skoči i priđe kompjuteru. Pronađe Netskejp, otvori „Istoriju" i skrolova naniže da otvori naslovnu stranicu za almanac.com. Tom je ostavio svoju lozinku za slučaj da joj zatreba i, setivši se šta je sinoć radio, čim je dobila upitnik, ona ukuca informaciju i pritisnu „enter". U polju pri dnu ekrana pod naslovom „konjunkcija pet tela AD 1500-2000" pročita spisak od tri godine: 1564, 1690, 1851.

Lora se osmehnu za svoj račun i pokuca vrhovima prstiju po radnoj površini. Zatim se vrati tastaturi, napusti sajt, prebaci se na Gugl i ukuca: „1851 + Oksford + ubistva".

Rezultati su je razočarali. Na neponovljivo jedinstven način mašina za pretraživanje iskopala joj je mešavinu manje-više sumnjivo povezanih informacija u vezi s tri reči. Na vrhu liste bio je materijal o Velikoj izložbi 1851. Nešto niže pojaviše se reference o jednom policajcu u južnom Londonu, koji je bio ubijen te godine. Ostale stranice su nudile uvid u definiciju ubistva iz Oksfordskog rečnika, knjige štampane 1851, u čijem je naslovima bila reč „ubistvo" i ulaz u levo polje koje je sadržalo ponudu za prelazak na rad američkog akustičkog pop dua zvanog Murder In Oxford.

Gugl je prikazao više od dve hiljade veza za tri reči, a Lora čvrsto reši da ne odustane. Dve sledeće stranice su bile pune nebitnih podataka, novih veza za Oksfordski rečnik i sa znatno više informacija o Velikoj izložbi. Već u iskušenju da pokuša s nekom drugom kombinacijom reči, Lora skrolova do linkova 60-80 i nešto joj privuče pogled. Na polovini ekrana vide link koji je glasio: „Viktorijanski Psiho? Tako misli brat Norman." Ona zadrža kursor iznad linka i kliknu.

Bio je to drečavo amaterski sajt i učini joj se da se sadržaj umnogome graniči s prevarom. Nosio je naziv Konspirativni arhivi brata Normana, a njegov tvorac - Norman, pretpostavi Lora - izgledao je opsednut uobičajenim temama: Rozvelom, ubistvom Kenedija, smrću princeze Dajane u Parizu, zaverom CIA da nevinog Bin Ladena optuži za 11. septembar. Sve to je već viđala i ravnodušno je prešla preko bombastičnih naslova na levoj margini, s obećanjima: „Nova otkrića koja će potresti vaš pogled na svet." Nestrpljivo skrolujući naniže nađe naslov koji je pružao neku nadu: „Klanica u Oksfordu: Viktorijanski Čarls Manson?"

Čekalo ju je razočaranje, jer se sastojao od samo tri pasusa. U žestokoj prozi, koja je posetioce sajta trebalo da ostavi bez daha, brat Norman je izneo oskudne podatke, poznate pristalicama teorija zavere. Tri ubistva u Oksfordu, u Engleskoj, leta 1851. Tri žene su ubijene i mučene. Je li to mogao da uradi mladi Džek Trbosek skoro četiri decenije pre nego što je ponovo iskrsnuo u istočnom Londonu? Je li tu zaveru organizovao britanski Parlament? Ili je imala satanističku podlogu?

Iznenada savladana umorom, Lora protrlja oči i popi ostatak kafe. Ako se 1851. desila neka serija ubistava u Oksfordu, zar ne bi čula za njih? Zurila je u ekran šupljim pogledom, ne videvši skoro ništa, a misli su joj vijugale kroz glavu.

Možda su ta ubistva zaboravljena. Koliko su policijske istrage u to doba bile temeljne? Jesu li ubistva redovno prijavljivana? Jesu li pre jednog i po veka u Oksfordu izlazile neke lokalne novine?

Bilo je mnogo pitanja, a tako malo odgovora. Još gore, kad god bi Lora pomislila da je složila neki malen komad slike, u krilo su joj padali novi odlomci zagonetke. Imala je samo delove mozaika, čudno nepodudarne. Štaviše, izgledalo je da obrazuju neku potpuno novu slagalicu, a ona je samo otkrivala nove parčiće za koje se činilo da se ne vezuju jedan za drugi. Nosila se mišlju da nastavi pretragu sajtova s teorijama zavere, ali nije imala volje da se u to upušta.

Ipak, i dalje je bila ubeđena da neld savremeni ubica radi prema nekom čudnom astrološkom programu i, ako je verovati bratu Normanu, nešto ne mnogo različito događalo se u vreme poslednje konjunkcije, a možda i u ranijim vremenima. A veza je bila astrološka, okultna i možda izazvana nekom bezumnom verom u alhemiju. Tu je slabo pomagalo Lorino dugogodišnje iskustvo u praćenju njujoršldh ubistava i pokvarenosti. Ali dok je zurila u plavi ekran i reči brata Normana koje su izgubile oštrinu, tačno je znala šta će biti njen sledeći potez.

Dva sata kasnije, Lora je bila u vozu za London i kroz zamazane prozore zurila je u rosna polja polcraj kojih su jurili. Nije probudila Filipa, ali mu je ostavila jednostavnu poruku da putuje u London na jedan dan kako bi pratila neki trag, a ako bude nekih vesti, neka joj to obavezno i bez odlaganja javi mobilnim telefonom.

Sada joj se činilo da nema ništa pametnije nego da poseti Čarlija Takera. U studentskim danima on joj je bio najbolji prijatelj i ostali su u vezi dugo posle koledža. Bio je jedan od najuzbudljivijih i najdinamičnijih ljudi koje je srela. Imao je živopisnu biografiju kao sin radničke porodice iz Eseksa. Otac mu je držao tezgu s voćem na pijaci u Sautendu, a majka, bivša striptizeta, umrla je od raka u trideset devetoj godini. Stigao je u Oksford s najvišim ocenama u provinciji te godine, ali je mrzeo bezmalo sve u tom gradu i na univerzitetu. Kao socijalni aktivista tri puta je jedva izbegao da ga izbace, a bio je pod istragom MI6 zbog članstva u jednoj ekstremističkoj levičarskoj grupi pre nego što je napunio dvadeset prvu godinu. Na trećoj godini studija provodio je toliko vremena u jurcanju za sabotažama, demonstracijama i tajnim anarhističkim aktivnostima da je malo nedostajalo da propusti završni ispit. Pravim čudom ipak je uspeo da bude prvi u matematici.

Lora nikada nije pokazivala ni trunku interesovanja za politiku i u tome je verovatno ležao koren njihove bliskosti. Kao Amerikanka, nije marila za savremenu britansku politiku, mada ju je fascinirala politika ranijih vekova i umnogome joj je olakšala razumevanje umetnosti renesanse. Čarli ju je osvajao svojom energijom, duhovitošću i oštroumnim idejama. Verovala je da mu je simpatična jer ne haje za njegove poglede: bila je kao prazan list hartije na kojem može da ispusuje kakve god hoće političke slogane.

Baš kada je Lora napuštala Oksford, Čarli je počeo rad na doktoratu iz filozofije, s tezom o grupnoj teoriji kriptografije, predmetu za koji je u pismima tvrdio da je beskrajno daleko od otrcane ljudske problematike. Izgledao je zadovoljan sve dok, naizgled bez razloga, nije digao ruke od toga i nestao. U svom poslednjem pismu iz Oksforda, Čarli joj je jednostavno poručio da odlazi - bez objašnjenja, bez pojedinosti.

I to je bilo sve dok pre godinu dana u Lorin stan u Grinič Vilidžu nije stigla jedna dopisnica. Bila je od Čarlija, s londonskim žigom. Pisao je da putuje u Ameriku i da li bi htela da je poseti u Njujorku?

Razume se, bio je pun prezira prema tom gradu mada mu je Lora u očima videla divljenje prema neospornom glamuru, što nije uspevao da sakrije. Otišli su u

jedan bistro u zapadnoj 34. ulici, gde je Lora slušala kako se ruga taštini Menhetna, ali, koliko god da se trudio, nije mogao da potpuno maskira duboko prikriveno priznanje da grad kao što je ovaj mora izazvati divljenje.

Nekoliko godina ranije, Čarli je napunio četrdeset i sada je priznavao da je umoran: umoran od radikalizma, umoran od napora koji ne daju gotovo nikakve rezultate, što je i sam uviđao, umoran od života. Rekao je da je praktično digao ruke od svega. Pre desetak godina počeo je da piše knjigu o krugu matematičara iz trinaestog veka koji su postali poznati kao Oksfordski kalkulatori: Vilijamu Hejtsberiju, Ričardu Svajnshedu, Džonu Dambltonu i, najpoznatijem, Tomasu Bredvordinu. Međutim, nikada je nije završio. Umesto toga, nit istraživanja koju je sledio odvela ga je do jeretičkog filozofa Rodžera Bejkona, a odande do celog sveta srednjevekovnog okultizma.

Kazao joj je kako ga je sve to navelo da pre neku godinu svoj politički aktivizam zameni zanimanjem za alternativne životne stilove. Duboko je zaronio u misticizam, okultne nauke i ono što je zvao „bogatom utrobom intelekta". Čak je otvorio malu knjižaru blizu Britanskog muzeja u Blumzberiju i nazvao je Vajt stag. Specijalizovao se za štivo iz oblasti arkane i alternative. Prihod je bio dovoljan da od toga živi, a ostajalo mu je i vremena za sopstvena istraživanja.

Takav obrt u Čarlijevom životu pomalo je iznenadio Loru. Nju lično nikada nije privlačio okultizam. Ali posle nekog vremena, dok je slušala Čarlija, počela je da shvata šta ga je navelo da se udubljuje u te ideje. A indirektno, Čarlijeva poseta dala joj je ideju o trileru o Tomasu Bredvordinu i zaveri da ubije kralja Edvarda II. Dok je sada putovala u London, u nadi da će zateći Čarlija kako spokojno sedi u svojoj maloj radnji, grizla ju je savest što mu se nije makar javila za vreme svog tronedeljnog boravka u Engleskoj. Nije ga čak ni obavestila da dolazi.

Lora je stigla na stanicu Padington nekoliko minuta posle pola devet i uđe u metro za Ulicu Voren. U jutarnjoj saobraćajnoj gužvi shvatila je da je za Čarlija prerano. Ubila je vreme tako što je kod Starbaksa popila kafu i pojela kroasan, a onda otpešačila niz Put Totnem kort. Zastala je u jednom internet- kafeu da proveri je li dobila neki mejl, kupi novine i natenane popije drugu šolju kafe pre nego što je prošla istočno, pored Senter pointa i Ulicom Nju Oksford, do prolaza između ograda i živica u neposrednoj blizini Ulice Mjuzijem, gde je znala da se nalazi Vajt stag. Usput je zvala Filipa na mobilni, ali odazvala se samo govorna pošta.

Kada je skrenula u uličicu ne širu od četiri metra, nadomak Britanskog muzeja, Lora ugleda malu knjižaru čiji je izlog bio pretrpan knjigama. Iznad vrata je bila staromodna firma sa slikom veličanstvenog belog jelena.

Knjižara je spolja izgledala mračna, tiha i zatvorena, ali kada je odgurnula vrata, ona se tiho otvoriše. Nozdrve joj ispuni miris stare hartije i zagušljiv duvanski dim. Jedna jedina sijalica je visila s ispucale tavanice. Goli drveni podovi su bili neravni i izgrebani. Svaki centimetar prostora duž zidova bio je iskorišćen za police i prelcriven lcnjigama svih oblika, boja i veličina. Začudo, ovaj otrcani ambijent je ostavljao prijatan utisak.

U dnu sobe je stajao staromodan sto. Imao je ružne noge od rezbarenog jasena, a gornja ploča mu je bila zatrpana hartijama.

S jedne strane videla je prastari kompjuter, a s druge se nalazila pepeljara. Koš pored stola takođe je bio prepun zgužvane hartije i svakojakih otpadaka. Vrata od ostave u pozadini radnje bila su otvorena. Odande je dopirala mutna narandžasta svetlost i Lora začu zviždanje čajnika. Nekoliko trenutaka kasnije jedan čovek se pojavi na pragu i priđe stolu. Činilo se da je ne primećuje. Iz usta mu je visila cigareta, a u ruci je držao šolju koja nije izgledala najčistija. Lora se diskretno nakašlja.

„Gospode bože!”, uzviknu Čarli i spusti šolju na sto tako nemarno da se čaj s mlekom prosu na gomilu hartije kraj nje. Ugasi opušak u pepeljari i pohrli oko stola k njoj raširenih ruku u znak dobrodošlice. „Lora, Iutko”, reče i zagrli je.

Ona se zakikota i uzvrati zagrljaj.

On je malo odmače od sebe da je osmotri. „Oslabila si, curo, i šišaš se kratko ko ovca.” Naglasak je nedvosmisleno otkrivao da je iz Eseksa i nisu ga promenili ni Oksford, ni mistička literatura, ni pola decenije u Blumzberiju. „Može li jedna za ’bro jutro?”

„Ne hvala, Čarli, dosta mi je kofeina za godinu dana. Ali, daso, milo mi je što te vidim.”

On privuče jednu staru ulubljenu stolicu i dlanom obrisa sedište. Zatim ode do vrata, zaključa ih i prevrte natpis OTVORENO. „Nikad se ne zna kake ’orde mogu ovde da navale”, nasmeja se i baci se na stolicu iza stola.

Čarli nikada nije bio uzor zdravlja i oduvek je izgledao usukan i bled, ali sada je bio kost i koža i ostavljao je utisak čoveka mnogo starijeg od četrdeset četiri godine koliko je imao. Lora ga je videla pre samo godinu dana, ali otada je izgubio

kosu, smršao, čak mu je i koža posivela. Izgleda loše, kao da pati od neke neizlečive bolesti, zaključi ona.

„Čarli, mrsko mi je da ti to kažem, ali izgledaš grozno.”

On slegnu ramenima. „Rintam bez oda’nuća, Lora. Ali dobro mi je. Samo me kosa nešto napušta”, i on provuče prstima krozm asne proređene pramenove koji su mu padali iza ušiju. „Nego pusti to, ni brigeša za mene.” Zgrabio je paklo cigareta sa stola, izvukao jednu i pripalio je staromodnim upaljačem. „Oklen ti u ovom kraju sveta?”

„U stvari, tvojom zaslugom...”

„Daj, nemoj da pričaš!”

„Započela sam novi roman, knjigu o Tomasu Bredvordinu. Sećaš se da smo pričali o njemu one noći u Njujorku? Posle tvog odlaska bila sam počela da smišljam mali zaplet.”

„Kažeš da si bila počela... davnoprošlo vreme. Imaš li autorsku blokadu?”

Lora pogleda hiljade knjiga, naslagane od poda do tavanice. Odjednom se samoj sebi učini vrlo sitna. „Ne, samo sam dobila bolju ideju.”

„Nastavi.”

„Video si vesti o ubistvima u Oksfordu?”

„Jesam”, odgovori on radoznalo.

„Pa, mogu li da ti verujem? Kao starom prijatelju.” „Naravno.” Izgledao je iznenađen i malo uvređen. „Znaš i sama...”

„Da, oprosti. Samo... vidiš, policija nije rekla javnosti sve što zna. S druge strane, oni poriču sve... bar su poricali kad sam poslednji put razgovarala s njima.”

„Govoriš u zagonetkama, Lora.”

„Činjenica je da ta ubistva imaju ritualni karakter. Ne, više od toga... Ubica sledi neki plan, plan zasnovan na astrologiji.” Čarli zaškilji. Duboko je uvukao dim iz cigarete. „Kažeš da ubica radi prema planu, što mi govori da misliš da još nije završio.

„Mislim baš to. Bojim se da je tek počeo.”

„U redu.” Čarli se zavali na stolici i netremice se zagleda u Loru kroz oblak dima koji se dizao između njih. „Mogu li da čujem priču od početka? Potrebni su mi podaci.”

Lora mu ispriča onoliko koliko se usudila. Kada je završila, uplaši se videvši da je prebledeo više nego obično.

„Ti znaš nešto o ovome, je li, Čarli?”

On uvuče poslednji dim iz cigarete, izvadi drugu iz pakla i pripali je o vrh prve, čiji je je žar postepeno gasnuo. „Zašto to kažeš?”

„Ne zaboravi da te poznajem?” Lora primeti kako su mu nokti prljavi. Videla je takođe da su mu kažiprst i srednji prst, između kojih je virila cigareta, obojeni narandžasto.

„Čuj, govorka se, sve iz druge ruke. Takav ti je okultni svet ovih dana. Svašta se šuška u sobama za četovanje na internetu, al’ moramo da budemo oprezni. Ko zna znanje, kašće mu se, da se tako reče.”

„I šta ti kažu, Čarli?”

Kada još jednom uvuče dim iz cigarete, lice mu postade nalik na mrtvačku lobanju. „Događa se nešto krupno, vrlo krupno i vrlo ružno.”

„Kako to misliš?”

„Jedna grupa, mala grupa... potpuno anonimna, razumeš... igra se opasnih igara.”

„U Oksfordu?”

„U Oksfordu.”

„Kakvih igara?”

„To ti ne mogu reći, draga, jer ne znam.”

„Ne znaš...? Ne možeš ni da naslutiš?”

„Ljude vata nervoza, niko ne priča rado o tome.”

„U redu.” Lora nije mogla da sakrije razočaranje. „Razumem da je tema osetljiva, ali mani pojedinosti... iznesi mi šta je posredi makar u opštim crtama.”

Čarli je ponovo sisao cigaretu i punio vazduh sivkastim dimom. Najzad reče: „Priča se da su umešane neke vrlo stare ruke. Ne znam šta rade, a, da budem iskren, ne bih ni voleo da znam. Ali zucka se...” Ćitao je dobrih deset sekundi. „Zucka se o nekom rukopisu.”

„Rukopisu?”

Čarli ugasi cigaretu, srknu čaj i maši se upaljača. Škljocnuo je, a zatim zatvorio poklopac. Lora je pokušavala da ne obraća pažnju, ali pošto je to ponovio četiri puta, najzad skoči i zgrabi upaljač.

„Čarli... kakav rukopis?”

„Lora, lutko, reko bi ti da znam, ali, vidiš, to je to. Znaš ko’lko i ja. Iza ovoga stoje krupne zverke i, kad kažem krupne, ne mislim samo u našoj zajednici. Neko vrlo moćan.”

GLAVA 19

Pošto je izašla iz knjižare Vajt stag, Lora opet pokuša da se javi Filipu, ali i dalje joj se javljala samo govorna pošta. Bespomoćno je zatvorila mobilni. Gotovo je bila spremna da poveruje da je Monro u pravu i da su astrološke kerefeke čisto zamajavanje.

Pet minuta kasnije, telefon joj zazvoni. Bio je to Filip.

„Nema novosti", odmah ju je obavestio. „Imam dva tvoja propuštena poziva. Oprosti, baterija mi se ispraznila. Kada se vraćaš?"

Ona pogleda na sat. „Kad sam već ovde, hajde da to iskoristim. Verovatno ću da hvatam voz oko pet po podne. Ima li šanse da dođeš pred mene na stanicu?"

„Nema problema. Samo mi javi s Padingtona."

Lora se ukrcala u voz od 17.29, ali se pokazalo da je to loš izbor, jer je bio prepun onih koji su se vraćali s posla. Srećom, došla je na stanicu Padington ranije, pa je zauzela sedište; ipak, veći deo puta provela je u zakrčenoj kompoziciji, pošto su gotovo svi putovali za Oksford. Kada su ušli u stanicu, sačekala je da voz isprazni i izašla je među poslednjima. Prošla je kroz barijeru, predala kartu skupljaču i videla Filipa, koji ju je čekao na izlaznoj kapiji.

„Nešto se desilo, je li?", upita Lora i gurnu ruke u džepove. Zurila je u svoje noge i duboko je uzdahnula pre nego što mu je srela pogled. On je obgrli oko ramena i tako odoše do kola, parkiranih nekoliko metara dalje. Dah im se na hladnoći pretvarao u paru. Bila je vedra zvezdana noć, a temperatura je naglo bila pala.

Ona se smesti u sedište do vozača u tesnom starom MGB-u, a Filip uključi nejaki grejač na maksimum.

„Kaži mi", reče ona najzad i uzdahnu. „I ne štedi me jezivih pojedinosti."

Filip upali motor i ubaci u brzinu. Krenuo je unazad da napusti mesto za parkiranje i priključiše se koloni vozila na Botli roudu.

„Telefonirao bih ti", uzvrati. „Ali zvali su me pre samo jednog sata, dok si ti bila u vozu, i mislio sam da je bolje ako..." „Naravno, Filipe, ne zameram ti." Lora se bledo osmehnu. „Ne ljutim se na tebe. Samo sam... jebeno nadrkana na sve, i tačka. Dakle, šta se desilo?"

„Forenzičari ocenjuju da su se ubistva dogodila sinoć, između osam i deset. Ovog puta je stradao par, ali je način izvršenja isti.”

„Par?”

„Mladi ljubavnici. Zatečeni na delu.”

„I... nemoj mi reći... devojci su izvađeni bubrezi?”

„Da”, potvrdi on i pogleda je pomalo iznenađeno.

„Čitala sam neko štivo u vozu: Drevnu astrologiju od Evaline Tarintara. Smeće, razume se, ali sadrži neka uputstva korisna za praćenje razmišljanja vernika. Venera, planeta koja je sinoć ušla u Ovna, vezana je za bubrege. Pretpostavljam da je ubica ostavio još jedan kovani novac... ovog puta bakrenjak.”

Filip klimnu glavom. „U pravu si. I kako se slažu planete, datumi i metali?”

„Prema onom što je otkrio Tom, još dve planete treba da uđu u konjunkciju, Mars i Jupiter, pa su planirana još dva ubistva. Prema knjizi gospođe Tarintare, Mars se vezuje za gvožđe i žučni mehur; Jupiter je simbolično udružen s kalajem i jetrom.” Filip opet klimnu glavom ali ne reče ništa.

„Dakle, ta poslednja ubistva?”, upita Lora poslovno.

„Student i studentlanja, kuća u istočnom Oksfordu. Kad je ubica napao par, njih dvoje su se upravo selcsali. Zaldao je obe žrtve. Momak...” On za trenutak poćuta. „Sajmon... Sajmon Velding, nije diran posle ubistva. Devojci, Samanti Terou, jednoj lepotici...” Kada su skrenuli na glavni put, Lora vide da se Filipovi vilični mišići grče.

„Bubrezi su joj izvađeni hirurški precizno. Momci iz forenzičke laboratorije kažu da zlikovac na mestu ubistva nije ostavio nijedan otisak prsta ni uzorak DNK... baš kao ni prilikom prva dva zločina.”

On iznenada dlanom udari o volan tako energično da Lora podskoči.

Gledala je kroz prozor na svojoj strani vozila u zgrade koje su promicale. Svetlo na semaforu pred njima se zacrvene i Filip uspori da bi ukočio.

„Tela su pronađena tek danas po podne. Par je bio u kući koju je on delio s prijateljima. Ta dvojica su se oko ponoći vratila s partnerkama. Odmah su legli i izjutra otišli na koledž. Tek kada su se vratili s predavanja, neko je primetio krvave tragove na tepihu na odmorištu stepenica koje vode u sobu u kojoj je bio par. Nisu čuli ni Sajmona ni Samantu, pa su u četvrt do pet zakucali na vrata spavaće sobe. Policija je stigla nešto posle pet, a mene su pozvali oko pola šest.”

„Jesu li momci rekli kada su poslednji put videli žrtve?” „Izašli su oko sedam.”

„Pa to neće pomoći da se precizno odredi vreme ubistva, ali, ako ništa drugo, Monro sada mora da mi veruje.”

„Možda i hoće”, reče Filip. „Traži da ga posetimo... kod kuće.”

Monro je stanovao u jednosobnom stanu, u jednoj kućerini na severu Oksforda. Stan mu je bio sušta suprotnost skučenoj kancelariji, opremljenoj isključivo za rad. Namešten sa istančanim ukusom i stilskim dekorativnim elementima, otkrivao je drugu, vrlo različitu stranu tog čoveka.

Gostinska soba je imala visoku tavanicu i kamin, a u ognjištu su gorele prave cepanice. Iznad kamina je visila moderna apstraktna slika. Zidovi su bili obojeni blagozeleno, a dve sofe, presvučene mekom uštavljenom kožom žućkaste boje, pojačavale su utisak topline. U diskretno osvetljenoj prostoriji iz dva, po svoj prilici skupa, zvučnika dopirali bogati melodični zvuci s albuma Brajana Ina.

„Sedite”, reče Monro i pokaza na jednu sofu.

„Znam da mislite da vam dugujem neko izvinjenje, gospođo Niven”, poče on. „Ali ja na to gledam drukčije. Ipak, želim da vam zahvalim za podatke koje ste nam dali.”

„Da mi zahvalite? I to je sve?”

„Pa, šta biste vi... ”

„Sve mi se čini da ste tapkali u mestu s ovom istragom, glavni detektivski inspektore. Ono što smo vam rekli Filip i ja možda vas nije dovelo do ubice... još nije... ali zaslužuje više od učtivog ’hvala lepo’.”

Sada i na Monroa dođe red da se zbuni. „Žao mi je, ne...” „Ne razumete? Dakle, za početak, prestanite da me zovete ’gospođa Niven’. Zovem se Lora. A drugo, mislim da zaslužujem mesto u ovoj istrazi.”

Monro je zurio u nju s takvom žestinom da mu je pogled crnih očiju delovao još opasnije nego obično. „Zašto bih pristao na to?”, upita on.

„Mislim da Lora hoće da kaže na svoj tipično šarmantni način da može da nam pomogne”, upade im Filip u reč. „A za potrebe zapisnika, slažem se s njom.”

„Uz to, imam neke informacije koje mogu da vam koriste”, reče Lora hladno.

„Kakve informacije?” Monro nije mogao da sakrije sve veću razdražljivost.

„Zašto da vam kažem?”, uzvrati Lora.

„Zato što ću vas, u protivnom, optužiti za prikrivanje podataka važnih za istragu o ubistvima, eto zašto, gospođo Niven.” „Čujte, zaboga”, planu Filip. „Ovo je besmisleno. Oboje se ponašate kao deca.”

Monro lagano ustade. „Oprostite”, reče. „Bio sam neučtiv. Mogu li da vas ponudim nekim pićem?”

Lora odmahnu glavom.

„Ne, hvala”, reče Filip.

Monro ode do ormara od orahovine, izvadi bocu skoča i kristalni tambler i nasu sebi malo pića.

„Imam poverenja u svoje ljude i svoje metode”, reče on. „A sada bih vas zamolio da me obavestite o tim novim informacijama i svemu što ste otkrili o ovom slučaju. Biće mi drago da zaboravim da ste pretili prećutkivanjem podataka.”

Lora duboko uzdahnu i ne obori oči pred Monroovim pogledom. „Dobro, glavni detektivski inspektore. Moram da sarađujem, ali u isti mah ne možete me sprečiti da i ja dalje istražujem ovaj slučaj.”

„U pravu ste, ne mogu. Ali mogu da vas strpam u zatvor ako uskraćujete važne podatke ili na bilo koji način ometate rad mog tima.”

„Možete, naravno. Samo što se to neće desiti.”

„I vi kažete da taj vaš prijatelj tvrdi da nema pojma o sadržaju rukopisa koji je spomenuo?”, reče Monro kada je Lora završila. „Izgleda da nema.”

„I to je sve što znate?”

„Da.”

Lora načas ugleda senku sumnje koja prelete preko Monroovog lica ali brzo nestade. „Pa, hvala vam na ovome”, reče i isprazni čašu. „A sada me izvinite, čeka me brdo birokratskih hartija.”

Filip zgrabi Loru za ruku i gotovo neprimetno odmahnu glavom opominjući je da se ne prepire. Bilo je vreme da odu.

Filip uđe u kola i iznutra otvori vrata s putničke strane. Lora sede u ugnuto sedište. On stavi ključ u kontakt-bravu, ali ne upali motor. „Nisi rekla Monrou sve, je li?”, upita.

Ona se iskezi i diže obrvu. „Poznaješ me suviše dobro, dragi.” „Šta si prećutala?”

Ona mu ispriča o teoriji zavere i ubistvima iz 1851.

„Dobro je što to nisi pominjala. Čovek bi pomislio da si sasvim odlepila.”

„Da, biće da si u pravu.”

„I šta sada, Holmse?”

„Kako to misliš?”

„Šta planiraš pošto te je Monro šutnuo?”

„Oh, to?” Lora frknu. „Kad imam posla s ljudima kao što je Monro, odlučnija sam nego ikada.”

Kroz prozor svoje dnevne sobe, Džon Monro je gledao kako se Filipova kola udaljavaju. Zatim dopuni čašu i sede na jednu sofu.

I baš njega da zadesi ovakav belaj s nametljivom Amerikankom koja je otvorila konzervu punu živih crva! Međutim, morao je da prizna kako je došla do vrlo ubedljivih saznanja. Nažalost, u oblasti koju je želeo da zasvagda zaboravi.

Koliko je godina prošlo od onog poslednjeg događaja? On se vrati u prošlost. Mora da je bila 1989. Onda je već dve godine radio kao policajac. Da, bilo je to krajem osamdeset devete,g odine kada se oženio Džejni. Pre nego što se čestito potvrdio na poslu, žena po imenu Sesilija Mur umalo da mu uništi karijeru. Bila je vidovita, ili su bar tako tvrdili ona i njeni sledbenici. Pozvali su je da pomogne u pronalaženju osamnaestogodišnje devojke, Kerolajn Marzden, koja je nestala tri nedelje pre toga. Bio je mlad, naivan optimista i Sesilija mu se dopala. Polagao je suviše vere u tu ženu i njene moći i utrošio je dragoceno policijsko vreme i sredstva pošto je ubedio pretpostavljene da taj medijum može da im pomogne da nađu nestalu devojku.

Sesilija je pravila veliku predstavu od „viđenja mesta” Kerolajn Marzden služeći se pri tom „vidom na daljinu”, da bi policiju uputila tamo gde se devojka nalazi.

Monro je imao odrešene ruke, pa ipak, sada je znao da nije smeo da nasedne. Pošto je poverovao Sesiliji Mur da devojku drže živu u jednom podrumu u Ilingu, priredio je raciju na kuću bračnog para, penzionera iz Bangalora. Kerolajn su našli tek dve nedelje kasnije, na jednom smetlištu ispod nadvožnjaka za Hamersmit - tačnije ono što je ostalo od nje i što je forenzičarima bilo dovoljno da je pouzdano identifikuju.

Prvih pet godina posle toga teško je mogao da se nada unapređenju. Monro je opstao samo zahvaljujući nepokolebljivoj tvrdoglavosti i odlučnosti. Ta borba mu je uništila odnos sa Džejni; razveli su se 1993, posle četiri godine braka bez dece.

Srkutao je svoj fejmes graus i razmišljao zagledan u vatru. Da li da dozvoli da ga opet uvuku u okultne vode? Gotovo svi pojedinci iz CID-a i uniformisani policajci koji su mu se nekada rugali iza leđa

s ada su ili u penziji ili služe u policijskim snagama u drugim gradovima.

(*CID (engl. skraćenica za Criminal Investigation Department), Odeljenje za krivične istrage, ogranak policije u Britaniji i mnogim zemljama Komonvelta,*

kojem pripadaju detektivi u civilu) Međutim, kolebao se iz drugih razloga; bilo je to pitanje principa. Monro je uviđao da ne mora sam da veruje u to astrološko đubre da bi ga prihvatio kao motivaciju za ubistva, a znao je da Lora Niven i Filip Bejnbridž nisu udareni mokrom čarapom. Štaviše, morao je da prizna kako su oboje inteligentni i dobronamerni ljudi i verovatno bi za njih imao više simpatija da su se sreli u drukčijim okolnostima.

A postojao je, razume se, još jedan činilac, nešto što još nije poverio ni ljudima iz svog tima. Do tančina je znao istoriju lokalne policije; bio mu je to jedan od hobija u tinejdžerskom uzrastu. Ova ubistva su neobično ličila na davno zaboravljene slučajeve, nasilnu smrt tri mlade žene i jednog muškarca koji su studirali na Oksfordskom univerzitetu pre više od sto pedeset godina, 1851.

Monro spusti čašu i dugim koracima priđe novom mekintošu, koji je kupio tek prošle nedelje. Gurnuo je miša i kompjuter se trgnuo iz stanja hibernacije. On ode na pretraživač i zastade za sekund ili dva da bi se prisetio jučerašnjeg razgovora u policijskoj stanici s Lorom i Filipom. Kako je Lora nazvala onaj sajt? Onda se seti i dvama prstima ukuca almanac.com.

GLAVA 20

Sedeli su u jednoj sobi pokraj Unutrašnje odaje. Bio je to sobičak, vazdušni džep u kamenu, dvadesetak metara ispod Bodlijanske biblioteke, glatkih zidova, uglačanog poda, s velikim kotanskim (*Vrlo stara vrsta tepiha (engl. Khotan carpet), koju je hvalio još Marko Polo 1274., I danas je na ceni širom Azije I u celom svetu. Veruje se da je kultura svile iz Kotana preko Kašmira preneta u Indiju, a onda na zapad, u centralnu Aziju i Persiju*) tepihom nasred prostorije. Prazan sto od mahagonija prekrivao je samo svilen stolnjak koji se pružao celom dužinom i padao preko ivica. Sobu je osvetljavalo dvadesetak sveća u jednom metalnom lusteru, okačenom o najvišu tačku zasvođene tavanice. Dva muškarca su sedela jedan naspram drugoga. „Vrlo si me razočarao”, reče gospodar bezosećajnim glasom. Akolit, u lanenom armanijevom odelu bež boje, beloj košulji sa širokim okovratnikom i svilenom crveno-zelenom prugastom mašnom Luja Vitona, vezanom u vindzorski čvor (*Vezivanje kravate (engl. Windsor knot ili full Windsor) u poređenju s drugima daje širok trouglasti čvor*) ispod adamove

jabučice, sedeo je u stolici istoj kao ona preko puta. Zurio je u gospodara preko stola koji ih je delio i osećao je da je prebledeo. „Objasniću vam.”

„Milo mi je.”

„Uznemirili su me u kući. Neko je bio tamo.”

Gospodar diže obrvu.

„Postupak nije bio lak, gospodaru. Nisam želeo da pogrešim, a vreme je isticalo.”

„Bio si dobro izvežban, zar ne?”

„Čuo sam šum u prizemlju. Pomislio sam da se devojčini roditelji vraćaju ranije. Očigledno sam pogrešio.”

„Da, tako je.”

„Još nisam bio stigao da završim uklanjanje. Izneo sam telo u vrt, ali nije bilo pogodno. Onda sam primetio šajku na stalnom vezu.

Učinilo mi da je tamo još najprihvatljivije.”

„Ali zašto si pokrenuo šajku duž obale?”

Akolit duboko uzdahnu. „Smestio sam ženu na šajku. Baš kada sam joj izvadio mozak, konopac se odrešio i šajka je počela da se udaljava od veza. Pokušao sam da je zadržim, ali shvatio sam da ću, ako se dokopam obale ili padnem, ostaviti za sobom darmar. Nije bilo druge nego da je prepustim struji. Mora da se nasukala na obalu nedaleko od kuće.” Akolit se zagleda u svoje savršeno manikirane nokte.

Gospodar se zagleda u lepo lice drugog muškarca. Razmišljao je o tome da izgleda mnogo mlađi nego što zaista jeste. Što se genetike tiče, bio je srećnik - imao je visoke jagodice, lepo oblikovana usta i oči tako plave da se činilo da nosi obojena kontaktna sočiva. „Nisi čuo, je li?”

„Šta to?”

„Posledice tvoje greške mogu biti vrlo ozbiljne. Služba CSI u dolini Temze otkrila je fizičke dokaze nedaleko od kuće na reci.” „To je nemoguće. Ja...”

„Imaju delimičan otisak, kao i tragove kože i plastike.” Akolit odmahnu glavom. Srdžba mu buknu u očima.

„Jesi li proverio zaštitno odelo pre nego što si ga se rešio?” Akolit zažmuri i tiho uzdahnu.

„Dakle?”

„Nisam.”

„Znači da nije nemoguće.”

GLAVA 21

Kuća Džejmsa Lajtmana spadala je u najlepše u Oksfordu. Mada je potekao iz relativno skromne porodice - otac advokat i majka učiteljica bili su intelektualci ali nikada bogati - njegova pokojna žena, Suzana Gating, bila je jedinica jednog od najmoćnijih i najuticajnijih ljudi u Engleskoj, lorda Gatinga. Svojevremeno ministar finansija, Nevil Gating je mogao da se pohvali rodoslovom i ogromnim imetkom koji se uvećavao još od doba Džordža I.

Lajtmanov očuh je umro pre skoro dvadeset godina. Rak je okončao život Suzanine majke dve godine pre nego što joj je ćerka poginula; a Lajtman je nasledio Gatingove milijarde. Dok se osoblje od desetak ljudi staralo da održava Gatingovo imanje u Brilu, na granici Oksfordšira i Bakingamšira, džordžijanska (*Arhitektura džordžijanske ere obično se vezuje za period 1714-1760*)kuća u severnom đelu Oksforda služila mu je kao dom u gradu.

„Tri posete za samo nedelju dana, Lora? Svet će početi da nas ogovara", reče Lajtman.

Lora se nasmeja i priđe da ga poljubi u obraz. „Strogo poslovno, bojim se, Džejmse."

„Kakvo razočaranje. Ali uđi u radnu sobu, devojko draga."

Lora sede u jednu od dve stare kožne naslonjače blizu domaće vatre koja je gorela u kaminu. Kada joj je Malkom Bridžiz,p omoćnik s kojim se upoznala nekoliko dana ranije, otvorio vrata, isprva je bila razočarana. Učtivo ju je pozvao da uđe, ali joj se činilo da negoduje zbog njenog upada. Onda se iz svoje sobe pojavio Džejms, sav u prijatnom osmehu dobrodošlice i oran za šalu. Bridžiz joj prihvati kaput i žurno ode u kuhinju da spremi čaj.

„Mislila sam da ti pomoćnik radi samo u biblioteci", reče Lora. „Ne sviđa ti se, je li, Lora?"

„Nisam to rekla. Samo sam iznenađena što ga vidim ovde."

„Nema tu ničeg čudnog, devojko draga. Ovde pomaže za dopunsku zaradu. Malkom je asistent za postdoktorske studije na katedri za psihologiju. Ima prijateljicu i izgleda da mora da popunjava rupe u budžetu." Lajtman gurnu jedan zapaljeni panj starinskim ukrašenim žaračem pre nego što sede u drugu stolicu, nekoliko koraka od Lore. „Ali moram da se požalim na tebe."

„Oh?"

„Nisi baš bila iskrena prema meni onomad, je li?"

„Kako to misliš?”

„Kad si pominjala zaplet svog romana.”

„Da, žao mi je”, reče Lora. „Nisam te stvarno slagala. Zaista planiram savremeni roman, ali ova skorašnja ubistva dala su mi ideju. Trebalo je da budem iskrena prema tebi. Znala sam da ćeš otkriti pre ili posle.”

„Pravo da ti kažem, ne poklanjam suviše pažnje vestima. Čuo sam samo zato što je Malkom to jutros spomenuo.”

„Pa, tim bolje... jer mi je opet potrebna tvoja pomoć.”

„Ha!”, nasmeja se Lajtman. „Uvek sam se divio tvojoj drskosti.” „Razmišljam ovako. Ako ne može da mi pomogne upravnik Bodlijanske biblioteke i svetski autoritet za literaturu starog veka, ko može?”

„Savršeno biraš reči, Lora. Drskost i šarm... ubistvena kombinacija. Dakle, šta je sad?”

„U romanu želim da deo zapleta izgradim oko jednog tajanstvenog dokumenta, starog rukopisa, možda grčkog ili latinskog teksta koji je u vezi s ubistvima.”

„I to zasnivaš na nečem stvarnom?”

Lora počuta za trenutak i zagleda se u vatru. Gledala je kako plamen liže oko zažarenih klada. „U stvari, baš to hoću da te pitam. Kolika je verovatnoća da se pojavi tako nešto?”

Lajtman taman zausti da odgovori kada se pojavi Malkom Bridžiz s poslužavnikom i priđe kaminu.

„Nadam se da vam čaj odgovara”, obrati se Lori.

„Savršeno”, odgovori ona. Bridžiz spusti poslužavnik na sto.

Sipao je čaj i mleko u dve šolje i jednu dodao Lori.

„Šećera?”

„Ne, hvala.”

Bridžiz se spremi da iziđe, ali ga Lajtman zaustavi. „Malkome, razgovaramo o pojavi starih rukopisa u savremenom svetu. Kakvi su izgledi da se to desi?”

Neprijatno iznenađena, Lora se okrete k Lajtmanu, ali on je nije gledao. Odmah je zaključila da je njen stari mentor tako postupio da je nasekira, pa mu nije ništa rekla.

„Rukopisa? Kakvih rukopisa?”, upita Bridžiz malo zatečen pitanjem.

„Ne znam.” Ironičan osmeh kratko zaigra oko Lajtmanovih usana. „Lora se taman spremala da to objasni. Sedi, drago momče.” Bridžiz zauze mesto za stolom.

„Lora priprema novi roman i nosi se idejom da u zaplet ubaci neki drevan dokument ili tekst, koji se pojavljuje u dvadeset prvom veku.” Lajtman se okrete Lori. „Jesi li razmišljala o vrsti starog dokumenta koji će biti otkriven?”

„Pa, nadala sam se da ćeš ti imati neku ideju, Džejmse. Ali ako... ”

„Bilo je zadivljujućih nalaza u poslednjim decenijama”, izjavi Lajtman. „Najslavnije od svih je, naravno, bilo otkriće svitaka s Mrtvog mora, pre pedeset godina, u Vadi Kumranu. Dakle, događa se. Ali, kako rekoh, duže vreme nisam čuo da se pojavilo išta novo. A ti, Malkome?”

„Ništa u skorijoj prošlosti”, odgovori Bridžiz. „Istina, nađen je neki materijal Elajasa Ešmola u koledžu Kebl, ali pre skoro trideset godina.”

„I ne zaboravi Kodex Madrid, Leonardove beleške. Otkrili su ih u nekim odbačenim kutijama u jednoj španskoj biblioteci šezdesetih godina. Oh, i Vejnrajtovo iskopavanje onog manuskripta koji se pripisuje Herodotu, ali kada je to nađeno? Valjda hiljadu devetsto pedeset četvrte, pedeset pete?”

„U redu”, reče Lora rastrojeno. „Dakle, nije samo glupa maštarija?”

„Ne, ne, ni u kom slučaju. Samo, eto, vrlo je retko... nažalost”, uzvrati Lajtman, srknu čaj i spremi se da doda još nešto, ali ga u tome omete zvonce koje odjeknu na vratima.

„Biće da je to profesor Tarner”, reče Bridžiz. „Očekujemo ga ovde u devet i četrdeset pet.”

„Oh, do vraga”, reče Lajtman. „Potpuno sam ga zaboravio. Čuj, Lora, žao mi je, ali sada moram da primim Tarnera... već sam dvaput odlagao sastanak s njim. Želi da razgovaramo o dograđivanju novog krila biblioteke... dozlaboga dosadno ali neophodno, bojim se.”

Iako se nadala da će zaći dublje u materiju koja je zanima, Lora prikri razočaranje. „Ne uzbuđuj se, Džejmse”, reče. „Vrlo si me ohrabrio.”

Pođoše ka vratima radne sobe. „Ipak, imam za tebe još jedno kratko pitanje. Možeš li da mi pokloniš trenutak-dva?” Lajtman klimnu glavom.

„Jesi li čuo za serijska ubistva u Okfordu hiljadu osamsto pedeset prve?”

Lajtman je časkom oklevao. Onda reče: „Znaš, sećam se da sam čuo nešto o tome. Bilo je to u godini Velike izložbe. Dve mlade žene. Ali to bi se teško moglo nazvati serijsldm ubistvima, zar ne? Žao mi je, Lora. Bože moj, danas nisam bio od neke velike vajde, je li?”

GLAVA 22

Posle dva neuspela pokušaja da telefonira Filipu, Lora se setila da joj je rekao da putuje u London na razgovor o mogućnosti da mu povere zadatak pripreme fotografija za knjigu o Tasmaniji. Nameravao je da u Londonu prenoći.

Po povratku u Vudstok, pregledala je knjige u Filipovoj biblioteci da vidi ima li tu nečega o ubistvima iz 1851. Ali nije našla baš ništa, a pretraživanje interneta se pokazalo isto tako beskorisnim. Te večeri je ostala na sofi s Džo, gledala televiziju i jela čokoladu.

Sutra izjutra Lora se vratila iz dugačke šetnje po šumi pored kuće i spazila kako neka kola skreću na prilaz Filipovoj kući. Dan ranije je unajmila automobil i iznenadila se videvši da je agencija ispunila obećanje i dostavila kola na vreme. Posle pola sata vozila se u Oksford i ukucavala broj Filipovog mobilnog.

„Gde si?", pitala je uzbuđeno.

„Baš ulazim u Oksford preko M40... zašto?"

„Moram hitno da te vidim."

„Prvo treba da ostavim dva diska u stanici. Već kasnim s time. Idem pravo kući, ali možemo da se sastanemo i popijemo kafu."

„Dobra ideja. Gde?"

„Šta kažeš Kod Izabele u Ulici Šip, pored Kornmarketa?"

„U redu. Do kada možeš da stigneš?"

„Hm, recimo za pola sata... ne, za četrdeset pet minuta." Lora pogleda na sat. Bilo je blizu četvrt do devet. „U redu, vidimo se u pola deset." I ona zatvori telefon.

Lokal Kod Izabele je bio mali, krajnje diskretan kafe u jednoj od tiših uličica koje su vodile iz pešačke zone u Ulici Kornmarket, u centru Oksforda. Raspolagao je s najviše desetak stočiča, a dekoracija je bila jednolična i izbledela, ali Filip je voleo vlasnicu, Izabelu Fraskante, sredovečnu udovicu iz Italije, koja ga je uvek d očekivala srdačno i za koju je verovao da pravi najbolji espreso u okrugu i susednim oblastima.

Lora je poranila deset minuta i kroz izlog je videla Filipa kako dolazi. Zauzeli su zaseban sto, a kada je Filip seo, vlasnica ga vide i lice joj se ozari.

„Kao obično, molim, Izabela", reče on i zavali se na stolici. „Kako je bilo?", upita Lora.

„Šta?"

„Jesi li dobio posao?”

„Oh, možda. Nadam se. Rekli su da će mi javiti mejlom danas po podne. Dakle, šta je novo kod tebe?”

„Posetila sam Džejmsa Lajtmana, ali, nažalost, nije mnogo pomogao. Mislim da moramo da pribavimo više podataka o tim ubistvima iz hiljadu osamsto pedeset prve. Ali gde da počnemo traganje o seriji ubistava u ovom gradu pre više od sto pedeset godina? U tadašnjim novinama?”

„Valjda”, uzvrati Filip. Izabela se pojavi s kafom i Filip je srknuo. „Opasno dobra”, reče. „Moram je ubediti da mi jednog dana otkrije tajnu”, prošaputa kada je otišla.

„Ha! Tajna je u tome što je Italijanka, Filipe. Nema šanse da je dostigne jedan suvoparan Britanac kao što si ti, bez mrve kulinarskog umeća, zar ti nije jasno?”

Filip se samo nasmeja na tu uvredu. Otpi još jedan gutljaj i coknu usnama.

„Dakle”, reče Lora. „Novine?”

„Nisam siguran da je bilo lokalnih novina u Oksfordu hiljadu osamsto pedeset prve.”

„Moralo ih je biti, Filipe. Ovaj grad je podignut na hartiji.” „Da, na knjigama, Lora, na knjigama. Na novine se gledalo kao na nešto vulgarno.”

„Ako misliš na univerzitetske krugove, možda. Ali seti se da su ovde živeli i drugi ljudi, baš kao što žive i danas.” Ona prevrte očima.

„Dobro”, popusti Filip. „Možemo da proverimo u biblioteci. U odeljenju za mesnu istoriju. Ako ima ondašnjih izveštaja o ubistvima, naći ćemo ih tamo, verovatno na mikrofišu. “(*Deo mikrofilma na koji može da se zabeleži do dvesta sedamdeset stranica izlaznih zapisa*)

„Kul. Hajdemo onda.” Lora skoči sa stolice ne obazirući se na Filipove proteste. „Do đavola, čoveče, neka ti je prespe u čašu za nošenje. Nemoguće da je kafa toliko specijalna. I, zaboga, obriši usta!”

Pokazalo se da su u Oksfordu 1851. izlazila tri lokalna dnevna lista. Džeksonov oksfordski dnevnik je bio najpopularniji i najstariji, jer je bio osnovan još 1753. Druga dva lista, Oksfordski univerzitetski glasnik i Oksfordska hronika i službeni list, bila su relativno novija.

„Izgleda da si se prevario, Filipe. Ne jedne, nego tri vulgarne novine”, primeti Lora.

„Priznajem da sam pogrešio.”

„Kako da pristupimo arhivima?”

„Prvo pogledajmo katalog biblioteke”, uzvrati Filip. Pomerio je miša i vratio se da klikne na fajl menadžera.(*Program za upravljanje datotekama*) „Biblioteka sve katalogizuje po desetogodišnjim periodima. Zatim moramo da pretražujemo novine i dnevne listove.”

Još nekoliko klikova i otvorili su fajl za razdoblje 1850-1860. Dva nova ldika i na ekranu se pojavio katalog periodike. „Sada nastavljamo traganje po ldjučnim rečima. Pretpostavljam da ne znaš imena?”

Lora odmahnu glavom.

„U redu. Dakle, to nam otežava posao. Ali možemo pokušati da ubacimo reč ’ubistvo’, pa da vidimo šta će se desiti.”

Bilo je 1819 stavld.

Lora zastenja.

„Ne budi tako nestrpljiva. Da suzimo pretraživanje”, reče Filip.

„Pokušaj sa ’serijskim ubicom’.”

„Taj izraz tada nije postojao.”

Lora pokuša da se seti šta je čitala pre dva jutra. „Na sajtu koji sam pregledala bilo je govora o tome da su tri žene ubijene i unakažene leta hiljadu osamsto pedeset prve.”

„U redu, da ograničimo pretraživanje i dodamo’mlada žena’.”

Filip pritisnu „enter” i pojavi se novi ekran. „Trista četrdeset dve stavke koje sadrže reči ’ubistvo’ i ’mlada žena’. Bolje, ali još nije dobro.”

„U redu, dodaj reč ’unakaženost’. To bi moralo da suzi broj slučajeva”, reče Lora i privuče stolicu ekranu.

Filip unese podatak putem tastera i spisak se promeni. Ovog puta je bilo sedamnaest stavki koje su sadržale reči „ubistvo”, „mlada žena” i „unakaženost”.

„Sada već napredujemo”, reče Lora.

Izveštaji su bili na mikrofišu. Filip je zabeležio kataloške brojeve i oni stadoše u red ispred prezauzete bibliotekarke za glavnim pultom. Trebalo im je dvadeset minuta da pronađu filmove, nauče kako se koristi mašina i ubace prvi kotur u čitač mikrofiševa.

Prvi podatak je bio iz Džeksonove oksfordske hronike od 16. juna 1851. Iz oskudnih pojedinosti nije se moglo ništa zaključiti.

Sledeći podatak je bio iz Oksfordske hronike od 18. juna. Isti događaj je opisan malo opširnije. Članak je izveštavao o ženi nađenoj u „stanju neodevenosti”

u jednom ambaru u Hedingtonu, usmrćenoj nožem, bez pojedinosti o prirodi rana, osim napomene da joj je telo bilo „jezivo unakaženo”.

Tri sledeća izveštaja bila su iz trojke oksfordskih novina i sva tri su objavljena istog dana, 24. juna. Izvršeno je drugo ubistvo, a ubica je malo promenio način delovanja. Jedan mlad par je nađen mrtav u polju severno od grada. Ostavljeni su nagi, a telo žene je, prema Oksfordskom univerzitetskom glasniku, bilo „okrutno nagrđeno”.

Sutradan po trećem događaju, 9. jula, ovo je preraslo u najveću priču u Oksfordu za dugi niz godina; ovoga puta izveštaj je bio opširan, a poslovičnu džentlmensku uzdržanost štampe prožimalo je, za to doba, nepristojno preterano uzbuđenje. U uvodniku Oksfordske hronike od 10. jula moglo se pročitati:

S poslednjim ju č erašnjim izveštajem o još jednom gnusnom ubistvu. ovog puta mlade žene u neposrednoj blizini Forest Hila. na putu za London, znatno rastu strepnje da su se pred policijskim snagama isprečile nečuvene teškoće u rasvetljavanju tajni iza niza paklenih zlo č ina koji su okužili naš grad i okolinu od ubistva jedne mlade žene 16. juna. Uza sve pohvale vestini i posve ć enosti č uvara zakona koji vode istragu, držimo da nam je dužnost ukazatl na prirodne strahove našeg življa u Oksfordu. Policlja Je, naravno, uo č ila mladost ubljenih, od kojih je najstarija imala tek dvadeset jednu godinu; a u jednom slučaju skarednosti pridonosi činjenica da se par sastao tajno, bez pratnje. javnosti je znano i to da je u pomenutome slučaju mladić blo student univerziteta, a da zlikovac nije skrnavio telo muškarca pošto ga je umorio, ali su zato mlade nesrećnice u svilm slučajevima ubijene nožem. a zatlm kasapljene na krajnje ogavan način.l z izvora č iju tajnost moramo č uvati, jer nam to nalažu dužnost i obaveze, saznali smo podatak da je na mestu poslednje grozote zatečeno i saslušano jedno sumnjivo lice. Dakle, ima nade i svi se molimo da su se sada stekli uslovi i da policija ubrza rad na skorom razjašnjavanju ovog niza najužasnijih zlo č instava. te tako prekine preterani strah sviju koji žive unutar gradskih zldlna. S tog razloga. ‚Hronika’ i ja, uzdamo se i č vrsto verujemo da ć e velika ve č ina naših č italaca s blagodarnim oduševljenjem podržati trudan posao delatnlka naše policije.

„Čisto tabloidno novinarstvo”, reče Filip pošto su Lora i ona pročitali članak.

Bio im je potreban još jedan sat da preriju sve članke koje su pronašli u katalogu.

Da li iz straha da ne sablazne čitaoce, ili zato što im policija nije otkrila pojedinosti, nijedan od tri dnevna lista nije izneo ogoljene detalje. Izveštaji su bili

puni fraza kao „jezivo unakaženo telo”, „demonsko ruženje” i „okrutno kasapljenje” Ali za Loru i Filipa najzanimljivija je bila priča o sumnjivom licu zatečenom na mestu zločina u Forest Hilu.

Natanijel Miliner je, prema rečima politički nekorektnog novinara iz onog doba, bio „maloumnik”. Imao je petnaest godina, ali je otežano muljao reči, ćopao je i bio je grbav. Njegov otac, profesor medicine Džon Miliner, uporno je odbijao da ga smesti u neku ustanovu. Pošto je satima ispitivala dečaka, policija je najzad prihvatila njegovu tvrdnju da je puštao zmaja blizu Forest Hila i da je sasvim slučajno natrapao na tela ubijenog para. Nije bilo dokaza da osude Natanijela i izgledalo je jasno da je profesor Miliner, jedan od najuticajnijih ljudi u akademskoj zajednici, zaštitio sina u istrazi na isti način na koji ga je petnaest godina štitio od predrasuda viktorijanskog društva.

Dva od tri oksfordska dnevnika ostala su skeptična i gotovo iz svih izveštaja Hronike i Glasnika izbijala je želja izdavača da vide kako se Natanijel ljulja. Samo je Džeksonov oksfordski dnevnik o događajima izveštavao odmereno i odbijao da se priključi huškanju protiv dečaka. Onda se iznenada cela priča promenila. Nedelju dana posle ubistava kod Forest Hila policija je uhapsila čoveka po imenu Patrik Ficdžerald, irskog radnika koji je učestvovao u kopanju novog kanala u Oksfordu. Pojavila su se dva svedoka koji su izjavili da su ga videli na mestima prva dva zločina pre nego što su tela otkrivena. Još jedan anonimni radnik ispričao je policiji da je Ficdžerald bio „pijan ko zemlja” u pabu zvanom Feret end foks blizu mesta gde su kopali kanal i da mu je, prema izveštaju Hronike, kasno u noći dvostrukog ubistva priznao: „Imam krvi na rukama, mnogo krvi.” Suđenje Ficdžeraldu je počelo 9. avgusta. Posle samo dva ročišta porota ga je jednoglasno oglasila krivim. Obešen je 12. avgusta.

„Da čovek poludi”, reče Lora. „Ta ubistva veoma liče na skorašnja, ali nema pojedinosti. Bez njih sve ovo može da bude slučajnost.”

„Ipak, značajno je što su ubistva prestala pošto je policija uhvatila tog Ficdžeralda.”

„Da, ali kakve su dokaze imali? Šta misliš o Natanijelu Milineru?”, upita Lora.

„Možda je zaista bio nevin. Policija je to očigledno zaključila i obesili su radnika. Mada mislim da su priču složili isuviše glatko.” „Zašto?”

„Odjednom se niotkuda pojavljuju svedoci i tvrde da su videli Ficdžeralda blizu mesta ubistava baš pre nego što su pronađena tela. Žrtve su verovatno ležale mrtve satima pre nego što su ih našli. To ne dokazuje ništa."

„Da, ali tip je bio na oba mesta, je li?"

„Tako kažu."

„I onaj drugi radnik. Pijani ljudi svašta govore. To ne znači ništa."

„Danas bi svakako bili potrebni ubedljiviji dokazi da osude čoveka", reče Filip.

„I jesi li primetio?", upita Lora. „Izveštaji ne kažu gotovo ništa o ubistvima. Nema pojedinosti. Tu nešto smrdi, znaš."

Filip klimnu glavom.

„Bože, ovo me izluđuje. Mora postojati još nešto o tim ubistvima."

„Možda, ali sumnjam da ćeš iskopati više od ovoga što smo našli."

Za trenutak su ućutali i Lora se zagleda u ekran na kojem je još bio poslednji izveštaj. Onda iznenada reče: „A šta je s policijskim dosijeima? Mora da postoje neke službene beleške o ubistvima?"

„Iz hiljadu osamsto pedeset prve?"

„Pa što da ne?"

„Pretpostavljam da je moguće. Ali nisu ovde, u Oksfordu. Pedesetih godina je sagrađena nova policijska stanica, a pošto se hartija gomila svake godine u ogromnim količinama, mislim da tu drže izveštaje desetak godina, ne duže."

„Ipak, ti izveštaji se sigurno negde nalaze."

„Da", uzvrati Filip. „U fondu Javnog arhiva, u Kjuu."

„Misliš da su kompjuterizovani?"

„Sumnjam."

Baš kada je Lora zaustila da uzvrati, telefon joj zapišta. Ona pogleda na ekran i vide da joj je stigla poruka. „Od Čarlija je", reče. „Kaže da ima neke nove informacije o onom rukopisu. Želi da se sastanemo s njim danas u četiri po podne."

GLAVA 23

Kada su Lora i Filip izašli iz biblioteke, otvorile su se ustave nebeske. Morali su da otrče do višespratne garaže, gde je Lora parkirala kola. Oboje su pokisli do gole kože pre nego što su stigli donde.

„Dok se ne vratimo iz Londona, ostavi svoja kola kod policijske stanice”, predloži Lora. „Uzmimo ova. Toplija su, brža... i mnogo suvlja.”

Filip slegnu ramenima. Ma šta on govorio, znao je da nikada Lora neće ceniti lepotu starih sportskih automobila kao što je njegov voljeni MGB, kola napravljena u maloj radionici blizu Ulice Longvol - nepunih osamsto metara od mesta gde sada stoje.

Na putu do Vudstoka od pljuska se nije videlo gotovo ništa. Nebo se crnelo kao da nije prepodne, a ulično osvetljenje je bilo uključeno. Farovi su im jurili u susret kroz kišnu zavesu, a vozače iza njih izdavalo je strpljenje, jer je Lora vozila izrazito sporo. Prinuđena da vozi, kako je smatrala, pogrešnom stranom puta, nije htela ništa da rizikuje. Kada su najzad stigli do kuće u Vudstoku, napor koji je uložila da joj ne popusti pažnja na putu, potpuno ju je iscrpeo. Beli svetlaci su joj igrali pred očima.

Parkirala je što je mogla bliže vratima i, dok je Filip tražio ključ, odjurila na verandu da se zakloni. On ga zavuče u bravu, ali otkri da su vrata već otvorena. Oboje uđoše u kuhinju.

„Hej?”, pozva Filip.

„Ovamo”, stiže do njih Džoin glas.

U dnevnoj sobi je buktala vatra, a snimak melodičnih ritmova Đanga Rajnharta dopirao je iz Filipovog ajpoda prikačenog na dva zvučnika. Džo je sedela na sofi pored druge mlade žene, koju je Filip maglovito prepoznao. Devojka je jecala, a Džo je pokušavala da je uteši.

„Šta se desilo?”, upita Lora. „Džo?”

„Ovo je Merijen. Ona je u mojoj grupi za topologiju.” Mlada žena se, po svemu sudeći, zastide i otre suze.

„Nisam htela da pravim...”, poče ona piskavim glasom, gotovo kao u devoj čice.

„Ne pričaj koješta”, prekide je Džo. „Mama, Merijen je našla ovo u svom ormariću u koledžu.” S tim rečima pruži majci list hartije.

Bila je to kompjuterski obrađena slika. Merijenina glava je bila nasnimljena preko pornografske fotografije neke gole devojke, raščepljene na krevetu. Ruke i noge su joj debelim konopcima bile vezane za krevetske stubove. Pomoću kompjuterskog softvera napredne tehnologije neko je simulirao veliki uzdužni rez na ženskom trbuhu, iz kojeg su joj delimično iskuljala creva. Iznad slike je crvenim slovima pisalo: Uh, što mijegušt da ti uradim ovo.

„Imaš li pojma ko je mogao da napravi ovako nešto?”, upita Filip.

„Ne, nisam sigurna.”

„Nisi sigurna?”

„Pa, na našoj godini ima jedan skot od koga se ježim.”

„Opičen je... stvarno je žestoko opičen”, potvrdi Džo. „Rasel, Rasel Kaningam. Studira psihologiju, ali dolazi na naše časove statistike. Zgodan je, lep, ono, u bljak fazonu Rikija Martina, ali slažem se da je skot. Uvek me gleda kao da me svlači pogledom. Neprijatno je.”

„Je li taj tip pokušao da ti se nabacuje?”, Lora upita Merijen.

„Mislim da nema petlju da zbilja pokuša nešto”, uzvrati Merijen.

„Možda si u pravu”, reče Filip. „Ali mislim da ne bi smela da tek tako optužuješ ljude. Međutim, moraš ovo da prijaviš, Merijen. Neću da te plašim”, dodade obazrivo. „Ipak, šta znaš, možda je u nekoj vezi s istragom o nedavnim ubistvima.”

Merijen vidno preblede.

„I meni je to palo na pamet, ali nisam htela da kažem”, reče Džo. „Nisam bila na koledžu od saobraćajne nezgode, a sad je uskršnji raspust, ali svi ovde cvikaju zbog tih događaja.”

„Znam bar dve devojke koje su otputovale kući kod roditelja. U normalnim prilikama bi ostale da rade preko praznika”, dodade Merijen.

„Ne mogu da kažem da sam iznenađena”, reče Lora i s uzdahom sede u naslonjaču preko puta sofe. „Mislim da sve vi treba da otvorite četvore oči.”

„U Nujorku se navikneš na ovakve stvari”, primeti Džo. „Ipak, ne znam, mislila sam da će Oksford biti...”

„Oksford je lep, nema sumnje u to”, prihvati Filip. „Ali, u osnovi, tu žive isti ljudi kao u Bronksu... ili u Timbuktuu, reci- « mo.

„Znači, misliš da ovu jezivu sliku treba da odnesemo u policiju? „Mislim da morate”, uzvrati Filip bez oklevanja. „Možda je posredi samo nečija bolesna neslana šala, ali neka je forenzičari pogledaju, za svaki slučaj.”

GLAVA 24

Javni arhiv se nalazi u modernoj zgradi od cigle i okružen je bujnim i negovanim vrtom u kraju Kjua koji naseljavaju imućni žitelji, na južnoj obali

Temze u zapadnom Londonu. Ovde prosečna kuća staje koliko cela ulica spojenih kuća u Šefildu, a demografska slika sadrži isključivo žitelje A i B kategorije prema visini godišnjeg prihoda po odbitku poreza i prema statusnom položaju u skladu s karijerom. Ulice s tri saobraćajne trake su čiste i bezbedne, barem po londonskim merilima, a kafane i radnje često posećuju porodice u odelima poznatih marki, s decom odevenom kod Gepa i Kenzo kidsa, koja idu u privatne škole, a o kojima se staraju američke i švedske dadilje.

Osnovan odlukom Parlamenta 1838, Javni arhiv čuva neke od najvrednijih dokumenata koji su ikada sačinjeni, prave istorijske ikone. Među njima su Knjiga strašnog suda, rezultati izbora za Parlament 1275, inventar nakita Elizabete I, testament Vilijama Šekspira, priznanje Gaja Foksa i zapisnici Čerčilovog ratnog kabineta za vreme bitke za Britaniju. Tu su uskladišteni izveštaji o mnogim krivičnim istragama od najranijih dana britanske policije.

Otkriće da su policijski arhivi uneti u kompjutersku bazu podataka i da im se može pristupiti preko terminala u čitaonici iznenadilo je i Loru i Filipa. Sistem je bio sličan onome u Oksfordskoj biblioteci i brzo su se snašli.

Filip otvori fajl za 1851. i otpoče pretraživanje „istraga o ubistvima u Oksfordu”. Bilo je trideset sedam hronološki sređenih dokumenata od zvaničnog početka svake pojedine istrage. Izabrao je dokumente iz juna. Tog meseca su počele dve istrage. Prvi fajl je imao samo 22Kb, a drugi 231Kb. Filip je kliknuo na drugi računajući da je serija ubistava koja su počela tog meseca morala da dovede do najveće krivične istrage u Oksfordu za dugačak niz godina.

Fajl se otvori i oni pročitaše naslov: Istraga o vezanim ubistvima Moli Vederspun, Sintije Pejdž, Edvarda Mejkpisa i Lusinde Gabling, vođena u celosti u Oksfordu između 15. juna i 9. jula 1851. Bio je dugačak 120 stranica.

„Idem po kafu”, reče Lora.

Filip je kucnu po ruci i pokaza na natpis na zidu koji je upozoravao: BEZ HRANE I PIĆA U ČITAONICI.

„Ah”, uzdahnu ona. „U tom slučaju bolje da počnemo.”

Filip pređe na donji deo fajla i tekst prve stranice istog trena zaokupi im svu pažnju. Naslov je bio REZIME SLUČAJA, a ispod toga je pisalo: STROGO PRIVATNI PODACI. ZABRANJENO KOPIRANJE I JAVNA DISTRIBUCIJA.

Lora oseti kako joj se diže kosa na punđi i u magnovenju zaboravi na kafu.

Rezime je počinjao rečima:

Započesmo istragu 15. juna leta Gospodnjeg 1851, a zvaničnoje okončasmo 12. avgusta iste godine. Zatim su bili navedeni imena, adrese i lični podaci žrtava, kao i deo biografije Patrika Ficdžeralda. Sledile su tri stranice na kojima su hronološkim redom opisana ubistva.

„Bože", uzviknu Lora. „Ovo je neverovatno."

Ako se izuzmu stil izlaganja, lokacije i neki arhaizmi, opisi koje su pročitali Filip i Lora mogli su biti napisani koliko prošle nedelje. U svim slučajevima žrtve su stradale od uboda nožem ili su zaklane. Događaj koji je odneo dve žrtve, muško i žensko, odvijao se tako što on je ubijen i ostavljen, ali je devojka osakaćena hirurški precizno. Prilikom prvog ubistva, devojci, Moli

Vederspun, izvađeni su bubrezi. U drugom, ženskoj žrtvi, Sintiji Pejdž, iz lobanje je uzet mozak, a u trećem ubistvu, zaklanoj curi, Lusindi Gabling, odneta je jetra.

Ove pojedinosti nikada nisu bile objavljene u tadašnjoj štampi. Na svakom mestu zločina nađen je kovani novac. Prvi je bio bakrenjak, drugi srebrnjak, treći od kalaja. Lori se činilo da joj niz kičmu klize ledeni prsti.

U sažetku izveštaja komandir policije je napisao:

Posle podrobne i pažljivo vođene istrage o nlzu ubistava u ovom gradu, po č injenih Izmedu 15. juna i 9. jula 1851, do đ osmo do zaklju č ka da je ta nedela izvršio g. Patrik Ficdžerald. radnik iz Dablina, star trideset jednu godinu. Zvani č an zaklju č ak je izveden na osnovu izjava trojice svedoka. a potom potvr đ en pisanim priznanjem samog g. Ficdžeralda 18. jula.Ipak. rad sam dodati lični prilog zvani č nom tajnom izveštaju u vezi s doga đ ajima koji su opisani gore.

Moje je lično ubeđenje [i dužnost mi je ovde osobito naglasiti da se radi isklju č ivo o mom li č nom ube đ enju] da g. Flcdžerald nije bio odgovoran za ubistva zarad kojih je vo đ ena istraga.

Do časa hapšenja g. Flcdžeralda. štampa se obilato potrudila da potpail javno mnjenje i u javnosti izazove strašna i povodljiva osećanja. Ukazivahu na kukavnog mladi ć a Natanijela Milinera. pogodnog da posluži kao žrtveni jarac.

Ja sam pak mišljenja da je to ocrnjivanje nerasudno. Ube đ en sam da re č eni mladi ć nije mogao počiniti ta grozna nedela. U svim slučajevima ženskinjama su izva đ eni unutrasnji organi s preciznoš ć u kakvog stru č njaka. a slu č ajevi su svi do jednog nosili senku nesumnjivog mada nepojamnog okultnog učenja. Natanijel Miliner je maloumnik, jedva kadar da drži nož i viljušku za gozbenim stolom.

Odista, moje sumnje ležahu na drugoj strani. u uverenju da je ubistva izvršila školovana i vrlo vi č na osoba. možda lekar ili hirurg.

Posle četvrtog ubistva, kada je mladić. Natanijel Miliner. zatečen na mestu ubistva u Forest Hilu. tamo beše prisutna još jedna osoba koju zamolismo da po đ e sa mnom i mojim službenim licima do policljske stanlce u Oksfordu radi daljeg ispitivanja.

Ta osoba je vrlo ugledan član akademske zajednice ovde, u Oksfordu. pa su istraga i saslušanje nužno bili obavljeni s osobitom pažnjom i uz krajnju diskreciju. Osoba je bila od pomoći u našoj istrazi, ali odmah posto joj je dopušteno da ode, latih se posla da podrobno opišem razgovor s njom. U mojim zapažanjima ukazujem na slede ć e neoborive č injenice:

1] Na njegovom kaputu i košulji na đ ene su mrlje koje su nesumnjlvo li č ile na krv.

2] Kada je zatečen blizu mesta zločina, pomenuti gospodin je izgledao vrlo uzbu đ en, pun mu č nih bojazni, i vidno zbunjen našim prisustvom.

3] U potonjem razgovoru u stanici rekao nam je da je došao na Forest Hil pravo iz mesnog lova na imanju lorda Vilerblja [svog bliskog prljatelja], čije je imanje zaista u okolini Forest Hila.

4] Lord Vilerbi je kasnije potvrdlo da je ova izjava potpuno istinita.

Čini mi se neosporno da se dotični gospodin ponašao nenormalno. Pa ipak. gospodinu je dozvoljeno da ode pošto je obe ć ao da ć e se sutradan vratiti na dalje ispitivanje. Ova osoba se nije vratila niti je od nje traženo da se vrati. Umesto toga. 10. jula, dan posle č etvrtog ubistva, bio sam pozvan na privatni sastanak s jednim nadre đ enim zvani č nikom koji me je obavestlo da se sva dalja ispitivanja pomenutog gospodlna Imaju odmah preklnuti, te da ga valja ostavlti na mlru. Ujedno sam obavešten da odsad ne smemo uznemiravati nl Natanijela Milinera. Pet dana kasnije moji policajci su uhapsili g. Ficdžeralda i doveli ga u policiju na saslušanje.

Ovlm završavam svoj li č ni prilog.

Potpis: glavni detektiv Džefri Hauard.

„Auh”, uzviknu Lora.

„Zaista auh.”

„Dakle, Patrik Ficdžerald je bio samo žrtveno jagnje. i policija je to znala?”

„Izgleda.”

„Prosto neverovatno.”

„Zašto? Seti se, Lora, hiljadu osamsto pedeset prve policija je postojala, koliko?... Dvadeset godina? Mogli bi se pronaći i mnogo skoriji slučajevi zataškavanja nalik na ovo, uveravam te.” „Bilo je to đavolsko zataškavanje”, primeti Lora. „Ni mladić, Natanijel Miliner, ni radnik, Patrik Ficdžerald, nisu imali nikakve veze s ubistvima. Pravi krivac je onaj gospodin, ’osoba’, čije se ime nije smelo navesti.”

„Čudim se što je ovom detektivu, Džefriju Hauardu, bilo dozvoljeno da te podatke uključi u izveštaj.”

„Klasičan primer čoveka koji štiti svoje dupe”, primeti Lora. „Da, ali kako to da su relativno mlađem isledniku dozvolili da ukaže prstom na tako uticajnu ličnost, ma koliko taktično to učinio?”

„Sigurno je to učinio mnogo kasnije. Vidi.” Ona vrati stranicu. „Nosi datum od januara hiljadu osamsto pedeset četvrte. Možda se Hauard spremao da napusti službu ili su policijski dosijei premeštani i znao je da niko neće zanimati dok, možda, jednog dana...”

„Biće da si u pravu”, uzvrati Filip. „Hauard se nije usudio da na vreme iznese ono što je smatrao istinom. Dali bi mu nogu... u najmanju ruku.”

„Čovek koga su zatekli na mestu ubistva u Forest Hilu sigurno je bio važna ličnost, neko s jakim vezama.”

„Mislim da je prilično jasno ko je to bio.”

„Natanijelov otac?”

„Naš uvaženi profesor medicine, Džon Miliner.”

„Hauard to praktično potvrđuje u poslednjem pasusu, zar ne?”, prihvati Lora. „Šta je napisao?” Ona još jednom pregledat ekst. „Evo ovde: ’lspitivanja pomenutog gospodina imaju se odmah prekinuti, te ga valja ostaviti na miru. Ujedno sam obavešten da odsad ne smemo uznemiravati ni Natanijela Milinera.”

„Dakle, kakav je zaključak?”, upita Filip. „Ta ubistva su gotovo istovetna sa skorašnjim... slično sakačenje, sličan metalni novac... a sve je bilo zataškano. Ubica je gotovo sigurno bio Miliner, uvaženi profesor univerziteta, neko s prijateljima na visokom položaju. Činjenica je da je i sam univerzitet u Oksfordu hiljadu osamsto pedeset prve bio jedan od centara moći. Vlasti bi učinile sve da zataje istinu. Mogli su da zbiju redove i smeste nekome koga su smatrali beznačajnom fukarom. Zato su iskonstruisali lažnu optužbu protiv siromašnog građevinskog radnika s policijskim dosijeom. Ficdžerald je bio savršen za

konopac. Prokleti nesrećnik. Naravno, pun pogodak bi bio kada bismo datume tih ubistava uneli u almanac.com i otkrili da li odgovaraju izvađenim organima i vrstom novca nađenom na mestima zločina.”

„Slažem se, ali nemamo lozinku koju nam je dao Tom, pa ćemo to morati da odložimo do povratka u Oksford”, uzvrati Lora. „Da vidimo šta će nam reći Čarli.”

GLAVA 25

Saobraćaj je bio najgori oko samog Kjua. Majke u kolima s pogonom na četiri točka, na putu za školu, nisu prezale od toga da pretiču prilikom prestrojavanja na drugu traku, a opasnost su povećavali trgovci koji su žurili da se vrate na svoja radna mesta ukucaju vreme u registarske satove.

Filip je uzeo na sebe da vozi. „Ovde čovek mora da se provlači kao da igra jebene Space Invaders”, požali se kad jedna mlada žena iznenada izlete iz sporedne ulice u džipu grand čiroki. „Bože, nije li ovo tipično?”, uzviknu nestrpljivo svirnu. „Vidi šta piše na prokletom zadnjem prozoru... Beba u kolima!”

Saobraćaj se normalizovao kod Vestveja i, dok nisu prešli raskrsnicu kod Ulice Bejker, nije bilo većih zadržavanja. Tamo su opet upali u gužvu. Kada su se najzad dovezli do Ulice Mjuzijum, bilo je već skoro pola pet.

Filip dade znak desnim migavcem i spremi se da skrene u usku ulicu, ali baš tada se naglo pojaviše jedna ambulantna kola zakrčiše prolaz. Filip žurno poveze u rikverc, a ambulantna kola odjuriše u pravcu Puta Totnem kort. Pošto su skrenuli u uličicu, prvo su ugledali plava rotaciona svetla.

Lora iskoči iz kola pre nego što je Filip povukao ručnu. Policijska kola su stajala pravo ispred knjižare Vajt stag, a do njih je bio mali plavi kombi. Neki čovek u kombinezonu od bele plastike sede na sedište vozača, a drugi je već bio unutra. Na vratima knjižare stajao je jedan uniformisani policajac, a kada je Lora potrčala tamo, pojaviše se dva detektiva u civilu.

„Šta se ovde desilo?”, uzviknu Lora. Još s praga je videla lokvu krvi na podu knjižare.

„ A ko ste vi?”, upita jedan detektiv. Drugi se zagleda u Filipa, koji im je prišao.

„Zovem se Lora Niven. Ja sam stara prijateljica vlasnika, Čarlija Takera.”

„Filip Bejnbridž. Čarli nas je pozvao ranije...”

Plavi kombi se odvoji od ivičnjaka. „Sanderse”, okrete se detektiv svom kolegi. „Kaži forenzičarima da sačekaju bar još pet minuta. Hoću da čujem makar njihov usmeni izveštaj pre nego što odmagle.” Glas mu je bio promukao i zvučao je umorno. Ispružio je ruku. „Detektiv Džons. Žao mi je, gospođo Niven, gospodine Bejnbridže. Bojim se da moram da vas izvestim da vam je prijatelj umro danas po podne.”

„Ali to je... ”

„To je šta?”

„Pa, poslao mi je poruku na mobilni, poslao mi je... ne znam kada... Kada je to bilo, Filipe? Nešto pre podneva?” Lora nije mogla da sakrije da joj glas drhti.

Filip klimnu glavom.

„Stigli smo pre jednog sata”, reče Džons. „Telo je odneto upravo sada. Čim su forenzičari završili posao.” On pokaza k ulazu u Ulicu Mjuzijem, gde se maločas umalo nisu sudarili s ambulantnim kolima. „Jedna od novih privatnih ambulantnih kompanija. Stižu za tili čas, moram da priznam.” Zatim primeti da je jedan forenzičar izašao iz kombija. „Izvinite me.”

Krajičkom oka Lora je i dalje videla tamnocrvenu lokvu na podu knjižare. Obuze je snažna mučnina. Dvaput duboko uzdahnu.

„Dobro ti je?”, upita Filip, koji je izgledao potresen gotovo koliko i ona.

„Valjda”, uzvrati ona neubedljivo. „Ali ovo je sasvim ludo.” Džons se vrati od kombija odmahujući glavom.

„Izvinite zbog ovoga. Znam da vam nije lako, ali bio bih vam zahvalan ako biste oboje odgovorili na nekoliko pitanja.” „Pitanja? Ne mislite...”

„Gospođo Niven, u ovom trenutku niste osumnjičeni ako ste to hteli da kažete. Gospodin Taker je umro od rane iz ručnog vatrenog oružja, a metak je ispaljen izbliza. Rado bismo sazna-n ešto pobliže o njemu. Je li bio u teškom psihičkom stanju?

Možete li nam pružiti neke informacije o vašem prijatelju?” „Od metka? Ne mogu da...”

Filip uhvati Loru za ruku. „Da, naravno”, reče odmereno. „Učinićemo sve što je u našoj moći.”

GLAVA 26

Oksford: 12. avgusta 1690. blizu ponoći

Svi behu iscrpljeni. U svojoj četrdeset osmoj godini, Isak Njutn je bio skoro dve decenije stariji od saradnika najbližeg njegovom dobu. Landsdaun je video trideset leta, a Fatio, lepi Fatio, ljuljao se u kolevci pre četvrt veka. Njutn se osećao kao živi mrtvac.

Znali su, naravno, sve potrebne šifre i postupke, pa su bezbedno prošli kroz „tri stupnja dostignuća", od kojih je svaki neizbežno vodio ka sledećem. Ali svekolika starovekovna mudrost, za koju su mnogi adepti mislili da je nepovratno nestala s povesnicom u ognju Aleksandrije, nije mogla da ih zaštiti od zagušljive žege u hodniku dugačkom trista metara, koji je od vinskog podruma u koledžu vodio do njihovog odredišta: tajnog lavirinta koji se protezao duboko ispod Bodlijanske biblioteke severno, prema temeljima Šeldonovog pozorišta, sto dvadeset dunđerskih aršina. Zadah stare memljive zemlje i trulih, raspadnutih strvina udarao im je u nozdrve.

Između drugog i trećeg ispita odahnuše malo da popiju vina iz pljoske. Vino je bilo dobro ali pretoplo. Posle kratkog predaha produžiše putem. Te noćfnisu smeli da gube vreme.

Pošto je izvršio treći i poslednji zadatak, Landsdaun je ponovo predao rukopis Njutnu, koji ga je vratio na bezbedno mesto, u svoju košulju. Ovaj rukopis i sfera od rubina bili su neprocenjivo vredni. Njutn je dirinčio gotovo osamnaest meseci da prevede šifrovani zapis koji je otkrio u knjizi Džordža Riplija i preslikao je umalome crtež lavirinta da bi se u njemu lakše snašli. i jedno i drugo će im uskoro opet trebati, ali dotad je želeo da zadrži dragocenu hartiju i sferu uz samo telo.

Landsdaun se nije udaljavao. Baklja im je bila jedini izvor svetlosti. Ali onda, iznenada, otvori se prolaz. Njutn je već bio prošao sam kroz sve ove lagume u potrazi za sferom pre nekoliko meseci. A usto je, u samoći svoje laboratorije u Kembridžu, puštao duh da grede kartom. Ovaj put se zvao „staza prosvetljenja", naslov ispisan aramejskim, jezikom koji je Njutnu odao svoje tajne, jer je u mladosti proveo godine i godine u učenju starovekovnih jezika.

Kada su stigli do male kružne odaje, u slabašnoj svetlosti videli su lučni svod i glatke i vlažne zidove. Kamena kupola iznad njihovih glava bila je siva, prošarana mineralnim naslagama kakve su ih pratile celim putem kroz lavirint. Sudeći po karti, bili su bezmalo trideset metara ispod Bodlijanske biblioteke.

Dok su lagano stupali kroz odaju, čuli su kako Landsdaun prigušeno odbrojava korake. Stiže do trinaestog i zastade. Okrenut ka zidu, ponovi ono što je

radio u vinskom podrumu prelazeći prstima preko zida u visini pasa. Nekoliko časaka kasnije nađe šta je tražio, još jednu metalnu alku, istu kao onu koja im je omogućila ulazak u prvi prolaz.

Čudne senke mračile su im lica. Landsdaunove oči podsetiše Njutna na crne bezdane kružiće, na rupe od zrna musketa u lešini. Sva trojica su se obilato znojila, a vrh Landsdaunovog okovratnika bio je vlažan i pepeljast.

„Gospodaru...” On časkom poćuta da se domogne daha u memljivoj odaji. „Moram vas pripremiti za ono što vas čeka iza ovog zida. Fatio i ja smo sve udesili za vaš dolazak, pa smo svikli na taj prizor. Budite jaki, molim vas.” S tim rečima on povuče alku i ploča

Landsdaun ih povede i okrete se da stavi baklju u držač na zidu. Njutn je morao da se sagne da bi se provukao ispod kamene gornje grede otvora i gledao je pod noge dok je stupao po crnom tlu.

Prostorija je bila manja od one iz koje su upravo izašli. Obasjavale su je sveće koje su bacale mutnu svetlost iz dubine sobe. Ali čak je i ona je jako udarala u oči i zasenjivala ih posle neprozirne tmine koju su trpeli poslednja dva sata.

Njutn je isprva imao teškoća da se prilagodi i tačno odredi šta je to što vidi. Bar u načelu, znao je šta ga ovde očekuje. Izučavao je starostavne spise, pažljivo sledio nacrte i uputstva učitelja iz starog veka, pa ipak mu se činilo da je sve ovo nestvarno.

U dnu odaje bio je sagrađen velik zlatan okvir u obliku pentagrama. Na svakoj strani je stajao po jedan bogato ukrašen čirak, visok metar i osamdeset. U svećnjake su bile pobodene ogromne voštanice koje behu izgorele otprilike dopola. Istopljeni vosak se prelivao preko uvlaka i kapao na kameni pod.

U pročelje zlatnog rama bio je stavljen jedan ljudski mozak Sleva, na sledećem vrhu, za zlato je bilo pričvršćeno srce. Njutn zatim pogleda na drugu stranu i vide dva bubrega na desnom šiljku. Podno njega, bio je još jedan organ za koji je znao da je žučni mehur, a u samom podnožju je ležala jetra, koja se sjajila u rasutoj svetlosti kao da je vlažna. Snažan zadah mu ispuni nozdrve. Bilo je to terpentinsko ulje koje je, u dugim satima, Fatio destilisao iz beljike drveta smrče.

Njutn opet pogleda Landsdauna i Nikolasa Fatija du Duijea. Teško je disao i preznojavao se. Posekotine na licu su mu se otvorile, pa mu se znoj mešao s krvlju i slivao se u tamnocrvenim šarama niz obraze i vrat. Oči su mu bile raširene od demonskog uzbuđenja kakvo ranije nije video nijedan od njegovih pratilaca. Napokon je progovorio glasom promuklim od umora, ali živahnim i punim

samopouzdanja. „Zadovoljan sam”, prošišta, a oko usana mu zaigra bled osmeh bez imalo veselja. „Vrlo sam zadovoljan.”

GLAVA 27
Oksford: u no ć i 28. marta

Glavni detektivski inspektor Džon Monro je sedeo sam u sobi za konferencije policijske stanice u Oksfordu i gledao kako se poslednja brojka na zidnom digitalnom satu menja i pokazuje 22.04. Retko se događalo da mrzi svoj posao zbog prevelikih obaveza koje mu se nameću, ali što je mnogo, mnogo je. Sada, jedine slobodne večeri u nedelji, trebalo je da se u Imeldinom društvu vraća kući iz Elizabetinog restorana taksijem. Imelda je bila pametna, zabavna i privlačna žena, s kojom se upoznao pre mesec dana, stara trideset i nešto godina, po profesiji fizioterapeut. Umesto toga, sedeo je ovde i jeo ostatke bajatog sendviča, kupljenog kod Marksa i Spensera, i očekivao da mu se pridruže trojica podjednako neprivlačnih kolega.

Srknuo je mlaku i gorku kafu, bacio zgužvanu papirnu salvetu na tanjir pored polupojedenog režnja hleba i komadića paradajza i otišao do bele table na obližnjem zidu. Tabla je bila podeljena na četiri široke kolone. Gledano odozgo, svaka kolona je počinjala zbirkom zalepljenih fotografija, a kolone su se razlikovale i po tome što su za pisanje u svakoj korišćeni markeri druge boje. U zaglavlju prve kolone je pisalo Rejčel Sautgejt. Naslov druge bio je Džesika Fulerton, a treće Samanta Terou/ Sajmon Velding. U četvrtom zaglavlju, krupnim crvenim slovima bila je ispisana reč RAZNO. Pročitao je ono što je tamo zapisao ranije te večeri.

Lora Niven/ Filip Bejnbridž astrologija/alhemija?

1851/ profesor Miliner novac koža/ plastika

Čuo je kako se iza njega otvaraju vrata. Na čelu je bio forenzički islednik Mark Langam, a pratio ga je jedan visok i mršav čovek u uniformi. Imao je skoro šezdeset godina, ali je izgledao mlađi. Kratko podšišana seda kosa, bledoplave oči i jagodice kao uklesane u kamenu davale su mu tevtonski izgled i zračio je spontanim autoritetom koji bi se osećao i da nije nosio gajtan za odlikovanja na

grudima. Pre osamnaest godina, kada je Monro stupio u policijsku službu, Pirs Kendikot, tada u rangu detektiva inspektora, bio mu je prvi starešina.

„Monro”, reče Kendikot ulazeći u sobu. Glas mu je bio dubok iznenađujuće topao. „Milo mi je što si nas sačekao u ove pozne sate... Program mi je tako zgusnut da nikako nisam mogao da stignem ranije, bojim se.”

Njih dvojica se rukovaše. „Nema problema, gospodine”, uzvrati Monro.

„Džone, ovo je Brus Holovej, moj predstavnik za štampu... Siromah visi sve vreme na telefonu u razgovoru s poganim novinarima, bojim se. Ali obavlja posao.”

Holovej je izgledao kao da mu je oko četrdeset pet godina. Bio je onizak, niži od metar i sedamdeset, zdepast i nemirne smeđe kose. Potpuno bezizrazna lica, klimnuo je glavom Monrou, promrmljao reč: „Zdravo”, i rukovao se s glavnim detektivskim inspektorom.

Pošto je ostatke svoje večere bacio u korpu za otpatke, Monro zauze mesto najbliže tabli. Kendikot sede u čelo stola, a Langam i Holovej smestiše se sa strana, obojica okrenuta Monrou.

„Dakle, kakvo je sada stanje, glavni detektivski inspektore?”, upita Kendikot.

„Moj tim radi neprekidno”, uzvrati Monro, čiji pogled nije bio ništa manje prodoran od Kendikotovog. „Sledili smo jedan trag forenzičkih nalaza s drugog mesta zločina.” On okrznu pogledom Langama. „Zasad je to slepa ulica.”

„Dakle, ništa konkretno?”

„Ko god da stoji iza ovoga pre ili posle će pogrešiti. Uvek je tako.”

„Nadajmo se da će to biti pre, a ne posle, Džone.”

„Činjenica je da štampu hvata groznica”, prihvati Holovej. „Još jedno ubistvo, i mislim da će se Voping preseliti na Put Banberi.”(*Voping je deo Londona na severnoj obali Temze između Sitija i Šedvela. Put Banberi je glavna saobraćajna žila kucavica u Oksfordu*)

Monro još nikada nije sreo simpatičnog portparola i, mada je Holovej na prvom mestu bio policajac, a tek onda „predstavnik za štampu”, glavni detektivski inspektor je u njemu video iste mane kao kod novinara i užasnih službenika zaduženih za odnose s javnošću koje je upoznao u karijeri.

„Pa, hvala na toj maloj opomeni”, odbrusi Monro ne uspevši da prikrije jed u glasu. „Imaću to na umu.” Okrenuo se komandiru Kendikotu i dodao: „Gospodine, trenutno na ovom slučaju rade dvadeset dva policajca i četrdeset tri pripadnika pomoćnih službi. Rešetamo svaki posredni dokaz, pratimo svaki trag, mozgamo

nad svim mogućim vezama. Posle četiri ubistva za dva dana, od poslednjeg je prošlo celih sedam dana. To nam daje vremena za predah, ali uprkos svemu što sam rekao, imamo posla s vrlo pažljivim, vrlo... profesionalnim ubicom."

Kendikot samo umorno klimnu glavom.

„Gospodine, ako dozvolite...", obrati se Langam Monrou kao da je on jedina osoba u prostoriji. „Imamo nešto novo izlaboratorije." On pruži Monrou jedan jedini list hartije.

„Jedan moj tim je našao krvavi trag u sobi na spratu kuće kraj reke, na mestu drugog ubistva. Krv ne pripada ni žrtvi ni porodici.

Monro pogleda ispis iz analizatora DNK.

„Nažalost, DNK se ne slaže ni s jednim uzorkom iz naše baze podataka", dodade Langam.

„Ipak, to je nešto, je li?", hladne Kendikotove oči zasijaše. „Pretpostavljam da će se vaš tim vratiti na mesto zločina i opet temeljno pretresti svaki centimetar?"

„Naravno, gospodine", reče Langam.

„To je dobra vest, Mark". Monro diže pogled s lista hartije. „Ali nema podudarnosti, što znači da nije prošao kroz sistem, da nije radio ni u jednom državnom telu, da nije služio oružane snage. Ne treba da vas podsećam da mi je potrebno još nešto od vašeg tima... bilo šta."

Iznenada neko zakuca na vrata. Pre nego što je Monro otvorio usta, uđe jedan mlad policajac.

„Žao mi je što vas prekidam, gospodine", obrati se policajac samo Monrou, prešavši preko ostalih kao da ne postoje. „Mislim da je ovo suviše važno da bi čekalo."

„Da čujem, Grine. Šta to ne može da čeka?"

„Evo o čemu je reč, gospodine. Protekla dva dana pretraživao sam baze podataka i... pa, dobio sam dozvolu univerziteta da uđem u njihov sistem. Nije bilo lako, ali... mislim da se isplatilo." On pruži Monrou dve stranice zbijeno upisanog teksta.

„Ovo je iz Odeljenja za psihologiju", nastavi Grin. „Spisak četrdeset sedam studentkinja koje su učestvovale u takozvanom 'probnom danu', u bateriji psiholoških i fizičkih testova, nedelju dana pre početka akademske godine... krajem prošlog septembra. Sve tri ubijene devojke nalaze su na tom spisku."

Dok je Monro izlazio, prošao je pored kancelarije jednog od svojih najboljih ljudi, inspektora Džošue Rodžersa, koji je s jednom mladom ženom stajao na vratima.

„Hvala vam na ovome, gospođice Ingam”, čuo je Monro Rodžersa. „Bićemo u vezi. Posetiće vas jedan moj čovek Imate nekoga ko će vas odvesti, pretpostavljam?” Devojka klimnu glavom i otvori dvokrilna vrata pošavši ka stepeništu.

Monro diže obrve.

„Zove se Merijen Ingam”, objasni Rodžers. „Studira na Svetom Jovanu. U njenom ormariću je bilo ostavljeno ovo umetničko delo.” Monro načini grimasu videvši sliku. „Zna li ona ko je to učinio?” „Nije sigurna. Vrlo je nervozna... Trebalo joj je nedelju dana da se odluči i obrati nam se. Ali sumnja u nekoga koji je na istoj godini studija kao i ona... momka po imenu Rasel Kaningam.”

„Dobro. Proverite ga i hitno me obavestite šta ste otkrili. Idem kući.”

Monroov mobilni telefon se oglasi baš kada je skrenuo na prilaz zgradi u kojoj je stanovao.

„Mislim da će vas zanimati da ovo vidite odmah”, reče Rodžers.

Monro ugasi motor i diže telefon s držača. Na ekranu se pojavi slika nekog mladića. Bio je iznenađujuće lep, poduže kovrdžave plave kose, finih obrva i nežnih usta.

„Bio je formalno optuživan, gospodine.”

Sliku je zamenio tekst koji se lagano pomerao nadole.

„Bogat klinac. Tata mu je vlasnik hotelskog lanca. Sa šesnaest godina izbačen je iz Daunsajda. Nisam mogao da otkrijem zašto. Porodica se postarala da ubedi upravu škole da zataška slučaj. Otac je verovatno pomogao sinu da se upiše na Oksford... Kaningamova biblioteka na koledžu Magdalen završena je prošle godine, šest meseci pre nego što se momak upisao. To nije sve. Dve tužbe zbog seksualnog uznemiravanja od strane žena zaposlenih u jednom od porodičnih hotela u Londonu u kojem je Rasel obavljao zadatak. Prva kada je imao sedamnaest godina, a druga prošle godine. Tužbe su povučene, a istraga prekinuta. Devojke više nisu zaposlene u hotelu.”

Na ekranu su bili tačni datumi, mesta i imena.

„Dobro obavljen posao, Džoše”, reče Monro. „Je li Kendikot još tamo s onom barabom iz odeljenja za štampu?”

„Ne, otišli su odmah posle vas.”

„Dobro. Čujte, zasad ćutite o ovome, ali hajde da se sutra sastanemo na katedri za psihologiju, na Saut park roudu. Razgovarajte s Grinom ako je još tamo. Neka ubrza postupak”

GLAVA 28
Oksford: 29. mart, 9.00

Dok je vozio Saut park roudom, Džon Monro je razmišljao kako je ružna zgrada u kojoj je Odeljenje za psihologiju.

Bio je budan od rane zore i pročešljavao pojedinosti iz ove istrage. Na kućnom kompjuteru je valjda po stoti put pregledao osnovne podatke u ovom slučaju. Četiri ubistva, koje je skoro izvesno izvršio isti zlikovac, neko ko je radio sam, gotovo sigurno muškarac. A šta oni imaju? Uzorak DNK koji se ne podudara ni sa jednim registrovanim; štaviše, izgleda, ne podudara se ni s jednim u postojećim datotekama. A zatim su tu ritualni elementi, metalni novac, izvađeni organi. Lora Niven i Filip Bejnbridž su uvereni da se odgovori kriju u okultizmu. Najzad, treba da uzme u obzir i ubistva iz 1851. Mora postojati neka veza.

Šta on zna o tim ubistvima? Monro je pregledao dosijee, skoro svaki slobodan trenutak prošle nedelje proveo je u traženju pojedinosti. Tri devojke i jedan student ubijeni su u godini Velike izložbe. Obešen je jedan radnik irskog porekla, ali za istoričare kriminala nije bila tajna da je u sve bio do grla umešan profesor Miliner, čovek ogrezao u okultizam i pripadnik grupe koja se bavila crnom magijom, kao i to da je uprava univerziteta uvek bila strogo zatvoreno društvo. Nepunu godinu posle ubistava, Miliner je preuzeo profesuru u Torinu i s porodicom potpuno nestao iz Oksforda. Sada, u slučaju novih ubistava, pokazalo se da su se sve ubijene devojke dobrovoljno prijavile za učešće u testovima na univerzitetskom Odeljenju psihologije neposredno pre početka akademske godine.

Monro se dovezao na parkiralište. Napred je video Rodžersa kako izlazi iz svojih kola blizu glavnog ulaza u zgradu. Ali baš kada je okrenuo volan da se uvuče na slobodno mesto pored inspektorovog automobila, iznenadiše ga jedna sportska kola marke morgan, koja su prebrzo izletela s parkirališta. Monro ljutito pogleda vozača, ali izgledalo je da se ovaj ne obazire ni na koga, i da ga zanima samo put kojim vozi. Monro iznenada shvati da mu je prepoznao lice.

„Zapisao sam broj tablica”, reče Rodžers kada mu se Monro pridružio.

„Bio je to Kaningam. Siguran sam.”

Rodžers je izgledao zbunjen. „Proveriću registraciju.” „Naravno”, odseče Monro i krenu k vratima.

Kada nije bilo nastave, zgrada je bila relativno tiha. Odeljenje za prijem se sastojalo od nekoliko stolica raspoređenih oko jednog stola. Duž jednog zida bilo je nekoliko redova ormarića i fahova. Pored njih se nalazila velika tabla za obaveštenja, s plakatima za predstojeće društvene i sportske događaje. Bio je tu i jedan stari primerak lista Dnevne informacije - biltena koji je rasturan po celom gradu, s najavama zabavnih manifestacija i izložbi, kao i malim oglasima za prodaju. Monro ode do stola za kojim je jedna debela žena u haljini s cvetnim dezenom buljila u ekran kompjutera. Pošto nije obraćala pažnju na njega dvadesetak sekundi, on zglavcima prstiju snažno pokuca po ploči stola. Žena ga ošinu pogledom.

„Glavni detektivski inspektor Monro, iz policije doline Temze”, reče on i pokaza joj legitimaciju. „Dolazim kod doktora Rankina... ako vam to nije suviše naporno.”

Na ženu nije ostavio nikakav utisak. „C4. Lift je tamo. Mislim da još nije došao...”

„Da, ovde sam, Margaret.”

Monro se okrete i ugleda visokog koščatog muškarca koji se smeškao. „Artur Rankin”, predstavio se i rukovao s Monroom. Rodžersu je klimnuo glavom.

„Morate da oprostite Margaret”, reče Rankin vodeći ih k liftu. „Čovek se navikne na nju posle prvih pet godina.” Lift je imao čudan neprijatan miris i tek posle nekoliko sekundi Monro shvati da ga oko sebe širi sam profesor.

Lift se zaustavi na četvrtom spratu, a Rankin reče: „Nameravao sam da dođem ranije, ali prokleta kola nisu htela da upale. Zato sam prošao kroz park... u stvari, prijala mi je šetnja. Za promenu, ne pada kiša.”

Rankinova kancelarija je bila malena čaura, hartijama krcata, sva u belim, smeđim i sivim tonovima. Jedini niski prozor gledao je u sumorno betonsko dvorište. Ni traga od slavnih i prelepih šiljatih kula. Rankin skide kaput i raščisti hartije i knjige s dve stolice naspram stola. „Molim vas, sedite”, reče. „Izvinite zbog nereda... nikako ne stižem da ovo sredim.”

„U redu je, profesore. Niko od nas ne drži do krutih formalnosti. Imamo samo nekoliko kratkih pitanja”, uzvrati Monro i sede.

„Šta mogu da učinim za vas?”

„Zanimaju nas psihološki testovi sprovedeni na četrdeset sedam studentkinja krajem septembra prošle godine. Šta biste nam rekli o tome?”

Rankin je začas izgledao zbunjen. Imao je visoko čelo i, kada bi se namrštio, činilo se da nosi povez za glavu prekriven crvima. Zatim mu se lice razvedri. „Ah, mislite na testove Džilijusa Spensera.”

Monro je ćutao.

Rankin se brzo nakašlja i poče da pretura po hartijama na svom stolu. Zatim polako ustade i ode do zida s policama. Čučnuo je, digao veliku gomilu fascikli i odvojenih listova i prebacio je na sto. Liznuo je vrh prsta i počeo da rije po gomili. Prekinuo je posle nekoliko trenutaka.

„Da, znao sam da je tu negde.” Pružio je Monrou jednu zelenu fasciklu. „Spenser je bio pametan tip s mnoštvom dobrih ideja.”

„Bio?”, upita Rodžers.

„Da, napustio nas je pre Božića. Dobio je vrlo privlačnu ponudu iz Bostona. Mislim s MIT-a. (*Za Boston se kaže da je „američka Atina“. MIT je The Massachusetts Institute of Technology (Masačusetski tehnološki institut) sa sedištem u Kembridžu, Masačusets*)

„Šta je, u stvari, radio?”

„Specijalizovao se za koeficijent inteligencije”, reče Rankin i zagleda se kroz prozor u sivilo vidika. „Nije moja oblast, bojim se, malo suvoparno za moj ukus.”

„Na čemu su se zasnivali ti testovi?”, upita Monro žurno listajući stranice pred sobom.

„Imao je sopstveni sistem, dosta nekonvencionalan pristup... Verovao je da koeficijent inteligencije direktno određuje veza između dve moždane hemisfere, corpus callosum.(*Lat.: žuljevito telo, bela spojnica hemisfera velikog mozga*) Upoznati ste s idejom podeljenog mozga?”

Monro klimnu glavom. „Površno, kao laik.”

„Izgledalo je da istraživanja vršena šezdesetih godina ukazuju na to da su dve velikomoždane polutke vrlo različite. Levi mozak je analitička strana, desni je imaginativna, ’umetnička’ hemisfera. Kada je izneo tu ideju, Rodžer Speri je dobio Nobelovu nagradu.”

„A Džulijus Spenser je razvijao te teorije?”

„Bio je Sperijev učenik. Studirao je pod njegovim nadzorom na Kalteku (*The California Institute od Technology (Kalifornijski tehnološki institut) uobičajeno se naziva Caltech*) krajem osamdesetih.”

„Šta je, zapravo, radio doktor Spenser?”, upita Rodžers. „Kako je sprovodio testove?”

„Pa, sve vam piše ovde.” Rankin pokaza glavom na hartije koje su držali u krilu. „Vršio je istraživanje na uzorku od pedesetak osoba... mislim da se broj konačno sveo na četrdeset sedam. U toj fazi svi subjekti su bili mlade žene.”

„U toj fazi?”

„Sličan set testova sproveo je na mladićima mesec dana pre toga. Devojke su veći deo dana provodile u rešavanju pisanih zadataka za određivanje koeficijenta inteligencije, zatim u merenju fizičke manipulacije, analizi reakcije i refleksa i eksperimentima prostorne svesti. Uz to su kompletno telesno i moždano skenirane.”

„Telesno?”, namršti se Monro.

„Da, bio je to ključni element u Spenserovoj pretpostavci. Smatrao je da koeficijent inteligencije zavisi direktno od fizičkih parametara.”

„Šta je obuhvatao taj telesni pregled?”

„Pa, sada kad me pitate, nisam bio lično prisutan. Štaviše, tog dana uopšte nisam bio u Oksfordu. Ali Spenser je očigledno dobio odobrenje za svoj program istraživanja mesec-dva ranije. Da pogledam?”

Monro mu vrati fasciklu. „Da, da, evo, ovde piše. Prvenstveno skeniranje putem kompjuterizovane aksijalne tomografije u punom obimu, dakle čitavog tela. Ovde su vršena psihološka ispitivanja devojaka, a onda su išle u bolnicu Džon Redklif. Skupi pregledi, ali Spenser je vrlo uspešno pribavljao subvencije.”

Monro je ćutke prelistao materijal i predavao Rodžersu stranicu po stranicu.

„Dakle, pretpostavljam da Spenser nije radio sam?”

„Ne, ne. Uvek je bio ovde, naravno, odlično je nadzirao, s mnogo smisla za menadžment. Imao je tri asistenta za testove i onda još tri mlade žene na postdoktorskim studijama koje su obavljale, ah... telesne preglede.” Osmehnuo se policajcima iskrivivši usta. „Rezultate je analizirao mladi Bridžiz.”

„Bridžiz?”

„Malkom, Malkom Bridžiz... i sam je na putu da postane vrstan psiholog.”

„A Malkom Bridžiz radi ovde?”

„Da, ali većinu slobodnog vremena provodi u biblioteci Bodlijani, s upravnikom, profesorom Lajtmanom. Vrlo vredan mladić. Iskreno, ne znam kako se uklapa u sve ovo.”

„Je li sada tu?”

„Trebalo bi da bude. Čekajte da razmislim. Petak je.” On pogleda na sat. „Pozvaću ga.” Digao je slušalicu i ukucao tri broja. „Ne, nije još došao, bojim se.”

„Nema problema”, reče Monro i ustade. „Već ćemo stupiti u vezu s njim. Bio bih vam zahvalan ako dozvolite da ponesem ovaj dosije, doktore Rankine. Dobro ćemo ga čuvati i iskopirati.” „Da, da, svakako”, reče Rankin žurno. „Ima li još nešto...?” „Da, u stvari, imam još jedno pitanje, doktore Rankine. Znate li nešto o mladiću koji se zove Rasel Kaningam?”

Rankin ga tupo pogleda.

„Maločas sam ga video kako napušta parkiralište u vrlo razmetljivim sportskim kolima.”

„Kaningam? Da, da, zaista. Ne mogu da kažem da poznajem momka, on je brucoš. Viđao sam ga u kolima, naravno, ko nije?”, nasmeja se Rankin.

„Verovatno ste čuli za njegovog oca”, reče Rodžers.

„Kako da ne, kako da ne... Bibliotekar, čuveni filantrop. Kad smo već kod toga, mislim da je Bridžiz Raselov supervizor. Ali kakve to veze ima sa svim ovim?”

Monro se napravi da nije čuo pitanje i pruži mu ruku. „Hvala što ste nam posvetili toliko vremena, doktore Rankine. I hvala na ovome.” On kucnu po fascikli koju je držao pritisnutu uz grudi.

Monro i Rodžers izađoše na neočekivano jarko sunce. Iza parka su videli stative za ragbi i grupu igrača s kapuljačama, koja je trčala po terenu.

„Hoću pod hitno da vidim Malkoma Bridžiza u stanici”, reče Monro. „Vratite se u stanicu i prekinite Grina u poslu, šta godd a radi. Neka pregleda spisak onih devojaka. Hoću da znam njihove adrese i svaka mora da bude ispitana, razumete?” Rodžers klimnu glavom.

„U međuvremenu, ja odoh po nalog. Rekao bih da je vreme da odemo u malu posetu gospodinu Raselu Kaningamu, šta mislite?”

GLAVA 29
Oksford: 29. mart, 11.05

U zlatnim danima koje je opisivao Ivlin Vo, kada su Sebastijan Flajt i njegov plišani meca Aloišus došli u Oksford,(*Arthur Evelyn St. John Waugh (1903-1966) - britanski pisackoji se pročuo po satiričnim i mračnohumorističnim romanima.*

Lord Sebastian Flyte je lik iz romana Brideshead Revisited (Povratak u Brajdshed), koji je, i pored satiričnih tonova prema svetu britanske aristokratije, prožet temom katoličke božanske milosti i nostalgijom za zlatnom epohom engleskog plemstva) odlučili su da stanuju u nizu soba u prizemlju četvorougaonog bloka Tom, u Krajstčerču, gde se njegovo lordstvo odlučilo za svetlopepeljastoplave zidove i ukrasilo ih nežnim kineskim litografijama. Dobar deo stoleća kasnije, nekolicina studenata iz društvenog kruga koji se potpuno razlikovao od pripadnika Flajtove klase (ali je materijalno bila na istoj ako ne i višoj ravni) želela je veću nezavisnost od univerziteta. Zato su im roditelji kupovali stanove čija je cena dostizala i četvrt miliona funti, s pogledom na Červel i blizu svih udobnosti centra Oksforda.

Takva japijevska legla raspolagala su automatizovanim sistemom za usisavanje prašine (da se sobaricama olakša život) i podzemnim garažama za tri automobila. U svojoj prvoj godini na Oksfordskom univerzitetu, Rasel Kaningam je uživao baš u takvom luksuzu. Smatrao je to savršenim mestom za zabavu, stan koji u svakom pogledu odgovara jedincu jednog od najimućnijih britanskih preduzimača koji se obogatio ličnim naporom, Najdžela Kaningama - u snobovskim krugovima u Oksfordu (čiji su pripadnici ipak rado primali njegove donacije od više miliona funti) poznat pod nadimkom „bibliotekar". Ovaj epitet je uvek izgovaran s krajnjom ironijom, jer, mada je Kaningam nedavno bio finansirao izgradnju i popunu fonda najveće univerzitetske biblioteke, svako ko je nešto značio u Oksfordu, pretpostavljao je da su jedine knjige u Kaninagamovom domu crtanke za bojenje.

Kada ga je inspektor Rodžers pozvao iz svojih kola, parkiranih ispred Kaningamovog stana, Monro je bio na putu za policijsku stanicu. „Mislim da je bolje da i vi dođete ovamo, gospodine. Pomislili biste da vam je neko spojio rođendan i Božić."

Pet minuta kasnije Monro se zaustavi ispred ekskluzivne stambene zgrade kraj same Ulice Tejms i preko puta paba Izvor reke. Rodžers mu priđe čim je izašao iz kola.

„Samo pogledajte ovaj neviđen luksuz", promrmlja Rodžers. „Sa svojom platom inspektora ne mogu ni da sanjam o takvom stanu, a neki osamnaestogodišnji balavac dovozi ovamo prijateljice u svom prokletom morganu."

Monro se isceri. „Nikad ne bih pomislio da ste tako ogorčen tip, Džoše."

„Pa eto”, uzvrati Rodžers i odmahnu glavom. „Mislim da da tom malom skotu treba očitati lekciju.”

Monro zaškilji. Zurio je u njega. „Vodite me”, reče napokon i krenu za svojim potčinjenim k vratima stambene zgrade.

Dva uniformisana policajca sačekaše ih u hodniku ispred Kaningamovog stana. Monro i Rodžers pređoše preko poda od teraca i uđoše u veliku sobu za dnevni boravak, gde su čuli snimak Oskara Pitersona kako odjekuje iz dva prevelika zvučnika marke bang i olufsen.(*Bang & Olufsen je firma koja već decenijama proizvodi vrhunske audio i video uređaje kod kojih su savršene performanse udružene s kvalitetom izrade i besprekornim dizajnom*) Zid naspram ulaza bio je gotovo sav od stakla, s pogledom na Červel i šiljate vrhove oksfordskih kula od peščara. U prednjem planu, dva detektiva su videla osunčani toranj katedrale Krajstčerč. Bogzna zašto, u tome času Monro se seti priče o Oksfordu koju je čuo u vreme kada je sam studirao ovde. Navodno, piloti jedrilica i balona su rado nadletali grad ne zbog pogleda nego zbog ovdašnjeg stalnog povoljnog strujanja tople vazdušne mase. Šaljivo objašnjenje je bilo da topao vazduh proizvode dekani svojim puvakanjem, ali pravi razlog je ležao u činjenici da peščar odbija sunčevu toplotu.

Rasel Kaningam je sedeo zavaljen u crnu kožnu naslonjaču džordž nelson (*George Nelson (1908-1986), jedan od osnivača američkog modernizma, privlačio je najveću pažnju četrdesetih godina svojim inovativnim koncep- tima u dizajnu*) kraj prozora. Pored njega je stajao jedan policajac. Kaningam je bio visok, plav, lep i preplanuo (što je Monro saznao kasnije) na kratkom ali vrlo prijatnom skijaškom odmoru u Andori s kojeg se vratio dve nedelje ranije. U firmiranim farmerkama i crnom džemperu od kašmira, s izrezom u obliku slova V, bio je slika i prilika razmaženog milijarderskog sinčića. Kada je Monro ušao, on ustade ali mu glavni detektivski inspektor ne pokloni nikakvu pažnju, već s Rodžersom prođe kroz sobu u hodnik iza nje.

Iz hodnika su vodila troja vrata. Jedna su bila odškrinuta. Monro uđe za Rodžersom u malu sobu bez prozora, osvetljenu samo jednom slabom crvenom sijalicom na tavanici. Police su bile pune kutija s kompakt-diskovima. Na zidu pozadi nalazila su se dva monitora s ravnim ekranom, a ispred njih je bila mala konzola. Zid iznad monitora prekrivale su pornografske slike, izopačeni kolaž vezanih mladih žena, osakaćenih i unakaženih.

Monro se zagleda u taj prizor. Lice mu je ostalo bezizrazno i nije odavalo osećanja. Rodžers se nasloni na konzolu. „Naš dečko se ovde lepo zabavljao, nema šta”, reče suvo.

„Šta ovo zapravo predstavlja?”

„Poslednju reč tehnologije u oblasti sajber pornografije”, uzvrati Rodžers. „Svuda je rasporedio veb kamere... u sobama za devojke u koledžima, u kupatilima s tuševima pored sala za fizičko vaspitanje, u ženskim toaletima, u studentskim domovima u istočnom Oksfordu. I vodi urednu evidenciju.” On mahnu rukom na gomile diskova na policama. „Izgleda da smo pronašli zlato.”

„Mogučno”, uzvrati Monro. „Vodimo ga. Ostavičemo ovo ovde. Pošalji dva tehničara da pregledaju materijal, važi?” Monro se vrati u dnevnu sobu. Napregnuto je razmišljao. „Možda biste mi objasnili šta znači sve ovo”, obrati mu se mladić glasom karakterističnim za srednjoatlantsku oblast.

„Nadao sam se da ćete to učiniti vi, gospodine Kaningame.” Kaningam za trenutak obori oči, a zatim uputi Monrou ukočen nadmoćan pogled. „Detektive? Admirale...?” On neodređeno mahnu rukom.

„Samo GDI, gospodine. To jest, glavni detektivski inspektor... Monro.”

„Pa, GDI Monro, valjda imate nalog? Onaj drugi tip...” „Inspektor Rodžers.”

„Da, on mi je mahnuo nekim listom hartije ispred nosa pre nego što je počeo da pretura po mom stanu.”

„Oh da, gospodine Kaningame, imamo nalog. I uhapšeni ste. Tejlore”, oštro se obrati Monro uniformisanom policajcu koji je stajao pored Kaningama. „Vodi ga.”

Dok je Monro obaveštavao Kaningama o njegovim pravima, mladić se nesigurno nasmeja. „Strašno grešite. Grdno. Pretpostavljam da znate ko mi je otac.”

„Potpuno sam svestan te činjenice, gospodine Kaningame. Neka vas zbog toga ne boli glava. Dolazim za deset minuta, Tejlore”, reče Monro policajcu. „Postaraj se da propisno smestiš gospodina Kaningama.” I s tim rečima vrati se u hodnik.

GLAVA 30
Krojdon: 29. mart, 14.00

Po kišovitom danu, sahrana Čarlija Takera bila je turobna i natopljena bedom predgrađa. Bogosluženje je održano u betonskoj kapeli sagrađenoj početkom osamdesetih, nekoliko kilometara van Krojdona, južno od Londona. Okupilo se jedva desetakljudi. Žurno su izašli iz kola na svetlucavom asfaltnom parkiralištu, glave uvučene u kaput i dignutog kišobrana. Vazduh u kapeli prožimao je talas isparenja vlažne odeće, pomešan s mirisom uvelih ljiljana.

Kraće vreme pošto je otkriveno Čarlijevo telo, policija je polazila od pretpostavke da je izvršio samoubistvo. Ali onda su forenzički dokazi s mesta zločina nepobitno pokazali da on nije mogao da ispali smrtonosni metak. Islednici su poveli istragu o ubistvu.

Lora i Filip su stigli poslednji i sedeli su zajedno pozadi, ćutke slušajući snimljenu muziku orgulja, oboje zadubljeni u misli. Filip je slabo poznavao Čarlija. Za njega je on bio samo još jedno lice iz Oksforda, Lorin prijatelj. Sretali su se na zabavama i povremeno raspravljali o politici. Filip je podržavao levicu, što je manje-više bilo de rigueur (*De rigueur (fr.) - obavezno*) za studente osamdesetih, ali sećao se Čarlija kao vatrenog marksiste.

Lora se privikla na pomisao da je Čarli mrtav. Skoro nedelju dana ranije, kada joj je ta činjenica predočena tako surovo, bila je potresena do srži kostiju. Ne zato što su Čarli i ona bili osobito bliski, već stoga što je on predstavljao deo njene mladosti. Možda zato što ga je u proteldih dvadeset godina viđala tako retko, još ga je povezivala sa srećnim danima, s koledžom, slobodom, vremenom neposredno po završetku detinjstva, kada je, bar u sećanju, svet izgledao mnogo neviniji. Sada joj se činilo da njegovom smrću izgubila i jedan deo sebe.

Tek kasnije je nastupilo strašno osećanje jeze koje ju je sada prožimalo. Počeli su da joj se primiču smrt, ldanica i nasilje. Lora nije mogla da se odbrani od pomisli da je Čarlijeva smrt sigurno u nekoj vezi s njenom istragom.

Od povratka u Oksford ona i Filip ostvarili su samo neznatan napredak. Uverili su se da su ubistva iz 1851. izvršena baš u noćima kada su odgovarajuća nebeska tela ulazila u znak Raka, a petostruka planetarna konjunkcija je očekivana 20. jula te godine. Ondašnja ubistva su se od sadašnjih razlikovala jedino po tome što ubica nije počeo seriju zločina u vreme vernalnog ekvinocijuma, jer se konjunkcija planeta odigravala u drugo godišnje doba. Znala je da je sve to važno i da otklanja svaku sumnju u njenu teoriju. Pa ipak, osećala je da njihova istraga za sadašnjim ubicom tapka u mestu a sledeće ubistvo je bilo zakazano za sutrašnje veče, 30. marta.

Sahrana je bila sumorna. Zvuci sintetičkog hora koji je otpevao dve himne blago su se razlivali iz zvučnika na tavanici, a jedva čujno mrmljanje bilo je najveći doprinos okupljene pastve. Dok su zvuci druge himne zamirali, nosači sanduka pažljivo su podigli Čarlijevo telo i odneli ga napolje do mrtvačkih kola. Ožalošćeni su polako ustali iz crkvenih ldupa i pošli k vratima.

Napolju su mrtvačka kola krenula i grupa ih je pratila koračajući kroz park sa spomenicima vijugavom stazom do dela s manje grobova i do sveže iskopane rake.

Kada su u povratku Lora i Filip prošli pored kapele i gotovo stigli do svojih kola, začuše da neko trči za njima. Okrenuše se i videše neku mladu ženu u dugačkoj beloj haljini kako usporava da bi se zaustavila. Bila je niska, mršava, tamnosmeđe kose koja joj je slobodno padala do struka i činilo se da nije starija od dvadeset pet godina. Imala je krupne plave oči, lice male vile, tanke obrve i lep nosić. Lora je videla da je plakala. Nije bila našminkana, ali oči su joj bile zakrvavljene, a podočnjaci su izgledali modri.

„Vi ste Lora i Filip, je li?”, upita ona.

Lora klimnu glavom.

„Ja, ja sam bila Čarlijeva, ovaj, Čarlijeva prijateljica. Zovem se Sabrina.” Ona pruži ruku i pri tom se osvrte, kao da proverava da li ih neko gleda. Jedan sredovečan par koji je prisustvovao službi prođe kraj njih i Sabrina sačeka da se udalje van dometa glasa.

„Zamoljena sam da vam dam ovo.” I ona spusti neki malen hladan predmet u Lorinu šaku.

Bio je to ključ.

„Stavite ga u džep”, reče Sabrina tiho ali odlučno.

„Ko...?”

„Čarli, naravno. Znao je da je u nevolji. Molim vas, samo slušajte”, prošaputa Sabrina. „Čarli je naročito voleo Njutnovu biografiju. Naći ćete je u njegovom stanu, Ulica Čepstou broj dva, Nju kros. Morate tamo otići danas. Njegov brat će sutra izjutra doći da sredi stvari koje je posedovao i da podmiri kiriju. Broj je na ključu. Sada moram da idem. Srećno.” I s tim rečima ona se okrete na peti i žurno udalji.

Trenutno ošamućeni, Lora i Filip je jednostavno pustiše. Čim se povratila, Lora htede da krene za devojkom. Ali Filip je zadrža.

„Mislim da treba da je ostavimo na miru.”

Čarlijev stan se sastojao od dve male sobe i nalazio se u uskoj ulici blizu glavnog puta u prometnom Nju krosu, u južnom Londonu. U kući koja je nekada verovatno smatrana velikom bilo je šest stanova. Lora i Filip su tamo otišli pravo sa sahrane i parkirali kola u Ulici Čepstou, nekoliko ulaza dalje. Slabo osvetljenim vijugavim stepeništem popeli su se na drugi sprat.

Stan nije bio tako zapušten kao što je Lora očekivala. Čarli se potrudio da prikrije malter koji se krunio i sveopštu otrcanost boravišta s malo boje za krečenje i ukusno uokvirenim reprodukcijama. Nameštaj je bio jeftin i star. Verovatno ga je zatekao u stanu kada se uselio, ali je uložio novac u nekoliko tepiha i ukrasnih jastučića koji su mu malo popravili izgled. U tome se osećala ženska ruka. Sabrina je malo doterala stan, pomisli Lora idući po glavnoj sobi. Na jednom kraju se nalazio osnovni kuhinjski nameštaj, a na drugom televizor i police s knjigama. Ona zaviri u malu spavaću sobu, iz koje se prelazilo u malecno kupatilo. Stan je bio prožet jakim mirisom duvana i alkohola.

„Bože, osećam se kao da narušavam nepovredivost stana”, izusti Lora tiho.

„Pa, rekao bih da to i radimo”, iskezi se Filip.

„Ježim se.”

„Oh, hajde, molim te. Sabrina nam je jasno stavila do znanja da je Čarli želeo da dođemo ovamo. Nemoj da te grize savest, Imao je poverenja u tebe.”

„Da, i vidi šta mu se desilo posle susreta sa mnom.” Lora se svali na pokretnu stolicu ispred malog radnog stola. Na stolu je bio kompjuter, a pored njega su se nalazili gomila papira i pepeljara puna opušaka. „Njutnova biografija”, nastavi Lora i pokaza na policu s knjigama pored televizora. „Hoćeš li da pokušaš s ovom? U spavaćoj sobi je još jedna.”

Filip je odmah pronađe. Seli su za mali drveni sto u kuhinjskom delu sobe i otvorili knjigu tako da je gledaju oboje. Naslov je glasio Isak Njutn: Biografija jednog maga, a pisac je bio Lijam Etvič.

„Čarli je naročito voleo ovu knjigu”, reče Lora setivši se Sabrininih reči. Zatim dodade. „Na ključu je neki broj.” Bio je to broj 112.

„Broj stranice, pretpostavljam”, reče Filip i prelista knjigu do sto dvanaeste stranice.

Pošto su preleteli pogledom prva dva pasusa, skoro istovremeno su opazili anomaliju. Nit u jednom redu jednostavno se gubila. Poslednji deo rečenice je glasio: stanica Padington, fah 14, Džefova žurka, slatka p.

Filip ustade i priđe prozoru. Izgledalo je da se napolju sivilo zgrada meša sa sivilom neba. Počelo je vreme najživljeg saobraćaja i na Nju kros roudu bio je veliki zastoj. Na kraju ulice, četiri kolone automobila nisu se micale i pozni popodnevni vazduh se punio izduvnim gasovima. Nije primetio besprekorno čistu crnu tojotu, parkiranu preko puta.

„Znači li ti ovo nešto?", upita on.

„Da, znači mi", uzvrati Lora. „Hajdemo." Ona gurnu knjigu pod pazuho. „Hoćeš li da voziš ti ili ću ja?"

Stanica Padington je bila udaljena jedva deset kilometara u vazdušnoj liniji od Nju krosa, ali probijali su se kroz saobraćaj skoro sat i po, od čega im je dvadesetak minuta oduzeo zastoj kod Pal mala, izazvan radovima na Pikadiliju. Sunce je zašlo još četrdeset minuta ranije, dok su se približavali Temzi iz pravca juga, a kada su skrenuli u Ulicu Prejd, napadan sjaj neonskog svetla, crvenog i žutog kao limun, samo je još jače isticao bezbojnu jednoličnost oronulih zgrada i fasada s tragovima vazdušnog zagađenja na obe strane ulice u kojoj su se nizale radnje za prodaju jeftinog džinsa i automati za pip-šou za prolaznike.

U staničnoj zgradi talas ljudi ih ponese kroz veliki hol. Lični ormarići i sefovi nalazili su se između šaltera za prodaju karata i kafane Kamjuter bru. Ispred svakog sefa je bio mali panel s grupom numeričkih tastera.

„Pa hoćeš li mi najzad otkriti kombinaciju i šta znači 'slatka p', Lora?", upita je Filip.

Ona uzdahnu. „Smem li da prećutim?"

„Ne smeš."

Lora se leđima nasloni na zid sa sefovima gledajući reku putnika koji su se vraćali kući s posla. Okrenuvši se sefu broj 14 promrmlja: „To mi je nadimak... bar me je Čarli tako zvao." Filip frknu.

„Prvi put smo se sreli na jednoj žurcid u Oksfordu, hiljadu devetsto osamdeset druge. Bilo je to u jednoj velikoj kući s više stanova na Banberi roudu, čiji su vlasnici bili roditelji momka koji je studirao na našoj godini, Džefa... mislim da se zvao Džef Taunsend. E, od te noći Čarli me je zvao 'slatka p'."

„'Slatka p'?"

„Na žurlđ sam nosila jaknu od paunovog peija."

Filip se zagleda u nju s nevericom i posle nekoliko trenutaka prsnu u smeh.

„Bilo je to davno."

Ozbiljan izraz njenog lica natera ga da se još žešće zacereka.

„Oprosti”, uspe najzad da izgovori, a lice mu se uozbilji. „Samo slika tebe u peiju paunice bila mi je prosto...”

„Neodoljiva?”

„Pa jeste.”

„Novi romantičari su bili na vrhuncu. Sećaš se? Ti si verovatno nosio svilene košulje i piratske čizme.”(*Modni trendovi u Velikoj Britaniji razdoblja 1982-1984*)

„Nikada nisam imao piratske čizme”, reče Filip uvređeno. Sada je na Loru bio red da se nasmeje. „I imao si onu strašnu malu kiku kada smo se upoznali.”

„Bio je to pravi konjski rep”, uzvrati Filip i iskrivi lice u grimasu. „U redu. Koja je kombinacija?”

Ona se napregnuto zagleda u grupu tastera i poče da pritiskuje brojeve. Filip je posmatrao. Jedan... devet... osam... dva. Ona zatim pritisnu taster „enter”, uhvati ručicu i povuče je.

U sefu je bio smotuljak hartije, vezan svilenom crnom trakom. Pored njega se nalazio jedan CD u providnoj kutiji od plastike.

Filip zavuče ruku u sef i izvadi predmete.

„DVD pretpostavljam”, reče. On odveza traku sa svitka. „I nešto što liči...” Poćutao je. „Dakle, ovo je zanimljivo. Čak i ja znam latinski dovoljno da ovo prevedem.”

U vrhu prve strane je pisalo: Principia Chemicum by Isaacus Neuutonus.

Dok su krivudali napuštajući London i vozili su na zapad, prema Oksfordu, Lora i Filip jedva da su izgovorili reč ili dve. Saobraćaj se malo razredio i za dvadeset minuta su stigli na put A40, koji će ih odvesti do autoputa i etapu od osamdeset kilometara do kuće. Bili su utonuli svako u svoje misli i oboje su u duhu pratili nit onoga što su znali, ali nijedno od njih još nije bilo spremno da to podeli s drugim. Filip je vozio, a Lora je za to vreme proučavala Njutnov dokument. Bio je ispisan sitnim, preciznim krasnopisom, a tekst je uglavnom bio na nekom stranom jeziku ili pažljivo kodiran do te mere da je ostavljao utisakbulažnjenja. Prošaran rečenicama na latinskom, vrveo je od podvučenih reči, čudnih simbola, tabela i karti naizgled nasumice razbacanih po strani. Onda, kada su gradska svetla ostala za njima i kada su zaronili u tamnu jednoličnost autoputa i prijatan seoski predeo s obe strane puta, postalo je suviše mračno za čitanje.

„Ovo je očigledno fotokopija”, reče Lora. „Ali šta, do đavola, znači?”

„Žao mi je što nisam bio pažljiviji na časovima latinskog jezika kad mi je bilo trinaest godina”, reče Filip.

„U stvari, ja dosta dobro vladam latinskim, ali ovo je prava jezička zbrka. I šta znače svi ovi simboli i kodirana mesta? Liči mi na škrabotine nekog šizofreničara.”

„I za ime sveta, otkud Čarliju Takeru kopija dokumenta koji je pisao Isak Njutn? Spisa za koji nikada nisam čuo?”

„Ni ja. Naravno, napisao je Principia Mathematica, ali...” Lora posegnu na zadnje sedište i zgrabi Njutnovu biografiju koju su uzeli iz Čarlijevog stana. Uključila je svetlost u kolima i počela da je prelistava. „Biografija jednog maga”, izustila je tiho. „Sećam se kada je ta knjiga izašla. Izazvala je burne polemike, je li?”

Filip je izgledao zbunjen.

„To je revizionističko delo... Predstavilo je Njutna kao nekog ćaknutog čarobnjaka. Sada se sećam”, dodala je i kucnula prstima po otvorenoj knjizi. „Autor je zastupao tezu da jeNjutn bio strastveni alhemičar.”

„Da”, prihvati Filip. „Sada se i ja sećam. Knjiga je objavljena pre nekoliko godina. Čitao sam prikaz u Tajmsu.”

„Njutn nije bio samo alhemičar”, primeti Lora i diže pogled s knjige. „Izgleda da je bio ogrezao u crnu magiju. Evo šta ovde piše: ’Njutn je bio adept crnog čarobnjaštva. Dokazi za ovu iznenađujuću činjenicu mogu se naći u spisima koje je krio sve do smrti. Njegovi sledbenici su ih držali u tajnosti u strahu da ne ukaljaju ogroman naučni ugled tog velikana. Tek hiljadu devetsto trideset šeste godine, pod pokroviteljstvom ekonomiste i naučnika koji se bavio Njutnovim životom, Džona Mejnarda Kejnsa, ti dokumenti su ponovo otkriveni... više od milion reči o temama iz okultizma od divinacije do alhemije’”

„Dakle, on je objavljivao svoja legitimna naučna dela, ali je rizičan materijal držao dalje od radoznalih očiju?”

„Očevidno. Nije smeo da dozvoli da svet sazna o njegovom interesovanju za okultizam. To bi mu uništilo karijeru.”

„I ti misliš da ova knjiga, Principia Chemicum, može da bude jedno od njegovih tajnih dela?”

„Nisam još sigurna.” Lora potraži indeks u biografiji koju je držala u krilu. „Sva svoja dokumenta je pisao na latinskom, jer je u to doba tako bilo uobičajeno. Ali čudno je što je koristio latinizovanu veziju svog imena. Ali... Aha”, reče ona trenutak kasnije. „Slušaj... ’Njutnovo najslavnije delo, Principia Mathematica, ne prati, nažalost, Principia Chemicum - konačni rad u kojem bi izložio svoja

alhemičarska otkrića. On nam ostavlja znake i nagoveštaje, ali ne i rukopis u kojem bi izneo svoj uspeh u stvaranju mitološkog kamena mudrosti. I to iz jednostavnog razloga što, kao ni stotine istraživača pre i posle njega, Njutn, uprkos svom neverovatnom daru, nikada nije postigao svoj konačni cilj. Nije stvorio kamen koji bi mu pokazao način dobijanja zlata iz prostih metala; nije mu bio ponuđen večni život i nikada nije prisno razgovarao sa svevišnjim, bar ne za života.'"

Nekoliko minuta kasnije ušli su u prokop za Čilterns i povezli se dugačkom strmom nizbrdicom ka prelazu iz Bakingamšira u Oksfordšir. U mraku su videli malo od veličanstvene panorame koju je nudila dnevna svetlost, tepih od zakrpa obrađenih polja koji se pružao u nedogled.

Lora zatvori knjigu, ugasi svetlost u kolima i uključi radio. „Jesi li raspoložen za muziku?"

Pritisnula je dugme za memorisanu stanicu, označeno brojkom jedan, i čula samo šum. Isto se desilo na dvojci i trojci. Na četvorci kola ispuniše moćni akordi saundtreka Van Halena iz sredine osamdesetih. Filip poče da neobuzdano trese glavom. „Da, bejbi..." Lora pritisnu dugme broj pet i smanji jačinu tona. Iz zvučnika se

p rosu kakofonija atonalnih zvukova. „Mora da je Radio tri", reče Filip. „Koncert za tri sudopere i vibrator, valjda?", našali se. „Za boga miloga, da slušamo Van Halena."

„Ni u snu", nasmeja se Lora. Pređe preko nekoliko francuskih radio-stanica na dugim talasima, lokalne nezavisne stanice koja je emitovala rep-muziku i stiže do Radio Oksforda, po svoj prilici, na sam kraj vesti.

„... Vođa estonske delegacije, doktor Vambola Kusk, saopštio je da je sastanak bio vrlo uspešan i izrazio nadu da će Evropska komisija ostati pri svojim ranijim stavovima." Nastala je pauza.

„ A sada prelazimo na lokalne vesti. Policija je sve zabrinutija zbog nestanka profesora Džejmsa Lajtmana, upravnika biblioteke Bodlijane. Jutros oko deset njegova napuštena kola su pronađena u Noram gardenu, u severnom Oksfordu. Policija kaže da nema znakova borbe i da je profesor ostavio svoju akten-tašnu na suvozačkom sedištu i ključ u kontakt-bravi. Na kraju ovog programa daćemo broj telefona za sve koji nekom informacijom mogu da pomognu policiji u dolini Temze."

GLAVA 31
Oksford: 12. avgust, 1690. blizu ponoći.

Nekoliko časaka Džon Vikins je mislio da će se obeznaniti od vrućine i bola. I pored umirujućeg melema Roberta Bojla i brižne nege, opekotina na ruci bolela ga je gotovo koliko i tog jutra, a glavobolja, koja mu je zadavala muke ceo dan, tek je neznatno popustila.

On, Bojl i Huk prošli su kroz lavirint i sada su zadihani stajali u hodniku koji je vodio u središnju odaju. Samo su jednom, i to namah, ugledali tri čoveka ispred sebe, onda kada su stupili u vinski podrum u koledžu Hertford. Njutn, Du Duije i još jedna zakukuljena prilika koju nisu mogli da prepoznaju, ušli su u splet laguma pre njih i nestali.

Sada su u odaju ušli članovi tajnog udruženja okupljeni oko Njutna i upućeni u njegove mračne tajne. Tračak svetlosti prodirao je odande kroz vrata koja su ostavili odškrinuta.

Napolju se tri Čuvara priljubiše uz vlažni, ljigavi zid hodnika nastojeći da pritaje dah. Utulili su baklju, jedinu koju su imali, i spremili se da delaju. Iz odaje su čuli samo glas nekog čoveka koji je izgovarao skoro nerazgovetne reči magijske formule, a duge monologe s vremena na vreme prekidale su nerazumljive propratne fraze u tri glasa. Niz Vikinsova leđa curkom je vijugao znoj, a vlažnom šakom je stezao dršku gvozdenog sečiva. Zdesna mu je stajao Huk tiho kunući, lica i tunike oblivenih znojem. Bojl, sleva, izvuče mač iz kanija. Zrak svetlosti iz odaje pade na oštricu i odbi se tako da Vikins nejasno vide starčev profil. Zurio je preda se, u vrata, a svaki mišić mu je bio napet. Dok ga je Vikins gledao, Bojl se odvoji od zida i u tri dugačka, brza i nečujna koraka primače se odaji. Stigavši do nje, dade znak ostaloj dvojici. Oni pređoše isto rastojanja, a Bojl širom otvori vrata. Sva trojica upadoše u sobu isukanih mačeva.

Smrad terpentina, znoja i ljudskog mesa, teška sparina i zbrkani tonovi grešnog pojanja dočekaše ih kao udar na čula. Tri člana Njutnovog tajnog udruženja, u kapuljačama i teškim crnim i sivim plaštevima od satena stajali su ispred pentagrama na samom kraju odaje. Prilika u sredini dizala je malu crvenu sferu.

Element iznenađenja je bio na strani Čuvara, a Bojl je rešio da to ne proćerda. Bacio se na čoveka sa sferom, zgrabio za ga vrat i odvukao od pentagrama. Sfera od rubina pade na pod i otkotrlja se po kamenu da bi se zaustavila u podnožju

pentagrama. Bojl natera čoveka da ustane i pritisnu mu mač uz grlo. Dve druge prilike u plaštu stajale su kao oduzete kada su im Huk i Vikins priskočili i zapretili im mačevima čiji su vrhovi bili udaljeni samo koji centimetar od lica pod kapuljačama.

Bojlov stisak popusti i on silom okrete zarobljenika. Čuli su kako čovek reži pod kapuljačom. Ali bio je nemoćan. Bojlov rapir mu se nalazio pod adamovom jabučicom. „Skidajte kapuljače, sva trojica", naredi Bojl.

Nijedan od njih se ne pomeri. „Skidajte kapuljače", ponovi Bojl. Nije povisio glas, ali sada je to izgovorio s otrovnom žestinom.

Njutn polako posluša. Duge sede kovrdže ostadoše mu zalepljene uz oznojeno lice. Kroz zavesu od kose, crne oči su mu buktale od besa i gnušanja. „Šta zamišljate da ste, bogamu?", prošišta on. „S kakvim pravom dolazite ovamo?"

Bojl ne trepnuvši podnese Njutnov pogled. „Za razliku od vas, ja imam sva prava da budem ovde, profesore Njutne", uzvrati on.

Njutn se zlobno nasmeši, a vlažne bore na licu mu se produbiše. Ličio je na karikaturu Mefistofela.

„Vi remetilačka budalo!", prošišta on. „Ja sam ovde gospodar. Samo ja razumem reči mudraca. Ja sam jedini pravi naslednik Svetlosti, Staze, Puta."

S bledim osmehom bez i trunke radosti, koji je jasno govorio koliko malo ceni Njutnovo mišljenje, Bojl reče: „Džone, Roberte, da vidimo koga imamo ovde."

Ne odmičući vrh mača od grla dve prilike u plaštu, Huk i Vikins im skidoše kapuljaču i odstupiše.

„Džejms? Moj brat Džejms?" Bojl se zatetura unazad. „Šta...?" Lice starca se od šoka pretvori u kamenu masku. Izgledao je izgubljen, oduzet.

Bila je to prilika koju je Njutn čekao. On s urlikom nasrnu napred, ščepa Bojla za zglavak i natera ga da ispusti mač, koji zazveča udarivši o pod.

Njutn se jedini kretao brzo. Izgledalo je da su ostala petorica konzervirana u želatinu. Ali pribraše se posle nekoliko časaka, i odaja se najednom ispuni telima koja su kretala, zveketom čelika i promuklim kricima.

Njutn se okrete i hitro pokuša da se dočepa sfere od rubina. Međutim, Vikins ga uhvati za ručne zglobove i obojica padoše. Zaslepljen besom, Vikins je Njutna čupao za kosu i terao ga da vrišti. Gurnuo je mač Njutnu pod grlo.

„Izdao si moje prijateljstvo!", vikao je Vikins Njutnu pod grlo. „Verovao sam ti."

Ali, i pored sveg besa, Vikins se kolebao šta dalje da radi. Isak Njutn mu je bio izložen na milost i nemilost. Jedan ubod mačem, pomisli Vikins, i život tog čoveka će se završiti, i po podu će se proliti njegova krv. No nije ga ta namera dovela ovamo. Mada je sada mrzeo Lukasovog profesora, Vikins nije bio ubica. U tom času ugleda sferu. Zgrabi je levom rukom i gurnu pod tuniku. Zatim natera Njutna da ustane, sve vreme mu preteći mačem, prislonjenim uz grlo, i poče da odstupa k ostalima. Ali kako nije video kuda ide, saplete se o jedan visoki teški čirak i opruži se koliko je dug.

Njutn se baci da Vikinsu otme mač. Trenutak kasnije držao ga je u ruci i osvrnuo se po odaji. Oči su mu buktale, sva čula napregnuta, a nagon za samoodržanjem ulivao mu je nenadmašnu snagu.

Nekoliko koraka dalje, Bojl je uhvatio svog brata za grlo i pritisnu ga uza zid. Pod pretnjom Hukovog mača, Nikolas Fatio du Duije, stajao je kraj njega i dahtao od besa.

„Džejmse, Džejmse... kako si mogao?”, upita Bojl hrapavim glasom.

„Veliki brate Roberte”, isceri se ovaj. „Roberte, koji si uvek pokušavao da mi zameniš oca... poštedi me licemerstva. Nije mi potrebno.”

„Ali zašto?”, prošaputa Bojl. „Zašto?”

„Ne znaš, Roberte? Zaista? Ne znaš?”

Bojl polako odmahnu glavom.

„A kuda sam drugde mogao da odem, dragi brate? Kako da se takmičim s tobom? S čovekom koji baca tako dugu senku.”

Bojl se trže kada i sam oseti vrh rapira na potiljku.

„Baci mač”, prošišta Njutn. „Odmah!”

Bojl posluša i okrete se. Du Duije i Džejms Bojl su još stajali pred nepokolebljivim Hukovim rapirom, a Vikins je navrat-nanos ustao. Pohitao je da se dočepa Bojlovog mača s kamenog poda.

„Još jedan korak i rasporiću ga!”, vilcnu Njutn.

Vikins nastavi da prilazi.

„Ne šalim se.” I on gurnu vrh mača u Bojlov vrat, pustivši mu krv.

Vilcins zastade. „Gorećeš u paldu zbog ovoga.”

„Ne, varaš se, stari prijatelju”, uzvrati Njutn mirno. „Jer Gospod zna da su mi pobude časne.” On duboko uzdahnu. „ A sada, daj mi sferu.”

„Nemoj, Džone”, prostenja Bojl.

„Ne obaziri se na staru budalu. Daj mi sferu. Odmah. Poslušaj ili ću ga ubiti, kunem se!”, viknu Njutn.

Vikins lagano zavuče ruku u tuniku i prsti mu se sklopiše oko sfere od rubina.

„Ne! Nemoj!”, preklinjao je Bojl. „Bolje je da umrem...”

Vikins izvadi sferu. Baš u tom času Huk, koji je pazio na Du Duijea i Džejmsa Bojla, iznenada okrete mač k Njutnu. Njutn uoči pokret krajičkom oka i trže se. To je bilo dovoljno. Robert Bojl zari zube u Njutnovu šaku. Njutn vrisnu, ali nekako uspe da zadrži mač.

Uz kletvu, Njutn se okrete i poseče Huka po ramenu. Zatim uteče, nestade u tami hodnika.

Vikins krenu za njim, ali ga Bojl zadrža. „Džone, Džone, pusti ga. Nikad ga nećeš pronaći u lavirintu. Moramo se postarati za ono što je ostalo, za sferu i dokumenta.” Glas mu je zvučao umorno i beskrajno utučeno. „Moramo da razmirsimo ovu groznu mrežu i osiguramo budućnost. Čim izađeš na površinu, jaši u Kembridž što brže možeš. Stigni tamo pre Njutna... i spali sve.”

GLAVA 32
Oksford: 29. mart, 21.05

Po povratku kući, dok se Lora popela na sprat da uzme vuneni kardigan, Filip je potpalio vatru u agi i pristavio vodu za čaj. Nekoliko minuta kasnije sedeli su u sobi za dnevni boravak, gde je u kaminu počela da se razgoreva vatra.

„Gotovo sam siguran da Lajtmanov nestanak nema nikakve veze s ubistvima”, reče Filip pijuckajući vreo čaj. „Mislim da je to čista slučajnost.”

Lora ga bezizrazno pogleda. „Ne vidim kakva bi veza bila mogućna, ali sve je tako... pa... čudno.”

Filip slegnu ramenima. „Jesi li imala utisak da je Lajtman bolestan ili uznemiren? Je li mogao da napravi neku ludost?” Lora odmahnu glavom.

„Je li patio od depresije?”

„Ne znam. Poslednjih godina retko sam ga viđala. Izgledao mi je sasvim priseban. Zašto? Misliš daje jednostavno napustio kola i otišao?”

„Događa se.”

„Naravno. Ali baš Lajtmanu?”

„Ili je otet?”

Lora diže pogled sa šolje čaja. „Bogzna, Filipe. Ali ko...?” „Mislim da ćemo saznati uskoro. Policija neće dozvoliti da ovo prođe tek tako. Lajtman je zvezda u Oksfordu i jedan od najbogatijih ljudi u Britaniji.” On diže DVD koji su uzeli iz sefa broj 14. „Hoćemo li?”

Nekoliko trenutaka čulo se pucketanje pre nego što je ekran zasvetleo, a na njemu se pojavila slika Čarlija Takera, koji je sedeo na stolici i zurio pravo u kameru. Iza leđa su mu bile police s knjigama, a na podu pored stolice videli su pepeljaru. Uvlačio je dim iz cigarete. Izgleda da je snimao samoga sebe; ugao nije bio sasvim prav, a ni osvetljenje nije bilo najbolje.

„Zdravo, Lora, lutko. Pa, bar se nadam da ti ovo gledaš.” On se kratko i nervozno osmehnu u kameru. „Kad ovo primiš, biću ili mrtav, ili negde u inostranstvu”, nastavi.

Lora oseti kako joj se srce steže.

„Činjenica je da mi je život u opasnosti”, produži on. „Nema mnogo vremena za objašnjenja, a imam mnogo šta da ti kažem. Mrsko mi je da te izlažem opasnosti, ali kad si onomad došla kod mene, imao sam utisak da si se... ovaj, već zaglibila do grla, pa...”

„U redu, odakle da počnem? Hm, da vidimo... Očigledno si otvorila sef broj četrnaest na Padingtonu i imaš Njutnov tekst. Pretpostavljam da se iščuđavaš otkud to kod mene. Istina je da sam neko vreme bio upleten u poslove one grupe koju sam spominjao... znaš, kruga okultista...

„Govorim u prošlom vremenu, jer se nadam da sam se iščupao. Vidiš, uvukli su me protiv moje volje. Imali su dokaze o mojim političkim aktivnostima osamdesetih godina, koji su me teretili... a vlasti dugo pamte, naročito u vezi s onim što sam tada radio.” Čarli se zaverenički osmehnu. „Ali čim provalio prave namere grupe, odmaglio sam. Nisam hteo da imam nikakve veze s tim.” Cigareta mu je dogorela do filtera i i zastao je da izvadi drugu iz džepa. Pripalivši je na opušku, duboko je uvukao dim i odbio ga u vidu oblaka.

„Čuj.” Čarli se uzvrpolji na stolici. „Verovatno ne možeš da uhvatiš ni glavu ni rep u ovome što pričam. Daj da počnemo od početka.” On se nakašlja.

„Vratimo se hiljadu šeststo godina unazad u doba Aleksandrijske biblioteke. Jedna velika naučnica, ujedno upravnica biblioteke, bila je žena po imenu Hipatija. Hipatija je bila cura i po; ne samo što je bila jedan od najobrazovanijih umova svog vremena, već je izazvala i pravu buru odbijanjem da prihvati mnoge dogme tada pomodnog hrišćanstva koje je osvajalo svet. U njoj su gledali jeretika i najzad ju je grupa, oh, tako pobožnih hrišćana živu odrala.” Čarli se izveštačeno osmehnu.

„Hipatija je bila adept okultizma. Hiljadu godina posle vremena u kojem je živela proglasili bi je za belu vešticu. Čuvala je neke od najvrednijih predmeta poznatih civilizaciji. U biblioteci su se nalazili i retki rukopisi koji su se bavili svim vidovima tajnih znanja, i crnom i belom magijom, a u njenom posedu su bila dva najveća alhemičarska blaga poznata ljudskom rodu, smaragdna tabla i sfera od rubina. “

„Smaragdna tabla je, naravno, znamenita. Vekovima su je smatrali za središnji stub alhemijskih zakona. Ona alhemičaru nudi neku vrstu ’uputstva za upotrebu’, koje mu je neophodno pri radu. O sferi od rubina zna se mnogo manje. Glasine o tom predmetu kolale su u svetu hermetizma od Hipatijinog doba naovamo, ali retko je ko video sferu, a još su ređi oni koji imaju predstavu o sili koju ona poseduje. “

„U noći uništenja Aleksandrijske biblioteke, trinaestog marta leta gospodnjeg četiristo petnaeste, Hipatija se postarala da smaragdna tabla bude izneta iz grada i prebačena u Evropu, gde ju je vekovima štitilo jedno tajno društvo alhemičara. U međuvremenu, sferu od rubina je sakrila u skrovište u temeljima biblioteke. Godinu dana kasnije, njen otac, Ekumenije, uzeo je taj dragoceni predmet i preneo ga u Englesku. Tamo su ga dočekale vođe jedne male grupe adepata, koji su sebe nazivali Čuvarima, grupe čije tajne potiču još iz starog Egipta, od prvih alhemičara, i u čije su veštine Hipatija i Ekumenije bili potanko upućeni. “

„Čuvari su sferu od rubina sakrili u tajnu zasvođenu odaju do koje se stizalo samo kroz podzemni lavirint. Sagradili su ga blizu svog sastajališta i osigurali tako dapristup imaju samo oni koji poseduju tajno znanje da prođu niz ispita. Gotovo hiljadu godina kasnije na tom mestu je izrastao grad Oksford. “

„Sfera od rubina je ostala u tom skrovištu do sedamnaestog veka, kada je Kristoferu Renu poveren zadatak da sagradi Šeldonovo pozorište. On je otkrio lavirint, ali nije preduzeo ništa u vezi s tim. Međutim, nekoliko decenija kasnije, Isaku Njutnu, možda najvećem alhemičaru svog vremena, a možda i svih vremena,

dopala su šaka ključna uputstva o tome kako da nađe sferu, koja je prošla kroz ruke jednog drugog alhemičara dva veka ranije, čoveka po imenu Džordž Ripli.”

Čarli diže pogled sa stolice i dunu dim ka kameri.

„Malo je falilo da se to završi katastrofom. Sfera poseduje zaista zastrašujuću moć, a Njutn je bio genije, opsednut idejom da po svaku cenu otkrije tajne univerzuma. Sa sferom je dobio priliku da ispuni svoj san.”

Čarli poćuta za trenutak i ugasi cigaretu. „Verovatno se pitaš oko čega se diže tolika prašina. Zašto je sfera od rubina tako dragocena. Zašto je toliko važna da su neki ljudi bili spremni da žrtvuju život kako bi je zaštitili. I zašto su ubijali da bi je se dočepali. Pa, sfera je ključ za otkrivanje kamena mudrosti i eliksira života, što je konačni san alhemičara. Niko zaista ne zna ko je načnio sferu. Stara je u najmanju ruku kao rana egipatska civilizacija i ima pretpostavki da ne potiče iz ovog sveta. Čitanjem napeva koji su zapisani u vidu neprekidne spirale na površini sfere, adept može da prizove đavola da beživotni sadržaj suda za topljenje pretvori u mitski i toliko željeni kamen.

„Dakle, ne zameram ti, Lora, ako misliš da je sve ovo veliko sranje. Ali nezavisno od toga da li veruješ ili ne da se pomoću sfere od rubina može dozvati đavo, ima onih koji u to veruju, i danas, u Oksfordu, grupa moćnih alhemičara pokušava da to dokaže. Oni nemaju sferu, ali raspolažu nekim tajnama koje su im potrebne.

„I pretpostavljam da pokušavaš da dokučiš kakva je veza između Isaka Njutna u sedamnaestom veku i ove grupe u dvadeset prvom. Možda se pitaš zašto ti dajem kopiju Njutnovog tajnog šifrovanog dela, a moraš da shvatiš i kakva je moja uloga u svemu tome i zašto mi je život u opasnosti.

„Vidiš, Njutn je bio prethodnik današnje grupe. On je svoje tajno udruženje nazvao Red crne sfinge. Obrazovao je takozvano Grešno trojstvo sa svojim ljubavnikom, lekarom Nikolasom Fatiom du Duijeom, i njihovim zajedničkim poznanikom Džejmsom Bojlom, mlađim bratom velikog Roberta Bojla. Veza između Njutna i njegovih prijatelja i današnjeg Reda crne sfinge leži u konjunkciji planeta. Njutn je uspeo da se dočepa sfere od rubina otprilike osamnaest meseci pre konjunkcije pet nebeskih tela hiljadu šeststo devedesete. U vreme sledeće konjunkcije profesor Miliner je saznao nešto od tajnih znanja Reda i okušao sreću. Danas, Red pokušava da ponovi Njutnov eksperiment.

„A šta je potrebno za taj eksperiment? Pretpostavljam da si to već shvatila. Sfera od rubina nalaže adeptu da skupi pet organa, svaki od neke mlade žene u

tačno navedeno vreme. Na mesto svakog organa stavlja se metalni novac, drevni egipatski arhanon, s prikazom pet žena... pet žrtava. Ovi organi se čuvaju i koriste u unapred diktirano vreme. Stavljeni na vrhove pentagrama, oni su nezaobilazni za izvođenje obreda koji će, ako bude uspešan, prizvati đavola i navesti ga da otkrije tajnu stvaranja kamena mudrosti.

„Njutn i njegovi prijatelji su uspeli da sakupe pet organa pošto su ubili pet mladih žena u Oksfordu. Te organe... srce, mozak, par bubrega, žučni mehur i jetru... održali su prema tehnici koju su upotrebljavali prvi članovi Reda, egipatski alhemičari, obučeni u veštini mumifikacije i konzerviranja. Bila je to Du Duijeova specijalnost. On je do tančina proučio postupak i dao je sve od sebe da podražava drevnu tehniku. Trebalo je da obred održe u jednoj odaji ispod biblioteke Bodlijaneu delu lavirinta Čuvara. Njutn i njegovi prijatelji su stigli do te odaje kroz tajni prolaz u vinskom podrumu koledža Hertford, nedaleko od Bodlijanske biblioteke. Prethodno su morali da reše ispite koje su zadali Čuvari u petom veku, ali te prepreke su savladali relativno lako, jer je Njutn pronašao sva potrebna obaveštenja u rukopisu Džordža Riplija. Njutna su Čuvari sprečili da ostvari svoj naum, doslovce u poslednjem času.

„Na osnovu onoga što sam načuo o njima, Čuvari su još tajnije društvo od Reda crne sfinge i bili su uspešniji sve dosad. U Njutnovo vreme čuvare je predvodio Robert Bojl... Da, ima ironije u činjenici što je njegov brat Džejms bio ključna figura u Njutnovoj grupi.

Robertu Bojlu su pomagali Njutnov veliki rival Robert Huk i čovek po imenu Džon Vikins, Njutnov najbliži saradnik i sustanar, čovek koga su ubacili na Kembridž kao mladog studenta s isključivim zadatkom da motri na Njutna.”

Čarli se prodorno zagleda u kameru. „Iza ubistava mladih žena u Oksfordu stoji današnji Red crne sfinge. Jedan od članova je uvežbani ubica, čovek poznat samo kao ’akolit’. Oni skupljaju organe i održavaju ih, a ovog puta im je na raspolaganju tehnologija dvadeset prvog veka. Namera im je ista kao što je bila Njutnova i Milinerova... da izvedu okultni obred u vreme konjunkcije Marsa, Venere i Jupitera sa Suncem i Mesecom. To će se desiti trideset prvog marta, prekosutra, u trinaest časova i trideset četiri minuta.

„A kalcve veze imam ja sa svim tim?” Čarli se pomeri na stolici pre nego što je odgovorio na sopstveno pitanje. „Sećaš li se moje posete Njujorku, Lora? Bio sam tamo kao predstavnik tajnog Reda. Vidiš, Red dvadeset prvog veka nikada

nije imao sferu od rubina. Osim Čuvara, samo su Isak Njutn i njegovo društvo videli ili dotakli taj čudesni predmet još od Hipatijinog vremena. A kada im je tajno društvo razbijeno hiljadu šeststo devedesete godine, sferu je vratio i sakrio Robert Bojl. Uz to, uništeni su svi Njutnovi spisi o tom predmetu. Svi izuzev jednog kratkog kodiranog dokumenta pod naslovom Principia Chemicum, čija je kopija sada kod vas.

„Taj dokument sam pribavio u Njujorku, po nalogu Reda. Znali su gotovo pouzdano da ne mogu da se dočepaju sfere u vreme konjunkcije, a bez nje će svi njihovi napori biti uzaludni. Ali vođa reda, čovekkoga nikada nisam sreo i čiji identitet ostaje nepoznat, saznao je da postoji Njutnov rukopis koji sadrži podatke pored ostalih, linearnu verziju zapisa."

Bilo je vreme za novu cigaretu. „Dozvoli da objasnim. Rekao sam da na sferi postoji zapis. Sastoji se od niza egipatsldh hijeroglifa utisnutih u spiralu oko sfere od jednog njenog pola do drugog. Tvorcima sfere bilo je izuzetno stalo do toga da znanje skriveno u zapisu ne dopre ni do koga osim do posvećenih. Zato su koristili vešt oblik enkripcije poznat kao steganografija drugim rečima, fizički kod. Što znači da poruka, formula koja se izgovara prilikom obreda, mora da se čita na sferi praćenjem simbola uspravno, od vrha ka dnu, a ne oko spirale. To je drevni postupak, zvan skitale.

„Ako imaš sferu, stvar je jasna, ali imali su je samo Njutn i čuvari. Dokument koji sam našao u Njujorku, Njutnov rukopis, sadrži kopiju zapisa prevedenu na latinski, ali zapisanu u linearnom obliku, što je čini manje-više neupotrebljivom. Studirao sam matematiku, sećaš se? I specijalizovao sam se za enlcripciju. Vođa sadašnjeg reda je to znao. Ponudili su mi posao koji nisam mogao da odbijem. Nisam imao pojma šta smeraju bar dok nisam dobio rukopis.

„Utrošio sam gotovo godinu dana da dešifrujem linearni zapis. Nedostajao mi je podatak o veličini sfere. Da sam to znao, mogao sam da linearni zapis opet pretvorim u spiralu i čitam uspravne redove da odgonetnem poruku. Jedina druga mogućnost da se kod razbije, bila je korišćenje najsavremenijih metoda dekripcije uz upotrebu vrlo skupog kompjutera. Dobio sam potrebnu opremu i.. „ pa, ostatak je ovde." Čarli se kucnu po glavi. „Genijalnost ima svoje dobre strane."

„Dok sam pokušavao da razbijem kod, bio sam pod stalnim pritiskom predstavnika Reda. Ali postarao sam se da saznam što je moguće više o tome šta oni nameravaju da urade s kodom. Nikada nisam uspeo da utvrdim ko su članovi.

Ni ko im je vođa. Sve je rađeno preko kurira i kodiranih mejlova. Ali, čim sam otkrio njihove planove, rešio sam da se izvučem.

„Dostavio sam im dekripciju pre samo dve nedelje. Ali ono što Red ima sasvim je beskorisno. Oni to ne shvataju, pa nastavljaju da ubijaju. Ako neko ne spreči Red, još dve mlade žene umreće u sledeća dvadeset četiri sata."

Čarli zamišljeno odbi gust oblak duvanskog dima. „Lora, sada sve zavisi od tebe. Nadam se da možeš da osiguraš pomoć ljudi kojima veruješ. Malo šta mogu da učinim da ti pomognem, osim da ti kažem šta sam saznao, pa eto i tih podataka.

„Mada Njutn nije raspolagao tehnologijom potrebnom da se očuvaju organi za obred, imao je nekoliko prednosti nad sadašnjim Redom crne sfmge. Najpre i najvažnije, imao je sferu. Dakle, kada su ih čuvari razbili hiljadu šeststo devedesete, Red je izgubio skoro sve svoje protokole - a Bojl i ostali su se postarali da neprobojno zatvore tajni ulaz u lavirint iz koledža Hertford. Čuvari su stvorili novi ulaz, čiju ćeš lokaciju morati da odgonetneš na osnovu drugih znakova koje ti dajem. On vodi kroz dugačak tunel do prvobitnog lavirinta ispod biblioteke Bodlijane.

„To znači da se Miliner hiljadu osamsto pedeset prve suočio s tri ozbiljna problema. Nije imao sferu, ali je radio prema nekoj tajanstvenoj kopiji linearnog zapisa, verovatno kopiji koju je Bojlov brat Džejms uspeo da sakrije od Čuvara hiljadu šeststo devedesete. Dalje, nije imao jasnu predstavu o tome kako da sačuva organe koje je počeo da skuplja u Oksfordu i, najzad, nije znao kako da uđe u lavirint jer ulaz iz koledža Herford više nije postojao. I, naravno, nije znao tajne Čuvara, pa prema tome ni gde je novi ulaz otvoren posle Njutnovog vremena. Da to prebrodi, Miliner je učinio nešto zaista izvanredno. Godinama je znao za kilometre i kilometre laguma ispod Bodlijanske biblioteke. Ti tuneli su stvarali veliku podzemnu mrežu još u viktorijansko doba. Kao veliki poznavalac okultizma i tradicija Reda crne sfinge, imao je dosta jasnu predstavu o tome gde se nalazi drevna odaja u kojoj treba održati obred. Dakle, finansirao je male građevinske radove... tačnije, razgradnju, čiji je cilj bio povezivanje s tunelima najbližim onima koji vode k odaji. Ovaj posao je izveden krajem četrdesetih godina devetnaestog veka, a nesrećni inženjer koga je Miliner angažovao nađen je obešen mesec dana pošto je završio posao. Policija je verovala da se ubio."

Čarli se zakašlja i, kada je jednom počeo, nije mogao da se zaustavi. „Bože", reče posle nekog vremena. „Zaista moram da se oslobodim ove proklete navike." Zatim nastavi: „Čvrsto sam uveren da današnji članovi Reda nemaju pojma kako bi

stigli do odaje kroz lavirint čuvara, ali imaju Milinerov prolaz koji potpuno zaobilazi lavirint. Nemoguće je bez karte ući u odaju s površine ili proći kroz lagume, a koliko mi je poznato, postoji samo jedan primerak i red ga krije kao oči u glavi.

„Dakle, stigao sam skoro do kraja ovog čudnog monologa", reče Čarli i duboko uzdahnu. „Nadam se da sam ti malo razjasnio predistoriju. Želeo bih da sam s tobom da ti pomognem, ali... pa, mogu samo da ti ponudim neke tragove. Ovaj DVD sadrži i dragocene informacije koje će ti pomoći. Čim se ova poruka završi, stavi disk u kompjuter. Moraćeš da dešifruješ moju poruku lične prirode za tebe, Lora, što će sprečiti svakog drugog da je razbije. Kada savladaš tu prepreku, dobićeš podatke potrebne za prevod Njutnovog rukopisa i iz kojih ćeš saznati gde je sadašnji ulaz u lavirint. Posle toga ćeš biti manje-više prepuštena samoj sebi. Nemam pojma kakva je odbrana Čuvara niti kako se prolazi kroz lavirint rešavanjem tri ispita koji potiču iz davnina. Nažalost, mada ih je sam Njutn uspešno savladao pomoću Riplijevog rukopisa, a kasnije to ponovio sa Du Duijeom i mlađim Bojlom, u svom spisu nije ostavio gotovo nikakve podatke o lavirintu.

„Zbogom, Lora. Nadam se da ću, dok ti ovo čitaš, još biti živ i sunčati se na nekoj egzotičnoj plaži. Kad se sve završi, možda ćemo se sresti i pričati o starim danima, baš kao onda u Njujorku. Ćao, slatka p."

Slika na ekranu nestade. Kada je Džo otvorila vrata i ušla u sobu, Filip i Lora su bili tako udubljeni u misli da je nisu ni čuli.

Lora diže pogled. „Oh, zdravo, zlato", reče rasejano.

„Dobar program?", upita Džo digavši obrve.

„Poruka od Čarlija."

Džo zbunjeno pogleda majku očigledno ne shvatajući šta to znači.

„Snimio je ovo pre svoje smrti. I objašnjava vraški mnogo", reče Lora, pritisnu daljinski da ponovo reprodukuje snimak na DVD-u.

„Pa, šta čekamo?", upita Džo kada su odgledali snimak. „Da probamo na kompjuteru."

Filip stavi DVD u drajv, a ekran se osvetli i na njemu se pojavi kratka poruka:

Unesi 1 i odgovori.

Filip pritisnu taster 1 i pojavi se novi red teksta:

LORA, DOPALO TI SE ONO VEČE

Filip diže obrvu i okrete se da pogleda Loru. „Pa?"

„Pa, šta? Šta bi to trebalo da znači, do đavola?”

„To je trag lične prirode koji je spominjao Čarli. Odgovor bi morao da bude nešto što je jasno samo tebi.”

„Jeste li ti i Čarli...?”, poče Filip.

„Oh, molim te.”

„Pa samo sam... ”

„Sigurno je mislio na Njujork”, reče Lora. „Tada sam ga prvi put videla uveče u poslednjih dvadeset godina. Otišli smo u Hari ’s gril, u zapadnoj Trideset četvrtoj ulici.” Ona ućuta za trenutak i smeteno se zagleda u ekran pokušavajući da se seti te večeri.

„Šta je u tome bilo tako posebno?”, upita Filip.

„Creme brulee je bio fantastičan.”

„Da pokušamo”, reče Džo.

Filip ukuca creme brulee i ekran za trenutak ostade prazan, a zatim se pojavi nova poruka:

TOPLO, ALI ŽAO MI JE.

OSTAJU TI JOŠ SAMO DVA POKUŠAJA.

„Sranje”, uzviknu Filip.

„Šta? Mislila sam da je to”, prošišta Lora i okrete se svojoj ćerci. Džo slegnu ramenima. „Suviše lako, očigledno.” Zatim privuče stolicu i nagnu se preko Filipa. „U redu, imamo još dve prilike i to je to.Ovog puta moramo biti pažljiviji.”

„ Ali to je nemoguće”, reče Lora. „Može da bude bilo šta.”

„Da, ali u pitanju je lični kod, mama, nešto što bi morala da pogodiš iz prve.”

„Zato sam i predložila creme brulee, Džo...”

„U redu”, reče Filip. „Da razmislimo. Čarli te upućuje na trag rečenicom: DOPALO TI SE ONO VEČE. Na šta bi drugo mogao da cilja? Jesi li sigurna da se to odnosi na veče u Njujorku?”

„Kako mogu da budem sigurna, bogamu?”, uzvrati Lora u kojoj je raslo osećanje nesigurnosti i obeshrabrenja.

„Mislim da si na pravom putu”, reče Džo. „Čarli to i kaže... TOPLO... što mora da se odnosi na veče u restoranu. Ali kod može da bude creme ili brulee ili cb... bilo šta.”

Sekund-dva svi su ćutali. Džo je izgledala izgubljena u mislima. Lora je provlačila prste kroz kosu i zurila u ekran

„Mislim da si u pravu”, reče Filip najzad. „Može da bude bilo šta, ali Čarli te je uputio posle prvog pokušaja. Možda nam treba više informacija.”

„Da, ali onda nam ostaje samo još jedan pokušaj.”

„Imaš li bolju ideju?”, upita Filip.

„Samo časak”, reče Lora iznenada. „Ako omanemo u tri pokušaja, možemo li da ponovo ubacimo DVD i pokušamo iznova?” „Sumnjam. Sigurna sam da će se izbrisati”, reče Džo. „Ili će se samouništiti kao u Nemogućoj misiji.”

„Oh, sjajno.”

„Mislim da je tata u pravu. Bez dodatnih podataka možemo da nagađamo celu noć. Da pokušamo nešto drugo i nadamo se najboljem.”

„Ne zvuči vrlo naučno”, reče Filip.

„A da stavimo samo brulee?” predloži Džo.

Lora slegnu ramenima. „Možda.”

Filip ukuca reč. Trenutak kasnije pojavi se nova poruka:

KAMENUJ ME, LORA. TREBALO BI DA OVO REŠIŠ KAO DA OD ŠALE!

IMA SAMO PET SLOVA, LUTKO.

„Do đavola”, uzviknu Lora i uzdahnu stisnuvši zube. Onda iznenada pljesnu rukama. „Ne, ne, naravno, pa to je...”

„Šta?”

„Sada se sećam. Taman kada smo se spremili da jedemo creme brulee, iz stereo-uređaja u restoranu čuli smo pesmu Brown Sugar

Roling Stounsa. Čarli se našalio zbog te slučajnosti: creme brulee - smeđi šećer.” Ona se nagnu preko Filipovog ramena da ukuca pet slova.

„Trenutak, Lora”, okrete se Filip i pogleđa je. „Šta ćeš da kucaš?”

„Pet slova, naravno... kao što je kazao Čarli. To mora da bude STOUN, je li? A osim toga, šta je suština svega? Šta traži Red crne sfinge? Šta je pokušavao da dobije Njutn?” Pre nego što iko od ostalih stigao da otvori usta, Lora ukuca pet slova i pritisnu enter’. Ovog puta ekran se zamrači Onda se iznenada na njemu pojavi reč

ČESTITAM.

Lora odahnu, jer joj je laknulo. Ponovo pritisnu taster ’enter’ i ekran se osvetli s novom, mnogo složenijom porukom, koja se sastojala od jednog reda reči i serije brojeva.

CRNO, BELO, ŽUTO, CRVENO, NJUJORK

3,5, 12
67498763258997
86746496688598
97684795900082
08736047437980
73849096006064
87474877345985
47932768480950

Ispod ovih brojeva bio je blok teksta sačinjen od stotina slova bez razmaka.

„Je li ovo sve?”, upita Filip i pomeri sadržaj ekrana nadole, ali nije bilo ničega više.

„Znaš”, reče Džo, „tvoj prijatelj Čarli Taker je neka vrsta legende na katedri matematike.” Ona dade znak Filipu da se makne i ustupi joj mesto.

Lora se osvrnu k njoj. „Pa, kada je na DVD-u sebe nazvao genijem, nije preterao.”

„Kome pričaš. Profesor Norington, naš predavač teorije skupova, seća se Čarlija iz vremena kada je prvi put predavao na Oksfordu. Norington je radio za CIA i MI5 pre transformacije u univerzitetskog profesora - bio je kriptoanalitičar - i tvrdi da je Čarli bio jedini matematičar koga je sreo, a koji je umeo da izradi takve kodove da čak ni on, Norington, nije uspevao da ih razbije.”

„Da, ali Čarli je želeo da mi dobijemo ovu informaciju, je li?” „Naravno”, uzvrati Džo. „Ipak, to mu je bilo u krvi... nije mogao da nam je otkrije tek tako.”

„Super”, reče Lora i ode do sofe.

„Srećom, ti poznaješ još jednog genija...”, uzvrati Džo. „A moj specijalni izborni predmet na prvoj godini jeste teorija skupova... vrlo bitna u razbijanju kodova.” Ona savi prste tako da su joj zglobovi zapucketali i zagleda se u ekran. „A osobito volim izazove.”

GLAVA 33
Oksford: 30. mart, rano izjutra

„Mama... mama, probudi se.”

Lora otvori oči i vide Džoino lice iznad svoje glave. Ona žurno sede i prstima pritisnu slepoočnice. S uzdahom se nasloni leđima na jastuke sofe.

„Bože, koliko je sati?”

„Četiri i petnaest.”

„Gde je Filip?”

„Ovde.” Filip s poslužavnikom uđe u sobu za dnevni boravak. „Mislim da ovo treba svima nama.” Spustio je kafu na stočić ispred sofe. „Pogotovu Džo. Ti si prespavala ono najvažnije.” Lora se još nije bila rasanila. „O čemu govoriš, Filipe?”

Filip se osmehnu Džo. „Naša ćerka je razbila Čarlijev kod.” „Pa, razbila sam ga delimično”, reče Džo.

Lora se iznenada sasvim razbudi. Zgrabila je kafu i nagnula se napred na sofi. „Počni od početka i polagano”, reče ona.

Džo je u ruci držala snop hartije. „U početku sam pokušavala sve i svašta, ali bezuspešno. Morala sam da eksperimentišem. I tako sam počela da razmišljam o onome što je Čarli rekao o sferi od rubina. Pomenuo je skitale i odjednom mi je palo na um da je kod koji koristi na DVD-u takođe skitale. Druga indicija je bila broj tri zarez pet koji navodi posle spiska boja. Zatim sledi blokbrojeva”, nastavi ona. „Sedam redova po četrnaest naizgled nasumičnih prirodnih brojeva. Izgledalo mi je verovatno da tu postoji neka numerička kombinacija, neka važna sekvenca.

Zato sam odlučila da odštampam brojeve. Napravila sam valjak od hartije koji je imao tačno tri i po centimetra u prečniku.”

„I brojevi su se složili?”

„Nisu.”

„Šta?”

„Nije bilo tako jednostavno kao što sam u prvi mah mislila. Zbunila sam se. Ali onda sam opet pogledala poruku. Posle brojeva tri zarez pet sledi dvanaest, Njujork. Pretpostavljala sam da se Njujork odnosi na Čarlijevu posetu i da će se kasnije na neki način pokazati važnim.”

„Ali onda je Džo ispoljila pravu genijalnost”, prekide je Filip.

Džo se osmehnu ocu. „Laskanje i gvozdena vrata otvara, tata. Ipak, kad se sada osvrnem na to, vidim da rešenje problema bode oči. Njujork je font. Trebalo je da brojeve štampam u fontu Njujork, veličina dvanaest.”

„I to je uspelo?”

„Kao san.”

„Dakle, napravila si još jednu skitale.”

„Problem je bio što sam opet imala istih devedeset osam brojeva... sedam redova po četrnaest. Pokušala sam da pronađem neki očigledan obrazac, znaš... brojeve od jedan do sedam, na primer, ili nešto tako jednostavno, ali nije upalilo."

„I šta si uradila?", upita Lora.

„Izgubila sam ceo sat u lutanju od jednog ćorsokaka do drugog, recimo u dupliranju brojeva... tri i po, sedam, četrnaest... sigurna sam da je Čarli to uradio namerno, da odvuče pažnju onome ko traži rešenje. Ali, pošto sam shvatila da to ne vodi nikuda, počela sam da razmišljam o drugom delu poruke... bojama. Tu mi je pomogao tata." „Umem ja više nego da samo spremam kafu", reče Filip. „Milo mi je što to čujem. Ima grozan ukus", uzvrati Lora i napravi grimasu. „Samo se šalim... nastavi."

„Tata je uz pomoć kompjutera pokušavao da pronađe nešto o alhemijskim postupcima koje je opisao Čarli, a ja sam se za stolom uzdala u staru dobru hartiju i hemijsku olovku."

„Srećnim slučajem, baš kada je Džo tapkala u mestu, otkrio sam nešto o smaragdnoj tabli i šta su alhemičari pokušavali da urade sa zapisima na njoj. Na Internetu nije bilo apsolutno ničega o sferi od rubina, ali to se valjda moglo i očekivati."

„Hajde, onda. Kaži mi. Šta si otkrio?", upita Lora nestrpljivo.

„Veći deo toga je potpuno šašav", uzvrati Filip. „U radu alhemičara nije bilo doslednosti. Svi su bili opsednuti tajanstvenošću. Razumem šta je Čarlija privuklo toj oblasti. Suština je bila u kodovima i tajnom jeziku, jer je svaki alhemičar pokušavao da svoje tajne sačuva od drugog. Izbegavali su ma kakvu razmenu informacija i svaki je svoja otkrića tumačio drukčije. Zapisi koje su ostavljali za sobom naj češće su bili u potpunoj suprotnosti s radovima drugih. Pa ipak..." On duboko uzdahnu i protrlja oči. „Imali su i neke dodirne tačke. Najpre, svi su svoje eksperimente započinjali jednostavnim kompletom hemikalija koje su mešali i zagrevali da vide šta će se desiti. Drugo, gotovo svi alhemičari su kao izvor podataka koristili tekstove sa smaragdne table. Iz toga su izvodili neku vrstu 'recepture'. Kada bi zagrejali mešavinu hemijskih sastojaka, videli bi da se u gotovo svim slučajevima ponavlja isto. Menjali su boju. Šema je uvek bila ista... crna mešavina bi pobelela, pa požutela, pa pocrvenela."

„Ah."

„Da, zbilja, ah", reče Filip.

„Međutim, ni to me nije pomerilo s mrtve tačke”, reče Džo i naceri se. „Nateralo me je jedino da se usredsredim na boje u Čarlijevoj poruci i pitanje u kakvoj su vezi s Čarlijevom tabelom brojeva... Bilo je očigledno da ih Čarli nije sastavio slučajno. U kriptoanalizi sve ima svrhu, a Čarli je... bio je majstor.”

„U redu, i šta si učinila?”

„Ništa naročito, samo sam buljila u valjak s brojevima”, odgovori Džo. „A onda sam odjednom videla.”

„Šta si videla?”

„Brojeve četiri, četiri, četiri, šest u jednoj koloni duž skitale.”

„Reč crno - četiri slova, belo - četiri slova, i tako dalje?”, upita Lora.

„Tako je. A to se, majko, zove ključ.”

„Hvala ti, Džo. Nisam Homer Simpson.”

„Tekstualni blok je niz uputstava”, prekide ih Filip i pruži Lori odštampanu stranicu.

NAJPRE UPOTREBI ISTI KLJUČ DA DEKODIRAŠ NJUTNOV DOKUMENT. PREVEDI FORMULE KOJE SE RECITUJU U MAGIJSKOM RITUALU... BIĆE TI MOŽDA ZANIMLJIVE. DIJAGRAM POKAZUJE LAVIRINT ISPOD BODLIJANE. ULAZI SE PREKO POTOKA TRIL MIL, VRATA U ZIDU SU ŠEZDESET TRI KORAKA OD ZAPADNOG ULAZA. U DNU STRANICE JE KLJUČNI CITAT: TREBAĆE TI KASNIJE. MNOGO SREĆE!

„Fantastično, Džo!”, uzviknu Lora. „Dobro. Sada je red na mene.” Ona skoči sa sofe. „Njutnov dokument, Filipe, molim te”, reče. „I još mnogo tvoje izvrsne kafe.”

Lora spusti jedinu stranicu na sto u trpezariji. Čarli je koristio uređaj za kolor fotokopiranje visoke rezolucije i na reprodukciji su se jasno videli svaki nabor i brazda izvornika. Imala je tamnu nijansu okera, uokvirenu belinom tamo gde je Čarli stavio spis na savremenu kartonsku pozadinu. Slova su bila siva, ali različitih tonova. Lora je pretpostavila da je Njutn koristio razna mastila i u nekom dužem periodu dopunjavao tekst. Oko rubova stranice bili su grubo iscrtani dijagrami i slike, simboli i formule. Lora se upita šta znače ovnujska glava, sunčev simbol i nekoliko grčkih slova...

U vrhu je pisalo: PRINCIPIA CHEMICUM by Isaacus Neuutonus, ispod čega su bila dva reda na latinskom.

„Podnaslov je jedino što otprve ima nekog smisla”, reče Lora, nagnuta nad hartiju, ruku skrštenih na stolu. „Pročitala sam ga još u kolima za vreme vožnje iz Londona.”

„Ima smisla?”, upitaše Filip i Džo u isti glas.

„Bože, gde ste se vas dvoje obrazovali? Ovde piše: ’Iz manuskripta adepta Riplija, dopunjeno mojim istraživačkim radom i nalazima. Prevod izvornog egipatskog teksta. ’ “

Ostatak stranice je bio podeljen na dva gotovo podjednaka dela. Prvi se sastojao od kompaktnog slovnog zapisa, sličnog tekstu koje je Čarli stavio na DVD. Ispod toga je bio jedan grubo iscrtan dijagram mreža povezanih linija koja je ličila na složeni lavirint. U dnu tog dijagrama niz linija je označavao put gotovo do kraja stranice. Pored toga je stajala jedna rečenica na prostom latinskom jeziku:

ALUMNUS AMAS SEMPER UNICUM TUA DEUS.

„Opet je na tebe red, mama”, reče Džo umorno.

„Da, to je malo čudna rečenica. Doslovce se može prevesti kao: ’Učenikuvekvoli... ovaj, jedino, mislim... tvog, svog... Boga’ Što je vrlo rogobatno, pa bi verovatno bilo bolje pročitati je otprilike ovako: ’Adept’... da, adept je bolje za alumnus... ’Adepte, voli uvek samo svog Boga. ’”

„’Adepte, voli uvek samo svog Boga’? Neka vrsta završetka poruke? Potpis na kraju dokumenta?”, nagađao je Filip.

„Mogućno je. Možda je to neka uopštena alhemičarska fraza kao što su ’Bog vas blagoslovio’ ili ’sve najbolje’, ko zna.” Lora slegnu ramenima. Ne vidim kako bi mogla da nam pomogne. Vratimo se prvom zapisu i poslužimo se ključem.” „Četiri, četiri, četiri, šest”, reče Džo. „Dakle, četvrto slovo, zatim osmo, dvanaesto i osamnaesto.”(*U originalu je sekvenca drukčija, jer engleske reči za boje (black, white, yellow, red) imaju drugi broj slova (pet, pet, šest, tri), što znači da se za dekripciju koristi ključ čiji je algoritam pet, deset, šesnaest, devetnaest, ali princip je isti*)

Dok su njih dve sistematski prorađivale tekst, Filip je zapisivao slovo po slovo na novom listu hartije. Posle nekoliko minuta uspeli su da izvuku devet redova.

„Opet na latinskom”, zaključi Lora. „Mogu da prevedem prvih nekoliko reči, ali nema razmaka.”

Posle dvadeset minuta razbili su neprekidni niz slova u jedan pasus na latinskom, koji je Lora prevela i zapisala na novom listu hartije.

Ti si Merkur moćni cvet,
Ti si najvredniji dike;
Ti si istočnik Sola, Lune i Marsa,
Ti si taložnik Saturna i vrelo Venere,
Ti si car, knez i kralj kraljeva,
Ti si otac ogledala i tvorac svetlosti.
Ti si poglavar i najveće i najkrasnije videlo.
Slava tebi.
Slava tebi, davaoče istine.
Mi tražimo, mi ti se molimo, mi te pozdravljamo.

„Trućanje", progunđa Filip.

„Možda, ali to je očigledno neki ritualni napev. Mogu samo da pretpostavim da je Red crne sfinge koristi da prizove hromog Dabu." „ A današnjem Redu je to potrebno za obavljanje obreda."

„I Čarli im je to dao u izmenjenom obliku", reče Filip.

„Ako je sve ovo besmislica, zašto se trudio da išta menja?", upita Džo.

„Zato što je bio vernik. Nikada nisam razumela kako je čovek Čarlijeve inteligencije mogao toliko da zastrani, ali eto, tako je. Za Čarlija je ova recitacija značila pravu formulu za prizivanje sotone, baš kao što je značila i za članove Reda. I Njutn je verovao u to... ali on je živeo u sasvim drugom dobu, u dobu u kojem su magija i veštičje moći bile prihvatane kao što mi danas prihvatamo naučna načela."

„Po meni mogu da veruju i u čudovište iz Loh Nesa", prihvati Filip. „Ali moramo da učinimo sve što je u našoj moći da sprečimo dalja ubistva. A ostaje nam tek nešto više od dvanaest sati do sledećeg."

Lora obrati pažnju na dijagram. „Ovo mora da je lavirint", reče. „Do kojeg može da se stigne... odakle?", upita Džo.

„Preko potoka Tril mil."

„Gde je to, zaboga?"

Lora pogleda Filipa i oboje se nasmejaše. „Sirotica, ovde je tek nekoliko meseci", reče Filip.

Džo zakoluta očima. „O mudraci, molim vas, prosvetite me drevnom istinom."

„Čuven je, Džo. To je potok koji teče iza grada od poljane Krajstčerč. Dugačak je oko kilometar i po. T. E. Lorens (*Britanski oficir za vezu Tomas*

Edvard Lorens (Thomas Edward Lawrence, 1888-1935) odigrao je vrlo značajnu ulogu u arapskoj pobuni 1916-1918. i ušao u istoriju kao „Lorens od Arabije“.) je u mladosti imao običaj da tamo vesla.”

„Zaista?”

„Da, a prema legendi, neko je dvadesetih godina tamo našao šajku s dva skeleta u viktorijanskoj odeći... Zaglavili su se tamo i umrli.”

„Strava”, reče Džo. „Zvuči kao sadržaj nekog trećerazrednog horor filma.”

„Ali bojim se da je jezivo istinito”, primeti Filip.

„I mislim da je vreme da i mi sami odemo tamo da ispitamo okolinu”, reče Lora.

GLAVA 34
Oksford: 30. mart, podne

Kada je glavni detektivski inspektor Džon Monro jednim zamahom ruke otvorio vrata i krupnim koracima ušao u policijsku stanicu, unutra je sve brujalo od živosti. U prijemnom odeljenju dva policajca su pokušavala da obuzdaju nekog pijanog mladića sa žuto- crnom fudbalskom maramom i neukusnom vunenom kapom s kićankom.

Čim se Monro približio pultu, policajac Hornet mu objasni: „Grupa navijača je stigla vozom iz Votforda. Pijani ko majke.” Monro ne reče ništa, nego samo gurnu neke papire preko pulta ka dežurnom policajcu. „ A tu je i gospodin Bridžiz, u sobi broj tri. Ovde je već pola sata.”, nastavi Hornet. „Javila se i jedna svedokinja u vezi s Lajtmanovim nestankom. Stara dama misli da je videla kako dva čoveka uvlače profesora u kola ispred njene kuće u Noram gardensu. Evo izveštaja.”

Monro mu nemo zahvali pokretom ruke i krenu kroz hodnik koji je iz glavne prostorije za prijem vodio u unutrašnjost stanice. Okrznuo je pogledom izveštaj, ali je odlučio da odloži čitanje. Ušao je u sobu za razgovore broj tri i zatekao Malkoma Bridžiza kako sedi za stolom ispod prozora u dnu sobe. „Gospodine Bridžize, žao mi je što ste čekali.”

Mladić se pridiže na sedištu.

Monro se umorno svali u stolicu preko puta. Nagnuo se napred, nalaktio na sto i protrljao oči. „Profesor Lajtman... poznajete li ga dobro?”, upita.

Izgledalo je da se Bridžiz oseća nelagodno. „Da, da. Ja, ovaj, pomažem mu u biblioteci.”

„A kod kuće?”

„Da, dobro plaća.” Bridžiz se osmeli da to proprati kratkim osmejkom.

„Jasno mi je”, reče Monro, čije lice ostade bezizrazno. „Kada ste ga videli poslednji put?”

„Sinoć oko sedam, u njegovoj kući u...”

„Znam gde stanuje, gospodine Bridžize.”

Bridžiz se nervozno nakašlja. „Ima li novih podataka o njegovom nestanku?”

Monro odmeri mladića s druge strane stola. Ovaj je imao tamno odelo i bio uredno odeven, ali dugačka kosa, namazana briljantinom, samo je pojačavala njegov mrtvački izgled. Nezdrava mršavost i neobično bleda koža kao da su govorili da mu ne prija suviše dug boravak u biblioteci i laboratorijama.

„Otkada poznajete profesora Lajtmana?”

„Oko dve godine. Sreo sam ga dok sam radio na doktoratu iz filozofije. Pre toga sam bio u Kembridžu.”

„Razumem. A Rasela Kaningama? Koliko dobro poznajete njega?”

„On je na prvoj godini, jedan od mojih štićenika u praktičnoj obuci. Da budem iskren, nije bogzna kakav student... suviše ga privlači razonoda. Kakve veze ima Kaningam sa svim ovim?” „Koliko ga dobro poznajete?”

Bridžiz za trenutak poćuta. „Ne znam ga dobro. Dolazi u moju kancelariju jednom u dve nedelje da bih pratio kako napreduje. I s vremena na vreme se sretnemo na fakultetu. Zaista ne mogu da kažem da je moj tip.”

Monro diže obrvu. „Čudna primedba.”

„Iskreno govoreći, mislim da gubi vreme na Oksfordu. Trebalo bi da nešto radi u Sitiju. Mislim da je ovde zahvaljujući tati. Ljudi kao što je Najdžel Kaningam šalju sinove u Oksford da bi poboljšali sliku o sebi. On je trofejni sin.” „Dakle, momak vam se ne dopada?” „Nisam to rekao. Samo...”

„Ne podnosite takve kao što je on.”

„Ne bih čak rekao da ih ne podnosim... Ljudi kao što je Kaningam jednostavno me ne zanimaju.”

„U redu”, uzdahnu Monro. „Možete li mi reći gde ste bili u vreme nedavnih ubistava?”

„ŠTA?” Bridžiz je izgledao iskreno zgranut. „Mislio sam da me zovete da bih vam pomogao da pronađete profesora Lajtmana.”

„Tako je. Ali istražujemo sve mogućne veze. Rasel Kaningam je osumnjičen....”

„Zaista?”

„... a vi ste radili s njim. Uz to radite i s profesorom Lajtmanom. Možete li mi reći gde ste bili između dvadesetog i dvadeset prvog marta od pola osam uveče do tri izjutra?”

Bridžiz se igrao ušnom resicom. „Dvadesetog sam bio u Londonu ceo dan... u ponedeljak, je li? Išao sam na sastanak Kraljevskog društva psihologa na Pal malu.”

„A kada ste se vratili u Oksford?”

„Oko deset ili pola jedanaest uveče, mislim. U pola osam sam bio u sali s najmanje još pedeset psihologa.”

„Kakva užasna pomisao. A šta je sa noći u sredu, dvadeset drugog marta? Jeste li tada bili u Oksfordu?”

Bridžiz kratko pogleda na sto. „Sredom uveče u pola osam nadzirem grupu na praksi, pa ostajem duže na Odseku za psihologiju, do četvrt do devet ili devet.

„U poslednju sredu ste držali čas?”

„Da.”

„A čas traje jedan sat?”

Bridžiz klimnu glavom.

„Je li vas neko video posle pola devet?”

„Bilo je još ljudi po završetku časa. Rankin je otišao ranije, oko osam, mislim. Prošao je pored laboratorije i imalo smop opričali. Studenti po pravilu odlaze čim se čas završi, ali bilo je još nekoliko osoba na postdoktorskim studijama.”

„Razumem. Dakle, tehnički ste mogli da ubijete drugu i treću žrtvu.”

Bridžiz preblede. „Otkud vam ideja da čak i nagovestite nešto tako blesavo?”

„Vaša kancelarija je na samo pet minuta vožnje kolima od mesta zločina.”

„Ali to je besmislica! Mnogo mesta je udaljeno samo pet minuta kolima. Zašto bih ikoga ubio? S kakvim motivom...?” „Smirite se, gospodine Bridžize. Ne kažem da ste vi ubica. Samo sam primetio da ste mogli da ubijate.”

Bridžiz je posmatrao Monroa sa sve većim neprijateljstvom. „Ima li još nešto što biste me pitali, glavni detektivski inspektore?”

„Ne, hvala, gospodine Bridžiz. Zasad nemam više pitanja. Bili ste vrlo predusretljivi.” Monro ustade. „Ipak, mogli biste da učinite još nešto za nas. Da li biste bili tako ljubazni da dozvolite da vam uzmemo uzorak DNK?”

Čim je Monro izašao iz sobe za razgovore broj tri, jedan mlađi forenzičar uđe s kompletom za ispitivanje DNK i priđe mestu gde je sedeo Bridžiz.

U hodniku je sada bilo mirnije. Dva fudbalska navijača su zadržali u ćeliji, a ostali su vraćeni u Votford tri sata pre početka utakmice u Hedingtonu. Na putu za svoju kancelariju Monro se zaustavi kod glavnog pulta.

„Hornete?”, pozva mladog policajca koji je sedeo za kompjuterskim terminalom.

„Da, gospodine?”

„Kako teku razgovori sa studentkinjama?”

Hornet proveri u velikoj beležnici na pultu. „Grin, Metson i Tompson vode paralelne razgovore u sobama četiri, pet i sedam.

Ispitali smo...”, proveri on i pređe prstom niza stranu, „... da vidim... deset, jedanaest... četrnaest devojaka uključujući one tri koje su sada ovde.”

„U redu.” Monro zadobova prstima po beležnici, obuzet svojim mislima.

Monro se vrati u svoju kancelariju, zadovoljan što može da se ogradi od celog sveta. Uznemirilo ga je sve što se desilo. Nije delio ushićenje svojih podređenih koji su smatrali da materijal pronađen juče u Kaningamovom stanu nesumnjivo dokazuje da je kriv. Momak je očigledno duševno poremećen, ali to ne znači da je ubica. Zločinac koji je ubio tri devojke i Sajmona Veldinga zacelo je profesionalac, ne neko perverzno bogato derište koje ne zna šta će od duga vremena. A šta reći o Bridžizu? Taj tip deluje vraški nervozno, ali možda je takav po prirodi. Glavni detektivski inspektor nije stekao čvrst utisak da Bridžiz nešto krije.

Bridžiz je mogao da izvrši kasnija ubistva, rasuđivao je Monro. Ali šta to vredi? Valjda je jasno da je sva ubistva izvršila ista osoba. Ako Bridžiz nije kriv za prvi zločin, to ga oslobađa sumnje.

Monro onda razmisli o tome šta su dosađ otkrili forenzičari. Provera komadića kože i plastike nije dala nikakve rezultate. Zatim imaju krvav trag na mestu drugog zločina, ali u policijskoj bazi podataka nisu našli uzorak koji bi se s njim podudarao.

Pošto je sklonio neke papire s pisaćeg stola, Monro pokuša da pronađe laboratorijski izveštaj. Nalazio se na dnu gomile. Na drugoj strani su bili štampani rezultati spektroskopske analize, otisak prsta DNK iz kapljice krvi otkrivene u kući

blizu mesta gde je ubica ostavio telo Džesike Fulerton. Zurio je u niz linija i blokova boja na toj stranici. Ovo je nečiji profil, mislio je, jedinstveni potpis DNK nekoga u belom svetu, nekoga ko najverovatnije nije daleko od mesta na kojem sada sedi, nekog žitelja ovog grada. Ali budući da nije evidentiran, nalaz vredi malo ili nimalo.

Monro baci hartiju na pisaći sto i maši se telefona.

„Hornete", reče oštro. „Odmah potraži Hauarda Smolsa iz MI5 i prebaci poziv u moju kancelariju."

Kada je telefon zazvonio, opet je držao odštampanu stranicu s rezultatima analize DNK i posmatrao dijagram vrhova i udubljenja.

„Hauarde", reče srdačno. „Da, da, prošlo je mnogo vremena... Oh, znaš već, isti stari posao... Da, čuo sam... čestitam. Dakle, čuj, Hauarde, smem li da te zamolim za jednu uslugu... U poverenju, reč je o ubis... Da." On se neveselo nasmeja. „Hm, da, imam uzorak, ali se ne podudara ni sa čim u našoj... Ne, znam... Pa, hoćeš li? Ne, ne, mogu da ti ga pošaljem odmah... I... Da, hitno je... Znam, ali bojim se da je to praksa u našem starom timu. Nismo mezimci vlade kao vi, a fali nam i lova... Ne... Ako možeš, bilo bi sjajno... Hvala, Hauarde, tvoj sam dužnik."

GLAVA 35
Blizu Vudstoka: 30. mart, 14.00

Filip je uspeo da ugrabi samo dva sata spavanja pre nego što su ga pozvali iz policijske stanice u Oksfordu. Četiri sata kasnije, na brzinu je pojeo sendvič s piletinom koji je kupio u pekari nedaleko od Karfaksa. Dok je vozio natrag u Vudstok, mobilni mu je zazvonio.

Bila je to Lora. „Kako je?"

„Oh, budni smo, a?"

Na vezi je čuo kako ona uzdiše. „U stvari, aktivirala sam se ubrzo posle tvog odlaska. Otišla sam do kuće Džejmsa Lajtmana. Nadala sam se da ću zateći Bridžiza, ali nije bio tamo." „Monro je izgleda otkrio neku novu vezu između žrtava", reče Filip, „Nisam ga video lično, a svi s kojima sam razgovarao vrlo su tajanstveni... Čini se da im je glavni detektivski inspektor zabranio da brbljaju. Ali ubijene devojke su bile predmet nekog psihološkog profrlisanja koje je prošle godine obavio jedan univerzitetski istraživački tim."

„Zaista?”, upita Lora uzbuđeno. „Profilisanja? Kakvog...?” „Nisam mogao da saznam pojedinosti. Izgleda da je bilo dobrovoljno, jedan dan testiranja u zamenu za vaučer na sumu od pedeset funti za kupovinu knjiga ili nešto slično. U grupi je bilo četrdeset ili više devojaka.”

„Ne znaš njihova imena?”

„Samo Monro i dva njegova saradnika imaju taj spisak... Nisam mogao da saznam ništa više. Svi ćute kao zaliveni. Uzgred, gde si?” „Blizu tvog stana, baš sada ulazim u Vudstok.”

„Ni ja nisam daleko. Vidimo se kod kuće.”

Nekoliko minuta kasnije Filip stiže do prilaza zgradi u kojoj je stanovao i iznenadi se videvši da Lora stoji na kuhinjskim vratima. Učini mu se da je smoždena.

„Šta se dogodilo?”

„Neko je provalio u kuću.”

On žurno pođe za njom kroz kuhinju, u sobu za dnevni boravak. Komadi razbijenog kompjutera bili su rasuti po podu. Svuda okolo su ležale razbacane hartije, ormari s knjigama su bili prevrnuti, a dve majčine slike visile su čudno naherene. Filip sede na sofu i ćutke, skrštenih ruku, pokuša da proceni nastalu štetu. Zatim duboko uzdahnu, nemoćan da se odupre besu koji je jačao u njemu.

„Žao mi je, Filipe”, reče Lora iznenada.

„Žao ti je? Zašto?”

„Ja sam ti navukla ovu bedu na vrat. Ja, sa svojim ludim idejama. A sada je nestalo sve što nam je Čarli ostavio?”

„Šta te navodi na taj zaključak?”

„Pa, pogledaj”, uzvrati ona i mahnu rukom pokazujući krš. „Valjda ne misliš da je ovo delo dečurlije ili lopova koji je iskoristio priliku?”

„Što se toga tiče, u pravu si”, odvrati Filip. „Ali ne brini za Čarlijev materijal. Predosećao sam da može da se dogodi nešto ovako... i za svaki slučaj poneo sam ga sa sobom. Sve je u mojim kolima.”

GLAVA 36

Autobuska stanica Viktorija, London: 30. mart, 17.00

Gejl Hanivel, preplanule kože i kose izbledele od prolećnog sunca u Grčkoj, baci ranac na pod autobuske čekaonice na stanici Viktorija, pažljivo izbegavši da ga spusti na još vlažnu žvakaću gumu i smeđu mrlju za koju se nadala da je od čokolade. Izvadila je karticu za telefoniranje i prišla najbližem javnom telefonu. Iznenađena što čuje karakteristični ton koji je signalizirao da je linija slobodna, ona ukuca broj svog dečka i sačeka da dobije vezu.

„Reje", reče uzbuđeno. „Zdravo, u Londonu sam. Čuj, ova kartica je pri kraju. Ne, bilo je super. Profesor Truman je tako opušten i mislim da smo zaista mnogo uradili. Jedino mi je smetalo... šest nedelja je predugačko odsustvo. Jedva čekam da se vratim kući. Jedva čekam da te vidim..." Kroz prljavo, poluprozirno staklo videla je autobuse kako se okreću i voze unazad, putnike koji ulaze ili izlaze. Jedan uniformisani vozač prođe kraj vrata. Prostorija je bila pusta.

„Krećem odavde u pola šest. Ne, čuj, ne moraš da me čekaš... danasje fudbalsko veče, je li?... Da, da. Ne, Reje, nisam... Kakva ubistva? Ma šta kažeš, zaboga, šališ se. I on ju je poznavao? Da, da. Ma ne, ako nemaš ništa protiv, to je okej... Ne budi blesav. Bože, i ja sam se uželela da budem s tobom. Tamo mi je bilo lepo, ali srećna sam što sam se vratila." Časkom zaćuta slušajući ga. Onda reče: „Da, nisam, sve je kul. Čuj, dobro... Vidimo se. Volim t..." I kartica se isprazni. Upravo u času kada je Gejl okačila slušalicu i digla torbu, jedan uniformisani vozač proturi glavu kroz vrata. „Ti hvataš autobus od pola šest za Oksford, dušo?", upita on.

Gejl klimnu glavom.

„Imam jedno slobodno sedište u busu koji kreće u pet i devet ako želiš. Staroj dami nije bilo dobro, pa je rešila da popije čaj i 'vata neki kasniji... Je 1' ti igra?"

„Hvala", reče ona. „Super."

Akolit je sedeo u crnoj tojoti ispred kuće u kojoj je živeo Rejmond Delaver. Tog popodneva je konačno odlučio da upotrebi Gejl Hanivel. Nije imala idealan medicinski profil, ali dve druge devojke u najužem izboru bile su još problematičnije. En Klejton je za uskršnje praznike otputovala u Francusku, a Sali Ringvold će se u 19.14, tačno u vreme određeno za postupak, nalaziti u sali sa šest stotina ljudi, na ceremoniji dodele nagrada koju je organizovala katedra za teologiju.

Studentkinja arheologije Gejl Hanivel bila je u Grčkoj na lokalitetu proteklih šest nedelja, ali pre jednog sata akolit je dobio potvrdu da je tog dana po podne stigla u Britaniju. Proverom u administraciji Odseka za arheologiju saznao je da se danas vratio ceo tim, a video je i izveštaj iz lako pristupačne baze podataka trajekta preko Kanala. Zatim je, kada se Gejl Hanivel javila Reju Delaveru iz javne govornice u Londonu, slušao njihov razgovor pomoću bubice koju je stavio pre dve nedelje. Ona će oko pola sedam izaći iz autobusa na raskrsnici puteva Hedington i Marston, u Svetom Klementu. Akolit je znao da mu to pruža dovoljnu rezervu sigurnosti. Autobuski prevoz je prilično pouzdan, a on će biti spreman.

U 18.09, ranije nego što je akolit očekivao, Rejmond Delaver iziđe iz kuće na Saut parks roudu. Kuću su od autobuske stanice delila nepuna dva i po kilometra, a put će ga voditi kroz univerzitetski park, duž tihe senovite aleje poznate kao šetalište Mesopotamija, na rubu jedne uske pritoke Červela. Akolit je dobro znao da je to omiljeno šetalište parova. Pratio ih je tuda više nego jedanput.

Akolit glasno opsova videvši da Rejmond Delaver ide ulicom na istok Mladić je želeo da rano stigne na autobusku stanicu. Nesumnjivo se uželeo prijateljice, pomisli akolit s gađenjem, odvoji se od ivičnjaka i poveze opasno brzo Saut parks roudom. Na kraju se skrenuo na Sent kros roud, a odande na Put Menor, slepu ulicu koja je kroz jednu gvozdenu kapiju vodila na livadu zapadno od šetališta Mesopotamija.

Ostalo mu je manje od deset minuta da se spremi. Iskočio je iz kola, ali je bio dovoljno priseban da o ručicu na vratima ne zakači džep svog sakoa marke Ermanađildo Cenja.(*Kompanija odeće visoke mode, koju je osnovao Ermenegildo Zegna u Tri- veru, u Italiji, 1910*) Zatim je pohitao do prtljažnika i izvadio veliku vreću s patent-zatvaračem i posudu za prenos organa, istu onakvu kakvu je koristio za prenos bubrega Samante Terou, nedelju dana ranije. Pognute glave, da ga ne bi precizno identifikovao neki preterano radoznao stanar koji možda slučajno gleda kroz prozor, uputio se ka kapiji.

Akolit je bio u savršenoj formi i, mada je posuda za transportovanje organa težila više od petnaest kilograma, a poljana bila natopljena vodom, kretao se neobično brzo i našao je zaklon među drvećem. Osim dalekog šuma saobraćaja i bliskog ptičjeg cvrkuta, ništa nije remetilo tišinu. Pogledao je na sat. U šest i četrnaest po podne, mutno sunce je bilo nisko na oblačnom nebu. Smrknuće se za pola sata, ali nema toliko vremena. Moraće da rizikuje.

Stavio je kutiju na vlažnu zemlju i otvorio patent-zatvarač na vreći. Bio mu je dovoljan samo minut da se uvuče u plastični kombinezon, stavi rukavice i spusti vizir. Akolit opet pogleda na sat. Čekao je u tišini, usporio disanje i povratio spokojstvo koristeći tantričke vežbe koje je godinama upražnjavao.

U autobusu, stešnjena na sedištu pored jednog debeljka u poslovnom odelu, Gejl Hanivel se sve više dosađivala i bilo joj je sve neprijatnije. Malodušno je čitala nekakav roman i zurila lcroz prozor u siva londonska predgrađa pre nego što je autobus prešao na autoput, gde joj je pogled prelazio preko zelenih polja pod tmurnim nebom, koje su pritisldvali tešld natušteni oblaci.

Posle desetak minuta vožnje autoputem, čovek do nje je zadremao. U krilu je držao novine. Gejl ih pažljivo podiže i stade da čita. Udarna novinska vest dana bila je pretnja štrajkom železničara. Ovome su konkurisali novi skandal na pomolu u kraljevskoj porodici i seksualne nesmotrenosti jednog „bekbenčera" (*U Donjem domu engleskog Parlamenta članovi vlade i „kabineta u senci", sede jedni naspram drugih, u prvim klupama (engl. on the front benches). Back bencher je član Parlamenta koji ne pripada stranačkom vrhu i sedi pozadi*) u Parlamentu iz redova laburista. Za vreme boravka na lokalitetu jedva da su videli novine, a nisu imali ni televizor. Celokupan radio-program je bio na grčkom, a niko od drugih studenata i profesora nije mario za ono što se dešava van njihovog srećnog lovišta u atinskoj prašini.

Na četvrtoj strani je našla kratku belešku o ubistvima koje joj je Rej opisao preko telefona, ali s malo podataka.

Gejl spusti novine u Jcrilo čoveka i nastavi da zuri kroz prozor. Zakratko oseti da joj nedostaju grčko sunce i posao koji voli. Ali onda se seti Reja - nežnog, blagog Reja. Ako je nelci muškarac građa za muža, to je on, pomisli. Jedva je čekala da ga opet vidi.

Rejmond Delaver pređe most preko Červela, nedaleko od Parsons pležera, ograđenog dela reke, s kapijom, gde se pre više od jednog veka nalazilo nudističko svetilište, rezervisano za privatne potrebe univerzitetskih nastavnika. U ovo doba - turobno veče u petak - bilo je tiho. Natuštilo se i spremala se kiša, a većina studenata koja je ostala u Oksfordu ili je gledala rane večernje sapunice na televiziji, pre odlaska u pab, ili je nešto mezetila u Ulici Haj ili u Ulici Kornmarket.

Reju je Gejl nedostajala više nego što je mogao da zamisli. Šest nedelja, koliko je nije video, oteglo se kao večnost. Sada je znao da je ona posebna, mnogo

važnija od drugih prijateljica koje je imao u prve dve godine na univerzitetu. Nije želeo da gleda predaleko u budućnost ni da to preraste u suviše ozbiljnu vezu, ali nije mogao da poriče svoja osećanja.

Za nekoliko časaka stiže do široke aleje, oivičene drvećem, koja se protezala duž reke s jedne strane i nakvašenih polja s druge. Rej i Gejl su prolazili ovuda zajedno u mnogo prilika. Naročito su voleli da šetaju usred zime, po januarskoj studeni, kada su morali da se umotaju da bi se oduprli vetru i susnežici. Prošle zime Oksford je doživeo vejavicu kakvu nisu pamtili ni najstariji žitelji, a deo Červela se zaledio. Ova staza je tada ličila na bajkoviti predeo, a čak i sada, kada je s drveća kapala voda, a vazduh bio težak, jer se spremao pljusak, imala je neku neodoljivu draž.

Nešto se začu iza njega, kao da je kvrcnula grančica. Dok se okretao, Rej iznenada oseti kako mu vrat gori. On se preneraženo uhvati za grlo. Krv mu je kuljala između prstiju i možda za trenutak- dva jednostavno je zurio u crvenu tečnost. Zatim mu neko trgnu glavu unazad. Grane drveća zavrteše se u vazduhu pred njim i on poče da se guši. Krv mu poteče preko lica, u nos i oči, i zaslepi ga. Izgubi ravnotežu i zakratko mu se učini da lebdi u vazduhu. Trenutno ga obuze mešavina panike i zbunjenosti pre nego što se sruši na tlo i bolno udari glavom u jedank amen. Pokuša da se okrene, da ustane, ali jedna šaka mu se spusti na lice. Tada dobi drugi ubod nečim što je ličilo na usijani bodež. To izazva novu seriju nevoljnih ritmičnih trzaja u njegovom telu i vrisak zatomljen u glavi.

Rej nekako uspe da digne ruku i otre oči. Stiže da baci samo letimičan pogled na priliku koja se naginjala nad njim, ali lice je bilo kao bezoblična maska. Onda poče da se nekontrolisano trese. Avetinjska prilika se uspravi i zagleda u njega. Najzad mu se sve zacrne.

Gejl je gledala kako se autobus udaljava i pogledala je na sat. Šest sati je prošlo za dvadeset jedan minut. Stigla je dvadeset minuta ranije. Noge su joj bile utrnule i želela je da napuni pluća svežim vazduhom. Suviše uzbuđena da čeka Reja na autobuskoj stanici odlučila je da krene u pravcu šetališta Mesopotamija. Rej će verovatno da porani i srešće se na aleji - biće tako romantično. Možda će doživeti pravi holivudsld trenutak ljubljenja pod drvećem, pomisli i nasmeši se dižući ranac na leđa. S Puta Marston skrenula je na jednu stazu, u kratku šetnju koja će je prvo odvesti do dva mostića preko uzanih pritoka reke. Kad prođe pored stare potočare zdesna, uskoro će se naći na širokoj aleji koja vodi duž reke, gde će, po svoj prilici, videti Reja kako joj ide u susret.

Poče da pada Jdša i Gejl ubrza korak. Pošto je prešla drugi mostić, potrčala u zaklon drveća i ubrzo stigla do vodenice. Veliki drveni točak, zastareo u doba industrijske revolucije, a sada deo engleske istorijske baštine, mirovao je dok se voda prelivala preko nepolcretnih lopata. Kiša je sada padala u mlazevima, pljuštala po stazi i drveću i nadmetala se sa žuborom vode koja je nadirala lcroz branu i uzano korito pored potočare. Gejl diže ranac da malo olalcša bol u leđima, slcrenu za oštru okuku na stazi i pognu glavu štiteći se od Jdše.

Nešto je natera da digne pogled. Deset metara pred sobom vide nadrealan prizor. Na tlu je ležalo nešto nalik na vreću, umazanu crvenom bojom, a iznad toga je stajao čovek u blistavom mokrom jednodelnom kombinezonu od plastike. Lice mu je bilo neprepoznatljivo ispod vizira od perspeksa, a na glavi je imao kapuljaču. U ruci čoveka spazila je šiljat metalan predmet, čiji se odsjaj video i na slaboj svetlosti.

Gejl se skameni na mestu možda za dva sekunda. Zatim u blesku saznanja, shvati da je vreća na tlu Rejmond - njegovo beživotno okrvavljeno telo. Čovek u plastičnom kombinezonu je ugleda.

Gejl Hanivel strgnu ranac s ramena i pusti ga da padne. Gonjena iskonskim strahom, grla stisnuta od užasa, okrete se na peti i, što je brže mogla, potrča nazad, stazom pored potočare. Malo je nedostajalo da uspe. Ali akolit je reagovao brže. Dokje Gejl shvatila šta se događa ibacila ranac, akolit je prešao gotovo desetak metara između njih.

Gejl stiže do mosta. Teško dišući trčala je brže no ikada u svom životu. Adrenalin joj je tekao venama. Skočila je na most i zgrabila ogradu da se pridrži. Ali drvene daske su bile vlažne od kiše. Na pola puta desnom nogom zagazi u komad blatnjave zemlje i okliznu se na letvama. Umalo da sačuva ravnotežu, ali taman kada je pomislila da će se dočepati trave na drugoj strani, noge je izadoše. Ona pade nauznak, a telom joj sevnu snažan bol od udara o ogradu.

Akolit se za tren stvori na njoj. Dok se batrgala i ritala, zgrabi je za zglavke. Gejl uspe da ga ugrize za ruku, ali zubi joj udariše u neprobojnu plastiku. On je kolenom pritisnu o tlo. Njen pokušaj da vrisne propade, jer je ostala bez daha. Sirov životinjski glas dopre joj iz udubljenja ispod grudne kosti. Posle kratkog traženja akolit iz džepa svog kombinezona izvuče kotur debele trake. Uvežbanim prstima grubo omota traku oko devojčinih ručnih zgravaka, a jedan komad trake lupi joj preko usta. I dalje joj upirući kolenom u grudi, veza joj trakom i gležnjeve na nogama.

Sa zadovoljnim osmehom koji mu se razlio po licu, akolit ustade i spusti pogled na Gejl Hanivel. Izbliza je kroz vizor mogla samo da mu vidi osmeh. On zatim pogleda na sat. Tek šest i trideset jedan. Morao je da sačeka četrdeset tri minuta pre nego što započne postupak, što je značilo da će cura poživeti još toliko. Oseti kako mu niz kičmu klize žmarci uzbuđenja. „Ima vremena za malo zabave", reče sebi u bradu.

GLAVA 37
Oksford: 30. mart, 21.15

Za vreme vožnje Okspens roudom Lora i Filip su videli tanke krhotine tamnopurpurnog neba iza terasastih kuća u Botliju. Oboje su bili utonuli u misli. Filip je sve više zebao pred zadatkom zakoji je znao da ih čeka, a Lora nije mogla da se oslobodi onoga što joj se vrtelo po glavi - da negde, nedaleko od ovog mesta, leži mrtva još jedna devojka, kojoj je izvađen žučni mehur.

Pošto je skrenuo s glavnog puta, Filip nađe slobodno mesto za parkiranje blizu Litlgejta, jugoistočno od gradskog centra. Bilo je to dvadesetak metara daleko od manje upadljivog ulaza u zabran potoka Tril mil, na ivici malog travnjaka kraj jedne savremene poslovne zgrade. Odavde je potok tekao na istok oko kilometar i po podzemnim kanalom desetak metara ispod Oksforda, da opet izbije na površinu na zemljištu koledža Krajstčerč, kraj puteljka odvojenog zidom i poznatog pod nazivom staza Dedmens.

Filip iziđe iz kola, izvadi veliku torbu od nepoderivog platna i dade je Lori. Onda izvadi ranac i stavi ga na ramena pre nego što je zatvorio prtljažnik. Dok su išli ulicom i prolazili kroz kapiju na travnjak, okolo je bilo tiho i nisu videli ni žive duše.

Delovi potoka Tril mil nekada su bili otvorena kanalizacija, pa prema tome i opasnost po zdravlje. Ali sredinom devetnaestog veka su prekrili i zazidali nadzemni deo. Bila je to atrakcija za neustrašive istraživače sve do šezdesetih godina dvadesetog veka, kada ga je Gradsko veće zatvorilo za javnost, a oba kraja su blokirana teškom metalnom rešetkom. U rešetki su ostavljena mala vrata da se omogući pristup za nadzor i održavanje. Oko šipki je bio obavijen težak lanac s katancem. Tunel je bio širok oko tri metra, a visok možda metar i po. Vlažne zidove je prekrivao sloj ljigavog mulja. Voda nije bila duboka ni pola metra i

kapala je iz otvora kroz koji je tekla u veliku podzemnu metalnu cev čiji nagib nije bio veliki, a zatim nestajala pod travom.

Lora spusti vreću od grubog platna, a Filip oprezno stavi ranac na travu.

Lora načini grimasu.

„Ni ja ne mogu da kažem da sam očaran idejom da silazimo tamo”, reče Filip. „Ali imamo li izbora?” Zatim otvori gornji deo ranca.

Lora čučnu kraj njega.

„Dve baterijske lampe i rezervne baterije. Šibice. Naši mobilni telefoni s rezervnim baterijama - mada nisam siguran da ćemo hvatati signal posle prolaska kroz ulaz Čuvara. Konopac, perorez, voda, kreker, dva rezervna džempera.”

„I dva para nepromočivih visokih čizama za vodu i dragocene makaze za armaturu”, reče Lora otvarajući vreću.

Filip uze makaze i priđe rešetki. Lora se osvrtala, odjednom sa zebnjom. Za nekoliko trenutaka on preseče lanac. Filip otvori vrata, a onda se okrete k Lori, koja je obuvala čizme. On obu svoje i ubaci njihove cipele u ranac.

Između rešetke i otvora tunela bila je mala prostorija nalik na kavez, u kojoj su poslednji put mogli da se usprave pre nego što pronađu ulaz u lagume Čuvara. Ni oni sami nisu mogli da predvide šta ih očekuje iza skrivenog otvora. Lora namesti krajeve lanca tako da se ne primeti da je presečen i sakri vreću od šatorskog platna u senci ulaza, a preko nje stavi dve cigle i neku metalnu cev.

„Jesi li spremna?”, upita je Filip.

„Valjda.” Lora je osećala da joj srce tuče.

Filip uključi baterijsku lampu i oprezno zakorači u tunel. Savio se gotovo do pasa, a glava mu je bila samo nekoliko centimetara ispod zasvođenog prolaza. Lora pogleda napolje u izmaglicu gradskih svetlosti i duboko uzdahnu. „Au revoir”,

(*Fr.: Do viđenja*) reče tiho i krenu za Filipom u tamu.

Posle prvog oštrog zavijutka, jedinu svetlost oko njih širile su baterijske lampe. Lora nikada ranije nije patila od klaustrofobije, ali sada joj se činilo da memljivi zidovi stežu obruč oko nje. Prema Čarlijevoj mapi, trebalo je da pristup u tunel Čuvara bude sleva, šezdeset tri koraka od ulaza u potok Tril mil. Ali koraci su dosta neprecizan način meranja, pa su morali da otvore četvore oči.

Posle nekoliko minuta zaboleše ih leđa, a smrad postade gotovo nepodnošljiv. Zidove su prekrivali mulj i plesan. Tunel se iznenada proširi, ali tavanica ostade surovo niska.

„Sada ne može biti daleko”, primeti Lora.

Filip zastade za trenutak i leđima se nasloni na klizav zid, čučnuvši malo da olakša pritisak u leđima. Zadihao se. „Da, u pravu si. Ja sam prešao pedeset pet koraka, ali moji koraci su duži od tvojih. Predlažem da nastavimo da se pomeramo leđima okrenutim ovom zidu. Moraćemo da se krećemo lagano i baterijskim lamapama osvetljavamo zid pred sobom."

Naslanjanje leđima na zid donese im olakšanje, ali ne zadugo; površina je bila zupčasta i šiljci su ih grebali. Hodali su što su mogli sporije i pretraživali zid pred sobom. Ali posle deset koraka nisu otkrili ništa neobično na starom zidu koji su osvetljavali lampama.

„Ovo ne valja", progunda Filip. „Do đavola. Mora da smo nešto prevideli."

„Osećam se kao Kvazimodo", uzvrati Lora. „U redu. Sada ja vodim."

Dok je lagano vukia noge natrag, u pravcu izlaza, Lora nešto primeti. „Šta je ovo?", upita, a tunel joj vrati odjek glasa. U svetlom snopu zrakova baterijske lampe ugledala je crvenu mrlju veličine jabuke, tridesetak centimetara iznad vode. Oboje uperiše baterijske lampe ka tom mestu i počeše da šaraju oko mrlje u potrazi za drugim nepravilnostima. Nešto zablista u crvenom krugu. Filip se približi gacajući kroz vodu. Blizu središta Jcruga bila je srebrnasta tačka.

„Šta je to?", upita Lora.

„Nisam siguran. Mala metalna površina. Sačekaj."

Filip se pomuči da izvadi perorez iz zadnjeg džepa i udari glavom o tavanicu. „Uh... jebi ga!", uzvilcnu. „Baš boli."

Stisnuo je zube, sagnuo se i počeo da kopa oštricom zidni kamen u crvenom krugu koji se lako krunio. Uklonio ga je iznenađujuće brzo i ukazao se srebrnasti disk prečnika oko pet centimetara. Na disku su videli pet ženskih prilika kako dižu činiju sa suncem. Bila je to tačna kopija slike s kovanog novca koji je nađen na mestu svakog ubistva.

Lora prevuče prstima preko svetlucave površine. „Onda nema sumnje", reče s osmehom. Taman kada je Filip zaustio da odgovori, metalni disk popusti pod Lorinim prstima i iz zida dopre tiha potmula tutnjava. Oboje ustuknuše. Njima naočigled pojavi se jedna crna linija. Spuštala se do diska, obilazila ga i nastavljala da se spušta do tačke oko petnaest centimetara iznad vode. Polako se širila, jer se kamen pomerao u stranu. Posle nekoliko trenutaka tutanj se utiša, a oni se zagledaše u crn-crncat četvorougaonik, širokkao Filipova ramena. Baterijskim lampama posvetliše u otvor i iz potpune tame izroniše osvetljeni delovi, dovoljni da se prepoznaju kameni zidovi koji su vodili dalje, u bezobličnu prazninu.

Lora prođe kroz otvor i posvetli baterijskom lampom okolo i iznad glave. Tavanica lučnog oblika bila je metar ili više iznad njih. Filip uđe za njom i oboje se uspraviše.

Lori se ote uzdah olakšanja. „Gospode, ovo je bilo teže nego što sam mislila."

„Zahvali bogu što nisi visoka metar i osamdeset..." Filip prekide u pola rečenice, jer se opet začu tutnjava. Kada su se okrenuli, videše da kamen počinje da klizi u prvobitni položaj. Filip je reagovao iznenađujuće brzo. Dohvatio je jedan veliki kamen i ubacio ga u otvor. Ali vrata nastaviše da se zatvaraju i smrviše kamen.

Lora panično zadrhta.

„Mislim da je to u redu", reče Filip što je mirnije mogao i pređe snopom svetlosti preko zidova koji su bili iznenađujuće suvi. „Vazduh je ovde svežiji nego pored potoka. I bar imamo prostora da ne idemo pogrbljeni. Hajdemo."

On oprezno i lagano krenu napred. U hodu je osmatrao tlo i zidove, a pri tom je razmicao paučinu. Tama je bila zastrašujuća i svu pažnju je usredsredio na to da suzbije slike neznanih užasa koje je pokušavala da mu nametne mašta. Da bi ostao pribran, Filip se usredsredio na zidove i ograničeni svemir obasjan svetlošću baterijskih lampi. Lora ga je pratila u stopu i držala ga za ruku. Čuo je kako diše.

Zidovi su bili glatki i mnogo suvlji nego u tunelu potoka Tril mil. Vazduh je sada bio ustajao i zaudarao je na zemlju. Smrad truleži, smeća i plesni ostao je za njima. Filip je birao put krajnje pažljivo. Ko zna šta je pred njima - rupčaga na tlu, klopka za ljude, svakakve opasnosti. Najveća greška bila bi preterana samouverenost. Samo polako i gledaj gde staješ, opominjao je sebe.

Izgledalo je da se hodnik oteže i oteže u beskraj, bez ikakvih promena. Bio je širok oko tri metra, zakrivljenih zidova, bez osobenosti po kojima bi se razlikovali. Tlo je bilo čvrsto, suvo i ravno. Onda se iznenada tunel otvori tako da su snopovi svetlosti iz baterijskih lampi ostavljali samo rasplinute i nejake barice svetlosti na zidovima levo i desno. Pošto su prešli još nekoliko koraka, shvatiše da se nalaze u nekoj prostoriji kružnog oblika.

„Šta je ono?" Lora posvetli u jednu tačku na najbližem zidu, u visini glave. Pokaza se da je to mali metalni držač koji štrči iz zida, a u kojem se nalazi stara dopola izgorela sveća. Filip posvetli lampom levo i desno duž zida i oni otkriše još nekoliko sveća između kojih je rastojanje iznosilo približno tri metra.

„Misliš da još gore?", upita Lora.

„Postoji samo jedan način da to proverimo”, uzvrati Filip. „Šibice su u levom zadnjem džepu ranca.”

Lora kresnu jednu i prope se na vrhove prstiju da zapali najbližu sveću. Ona zapucketa i zaiskri za koji časak pre nego što fitilj zaplamsa šireći žutu postojanu svetlost. Za kratko vreme zapalili su svih dvadeset ili više sveća.

Tek tada su stekli potpun uvid u veličinu dvorane. Što je još važnije, svetlost im je otkrila ukrase na podu, zidovima i tavanici. Unutrašnjost im je bila ukrašena složenim slikama. Na tavanici se nalazila slika džinovskog jelena mužjaka čiji su rogovi s paroščima bili dugački najmanje tri metra. Oko njega su bili likovni prikazi i drugih životinja u skoku ili igri. Jedan vuk je vrebao pri dnu prostora zasvođenog kupolom, a jato ptica - velikih zlatnih orlova - izdizalo se nad rubom kružne tavanice i lebdelo iznad jelena. Celim obimom se pružala freska koja je prikazivala menažeriju stvorova predstavljenih živim bojama. Ređale su se boje ćilibara, grimizna, oker i najintenzivnija od svih, kraljevskoplava.

Oko zidova se pružao venac alhemičarskih simbola raznih veličina, u srebrnoj i zlatnoj boji. Dok su neki imali visinu ljudskog tela i protezali se od poda do polovine cilindrične osnove ispod kupole, drugi su bili zbijeni i mali. Na kružnom podu prečnika oko dvanaest metara bila je jedna jedina slika - pet devojaka u ogrtačima kako visoko dižu činiju u kojoj se nalazi sunce.

Filip spusti ranac na pod i lagano obiđe dvoranu dotičući razne simbole. Onda ldelmu da osmotri slike na podu. Lora sede na pod usred komore i zagleda se u tavanicu.

„Ovo je prosto neverovatno”, izusti posle nekoliko trenutaka.

„Kao nešto iz Indijane Džonsa”, promrmlja Filip suvo.

„I kad pomisliš da je ovo videla samo šaka ljudi.”

„A da trideset metara iznad nas autobusi voze Ulicom Sent Oldejts.”

„Šta misliš, šta je to?”, reče Lora glasno razmišljajući.

Filip slegnu ramenima. „Valjda je... hoću da kažem bilo je... sastajalište Čuvara. Ili imaš drugu ideju?”

Ali ona nešto primeti. „Vidi”, reče. „Eno vrata.”

Bilo ih je lako previdеti, jer im se obris jedva izdvajao iz kamena.

Filip izvadi fotokopiju Njutnovog dokumenta. „Ovo mora da je ulaz u sam lavirint”, reče.

Lora se okrete da pogleda rukopis.

„Ovde je ulaz koji je vodio iz vinskog podruma u koledžu Hertford.” Filip prevuče prstom od podnožja stranice do crteža vrata na koji se nadovezivao složeni splet zamršenih linija. „Mi smo došli drugim putem, jer stari lagum zazidan. Čuvari su ovu prostoriju zacelo izgradili posle hiljadu šeststo devedesete. Čini mi se da tačka iza ovih vrata treba da bude ovde... a dalje ulazimo u lavirint.”

„Ali prvo moramo da ih otvorimo.” Lora se sagnu da pažljivo osmotri simbole pred sobom. Filip otkopča lanac i izvuče njihove cipele. Seo je i izuo čizme. Lora skide svoje, i dalje usredsređena na oznake oko vrata. Filip joj dodade njene cipele. Ona ih obu i veza pertle i ne pogledavši šta radi.

„Tu je geslo čuvara ALUMNUS AMAS SEMPER UNICUM TUA DEUS: ’Adepte, voli uvek samo svog Boga’”, reče i pokaza na jedinu rečenicu u zbirci simbola i ilustracija.

„A šta je ovo?”, upita Filip i pokaza na mali otvor u vratima koji je vijugao uvis kao mali dimnjak. On se sagnu gotovo do poda i zaviri unutra. „Pun je paučine, ali tamo je niz nečega što liči na obojene koturove.”

„Da pogledam.” Lora čučnu i baterijskom lampom ukloni paučinu. Izbrojala je deset jarko obojenih privezaka.

„Mora da su u vezi s bojama u Čarlijevom kodu... promenom boja koju su sledili alhemičari” primeti Filip.

Lora pružu ruku i uhvati crni privezak. Bio je izrađen od vrlo meke kože. Ona ga povuče. Izvukla ga je lako, ali onda je kliknuo i premestio se trideset centimetara niže u odnosu na prvobitni položaj. Ona pogleda Filipa i diže obrvu. „Pa, nije bilo eksplozije.”

„Još nije...”, uzvrati on. „Probaj s drugima... belim., žutim, crvenim.”

Sledila je niz i povukla beli, pa žuti privezak. Prsti joj se najzad sklopiše oko crvenog kožnog kaišiča i ona ga blago povuče. Nešto šuplje kliknu. Ali se ništa ne dogodi.

Lora se uspravi, a Filip diže ranac i šutnu čizme dalje od vrata. Još nekoliko trenutaka sve ostade kao i ranije, a onda začuše škripu. Štropot je bio sve glasniji i oni ustuknuše, jer se kamena ploča obrnu prema dvorani i otkri crnu rupu pozadi.

„Idemo dalje”, reče Filip.

Čim su ušli u hodnik, videše dve naizgled prastare drvene baklje čiji su vrhovi bili umotani u krpe. Lora kresnu šibice. Stare baklje su širile tako slabu svetlost da su im baterijske lampe i dalje bile potrebne da razbiju tamu. Filip oprezno zakorači napred.

Obreli su se u još jednoj prostoriji kamenih zidova, ali mnogo manjoj od one iz koje su došli. Ova je bila četvorougaona, s niskom tavanicom. Pravo pred njima se nalazio novi lagum s lučnim svodom, pun guste paučine. Osvetlili su u otvor baterijskim lampama. Pola metra dalje pod je jednostavno nestajao. Lora glasno uzdahnu, a Filip joj steže ruku.

„Opa”, reče ona.

Upravili su baterijske lampe u jamu. Rupčaga je bila dugačka bar šest metara i zauzimala je najveći deo prostorije. Na drugoj strani se nalazila platforma široka više od pola metra, a iza nje novi hodnik s lučnom tavanicom. Levo i desno, jama se protezala do samih zidova odaje. Dole je zjapio crni ponor, pravi bezdan. Ali kada su im se oči malo privikle na nedovoljnu svetlost, razabraše šesnaest obojenih krugova kao kamenih gazišta preko ambisa. Svaki krug je predstavljao vrh postolja koje je štrčalo iz crnila provalije.

„Šta misliš?”, upita Filip.

„Vidim crno, belo, žuto i crveno na pravilnim odstojanjima. Hajde.” Pre nego što je Filip stigao da otvori usta Lora koraknu na crno postolje u prvom redu.

Dok je jednu nogu držala na podu pored vrata, a drugu spustila na crni kamen koji je osvetljavala, za trenutak se činilo da je donela dobru odluku i da će uskoro preći ponor. Ali kada je stala celom težinom postolje poče da se mrvi. Lora vrisnu i izgubi ravnotežu. Postolje pod njenim nogama pretvori se u prah. Ona se okrete i Filip joj vide slepu paniku u očima. Mlatarala je rukama u vazduhu, ali nije imala za šta da se uhvati. Promašivši ivicu jame za najmanje petnaest centimetara ona polete u bezdan.

GLAVA 38
Oksford: 30. mart, 21.35

Dok se iz gradskog centra vozio Ulicom Haj ka Hedington hilu, Monro je bio beznadežno utučen. Ubijen je još jedan par. Iako je to potvrđivalo njegove sumnje da Kaningam nije ubica, značilo je i da nisu ništa bliže manijaku koji je odgovoran za seriju zločina. Takođe je van svake sumnje dokazivalo da su Lora Niven i Filip Bejnbridž od početka bili u pravu što su isticali astrološku povezanost. Ova poslednja grozota desila se upravo u vreme koje su oni predvideli.

On pritisnu jedan taster svog telefona u kolima, a dežurni službenik u stanici smesta se odazva. „Jesi li uspeo da pronađeš Bejnbridža?”, upita Monro.

„Ne, gospodine, opet odgovara samo govorna pošta.”

„U redu, zovi ga na mobilni svakih pet minuta i nastavi s pozivima na fiksni telefon kod kuće. Hoću da mi javiš onog časa kada ga pronađeš.”

Ispred Hedington hila, Monro skrenu na Marston roud. Nekoliko stotina metara levo pređe kolima na blatnjavi put poznat pod nazivom Kings mil lejn. Pedeset metara napred odmah ugleda reflektore i svoj tim s jaknama od materijala koji je odbijao svetlost. S jedne strane kolovoza bila su parkirana troja policijska i jedna ambulantna kola. Približivši se, on ugleda nekog starijeg muškarca kako sedi u ambulantnim kolima, ogrnut crvenim ćebetom. Za lice mu je bila zakačena maska s kiseonikom.

Monro zaustavi kraj drugih vozila i pešice ode do ambulantnih kola. „Šta se ovde desilo?”

Bolničar odvede Monroa u stranu. „Deda je pronašao tela pre četrdesetak minuta. U šoku je.” Monro diže obrvu. „Kaže da je prošetao pored njih šetalištem Mesopotamija iz pravca Hedingtona, ali kada ih je ponovo video pri povratku kući, shvatio je da nešto nije u redu. Pogledajte sami... razumećete šta hoću da kažem.”

Jaka lciša je na stazi stvorila velike bare, pa su Monroove cipele šljapkale po blatu. Samo tako je mogao da održi ravnotežu. Nekoliko metara dalje prešao je na uzak asfaltirani puteljak koji je vodio ka starom mlinu i šetalištu kraj reke.

Desetak metara napred, forenzičari su upravo završili podizanje belog zaklona od plastike postavljenog poprečno na stazi. Kada je Monro prišao, jedan mladi policajac otvori mu krilo i on se sagnu da prođe ispod potporne šipke.

Bila su postavljena dva reflektora koja su bacala neprijatno oštru svetlost boje limuna. Drugi zid od bele plastike bio je udaljen šest metara duž staze. Opet je počelo da rominja, a reflektori su obasjavali kapi, tako da su svetlucale u bledoj noći. Monro je sa svoje desne strane video klupu kraj staze. Letimice je spazio dve prilike koje su sedele na njoj, ali delimično ih je zaldanjao neko u odelu forenzičara. Kada se čovek uspravio, Monro je prepoznao smrlcnutog Marka Langama. Ovaj se ukloni da omogući Monrou da prvi put pogleda ubijeni par.

Bili su namešteni tako da izgledaju zagrljeni, bliskih lica i usana koje su se gotovo dodirivale. Prolaznik koji bi ih samo površno pogledao, pomislio bi da su jednostavno neld zaljubljeni par. Trenutno u Monrou ovaj prizor izazva drhtaj gađenja.

On se sagnu da ih pogleda izbliza. Pod jarkom svetlošću reflektora, koža na licima i rukama imala je crvenkastožutu nijansu. Mrtve oči ukočeno su zurile preda se. Oboje su bili potpuno odeveni, ali odeća im je bila izgužvana i umrljana.Gejl Hanivel je držala levu šaku oko vrata Rejmonda Delavera kao da ga privlači svojim ustima. Kada je primetio duboku crno- crvenu zasekotinu na otvorenom vratu žrtve, Monro oseti da mu se grči vilica.

Langam se sagnu pored Monroa. „Oboje su mrtvi najmanje dva sata", reče. „A ako pogledate ovde...", nastavi pokazujući na mesto iznad ruba devojčine otvorene jalcne, „rekao bih da joj je ubica tu izvadio neld organ... pod pretpostavkom da je u pitanju isti ubica i isti MO.(*Lat.: Skraćenica za modus operandi - način rada, način delovanja. (Prim. prev.) h Lat.: pre smrti*) A pogledajte ovo..." On blago okrete glavu Gejl Hanivel.

Jedna strana devojčinog lica je ličila na krpež satkan od dubokih zasekotina. Krv, koja joj je u širokim mlazevima telda niz vrat i preko desnog ramena, natopila joj je bluzu i obojila je u crveno. Desno oko joj je bilo iskopano.

„Količina krvi govori da su ove rane nastale pre mortem , primeti Langam. „Po tome se razlikuje od ranijih ubistava. Zaista čudno."

Monro se uzdrža od komentara. Uspravi se i zagleda u beživotna lica mladog para. Zatim primeti zamućenu i izbledelu metalnu pločicu, ušrafljenu u jednu debelu drvenu gredu na naslonu ldupe. Mora da se ovde nalazila još otkako je postavljena ldupa. Tu je pisalo: Oh, predani malo, jer je ovo mesto dušu dalo za odmor.

„Baš duhovito", promrmlja on sebi u bradu.

Kada mu telefon zazvoni, Monro se nalazio na samo nekoliko koraka od kola.

„Rodžers, gospodine. Nadam se da mi nećete zameriti što vas uznemiravam. Upravo sam primio izveštaj iz laboratorije o uzorku krvi na mestu drugog zločina.

„I?"

„Savršeno poklapanje... pripada Malkomu Bridžizu."

GLAVA 39
Oksford: 30. mart, 22.15

„Budalo!” Majstor je besno gledao u njega, iskolačenih očiju, a niz obraze mu je curio znoj. „Debilu... mogao si sve da upropastiš.” On snažno ošamari akolita po licu.

Malo je nedostajalo da akolit u tom trenu izgubi vlast nad sobom. Desna ruka mu se trzala.

Majstor uoči taj nehotični pokret i zlobno se nasmeši. Upilji se u akolita s neprikrivenom pretnjom. „Zar ne želiš da mi uzvratiš udarac? Osećam da bi to rado učinio. Ili ti je draže da se zabavljaš samo s mladim devojkama?”

Akolit oćuta. Ukočeno je zurio preda se.

Majstor ponovo ošamari akolita. Na čovekovom obrazu pojavi se crveni otisak. Stariji muškarac ga ponovo udari, još snažnije.

Majstor odstupi i zagleda se u obučenog ubicu kao da ga procenjuje. S prezrivom grimasom, on pljunu akolitu u lice.

Akolit nije reagovao čak ni kada mu je pljuvačka pocurila niz obraz.

„Tornjaj se odavde... svinjo varvaraska”, reče majstor. „Ako me opet izneveriš, udesiću te gore nego što si ti udesio Gejl Hanivel.”

GLAVA 40
Oksford: 30. mart, 22.18

Filip je munjevito delovao i bacio se napred da zgrabi Lorinu ruku dok je padala. Oslonivši se na ivicu jame pomogao joj je da se bezbedno izvuče. Kada je sela na uzanu izbočinu, sva se tresla. Filip se smesti kraj nje. „Bilo je to malo lakomisleno”, reče i obgrli je oko ramena. Lora ostade nema.

On izvadi bocu s vodom iz ranca. „Evo, popij malo.”

„Šteta što nemaš nešto jače”, iskezi se ona, otpi dugačak gutljaj i otre nadlanicom usta pre nego što mu vrati bocu. „Gospode... hvala”, reče i spusti glavu na kolena.

„I drugi put. Nisam raspoložen da ovo radim sam, razumeš?” Lora mu uputi jedan bled osmeh. „I šta sada?”

„Dobro pitanje.”

„Bila sam sigurna da prelaz mora da ima veze s alhemičarskim bojama.”

Filip slegnu ramenima.

„Možda obrnutim redom. Inače, ne bi imalo smisla.”

„U redu, ali kako da proverimo?”

„Da upotrebimo ranac.”

„Ali nije dovoljno težak, a ako ga izgubimo...”

„Bolje nego da se surva neko od nas.”

Filip uze torbu. Prišavši ivici ponora blago je spusti na crveni krug pored crnog postolja. Ostavi je tamo i povuče se. Ništa se ne desi.

„Dobro”, reče on i povuče torbu. „Ali još nisam ubeđen. Da upotrebimo konopac. Veži ga oko pasa, a ja ću ga pričvrstiti za držač na zidu. Ako izdrži tvoju težinu, odlično. Ako ne, uhvatiću te.”

Lora načini dve petlje oko struka, a Filip ih čvrsto veza. Zatim provuče drugi kraj kroz gvozdeni držač na zidu, stade na rub jame i dobro se raskorači. Lora obazrivo krenu napred da stupi jednom nogom na crveno postolje. Teško je disala, a po čelu su joj izbile graške znoja. „Evo mene.”

Kamen je odoleo njenoj težini. Ona se okrete i pogleda Filipa s trijumfalnim izrazom, a on diže palčeve.

„Pokušaj sa sledećim”, doviknu joj. „Popustiću konopac da ti dam prostora.”

Lora pogleda raspored krugova pred sobom. U drugom redu žuto postolje je bilo drugo sleva. Lakonogo, u meri u kojoj je to bilo mogućno, ona se prebaci na žuti kamen i odahnu s olakšanjem.

„Prelazim skroz preko”, saopšti ona. „Suviše je opasno da oboje u isto vreme budemo na ovim probnim kamenovima.” Zatim se opet okrete da pogleda „most” od postolja i stupi na belo, u trećem redu. Tu trenutno zastade, duboko uzdahnu i prebaci se na crni krug u poslednjem redu. Malo kasnije se nađe na drugoj strani.

„Dobro, na tebe je red”, doviknu mu Lora, kojoj je lupalo srce.

Ona odveza konopac i odmota ga da bi Filipu omogućila da stupi na most tako što će opasati uže, vezano za držač na zidu. Na svojoj strani jame Lora zakači uže za drugi držač na zidu, pokraj zasvođenog ulaza. Ako neko od postolja popusti, trebalo bi da Filip bude u stanju da se prebaci preko pomoću konopca.

Filip hitro ali obazrivo krenu istim putem kao Lora - preko crvenog, žutog, belog i crnog postolja - i nekoliko časaka kasnije obreo se na drugoj strani, pored nje.

„Uh”, huknu on i otre znoj koji mu se slivao u oči. „Rado bih rekao da je bilo zabavno. Ali, ruku na srce, debelo bih slagao.”

Iza zasvođenog ulaza nalazio se kratak hodnik, koji je skretao levo, a zatim oštro desno. Posle drugog zavijutka, Lora i Filip se nađoše u jednoj dvorani

kružnog oblika. Bila je osvetljena s tavanice. U stvari, činilo se da cela tavanica sija.

Bila je od masivne stene, ali činilo se da sam kamen isijava svetlost.

„Zaboga", reče Filip digavši pogled ka steni iznad glave. Bila je grudvasta i išarana, ali kada ju je pažljivije zagledao, vide prah žutih kristala koji je prekrivao površinu s kraja na kraj prostorije. „Sigurno neki prirodni kristal koji emituje svetlost", nastavi on.

„Mudri alhemičari."

„Valjda. Da se čovek zamisli nad time, je li?"

Dvorana je bila pusta. Jedini izuzetak je predstavljao još jedan otvor u zidu nasuprot zasvođenog hodnika kroz koji su prošli. Lora zaviri unutra. Lagumi su se račvali levo i desno. Na zidu pred njima su bila dva metalna diska, svaki veličine jednog CD-a. U levi disk su bila ugravirana dva koncentrična kruga. Onaj zdesna je bio označen sličnim simbolom, nečim što je ličilo na par rogova na vrhu i krst u osnovi.

„Imaš li neku ideju?", upita ona.

Filip pogleda u Njutnov dokument. „Oba su ovde... vidiš, pored lavirinta."

„Onaj levo je simbol Sola, Sunca; drugi je Merkur, je li?"

Filip klimnu glavom.

„Dakle, sledimo li Sunce ili Merkur?"

„Kakva je simbolika jednog ili drugog?"

„Merkur je krilati vesnik. Sunce... šta bi bilo? Svetlost... možda površina."

„I nije baš od pomoći. Živa je bila najvažniji metal alhemičara,(*U engleskom jeziku Mercury označava Merkura (prema lat. Mercurius, što je rimsko ime grčkog boga Hermesa) i planetu koja nosi njegovo ime, ali i element živu (Hg), jedini metal koji je na prirodnoj temperaturi u tečnom stanju. Homonimija verovatno potiče od poređenja pokretljivosti metala s brzinom vesnika bogova*) zar ne? Jedan od tri osnovna elementa od kojih je stvorena zemlja."

„Dalde, treba da krenemo ovuda?" Lora pokaza na hodnik zdesna.

„Možda. Ali sunce je središnji element svih astrološlcih učenja.

Tavanice oba hodnika bile su obasjane na isti način kao prostorija iza njih. „Ja bih pošla levo, sunčevim putem."

„Dobro."

Lora krenu ispred Filipa. Polako su napredovali. Nekoliko metara dalje, lagum skrenu udesno, pa ulevo i uskoro stigoše do mesta gde se put opet račvao.

Ovde se delio na dva manja hodnika, pod uglovima na deset sati i na dva sata. Između otvora se dizao stub isklesan od kamena. Tu, na visini Lorine glave, pronađoše novi disk. Bio je podeljen uspravnom crtom. Sleva opet videše simbol Sunca, krugove koje su videli ranije, a zdesna jedan nov simbol, ugraviran u metal. Ličio je na slovo „h”, precrtano vodoravnom crtom.

„Znači li to da treba samo da opet sledimo sunčev simbol? Nemoguće”, reče Lora i namršti se.

„Ne, i meni se čini da to nije u redu”, potvrdi Filip.

„Što znači da ili treba da idemo ovim putem...”, ona pokaza hodnik zdesna, „... ili da se vratimo do prvog para simbola i udarimo drugim pravcem.”

Lora uze Njutnov dokument iz Filipove ruke i sede skrštenih nogu na pod, a leđima se nasloni na kameni stub koji je delio hodnike. Svetlost s tavanice je bila dovoljno jaka da čita.

„Dakle, koje smo informacije dosad koristili?”, reče Lora. „Kod boja? Poslužili smo se njime dvaput, je li? I čini se da u ovome ne igra nikakvu ulogu. Živa je metal, ali drugi simboli su Saturn i Sunce, pa simbol Merkura mora da se odnosi na planetu.”

Filip čučnu kraj nje. „A šta je s položajem ovih simbola?”, razmišljao je glasno. „Možda nam to govori nešto.”

Oboje su napregnuto zurili u hartiju nastojeći da dovedu u vezu položaj simbola sa šemom lavirinta koji je Njutn reprodukovao s originala.

„Nije u pitanju njihov položaj”, reče Lora iznenada. „Nego usklađenost s tekstom pesme... ovim.” I ona pokaza u redove na latinskom koje je prevela pomoću Čarlijevog koda. Filip poče da pretura po džepovima i nađe prevod koji su ispisali prošle noći.

Ti si Merkur moćni cvet,
Ti si najvredniji dike;
Ti si istočnik Sola, Lune i Marsa,
Ti si taložnik Saturna i vrelo Venere,
Ti si car, knez i kralj kraljeva,
Ti si otac ogledala i tvorac svetlosti.
Ti si poglavar i najveće i najkrasnije videlo.
Slava tebi.
Slava tebi, davaoče istine.
Mi tražimo, mi ti se molimo, mi te pozdravljamo.

„Da... ’Ti si Merkur moćni cvet’”, pročita Lora glasno. „Treći red... ’Ti si istočnik Sola, Lune i Marsa...’ To je to. U početku smo izabrali pogrešan hodnik. Trebalo je da krenemo desnim, Merkurovim prolazom.”

Pošto su se zasvođenim hodnikom vratili u kružnu kamenu dvoranu, za trenutak zastadoše ispred dva diska na zidu, a zatim krenuše pravo u hodnik, desni izlaz iz dvorane. Nekoliko trenutaka kasnije stigoše do raskrsnice u obliku slova T. Na zidu pred njima opet su bila dva diska. Desni disk je nosio simbol Venere, krug s krstom u podnožju. U levu ploču je bio ugraviran simbol Sunca.

„Trebalo bi da u lavirintu naiđemo na još četiri raskršća”, primeti Filip. „I na simbole Meseca, Marsa, Saturna i Venere, tim redom. Bez ovog dokumenta bilo bi apsolutno nemoguće proći kroz splet laguma.” I on povede Loru kroz hodnik s leve strane.

Hodnik na sledećem raskršću je vijugao, skretao i činilo im se da su prešli kilometre pre nego što su dosegnuli jedan strm uspon. Dok su stigli na vrh, oboje su bili oznojeni i zadihani. Filip se sagnu i osloni šakama o kolena. Lora obrisa znoj koji joj je pekao oči i pogleda dve table na zidu, koje su nudile sledeći izbor. Na desnoj se nalazio srp, mesečev simbol. U sredini levog diska je bio znak koji je predstavljao Merkur.

Napravili su pauzu da povrate dah i ovog puta, prilikom četvrtog račvanja, na čelu je bila Lora. Ovde su našli simbol Marsa, krug sa strelom koja je pokazivala dijagonalno udesno, pa su udarili tuda, putem koji se strmo spuštao. U podnožju su se našli u širokom hodniku, između zidova udaljenih oko četiri metra. Na samom kraju ovog dela nalazila su tri otvora u zidu. Levo od prvog bila su tri diska. Ovog puta nosili su simbole Merkura, Saturna i Sunca.

„Srednji”, reče Lora samouvereno i pođoše uskim lagumom, koji je bio širok taman toliko da Filip kroz njega prođe a da se ramenima ne očeše o zidove. Spuštao se nizbrdo i na kraju su se obreli u kružnoj odaji s kupolom. Na šest mesta u prostoriji videli su šest zasvođenih prolaza. Levo od svakoga našli su po jedan uobičajeni disk. Svaki je sadržao drugi simbol, koji su predstavljali planete nabrojane u magijskom napevu. Otvor označen simbolom Venere bio je drugi sleva.

Filip sldde ranac i pruži Lori bocu s vodom. Dok je pila, on pogleda na sat. Bilo je 22.43. Povukao je patent-zatvarač na još jednom džepu i proverio mobilni telefon.

„Nema signala, naravno”, reče i vrati ga u ranac.

Lora proveri svoj. „Ni kod mene. A nije ni neko iznenađenje. Iznad glava nam je... šta? Stena debela dvadeset pet, dvadeset osam metara.?”

Filip uprti ranac. „Spremna?”, upita.

Lora klimnu glavom.

„Onda hajdemo.”

Lagum je isprva bio neuobičajeno uzak. Filip je opet morao da skine ranac, a najviše su mu stradali i boleli ga laktovi koje je izgrebao na hrapavoj površini stena. Ali posle deset metara hodnik se proširio dovoljno da koračaju rame uz rame.

Kristali na tavanici ovde su bili zbijeniji, pa je i tunel bio svetliji od ostalih. Oboje su koračali brže. Uskoro su pred sobom videli nov zasvođen prolaz, koji je vodio u sledeću dvoranu. Filip iznenada zastade i upilji se u tlo. Lora je zaostala nekoliko metara i samo je videla da zagleda nešto na zemljanom tlu. On lagano krenu napred i sagnu se da zagleda znake. „Hej, vidi”, doviknu joj. „Nešto piše na egleskom. Tu stoji...”

Lora začu zvižduk pre nego što primeti ikakav pokret. Učini joj se da dopire iz zida zdesna. Uslediše još tri tupa udara. Nešto udari Filipa, a dva druga leteća objekta sevnuše kraj njega i udariše u levi zid. On pade na tlo i šum smesta prestade. Lora se baci na zemlju i dopuza do njega. „Jesi li dobro?”

„Mislim da jesam. Šta je to bilo, bogamu?”

Na tlu sleva Filip vide dve slomljene strele, ne duže od petnaestak centimetara. Još dve zabole su mu se u ranac. Dok su polako puzali k otvoru, ona prošišta: „Ne diži se.”

Na drugoj strani zasvođenog prolaza Filip oprezno sede i izvuče jednu strelu iz ranca. „Ovo je moglo da bude gadno”, reče i baci je u stranu.

„Izgleda da ti je ranac spasao život.” Lora osmotri oštre vrhove drugih strela. „U šta si zverao na tlu?”

„Bilo je nekoliko reči na engleskom. Ispisanih zlatnim slovima: ’Samo čisti mogu da prođu.’”

Lora mu se zagleda u oči i taman kad zausti da nešto kaže, oboje više osetiše nego što čuše potmulu tutnjavu. Nekoliko časaka se činilo da zidovi vibriraju. Oni se žurno povukoše do najudaljenijeg zida i priljubiše jedno uz drugo. Prašina se spusti s tavanice i zapraši im kosu. Pre nego što je šum zamuknuo, osetiše naglu vazdušnu struju kraj sebe, kao da nešto isisava svaki molekul kiseonika iz

prostorije. Iz gornjih greda zasvođenog prolaza sruši se veliki kameni blok i pod pravim uglom se zari u prašnjavi pod. Bili su hermetički zatvoreni.

GLAVA 41
Oksford: 30. mart, 22.38

Monro je gledao u zidni sat u svojoj kancelariji i pratio kuckanje sekundare. Malo ranije je poslao desetak policajaca na tri različite lokacije u Oksfordu da traže Malkoma Bridžiza u njegov mali stan na Putu Ifli, u Lajtmanovu kuću u Park taunu, na severu grada, i u njegovu kancelariju na odeljenju za psihologiju. Nije gajio velike nade da će ga pronaći na ijednom od tih mesta.

Znači, Bridžiz je bio na mestu drugog zločina. Nije imao alibi za vreme kada se desilo to ubistvo, ali imao je alibi za prvo, što je moglo da znači da se udružio s nekim. Međutim, Monro je instinktivno osećao da je ta pretpostavka pogrešna. Osim toga nije imao nikakve dokaze kojima bi je potkrepio.

Dakle, kakva je situacija? Novi zločin, četiri odvojena događaja, šestoro mladih ubijeno, a šta on pouzdano zna? Bridžiz je na neki način umešan, ali nije mogao da radi sam, a novo ubistvo isplanirano je za noćas, odmah posle ponoći. Ako se ne dočepa Bridžiza, kako to da spreči? Čak i u tom slučaju, šta mu jamči da će hapšenje tog čoveka prekinuti niz ubistava? Iznenada potpuno onemoćao, Monro protrlja oči.

Telefon zazvoni. „Monro”, odazva se on umorno.

„Ovde Hauard.”

„Nadam se da imaš dobre vesti za mene.”

„Pa, imam neke vesti”, uzvrati Smols. „Ali zaista ne znam šta da mislim o tome. Vidiš, eto, pokazalo se da je onaj uzorak... Kako da kažem? Doveo do dosta škakljive identifikacije.”

GLAVA 42
Oksford: 30. mart, 22.43

Lora i Filip su sedeli u mrklom mraku. U ovoj odaji nije bilo kristala na tavanici, a kada se kamen sručio, zaklonio je i ono malo svetlosti koja je dopirala iz

hodnika. Filip skide ranac s leđa i nađe glavni patent-zatvarač. Zavukao je ruku i unutra potražio baterijske lampe. Uključio ih je još u torbi, izvadio i pružio jednu Lori. Oboje su se leđima naslonili na zid i šarali po tamnici krugovima svetlosti. Onda Filip ustade i poče da istražuje mesto gde se do pre nekoliko trenutaka nalazio zasvođeni hodnik. Snopom zrakova baterijske lampe prelazio je preko glatke stenovite površine. Pri ovom osvetljenju nije video nikakav trag spojeva. Činilo se da kameni blok stoji kao saliven.

Lora ode do najudaljenijeg zida i pomoću baterijske lampe pregleda površinu, a zatim i tlo i tavanicu. Odeljenje nije bilo veće od tri i po sa tri i po metra, a tavanica je bila vrlo niska. Iznenada se upita hoće li im ponestati vazduha. A onda, u magnovenju, spazi anomaliju u inače glatkom kamenu. Bio je to natpis, sada već poznata fraza: ALUMNUS AMAS SEMPER UNICUM TUA DEUS.

„Filipe, vidi ovo." Ona se sagnu da izbliza osmotri oznake i opipa slova vrhovima prstiju. Reč je bila ispisana slovnim znacima od metala, izdignutim milimetar-dva iznad površine stene. Kada ih je dotakla, utonuli su u zid i odskočili natrag čim je sklonila prste.

„E, svaka čuda",(*Lora citira Alisu iz Alise u zemlji čuda Luisa Kerola (engl.: Curiouser and curiouser). Prevod Stanislava Vinavera iz 1923, Dereta 2001*) reče Lora.

Filip pritisnu nekoliko slova i sam se uveri da se dižu. „Misliš li da je ovo neka vrsta brave, takve koja se otvara pomoću kombinacije?", izgovori glasno ono što je mislio. „Ako otkrijemo pravi niz, možda ćemo pronaći izlaz odavde."

„Nadam se, u božju mater", uzvrati Lora srdito. „Ali kako da otkrijemo kombinaciju, za ime sveta? Možemo da nagađamo... postoje doslovce milijarde mogućnosti."

„Hm, ne, očigledno samo nagađanje nam neće pomoći. Mora postojati neko skriveno značenje u tim rečima. Adepte, voli uvek samo svog Boga' sigurno je u nekakvoj vezi s tim."

Lora stisnu koren nosa i zažmuri. Kada je otvorila oči, Filip vide da su zakrvavljene i shvati koliko se napreže.

„Dobro, nešto moramo da smislimo. Koliko nam vremena ostaje pre nego što se ugušimo?", upita Lora.

„Kada se kamen srušio, to mi je prvo palo na pamet", uzvrati Filip. „Jesi li osetila da vazduh struji napolje? Da se to nije desilo, mislim da bismo ovde izdržali satima. Ali, da budem iskren, već osećam da se vazduh proređuje."

„I ja osećam.”

„Moramo pokušati da sporije dišemo i sačuvamo prisebnost. Ubrzan rad srca je poslednje što nam treba.” On se osvrte da pogleda Loru i pomisli da već izgleda dosta uzrujano.

„Mirna sam”, planu Lora. „U redu, da se usredsredimo na taj prokleti natpis.”

Sistematski je probala razne nizove kombinacija. Ništa nije uspevalo. Iznenada oseti stezanje u grudima i ne razmišljajući šta radi besno udari po metalu. „Prokletstvo!”

Filip se za tili čas stvori kraj nje i odvuče joj ruke od slova pre nego što se povredila. Lora mu jecajući klonu u naručje. On je prigrli i nežno poljubi u obraz. Osećao je da drhti, i znao je da mora da je pusti da sebi da oduška. Nekoliko minuta kasnije odvede je do zida blizu zaptivenih vrata i spusti je na tlo, a zatim sede kraj nje. „Nećemo izaći živi odavde, je li?”, jecala je ona.

„Naravno da hoćemo, ludice... ”

„Filipe... nestaje vazduha. Nestaje. Osećam.”

Nije to mogao da porekne. Za samo minut ili dva činilo se da se vazduh proredio i sve teže je disao. On je privuče k sebi.

Jedan časak su sedeli nemo. Lora prestade da jeca, ali ne diže glavu s Filipovih grudi. „Zaista mi je žao, znaš”, primeti tiho. „Zašto ti je žao?”, uzvrati on mada je tačno znao na šta cilja. „Znaš o čemu govorim, Filipe. Ne moram da ti objašnjavam, ne tebi.”

On je ćutao.

Lora odvoji glavu od njegovog ramena. „Ja... tada mi se činilo da postupam ispravno. Nisam verovala da ti i ja imamo zajedničku budućnost. Pogrešila sam. Trebalo je da ostanem. Trebalo je da se udam za tebe.”

Filip se iznenada pomete. Danima su bili zaokupljeni rešavanjem zagonetnih ubistava, a sada su se pekli na živoj vatri ovde, u podzemnoj dušegupki ispod Bodlijanske biblioteke. Ali u tren oka ponovo ga preplaviše stara osećanja. Trudio se da ih poriče skoro dvadeset godina i uglavnom je ubeđivao sebe da mu to uspeva. Ipak, svaki put kada bi se Lora vratila u Englesku ili kad je on putovao u Njujork, stare rane su se opet otvarale. Mrzeo je sopstvenu slabost - ali život mu je jednostavno bio prazan ako Loru ili Džo nije viđao kad god može. Za trenutak ostade bez reči. Šta da joj kaže?

On pažljivo upre pogled u Lorino lice. Pri škrtoj svetlosti baterijske lampe vide tragove suza. Razmazale su joj maskaru. Onda mu se, najednom, usta nađoše

na njenim i oseti kako se Lora stapa s njim, oseti kako mu se njena kosa češe o obraz, oseti njenu toplotu i prisnost. Tako mu je nedostajala. Iznenada, suviše brzo, ona se odvoji od njega i zagledaše se jedno drugom u oči.

„Šta je...?", upita on.

„Samo sam htela da ti ukradem vazduh."

Filip se nasmeja. „I drugi put, Lora."

Ona mu stavi prst na usne i osmehnu se. Zatim se nagnu napred da ga opet poljubi.

Trenutak kasnije iznebuha ciknu, usta još pripijenih uz Filipove usne. „Pa da, tako je."

Bez ijedne reči objašnjenja, Lora priđe naspramnom zidu, kleknu i poče da pritiskuje slova. Ukucala je pet, pri čemu joj se ruka hitro kretala sleva udesno, da najzad stigne do slova 'M' u reči 'UNICUM'. Povukla je ruku i trijumfalno pritisnula to slovo. Filip nije uspeo da priguši smejuckanje.

Dugi napeti trenuci prođoše u iščekivanju. Zatim do njih dopre jedva čujan pisak praćen novom škripom u zidu pod pravim uglom u odnosu na prvobitni otvor. Nekoliko usplahirenih damara kasnije, pojavi se prva pukotina u zidu i postepeno dve kamene gromade počeše da klize uvis, u otvore na tavanici. Filip zgrabi ranac i oni navrat-nanos projuriše kroz nova vrata.

GLAVA 43
Oksford: 30. mart, 22.45

Tek što je Monro spustio slušalicu, neko zakuca na vrata. Preneražen onim što je maločas čuo, on je nekoliko trenutaka samo slepo zurio u glomaznu priliku policajca Stiva Grina koji je prišao njegovom pisaćem stolu.

„Gospodine, ovo je stiglo pre sat vremena. Četvin se izvinjava... zaboravio je na to... noćas ima posla preko glave... dao mi je malopre... Izgleda da ga je doneo kurir."

Na prednjoj strani je bilo otkucano: GDI Monro, Oksfordska policijska stanica. Ispod toga je stajala reč HITNO, ispisana velikim crvenim slovima. Videvši to Monro uzdahnu i odmahnu glavom. Zatim rascepi koverat. Unutra nađe samo jedan list hartije. Preleteo je pogledom ilustraciju koja je prikazivala zamršeni splet izukrštanih linija, nalik na šemu složenih električnih kola. Ispod

toga je bila zbrka latinskih reči i čudnih simbola. On poče da čita poruku ispisanu na engleskom u vrhu stranice.

GLAVA 44
Oksford: 30. mart, 23.00

Stajali su u hodniku, savijeni, i oslanjali se šakama o kolena u nastojanju da povrate dah.

„Kako si uspela?", zabrekta Filip.

„U stvari, bilo nam je pred nosom... zlato."

„Moraćeš da budeš jasnija."

„'Aurum', latinska reč za zlato. Sadržana je u tajanstvenoj poruci čuvara. ALUMNUS AMAS SEMPER UNICUM TUA DEUS. A i U u 'ALUMNUS', R u 'SEMPER', U i M u 'UNICUM'."

„Genije si, Lora", reče Filip.

„Znam."

„I milo mi je što otkrivam da te dovitljivost čak ni tamo nije napustila."

„Ja sam žensko, Filipe. Sposobna sam da paralelno obrađujem zadatke", uzvrati ona s nestašnim osmehom.

Dvadesetak metara pred sobom ugledaše vrata. Bila su otškrinuta i iznutra je dopirala svetlost.

Držeći se zida na strani gde se nalazio otvor, oni zaviriše unutra.

Dvoranu su osvetljavali grozdovi sveća u svećnjacima, koji su visili s tavanice u vidu kupole. Na samom kraju stajao je velik zlatan pentagram. Imao je najmanje dva metra u prečniku, a ležao je na platformi nedaleko od zida u dnu prostorije. Desno od pentagrama Lora vide staklena vrata, ugrađena u zid. Ličila su na džinovski frižider čije se staklo magli od leda.

Kraj pentagrama su stajala dva čoveka. Obojica su bila u crnome plaštu, s kapuljačom zaturenom za vrat. Čovek zdesna se naginjao napred i podešavao metalnu strukturu.

Lora se taman okrete da nešto došapne Filipu kada joj džepna lampa koju je držala iskliznu iz ruke i zazveča udarivši o pod. Ona naglo ustuknu i tiho opsova.

„Lora, tako mi je milo što si uspela da nam se pridružiš", dopre poznati glas iz dvorane.

Ona se sledi od prestravljenosti, ne samo duševnog, već nesumnjivo fizičkog stanja, neposrednog i žestokog. Osvrnu se ka Filipu, čiji je izgled govorio da je ošamućen. Lora zažmuri i predade se bolu saznanja koji je strujao kroz nju. Filip pomisli da će zaplakati, no, umesto toga, ona se okrete na peti i uđe u dvoranu.

Džejms Lajtman je izgledao besmisleno opušten, kao da su se sreli u sobi za primanje u njegovoj kući ili u nekoj čajdžinici u Ulici Haj. Stajao je ruku sastavljenih pred sobom i činilo se da je pun samopouzdanja i energije. Markantne smeđe oči blistale su mu pri svetlosti sveća. Kraj njega je stajao Malkom Bridžiz, bezizrazna pogleda. Mladićevo lice je bilo u senci, što mu je davalo izgled Smrti, persifikovane u liku čoveka ili kostura s kosom.

„Stižeš u najpovoljnijem trenutku", reče Lajtman.

Lori pripade muka. „Šta je ovo, kog đavola?", ljutnu se ona, zajapurena lica. „Kako možeš...?"

„Sigurno si podozrevala, Lora", odgovori Lajtman s jedva primetnim osmehom. „Ti bar imaš živu maštu."

„Mogla bih to da poverujem kad je u pitanju on." Lora ošinu pogledom Bridžiza, čije oči ostadoše zamagljene i bezlične. „ Ali ti, Džejmse! Zašto, zaboga?"

„Da, zaboga, zašto bih želeo večni život, Lora? Daj da razmislim."

„Ipak, vršenje okultnih obreda...?"

„Ako bismo svi verovali u isto, svet bi bio dosadan, zar ne? Ali, hajde...dosta. Moram da vam čestitam oboma što ste položili sve ispite Čuvara. Samo nekolicina je uspela. Zanimalo bi me da vidim dokument koji vam je služio kao vodič, ali više mi ne treba. Moj zadatak se bliži Icraju." On pokaza na pentagram.

„Kao što znate iz svoje neustrašive istrage, ove večeri će poslednji organ biti u mom posedu, i tada će početi pravi posao. Uskoro će stići i završni deo."

Lora zausti da nešto kaže, ali Lajtman diže ruku. „Siguran sam da je to što želiš da saopštiš veoma važno, draga moja Lora, ali dozvoli da završim ono što sam počeo da objašnjavam. Mislim da ne moram da te ubeđujem u vrednost tog obaveštenja. Vidiš, vas dvoje...", on letimice pogleda Filipa, „...nećete više ugledati svetlost dana. Nema načina da se vratite kroz hodnike čuvara, a postoji samo jedan izlaz. To je put koji odavde vodi do biblioteke, a ja jedini imam kartu." S tim rečima kucnu se po grudima.

„Put koji je probio Džon Miliner", reče Lora.

„Moj prethodnik u mnogo čemu."

Lora se zbuni.

„Ah, još jedan delić slagalice koji ste vas dvoje propustili”, reče Lajtman. „Džon Miliner nije bio samo profesor medicine na univerzitetu, bio je i upravnik biblioteke. Upravnici biblioteke Bodlijane bili su vođe mog Reda, Reda crne sfinge, bar deset generacija. Svaki od nas je dodavao nešto golemoj mreži tunela ispod biblioteke. Građevinski radovi su obustavljeni još davno, davno, ali se svaki trudio da lavirint obogati dekoracijama i uvede neka druga poboljšanja. Moj doprinos je ovaj sjajni rashladni uređaj.”

„ A ovo je, pretpostavljam, tvoj dželat”, primeti Lora i pokaza glavom na Bridžiza.

„Oh ne, Lora, mudrice moja”, reče Lajtman. „Bojim se da si u velikoj zabludi. Malkom je vrlo darovit, ali ne i ubica o kome govoriš. Tu obavezu je preuzeo jedan drugi mladi kolega. Proteklih godina služio se mnogim imenima, ali ga univerzitetske vlasti znaju kao Džulijusa Spensera. Zvanično je ambiciozni psiholog koji sada radi u Americi. Barem, prema saznanjima policije. Bojim se da siroti stari GDI Monro nije bio osobito uspešan u svojim nastojanjima u poslednje vreme... Ipak, mila moja, činjenica je da ima nešto što bih ti rado objasnio u vezi s mojim kolegom.”

Lajtman se povuče i izvadi revolver ispod plašta. Uperio ga je pravo u Bridžiza i hladno rekao: „Malkome, možda bi nam ti kazao nešto o svojoj ulozi u svemu ovome.”

Sve utihnu i zaneme kao da su u nekom mauzoleju. Ovde, stotinak ili više metara ispod Bodlijanske biblioteke, bili su isključeni uobičajeni šumovi svakodnevnog sveta: saobraćajna buka, ljudski žagor - sve je to ostalo na površini. Kao da ih je vremeplov sve četvoro prebacio u prošlost. Ako se izuzme Lajtmanov rashladni uređaj, mogli su da stoje u ovoj sobi u vreme kad ju je Miliner prvi put ugledao ili kada je Njutn posmatrao sasvim drugi skup ljudskih organa.

Bridžiz uplašeno razrogači oči. On lagano i oprezno diže ruke prenoseći pogled sa starčevog lica na oružje i nazad. Lora vide da su mu po čelu izbile graške znoja.

„Šta?”, upita on i polako odmahnu glavom. „Šta to treba da...?”

„Pa, razume se, nećeš dobrovoljno da priznaš.”

Filip htede da se umeša, ali ga Lajtman ošinu pogledom. „Ovo nema veze s vama, gospodine Bejnbridže.” Mahnuo je revolverom ka Bridžizu. „Dakle?”

„Ja nisam...”

„Malkome, Malkome”, uzdahnu Lajtman i odmahnu glavom. „Molim te da ne traćiš moje vreme. Pođimo od početka, važi? Pomoći ću ti. Vidiš, ja o tebi znam mnogo više nego što slutiš. Imam mnogo, mnogo korisnih veza u najrazličitijim zanimljivim službama. Na primer, znam da si bio prisutan kada je moj kolega... da ga zovemo Džulijus? Da, kada je Džulijus ubirao mozak. Policija jeu devojčinoj kući našlavrlo mali uzoraktvoje krvi. Zatim si snimljen pre dve nedelje dok si pretraživao moju radnu sobu kod kuće. Imam snimljen i razgovor koji si vodio sa svojim poslodavcima i koji te najviše tereti.”

Bridžiz kao da se iznenada preobrazi. Nestadoše ona bledunjava profesorska pojava i vampirski izgled. Odjednom je izgledao mnogo prirodnije. „Znaš za koga radim”, reče on i ukočeno se zagleda u Lajtmana. „Ja sam na budžetu, dakle živim od tvojih poreskih davanja. Ako si zaista prisluškivao moje razgovore, u šta iskreno

s umnjam, znaš da sam telefonirao u Milbenk.(*Milbenk je deo Londona južno od Vestminstera. U britanskoj politici koristi se za označavanje savetnika koji manipulišu javnim mnjenjem (kao u izrazima MillbankMachine ili Millbank tendency).*) Bio sam u kući ubijene devojke, jer sam se nadao da ću sprečiti Spensera. Nažalost, zakasnio sam da joj spasem život... video sam kako je seče. Sada sam tu da te sprečim da dovršiš posao.”

Lajtman se kratko i ledeno osmehnu. Ali Lora oseti da mu je naizgled neprobojno samopouzdanje izbubilo deo prvobitnog sjaja.

„Ah, mladalačka vera u sebe”, reče on. „Kako joj se divim. Ali bojim se da si dozvolio da sve ovo ode predaleko, drago momče. Naravno, ništa nisi mogao da preduzmeš da nas sprečiš ranije... nisi imao dokaze, je li? Džulijus je vrlo prilježan. Šta bi rekli tvoji pretpostavljeni da si im došao s nekom fantastičnom pričom prema kojoj je upravnik biblioteke, koji je tajanstveno nestao, u stvari na čelu okultne grupe koja želi da osigura usluge Gospodara tame u nekom satanističkom obredu? Dok mi ovde razgovaramo, Džulijus se sprema da ubere poslednji komad.”

Bridžiz ne reče ništa i polako spusti ruke.

„Nemoj to da radiš. Mislim da je bolje da ih držiš dignute”, planu Lajtman i ponovo mahnu oružjem. Bridžiz ga posluša. „A sada”, nastavi Lajtman i hitro pogleda Loru i Filipa, „možda vam se čini da sam ja samo slabašni starac, ali molim vas da se odreknete svake pomisli na to da možete da me savladate. Ja sam vrstan strelac i mnogo okretniji nego što mislite.” On duboko uzdahnu i pokaza

revolverom na pentagram. „Želim da sve troje sednete ovde, molim.” „Džejmse, zar ti se ne čini da si preterao?”, upita Lora.

„Ti zaista ne razumeš, je li, Lora, uzvrati Lajtman. Ovo nije igra. Ovo je smrtno ozbiljno. Poslednjih deset godina proveo sam u planiranju ovog najosetljivijeg postupka i noćašnji poduhvat će biti kruna i ostvarenje tih napora. Ne mogu da ti dozvolim da to poremetiš. Sada te molim da postupiš kao što sam tražio.” On stavi ruku na Lorino rame da je odvede preko dvorane. Ali ona ga ljutito odgurnu.

„Ne mogu da verujem da si sposoban za ovako nešto”, prošišta.

Filip je uhvati za ruku i Lajtman ih sve troje povede do postolja na kojem je stajao pentagram. Na podu je ležala kutija s alatom. Lajtman diže poklopac. Unutra su bili ključ za šrafove, nekoliko šrafcigera, francuski ključ, šrafovi, matice i kotur široke platnene samolepljive trake. On uze traku i dade je Lori.

„Veži im ruke za pentagram. A vi sedite”, obrati se muškarcima. Revolverom je gurnuo Bridžiza u leđa, upirući oružje taman toliko jako da ga ovaj oseti među lopaticama.

Filip skide ranac i spusti ga blizu sebe pre nego što sede na kameni pod. Lajtman obiđe oko pentagrama pazeći da sve troje drži na nišanu. Šutnuo je Filipovu torbu preko poda i gledao kako se Lora saginje i vezuje trakom Filipove ručne zglobove. Kada se pomerila da to isto učini Bridžizu, on proveri je li valjano obavila posao.

„Sedi, Lora, molim te”, reče pošto je to završila. Zatim joj veza zapešća za pentagram.

„A sada imam posla.” Lajtman je prenosio pogled s jednog lica na drugo. Lora gadljivo okrete glavu.

„Samo gubiš vreme, znaš.” Bridžizov glas je bio tih, ali autoritativan.

„Ne ljuti me, Malkome”, planu Lajtman. „Mada ćeš umreti u svakom slučaju, budi siguran ne bi voleo ni da zamisliš neke načine umiranja.”

„Zapis je lažan.”

„Ma nemoj.”

„Čarli Taker je saznao šta želiš da postigneš i promenio je zapis koji je dekodirao. Očigledno je bio vernik. Ubio si ga prerano, profesore.”

Lajtman je za trenutak zurio u Bridžiza. Kada je najzad progovorio, glas mu je bio čudno prigušen: „Nisam ja ubio Takera.” „Pa, ko god da je Takeru oduzeo

život, ostavio te je s beskorisnim zapisom kojim nećeš dozvati ni vilenjaka, a kamoli Mefistofela.”

Lajtmanu se oči smrknuše od besa. „Na volju ti je da misliš šta hoćeš, Malkome”, osmehnu se podrugljivo. „Pretpostavljam da se ponašaš u skladu s onim čemu su te učili. Kao da vidim priručnik - tehnika broj dvadeset sedam: zaplašite protivnika potencijalno pretećom ali lažnom informacijom.”

Bridžiz jednostavno slegnu ramenima. „U redu... mogu da sačekam.”

„Možeš li?”, skresa Lajtman i približi mu se za jedan korak. „Ima načina da se to promeni.” On uperi revolver Bridžizu u glavu.

„Ne!”, kriknu Lora. Lajtman se okrete njoj i Filipu i mahnu im oružjem ispred lica.

Lajtman se nasmeja i odmače se da ih pogleda sve troje, vezane za pentagram. „Žalost vas je gledati.”

„Oh, zaveži, Džejmse”, odbrusi Lora. „ Ako je neko jadan, to si ti... Biće da si šenuo.”

Lajtman priđe mestu na kojem je Lora sedela između Bridžiza i Filipa. Sagnuo se i prineo lice njenom. Na obrazu je osetila Lajtmanov dah.

„Ti baš ništa ne naslućuješ, je li?”, upita on.

„A šta treba da naslućujem?”, prošišta Lora. „O čemu govoriš, bestraga?”

„Pa, ko bi mogla da bude poslednja žrtva, razume se”, osmehnu se on.

Tek posle nekoliko trenutaka Lora shvati pravi smisao njegovih reči.

„Ah, sada razumeš”, reče Lajtman hladno. „Tvoja ćerka će biti ubijena za...” On pogleda na sat. „Za približno četrdeset pet minuta. Džulijus će joj onda izvaditi jetru i doneti je ovamo.”

Lora se sledi. Kao da ju je preplavio talas s Arktika. Osećala je da Filip pored nje grozničavo cima traku i pokušava da se oslobodi.

„Samo čekam šta ćete mi reći, gospodine Bejnbridže”, obrati mu se Lajtman blago. „Da mi ovo neće uspeti? Ali ko će da me zaustavi? Monro? On nema pojma.”

Lora zaneme od užasa. U mislima je videla slike Džo same kod kuće u Vudstoku i nemilosrdnog Džulijusa Spensera koji joj se prikrada kroz vrata iz dvorišta. Filip je žmurio stisnutih usana. Bio je upadljivo bled.

„Verovatno se pitate kako to da Monrou ne pada na um da će Džo biti moja poslednja žrtva, je li?” Niko nije ni pokušavao da prekine Lajtmana, ali njemu je izgleda odgovaralo da drži monolog. „Jeste da je naš glavni detektivski inspektor

prilično tupav, ali u ovom slučaju greška nije isključivo do njega. Vidite, Džo... smem li da je zovem Džo?... Džo se služi očuhovim prezimenom, Njukom. Kao što znaš, Lora, ona to ime koristi na svim zvaničnim dokumentima, pa se nalazi i na rešenju o prijemu na univerzitet. Pod tim prezimenom bila je i na testu iz psihologije. Kako je Monro mogao da na osnovu toga izvede pravi zaključak?"

Bridžiz dramatično uzdahnu i opet privuče Lajtmanovu pažnju. „Ponavljam, profesore. Ovo je gubljenje vremena."

Lajtman još jednom uperi revolver u Bridžiza. Svi su videli da starcu ruka drhti i Lora se iznenada seti svoje posete Lajtmanu u njegovoj kancelariji u Bodlijani nedelju dana ranije. Seti se i starog uređaja za stezanje kojim se služio da ublaži bol od artritisa. Ali ništa nije mogla da učini. Ruke su joj bile vezane tako čvrsto da je jedva osećala prste.

Lajtman prebaci oružje u drugu ruku i, kada je spustio desnu, protrese je kao da želi da olakša sebi. „Znaš, Malkome", poče pomalo drhtavim glasom, „pomalo sam umoran od tvog ponavljanja." Naočigled svih on približi revolver Bridžizovom čelu. Polako, s gotovo čulnim uživanjem, Lajtman hladnom cevi pomilova Bridžiza po licu. Prevlačio je njime po koži svog doskorašnjeg asistenta i ostavljao bele tragove. „Mi smo tako nejaka stvorenja, zar ne?", prošaputa. Spustio je pištolj do tačke nekoliko centimetara iznad grudi žrtve, a zatim prevlačio po svakoj ruci, prvo levoj, zatim desnoj. Vratio ga je ne Bridžizov torzo i spustio do prepona, gde je pustio da pištolj lebdi nekoliko časaka. I dalje natenane, prevlačio je pištolj po desnoj, a zatim levoj mladićevoj nozi. Za trenutak se zadrža stigavši do kolena. Kao da istražuje Bridžizovu nogu, zagleda se u nju lako nakrivivši glavu. „Tako smo slabašni."

Pogledao je Bridžizu u oči i opalio.

Pucanj se prolomi u dvorani i odjeknu odbijajući se o kamene zidove. Zrno raznese Bridžizu koleno. On vrisnu i poče žestoko da se grči udarivši glavom o metalni okvir pentagrama.

Lajtmanove lice ostade bezizrazno. Nije se obazirao na mladića koji se bacakao, već je opet obratio pažnju na Loru i Filipa. Oboje se oduzeše od šoka.

„Kao što rekoh, čeka me mnogo posla", promrmlja Lajtman.

Neko se učtivo nakašlja na glavnim vratima. Tamo je stajao glavni detektivski inspektor Monro s dvojicom policajaca. Obojica su imala šlemove i zaštitne prsluke. Dva uniformisana pilicajca su nišanila Lajtmanu u glavu. „Ni makac! Baci oružje!", naredi Monro.

Lajtman se povuče udesno i zgrabi Loru za kosu tako da je vrisnula od bola. Prislonio joj je pištolj na desnu slepoočnicu i rekao: „Biće bolje da vi spustite oružje. Mrzim da pravim nered.”

Lori su misli munjevito jurile kroz svest. Odbijala je da se preda panici. To je ne bi spaslo u ovoj situaciji, a sigurno ne bi pomoglo Džo. Monro i dva policajca stupiše u dvoranu. Lajtman je reagovao tako što joj je zario revolver još dublje u slepoočnicu i odaslao talase bola kroz njenu glavu.

Ne znajući tačno šta radi Lora okrete glavu i snažno se odupre o poprečnu gredu metalnog pentagrama neposredno iza sebe. Preplavi je još jedan talas bola, ali je Lajtmana moralo da zaboli još jače, jer su mu prsti bili nagnječeni između metala i Lorinog potiljka.

On jauknu i izgubi ravnotežu. Vrsnim strelcima iz policije nije trebalo ništa više. Odjeknuše dva pucnja i Lajtman se sruši na pod držeći se za grudi.

Monro za tili čas pređe dvoranu. Kada je stigao do pentagrama, uđoše još dva policajca.

„Džonse, ovamo pribor za prvu pomoć”, viknu Monro.

Drugi policajac pritrča Lajtmanovom telu.

„Odmah se postarajte za ovog čoveka”, pokaza Monro na Bridžiza. „Iznesite ga na površinu i usput pozovite stanicu za hitnu pomoć... čim dobijete signal.” Zatim se okrete Lori i Filipu. „Jeste li vas dvoje dobro?”

Lorino lice je bilo bledo, bez kapi krvi, i tresla se celim telom. „Džo... Morate spasti Džo”, jedva je izustila.

Monro je izgledao zbunjen. „Šta...?”

„Džo je poslednja meta”, reče Filip drhtavim glasom. „Naša ćerka... ona je u mojoj kući u Vudstoku. A ubica je na putu.”

Monro nije oklevao. „Harkorte, Smite”, doviknu dvojici policajaca koji su ušli u dvoranu s njim. „Morate odmah napolje.” Onda se okrete Filipu. „Koja je adresa?”

„Somersbi kotidž, Ulica Ridli. Odmah do Ulice Haj, dva ugla od pošte.”

„Javite svim kolima: maksimalan oprez”, odreza Monro. „Osumnjičeni je naoružan i krajnje opasan.” Zatim obiđe oko pentagrama i preseče traku. Lora i Filip skočiše s poda i protrljaše ručne zglobove.

„Moramo da izađemo”, gralcnu Lora, kojoj se činilo da će joj srce izleteti iz grudi.

„Sposobni smo da izađemo na lcraj s ovim”, pokuša da je ubedi Monro.

„Nadam se. Ali nema načina da me zadržite ovde.”

Jedan od policajaca koji su klečali pored Lajtmana ustade. „Mrtav je”, saopšti.

Lora se ne zadrža čak ni toliko da pogleda Lajtmanov leš, već pohrli k vratima, a za njom Filip i Monro. Filipov pogled se za trenutak zaustavi na Bridžizu, koji se mučio da ustane. Džons mu je iznad kolena učvrstio zavoj za stezanje žila, a na lice mu je stavio masku s Jdseonikom.

„Hvala”, reče Filip prošavši kraj njega.

Monro je bio na čelu i poveo ih kroz jedan zasvođen hodnik, obasjan kristalima.

„Kako ste uspeli da nas pronađete?”, upita Filip u trku.

„Za to treba da zahvalite našem prijatelju Malkomu Bridžizu”, uzvrati Monro.

Trebalo im je nekoliko minuta da stignu do površine. S vremena na vreme Monro je morao da zastane i pogleda u kartu koju mu je

Bridžiz poslao ranije. Tuneli su se uvijali i skretali, ali svi su imali blagi uspon. Mada iscrpljeni, nisu smeli da gube ni časa. Hodali su čak i dok je Monro vadio svoj voki-toki. Najzad se na indikatoru signala pojavi zeleno svetlo. On pritisnu dugme za poziv.

„Harkorte? Jesi li krenuo? Dobro. Opšti poziv jedinicama da voze u Vudstok Tako je, slušaj, osumnjičeni je izvesni Džulijus

Spenser. Neka Smit usput traži profil. Znamo da je u pitanju vrhunski obučen ubica. Računajte da je dobro naoružan.” Dok je trčao, Monro nekoliko puta duboko uzdahnu i oseti bol u grudima. Moram da se vratim vežbanju u teretani, pomisli. „Bićemo tamo što je pre moguće. Do mog dolaska akcijom rukovodi Dženkins. On je već na putu.”

Kada su poslednji put skrenuli, videli su teška hrastova vrata. Ali nisu morali da se služe nekim određenim kodom: bila su otvorena. Monro ih uvede u Lajtmanovu kancelariju. Prođoše tuda i ne pogledavši je. Promakli su pored dva policajca koja su stajala u hodniku ispred i nekoliko časaka kasnije izašli na hladan noćni vazduh. Monroova kola su bila blizu glavnog ulaza. Filip i Lora su brže-bolje zauzeli mesta pozadi, a glavni detektivski inspektor je seo za volan i žurno povezao na Parks roud, koji vodi na sever k Vudstoku. Pozadi su videli treptače ambulantnih kola koja su se zaustavila pred glavnim ulazom u biblioteku.

GLAVA 45

Oksford: 30. mart, ponoć

Kada je akolit parkirao svoju crnu tojotu na prilaznom putu koji je kružno zaobilazio kuću, ona je ležala u gotovo mrklom mraku. Jedna lampa uključena u kuhinji bledo je osvetljavala stazu pod prozorom. Znao je da su u kući samo Tom i Džo. Pre skoro tri sata video je kako Lora i Filip ulaze u podzemni kanal potoka Tril mil, a onda se sreo s Majstorom pre nego što je lcrenuo za Svetog Džajlsa i Džoin koledž. Kada je Džo izašla kroz glavnu kapiju sa svojim prijateljem u četvrt do jedanaest, on je već bio tamo. Dok su se vozili na sever, van grada, na putu za Vudstok, nije ih gubio iz vida. Tamo je gledao kako ulaze u kuću pre nego što je prevezao kratko rastojanje i čekao na obližnjoj stazi.

Noćas će okončati žetvu vađenjem jetre Džo Njukom. Pošto obavi taj zadatak, požuriće u Oksford da stoji pored svog Majstora za vreme obreda. Zadati cilj završiće se do jutra.

Akolit pritisnu kvaku na kuhinjsJdm vratima. Bila su zaključana. On spusti na tlo posudu za transport organa, izvadi alatku u obliku dugačke igle i zavuče je u bravu. Malo kasnije vrata se otvoriše i on stupi unutra.

Čuo je šumove u obližnjoj sobi. Bio je ovde ranije tog dana, i znao je raspored u kući. Kradom je prošao kroz mračnu trpezariju do vrata koja su vodila u uzak hodnik. Otvorio ih je vrlo pažljivo. Činilo se da u ovoj staroj kući sve šlcripi i ječi. U hodniku je jasnije čuo zvuke iz televizora u velikoj dnevnoj sobi pravo napred. Sleva su bile uzane zavojite stepenice. Prošao je kroz hodnik. Vrata sobe za dnevni boravakbila su otvorena, ali samo malo. On ih lako pomeri.

U uglu pored vrata bila je uključena jedna lampa, ali drugi kraj prostorije obasjavala je jedino treperava svetlost ekrana. Džo i Tom su sedeli jedno kraj drugog na sofi, utonuli u gledanje starog filma.

Akolit za trenutak vide glumce, crno-bele slike jednog para koji se ljubio kroz prozor vagona. Para se vitlala oko njih. Kratak susret, pomisli. Baš prikladno.

On pogleda na sat. Vreme je. Krajnje pedantno spustio je na pod sud za prenos organa i nemo izvukao skalpel iz džepa u rukavu. Jedan zrak obasja dugačko, zastrašujuće oštro sečivo i čelik zablista u deliću sekunda. Koralcnuo je napred, ali čim je spustio nogu na pod, stara daska na koju je stupio zaškripa. Džo i Tom se okrenuše.

Akolit je bio brz, ali njih dvoje su bili brži. Skočili su sa sofe pre nego što je ubica prešao dva koraka. Džo vrisnu i sakri se iza Toma, koji je stezao štap za

kriket. Akolit nije oklevao. Ustremio se pravo na njih držeći skalpel ispred sebe. Tom i Džo ustuknuše do zida. Džo je stajala, pepeljastosiva lica i razrogačenih očiju. Tom, koji je očajnički pokušavao da sačuva živce, divlje izmahnu štapom ka akolitu. Promašio je. Džo ponovo kriknu, zgrabi Toma za košulju i podera je. Oboje počeše da se povlače ka vratima. Akolit nestrpljivo zabrunda i ponovo jurnu na njih. Tom opet zavitla štapom i snažno pogodi akolitovu ruku. Ubica urliknu, a skalpel mu ispade na pod.

Džo i Tom iskoristiše ovaj trenutak da šmugnu u hodnik. Džo zgrabi kvaku ulaznih vrata i prodrma je. Bila su zaključana. Ona opsova.

„Gore", viknu Tom i gurnu je ispred sebe. Baš u času kada se akolit pojavi iz dnevne sobe, ona se povuče prema uskom vijugavom stepeništu. Ubica je sada držao skalpel levom rukom. Desna mu je mlitavo visila uz bok. U trenu Tom ugleda lice iza vizira od perspeksa. Oči su ličile na bezoblične crne krugove, a lice je bilo kao u voštanog dvojnika nekog živog čoveka.

Džo pojuri uza stepenice. Tom ju je pratio u stopu. Grabili su sve po dva stepenika i Tom je opet zamahnuo k akolitu, koji ovog puta vešto izbeže udarac, tako da štap pogodi ogradu i zid, gde odbi dobar komad maltera.

„U spavaću sobu!", viknu Tom kada su stigli do odmorišta.

Akolit mu je bio za petama i Tom još jednom izmahnu. Ovog puta štap dotače akolitu rame, ali ga jedva okrznu, pa Tomov pokušaj da ga uspori ostade gotovo bez efekta. Tom ponovo nasrnu. Međutim, promaši, a štap se zaglavi između dva vertikalna stuba ograde i ispade mu iz ruke. U deliću sekunda pre nego što se dao u beg, Tom opet pogleda akolitu u oči. Tamo ne vide ništa osim sopstvene smrtne presude.

Džo stiže do vrata spavaće sobe i upade unutra da sačeka Toma, koji je bežao kroz hodnik. Tom je bio u savršenoj formi, ali dok je grabio kroz hodnik, njegov gonilac je zaostajao samo za korak. Džo sačeka Toma držeći otvorena vrata i zalupi ih ispred nosa akolitu, koji odmah navali na njih svom snagom.

„Zašipi ih!", razdera se Tom naslanjajući se telom na drvo. Džo jedva uspe da namakne rezu. Tresla se na rubu histerije, sumanutih očiju, obraza bez i kapi krvi.

Akolit poče da udara po vratima neverovatno snažno. Jedna ploča puče. Džo vrisnu.

„Izlazi kroz prozor", viknu joj Tom. „Izlazi... skači... štagod... samo izađi."

„Ali... "

„Idi!"

Džo se stvori kraj prozora i pokuša da otvori rezu, ali ruke su joj se tresle mimo volje. Gušeći se od straha koji je izazivao mučninu, uspe da otvori prozor, no baš u tom času jedna šaka u rukavici od plastike provuče se kroz ploče od koje ostadoše samo iverke i maši se reze. Tom zgrabi najbliži predmet, tešku staklenu vazu i i raspali akolita po prstima zaštićenim plastikom. Sa zadovoljstvom začu prigušeni jauk iza vizira, i šaka u rukavici se povuče.

Dok je Tom uzmicao ka prozoru, vrata prsnuše pod besomučnim naletom. Akolit je znao da mu je trenutak istekao - astrološki uslovi su se promenili - ali sada ga je gonilo napred čisto krvološtvo. Pojurio je za mladim parom.

Monro skrenu iz Ulice Haj u Ulicu Ridli. Ispred njega su bila troja policijska kola sa isključenim svetlima. On ih takođe ugasi i uspori.

Četiri policajca u punoj zaštitnoj opremi, naoružani puškama s municijom velike moći kretali su se pored zidova kuće. Dvojica su brzo napredovala, a preostala dvojica su ih štitila. Lora otvori vrata i pre nego što su se kola zaustavila.

Monro je zgrabi za ruku. „Ne budite tako prokleto ludi. Moji ljudi ulaze... neće moći da obave svoj...”

Lora istrgnu ruku iz njegove. „Ako mislite da ću...”

„Možete sami da izgubite glavu ukoliko tamo uđete”, viknu Monro. „Ili da budete krivi za smrt svoje ćerke. Mućnite glavom, ženo... da li to želite?”

Lora iznenada klonu i pokri lice rukama. „Oh, bože”, izusti. Filip je zagrli da bi je utešio.

Monro otrča do najbližih patrolnih kola. Policajac Smit je bio tamo i govorio je u voki-toki. Monro zausti da ga pošalje iza kuće, ali u tom času, tresak ih natera da dignu pogled ka prozoru spavaće sobe. Tamo se razlegao prodoran krik. Monro viknu u voki-toki: „Dženkinse... izveštaj!”

Odgovora nije bilo.

„Smite, na posao, tamo iza kuće”, naredi Monro, izvuče pištolj i sam potrča ka pozadini kuće.

Kada su zaronili u senku kraj zida, jedan prozor na spratu se otvori. Neko ga je odgurnuo tako snažno da se zaklatio na šarkama. Lora to vide iz Monroovih kola i potrča preko prednjeg travnjaka pre nego što je Filip stigao da je spreči. Pogledala jeu vis i spazila skamenjeno lice svoje ćerke. Baš u trenutku kada Džo stupi na ispust ispred prozora, odjeknuše tri pucnja. Doprli su iz unutrašnjosti kuće. Sledio je još jedan pucanj i najzad peti. Lora se trže i zažmuri u deliću sekunda. Kada je otvorila oči, Džo je bila nestala.

Akolitovo telo je ležalo licem nadole u spavaćoj sobi. Ličilo je na crveno-belu lutku. Pozadina kapuljače bila mu je razderana i zapljusnuta tamnocrvenom bojom, a između lopatica su mu zjapile dve rupe koje su označavale ustrelne rane od metaka. Svuda okolo su ležali komadi drveta i iverje.

Kada su Lora i Filip upali u sobu, Tom i Džo su razgovarali s Monroom. Lora snažno zagrli ćerku.

Filip spusti ruku Tomu na rame. „Bravo", reče.

„Kad je gusto, nema boljeg sredstva od dobre vrbove batine", uzvrati Tom pomalo drhtavim glasom.

Filip je izgledao zbunjen.

„Držao sam štap za kriket u krilu celo veče. Posle one provale nisam hteo ništa da rizikujem", objasni Tom.

„Svaka čast, Tome", odvrati Filip i priđe Lori i Džo, koje su se grlile. Pritisnuo je ćerku na grudi i poljubio je u lice okupano suzama. Zatim jednom rukom obujmi Džo oko vrata, a drugom privuče Loru. „Srećne porodice", reče.

GLAVA 46

Los An đ eles: dva dana kasnije

Visok vitak čovek u vrećastim bermudama i šeširom fedora iziđe na jarko sunce savršenog kalifornijskog jutra. Duž obalskog pojasa još je bilo tiho, prerano da se radnje otvore.

Prešavši preko daščanog šetališta, on bosonog zagazi u meki topli pesak plaže Venis i ode do same ivice vode. Tu se osvrte i pogleda prostranu kuću na obali, koja je plenila sjajnom belinom zidova opasanih balkonima od čelika i stakla, a zatim sede na pesak da zuri u okean.

Mobilni mu zapišta. On pogleda u ekran i pročita tekst. Tamo je pisalo: „Zadatak obavljen. Poslednja devojka spasena. I majstor i sluga su mrtvi. Želim ti večnu sreću. Bredvordin."

Čarli Taker se osmehnu zamišljeno gledajući talase. Nije bilo lako fingirati sopstvenu smrt u Londonu, ali kao vođa Čuvara imao je na raspolaganju mnoga sredstva. Policija i ambulantno osoblje na mestu njegovog „ubistva" bili su lojalni članovi bratstva. Savršeno su obavili svoje zadatke i, dok se on privikavao na kalifornijsko sunce, drugi su mu organizovali sahranu u Krojdonu. Grizla ga je

savest što je Loru izložio opasnosti, ali, kao što joj je rekao u DVD-u koji je ostavio za sobom, ona se već bila do grla zaglibila u odgonetanje misterije.

Dugovao je veliku zahvalnost Bredvordinu iz dvadeset prvog veka. Bredvordin je bilo kodirano ime njegovog najvernijeg saradnika i pripadnika Čuvara, Malkoma Bridžiza. Malkom je imao najopasniji posao od svih i morao je sve da stavi na kocku. Ubacili su ga u MI5 i smestili u Oksford da nadzire okultističke aktivnosti, baš kao što je Džon Vilđns bio poslat na Kembridž tri i po veka ranije da motri na Njutna. Bridžiz je malo šta mogao da učini da upozori vlasti. Umesto toga, ponašao se onako kako su se čuvari ponašali vekovima: posmatrao je i čekao, sldapao prijateljstva i intervenisao što je bolje umeo, pazeći da ne privlači pažnju na prastaru organizaciju kojoj je pripadao. Čarli ga je razumeo jer je i sam radio isto - koristio je druge i njima manipulisao da učine ono što treba.

A s druge strane sveta, Bredvordin/Bridžiz ga je uredno izveštavao o događajima. Čarli je na vreme saznao da je Lajtman prešao u podzemlje - i to doslovce. Profesor se poslužio taktikom koja je bila slična njegovoj - Čarlijevoj - i fmgirao je svoj nestanak idući čak tako daleko da je imao svedoldnju koja je tvrdila kako je videla kada su ga oteli. Znao je i da su Lora i Filip ušli u lavirint. Udaljen deset hiljada kilometara, mogao je da učini malo šta osim da čeka i nada se da im je dao dovoljno informacija da bezbedno prođu, a da pri tom ne oda svoju tajnu ulogu. Sada je znao da je Džo sigurna, a da su Lajtman i Spenser mrtvi.

S uzdahom Čarli, zavuče ruku u džep i izvadi dragoceni predmet koji je sada uvek nosio sa sobom: savršenu sferu od rubina. Digao ju je ka svetlosti i posmatrao prefinjene linije hijeroglifa koji su obrazovali gustu spiralu od jednog pola do drugog. Sunce se utopi u njenim neznanim dubinama. Vrativši sferu u džep on se zagleda u staklastoplavi okean, zadovoljan svetom.

BELEŠKA O PISCU

Majkl Vajt je bio profesionalni muzičar, naučni predavač, novinski kolumnista, urednik za nauku časopisa GQ i stručni konsultant serije The Science of the Impossible, koju je emitovao Discovery Channel.

Od 1991, kada je debitovao kao pisac, sada je autor već dvadeset pet knjiga, uključujući međunarodne bestselere Stephen Hawking: A Life in Science, Leonardo: The First Scientist i Tolkien: A Biography.

U Sjedinjenim Državama je 1998. bio dobitnik nagrade Bookman za biografiju Isaka Njutna, The Last Sorcerer. Godine 2002. njegova knjiga Rivals se našla u najužem izboru za prestižnu nagradu Aventis, a 2006. na široj listi kandidata bila mu je knjiga The Fruits of War.

Počasni je član istraživačkog odeljenja pri univerzitetu Kertin i živi u Pertu, Australija sa ženom i četvoro dece. Ovo mu je prvi roman.

Sken i OCR: biljana1968

Obrada: Peter_Petrelli